This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

Christen Prams

udvalgte

digteriske Arbeider

samlede og udgivne

af

A. L. Kahbek,

Professor og Theaterdirecteur, R. af D.

NEW-YORK.

Tredie Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt hos og forlagt af Directeur J. Hostrup Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

1826.

Deres Kongelige Høihed

Prinds Christian Frederik

af Dannemark

Naadigſte Herre!

Ved at beſtemme efterſtaaende aldrig offentlig aftrykte dramatiſke Idylle et Sted imellem ſine ſamlede Digte, er jeg overbeviiſt om, at Digteren glædede ſig til at gjenkalde Deres Kongelige Høihed en behagelig Barndoms Erindring, et kjært Minde fra Frederik den Siegodes yndede Jagerspriis, en ſom Admindelſe om dets glade Indbyggeres inderlige Hengivenhed til Deres Høikongelige Forældre, og hjertelige Velſignelſer over Dem og Deres Sødſkende. Jeg er overbeviiſt derom, thi jeg veed, og veed til fuldeſte Vished, hvor inderlig min afdøde

Ven var Dem hengiven, og hvor stolt han var af den Priis, Deres kongelige Høihed satte paa denne hans Hengivenhed. De tillade da naadigst hans efterladte Ven i hans Sted at tilegne Dem dette, en af Nordens ypperste Digtere, ædleste Borgere, og elskeligste Mænd til bevaagen Ihukommelse!

Bakkehuset den 3 Januar 1826.

underdanigst

R. L. Rahbek.

Høstgildet

paa

Jægerspriis

den 26 August 1792.

Deres kongelige Høiheder, Arveprinds Frederik og Gemalinde Sophie Frederike, gave, ved Deres Nærværelse paa Deres Gods Jægerspriis, efter fuldendt Høstarbeide, atter dette Aar, som forhen, samtlige Deres Godsets Bønderfolk en Fest eller et Gilde paa Slottet eller Hovedgaarden. Der var foranstaltet Alt, hvad der kunde gjøre dem denne Fest fornøielig, og Bønderfolkene havde denne Dag, som forhen, det Haab, at deres kongelige Herskab vilde selv bivaane deres Forlystelser.

De havde derfor nu været betænkte paa, ogsaa fra deres Side at foretage noget, hvormed de kunde tilkiendegive deres Følelser for et Herskab, som ei allene ved Tænkemaade og Handlemaade i Almindelighed havde faa sandt Øret til alle Dannes velvillige Hengivenhed, men ved saa mange umiddelbar beviiste Velgjerninger, saa megen særdeles Godhed og Blidhed, saa fortrinligen vare berettigede til denne Egns særdeles Taknemmelighed og Kjerlighed.

Godsets Bønder besluttede derfor, paa et bequemt Sted i den med Mindesmærker for Fortjente af alle Aldre besaaede Egn, at oprette et Mindesmærke, saadant, som de selv kunde frembringe det, for deres el-

skede Herskab. De vilde nemlig nu plante et Træ for hver af Dem, og Deres Børn, og siden i Fremtiden et for hver Prinds eller Prindsesse, hvormed deres Velgjøreres Stamme fremad blev forøget; og med denne Plantning vilde de i Dag gjøre Begyndelsen, indviende Pladsen, hvor disse Mindetræer bleve plantede, til Stedet for denne Egns Indvaaneres fornemste Høitideligheder ogsaa i Fremtiden.

I Haab om Herskabets paafølgende Tilladelse, udsaae de dertil det fjerneste Stykke af en aaben Plads i Slotshaven, lige for Slottets Hovedfaçade, hvor det forud var bleven dem tilladt at holde deres Danse.

Godsets forsamlede Folk af begge Kjøn og alle Aldre gik nu i Optog Herskabet forbi ved Slottet. Først Musik af blæsende Instrumenter og Bøndervioliner, derpaa en Mand med vaiende Flag, hvori Prindsens og Prindsessens Navne; derpaa parvis fyrgetyve Bønderbørn; derpaa Bønderpiger med River; saa Godsets Smed med sin Forhammer, anførende Mænd med Spader, og fem af Godsets Bønder, hver med et af de Træer, der skulde plantes. Paa hvert Træ var en Egekrands anbragt, hvori den kongelige Persons Navn, som Træet skulde plantes for; denne Trop sluttedes af en gammel Bonde, som forestod Høitiden. dernæst endnu fyrgetyve Piger med en Kjede af Egekrandse, indflettede med friske Blomstre; en Pige med en Blomsterkurv prydet med Siv anførte en Trop Fi-

Herfolk i Sømandsdragt, hvorpaa fulgte Herten Markepiger med deres blanke Spande paa Hovederne; denne Trop sluttedes af Hovedgaardens Forpagter i Søndagspynt. En Bondekarl med sit Meiered paa Armen anførte Godsets øvrige Karle, ogsaa, hver som han, med deres Høstredskab. Optoget sluttedes ved en lang Mad af de ældre Bønderfolk af begge Kjøn, som parviis droge frem, og endelig endeel af Godsets Fattige.

Da dette Optog var forbi, og Folkene samtlige vare forsamlede paa det til Træernes Plantning bestemte Sted, en grøn Runddeel, i hvis Midte staaer en Steen-Obelisk, sendtes Børnene op for at indbyde Herskabet til at bevise dem den ved slig Leilighed tilvante Naade, at hvaane Festglæderne. Herskabet kom dem allerede i Møde, og Børnene bestrøede dets Vei med Blomster.

Da Herskabet ved Kanten af den grønne Plads havde taget Sæde, fremtraadde den første Trop af Bønderpiger, hvis Anførerinde, med en Blomsterkurv i Haanden, førde til Herskabet Ordet i de Øvriges Navn.

Første Bondepige.

Vore Marker blomstre, og ere frugtbare. En velsignet Høst belønner i dette Øieblik vort Arbeide. Naadigste Herskab! De modtage med Gunst dette Offer af vore Jorders Grøde, Sindbillede paa vor Taknemmelighed mod det Herskab, under hvis Be-

skyttelse vore Marker blomstrede for at bære Frugt, og vor Stræben velsignedes. Ethvert Deres Skridt paa Livets Vei, indtil dets sildigste Efterhøst, være Dem, til Belønning for Deres Godhed imod os, bestrøet med Blomster!

Anførerinden nedsatte sin Kurv for Herskabets Fødder, og gik med sin Trop tilside.

De Piger, som bare Eg- og Blomster-krandsen, traadde nu frem med deres Anførerinde, der bar i Haanden en Kurv fuld af Havefrugter, omslynget med en Krands af Klover og Ax.

Anden Bondepige.

Ogsaa mit Offer af vor Høsts Velsignelser modtage vort naadigste Herskab med Velbehag! Vi ville troe enhver vor Stræbsomheds Velsignelse forsøget, naar vi maa dele dens Frugt med det Herskab, hvis Beskyttelse værner vort Held, hvis Blidhed udgjør vor Fryd. Dem vorde Livets Høst blid, som dets blomstrende Foraar og Sommer! De nyde, med uafbrudt Glæde, rige Frugter af den Glæde, De udsaaede; Frugtbarhed lykfaliggjøre hver Egn, som De ynde!

Hun nedsatte sin Kurv for Herskabets Fødder, og gik med sine tilside.

Nu kom Fiskerne og Malkepigerne. Deres Ordførerinde med en Kurv fuld af Frugter, men prydet med Siv og Søblomster, traadde frem.

Tredie Bondepige.

Ogsaa Sognets Beboggere i det Landskab, vor naadigste Herskabs Beskyttelse og Godhed gjør lykkelige, frembære ved mig deres ydmyge Offer. Ogsaa vi ønske os Deel i den Hæder, at et Sindbilled paa vor Tak og Hengivenhed for vort ædle Herskabs velgjørende Godhed mod os alle modtages med Gunst. Hver Aarstid, hver Egn, hvert Element yde villigen og rigeligen sine Gaver, hvilke vort naadigste Herskab nyde glædeligen, altid omringede af Dem hengivne Hjerter, som vore, gjennem en lang Rad af lykkelige Dage!

Efterat hun med sine var traadt tilside, fremstod Bønderkarlene med deres Meieredy. Deres Ordfører sagde i alles Navn.

En Bondekarl.

For vort ædle Herskabs Fødder nedlægger jeg her, i samtlige mine Venners, mine Brødres Navn paa Deres Gods, det Redskab, vi nu til en velsignet Høst have afbrugt. Ved at see det i Deres særdeles Værge, ville vi tro deri at have et Sindbillede paa den Agt, Deres Hjerter værdige os, som bruge det; paa den Beskyttelse, hvormed De hævde os i vor Vei og Næring, og paa den Godhed for os, hvormed De Dag fra Dag gjøre os mere og mere lykkelige.

Bønderkarlene vare nu og dragne tilside. De tilskuende udgjorde Kredse omkring Pladsen. De,

som skulde plante Træerne, stode med dem paa Deres Sted midt for Herskabet, paa den modsatte Side af Græspladsen; Børnene udgjorde den forreste Kreds om Pladsen, bag dem de andre Bønderfolk af begge Kjøn.

Nu fremstod midt paa Pladsen de Gamles Ordfører, Festens Bestyrer, og talede.

Den gamle Bonde.

Det er ingen tom Foreskilling, ingen ubetydelig Leeg, hvormed vor Ungdom her opvarter Dem, naadigste Herskab! Betydningen er Sandhed. Vi erkjende med den oprigtigste Taknemmelighed, at vi have vort kongelige Herskabs Godhed og Forsorg at takke for vor Lykke og vor Glæde, næst vor landsfaderlige Konge, af hvis kongelige Huus De udgjøre en saa velsignelseværdig Deel. Derfor velsigne Dem Gud, vort naadigste Herskab!

Alle Bønderfolkene.

Gud velsigne Prindsen, og Prindsessen, og Deres Børn og Afkom til evig Tid!

(Hurraraab og Musik.)

Bonden.

Ret Børn! Men ogsaa Gud velsigne vor gode Konge og hans heele Huus.

Alle.

Gud velsigne Kongen, hans heele Huus og hans Slægt til evig Tid!

(Hurraraab og Musik.)

Bonden.

Sus Ret! Der er ingen Stads eller Kunst i vort Herred, mindigste Herskab; men det kommer ha Hjertet. — Nu til vore Stamtaver! Kommer Bøen! Herskab de to for Prindsen og Prindsessen selv.

Nu plantede Bønderne de to Lærer for Prindsen og Prindsessen. Imidlertid bemærkede Bønderne Ansøgerinder, og Kortenes Ansøger paa Plads og Mynsted den Gamle, hvor de andre Plantningen [illegible]

Alle.

Til Tilhemmeligheds Minde,
Minde om vort Hell, vor Hvil,
Hellige til dyre Hulde
Indes glade Sanges Hvil.
Vores, Hulde! og Ubbeder
Indig Sløge, indigs Ho!
Vore lekke Hærtnaglæder
Hvo i Dag til eder Ho.

Nu skende alle, ogsaa de Omskamende.

Vores Hulde, og Ubbeder
Indig Sløge, indigs Ho!
Vore lekke Hærtnaglæder
Hvo i Dag til eder Ho.

Bonden.

Vore lekke Hærtnaglæder! og i Dag er det en af vore lekke Hærtnaglæder. Vort Herskab giver os lov en Fest — tager selv Deel i vor Glæde! — og i Fædrigs var det vor tilsigmede Prindsesses Fødselsdag

fest — og der staaer hendes Lind — Vor velsignede Prindsesse leve!

Alle.

Længe, længe og lykkalig leve vor velsignede Prindsesse!

En Bondepige.

Frederiks elskede Sophie
Denne Lind vi plante for.
Vores Tak og Fryd indvie
Den i høie Glædeschor!
Vox, o Lind! udbred dig, trives,
Grønnes ved din Mages Favn;
Thi af os i Dag dig gives
Et os kjært, velsignet Navn.

Alle igjentoge det sidste halve af Verset.

To Bønderpiger.

Frederik og Hans Sophie
Plantes disse Linde for;
Vores Tak og Fryd indvie
Dem i høie Glædeschor!
Voxer, Linde! voxer, trives,
Grønnes i hinandens Favn!
Thi enhver af eder gives
Et os kjært, velsignet Navn.

Som før blev det sidste halve gjentaget.

En Bondepige.

Og som I, saa grønnes, trives,
De, hvis Navn I prydes med!
Og ved eder fro oplives
Bladen Egns Hengivenhed!

Og i vores Ly modtage
End i mange mange Aar.
Fredrik og hans ædle Mage
Glade vore Glædeschor!

Gjentagelse som før.

Alle Anførerinder og Anførere.

Under Herskab, som skal ligne
Dem, vi satte Mindet for,
Skal vor Efterslægt velsigne
Dem i mange Hundred' Aar;
Men endog, naar disse Linde,
O — til dunkle Navn forgaaer,
Fredriks og Sophias Minde
Kjært, velsignet, skjønt bestaaer.

Hele Forsamlingen gjentog dette Vers.

Bonden.

Godt Børn! men Sang gior det dog ikke. Vores Taknemmelighed og vores Glæde er dog i sig selv noget langt andet, end Sang og Optog.

Børn! Jægerspriis var engang Frederik den femtes — den Godes — Yndlingssted. Hans Juliane, som Gud velsigne, yndede det ogsaa. Det er nu Deres værdige Søn, Hans Navne, der med sin Sophie gior os lykkelige og glade. — O Børn! hiin Frederik den Gode seer vist i dette Øieblik ned fra sin Glæde hisset til sin Efterslægt og til os. Hans Erindring; hans Børns Godhed, Deres Hjerter mod os og alle; Udsigten over hiin Frederik den Godes Efterslægt i vort Kongehuus, i Dem, vi see

for os, i vor Frederiks og Sophies Afkom — Udsigten til det, De skal blive for os og for Riget, og Deres Børn efter Dem — — — alt dette er det, som prenter sig os i Sjælen ved hvert Øiekast hen paa de Træer, vi her have plantet. — Og, som vi, skal ogsaa vore Børn, og deres Børn og Børnebørn langt hen i Tiden, samlede sig her til Høitidsgilde! — Hver Qviddren af Fuglene i disse Træers Toppe, hver Raslen af deres Blade, skal stedse frem opvække noget af disse glædefulde Billeder. Dette Sted skal blive til en Lund af Mindesmærker for denne Slægt! O! nu! for det første et Træ for hvert af Frederiks og Sophies velsignede Børn!

Nu grov man, og plantede de tre Træer for de tre kongelige Børn under følgende Sang, der istemtes af en liden Bondepige, som den gamle Bonde fremledte.

Til ynderiig Kreds om de hellige Træer,
Som vores Erkjendtlighed plantede her,
Fremvoxer, I Spirer! at snart vi maae see,
I blive til Stammer, os kjære som de.

Fremvoxer, og trives! forskjønner vor Egn!
Opfylder vort Haab! giver Ly! giver Hegn!
Og som I fremvoxe fra Aar og til Aar,
Saa voxe og de, som I plantedes for!

Heele Forsamlingen igjentog:
Saa voxe og de, som I plantedes for!

Forældrene lige i Fromhed og Dyd,
I Lyst, kun at frydes ved Netskafnes Fryd,

Her eengang i Tiden de finde for sig
En Efterslægt os i Erkjendtlighed liig!
Allene for dem, der saa fuldt er' det værd',
Til hædrende Minde et Træ vore her:
Men stort vorde Tallet, at Stamfædres Lov
Her eengang maae lyde i mægtige Skov.

Nu istemte den hele Forsamling:

Til yndige Kreds om de hellige Træer,
Som vores Erkjendtlighed plantede her,
Fremvoxer, I Spirer! at snart vi maae see,
I blive til Træer, os kjære som de.

Bonden.

Endnu eengang: Længe leve Prindsen, og Prindsessen, og Deres Børn! Gud velsigne Deres Afkom til evig Tid!

Alle.

Længe leve Prindsen, og Prindsessen, og Deres Børn! Gud velsigne Deres Afkom til evig Tid!

Bonden.

Og nu Børn! kommer og danser!

Man traadde frem at begynde Dansen; men en Bondekarl afbrød det.

Bondekarlen.

Men Fader! vi har jo flere Træer at plante, som vi hverken vil eller bør glemme. Vor Prindses Moder! vor elskede Dronning Juliane!

Bonden.

Ret, Søn! Dersom Jægerspriis ikke allerede var stolt af at eie hendes Minde. Hist henne er Julia-

nes Høi. Den og alle dens Mindesmærker og Træer ere tillige Mindesmærker for hende, varige Erindringer af hendes Dyder.

Bondekarlen
(betænkte sig, men udbrød igien.)

Men dog et Træ for vor Konge, og et for hans Søn!

Alle.

O ja, for Kongen, og for vor Kronprinds!

Med høi Røst istemte alle; Paukerne og Trompeterne faldt ind med:

Fra Nordkap ned til Elvens Bred
Boer Velstand, Frihed og Fred!
Leve vor Konge! leve hans Søn!
Det er vort Ønske, det er vor Bøn!

Bonden.

Ret, ret! — Velan! — Dog nei. — Der blev nys lagt Grundvolden til et Mindesmærke for vor Konge, skjønnere, og vigtigere, og varigere, end vi kan sætte det; og det var, fordi han har afløst det Baand, der laae paa samtlige Rigets Bønder, fordi han har gjort os til frie Folk, og grundfæstet vor Lykke og Hæder til evig Tid. Og det veed vi jo alle, at det Minde er ogsaa et Minde for den gode, den elskede Kronprinds.

Medens Bonden saaledes talede, gik samtlige Bønderfolkene hen bag ved ham, og prydede den paa Pladsen staaende Obelisk med deres Flagge, River og Meie-

rede, ved dens Fod henſatte de deres Spader og Meldepande. Midt i dette Landtrophæe ophængte de Kongens og Kronprindſens Skyggebilleder, omgivne med fine Krandſe af Ax, Blomſter og Løv. To Bondepiger afbrøde Bondens Tale med Sangen af Høſtgildet:

Friheds Minde! o, hvor du er Kjær!
Naar jeg vorder Dannequinde,
Bringer jeg til dette Minde
Glad min førſtefødte Søn.
Ploven ſkal han kjøre,
Værget ſkal han føre,
Men naar han kan nævne Moder,
Skal han nævne Fædeland,
Og velſigne Chriſtian.

Alle.

Længe leve Kongen og hans Søn! Gud velſigne vor Konge og vor Kronprinds!

Bonden.

Ret Børn! ret! Tak, Grethe! Tak, Anne! for din Sang — Altſaa her ingen Træer for dem! Thi betænden, Børn, ſaa er hvert Træ i den frigjorte Bondes Mark, hver ny Stak ved hans Gaard — alt — evige hinanden afløſende Mindesmærker for vor Konge, der gjengav ham ſin Frihed, og ſatte ham i Stand til at nyde, hvad han har — og for vor Konges Søn. Derfor velſigne Gud dem begge!

Alle.

Leve Kongen, hans Søn og alt hans Huus!

Leve vort kongelige Herskab, og deres Aflom blomstre til evig Tid!

Endnu fremtraadde den gamle Bonde, istemmende Sangen af Høstgildet: Jeg eengang Gemte Fredrik saae, med nogen Forandring til Anvendelse paa Dagens Fest. Ogsaa denne Sang endtes med: Gud velsigne vort Herskab og det heele kongelige Huus, og med høie længe vedvarende Fryderaab.

Da Krebsene oploste, for at begynde Dansen, havde de unge Bønderfolk af begge Kjøn omslynget, ei allene de nyplantede Træer, men den heele Plads, med Kjeder af Egeløvskrandse, som omgave samtlige Bønderfolk og alle Tilstædeværende tilligemed Herskabet. Da Dansene begyndte, gik en Krands af Evighedsblomster fra Haand til Haand omkring mellem Bønderfolket, og denne anbragtes af Bønderpigerne uformærkt under Dansen paa Hds. K. H. Prindsessens Hoved.

Det kongl. Herskab vedblev at forhøie Bønderfolkenes Glæde ved sin Nærværelse, og selv at deeltage i Forlystelsen.

Indhold:

Side

H. K. H. Prinds Christian Frederik af Dannemark tilegnet,

Høstgildet paa Jægerspriis 1792 . . . . . VII.

Idyller:

Fiskeren efter Theokrit . . . . . 3.

Cyclopen efter Theokrit . . . . . 7.

Elskeren efter samme . . . . . 11.

Melibœus efter Virgil . . . . . 14.

De Vornede efter Voss . . . . . 18.

Den halvfierdsindstyvende Geburtsdag efter Voss . . . . 29.

Ungdommen og Alderdommen . . . . . 37.

Alexis og Eloe . . . . . 47.

Amund og Sigrid . . . . . 53.

Sigrid . . . . . 58.

Hytten . . . . . 61.

To Hyrdesange . . . . . 63.

Huldresang . . . . . 65.

Sværmerier paa Chloris Fødselsdag . . . . . 67.

Til Chloris . . . . . 69.

Kysset 1778 . . . . . 72.

Den forvildede Gratie . . . . . 74.
Amor en Skurk . . . . . 78.
Til en Bondekone . . . . . 83.
Feberen, Ridder Instructeur Schwartz tilskrevet . . . . 86.

Dramatiske Digte:

Signild et Efterstykke i 1 Akt . . . . . 95.
Frode og Fingal Skuespil i 5 Optoge . . . . . 127.
Bremden Skuespil i 5 Optoge . . . . . 265.

Prosaisk Fortælling:

Kostebinderen og Coursen . . . . . 431.

Idyller.

Fiskerne,

efter Theokrits en og tyvende Idylle.

Kun Armod, Diophant, opvækker Kunst og Flid,
Den gior Arbeidsomhed. Ei kan den gustne Kummer
Tilstæde raske Mænd den Lades stygge Slummer;
Indbysser Søvnen ham endog en liden Tid,
Han i halvvaagen Nat dog stakket Slum skal nyde,
De vaagne Sorger den vil pludselig afbryde.

To gamle Fiskere i fælles Hytte laae,
Dens Vægge vare Løv, og deres Seng var Straa.
I Kreds om dem laae alt, hvad Fiskeri tilhører:
Garn, Kroge, Kurve, Baad, Stang, Ruser, Hager,
Snører.
Paa Balser i en Krog den gamle Baad var sat,
De med en Matte-Stump, en usel Fisker Hat,
Og deres Pialter sig til Puder maatte nøie;
Det var den hele Skat, og Frugt af deres Møie.
De eied intet Kar, ja ingen Hund engang;
De havde intet meer, men Uselhed og Trang
Blot deres Selskab var; thi ingen Nabo mødte
Paa langt til deres Egn; allene Havet stødte,

Med ſagte Bølger ind til denne eenſom Bred,
Som Kummeren og de har valgt til Opholdſted.

Ei Maanens Vogn endnu ſit halve Løb fuldbragte,
Alt gned de Dinene, ſig paa ſit Leie ſtrakte,
(Arbeidet, deres Ven, afprøv den ſøde Blund)
Og talte følgende engang en Morgenſtund.

Den Førſte.

Man viſt nok tager Feil, min Ven, naar man beretter,
At lange Sommer-Dag har kun ſaa korte Nætter.
Jeg vel om tuſind Ting nu alt har drømt i Nat,
Bedrages vi? Endnu har vi ei Dagen fat?

Den Anden.

Hvorhan, Asphalion! du kan dig da beklage,
For Aarets beſte Tid, de ſmukke Sommer-Dage?
Vor Tid gaaer meget ret. Siig heller, at vor Trang
Forjaget har din Søvn, og gjort din Nat ſaa lang.

Den Førſte.

Men hør mig! Du forſtaaer jo Drømme at udlægge?
Jeg drømte meget ſmukt. Vi har desuden begge
I Fiſken lige Deel; jeg derfor ogſaa vil,
Du dele ſkal min Drøm, hvis du vil høre til.
Du har ſaa god Forſtand, ſom nøppe nogen anden,
Til Drømme at indſee behøves og Forſtanden,
Desuden har vi Tid. Hvad ſkal vi gjøre her?
Vi ligge i vort Løv, og Søvnen bøde er.

Tøvn kommer ikke let i en saa usel Hytte,
Den sjelden, siger man, er selv de Stores Bytte.

Den Anden.

Nu da, jeg længes alt, begynd, fortæl din Ven,
Hvad sælsomt du har drømt.

Den Første.

I Aftes sov vi hen,
Som du erindrer vel, brav sildig, meget trætte,
Ei heller vare vi just saa aldeles mætte
Vi havde spart vor Mad. Strax syntes mig, jeg saae
Mig selv med Angelen paa Klippe-Spidsen staae.
Jeg stød, og lurede, for Fisken at forføre,
Og strax kom en, og beed, og ruskede i min Snøre.
Jeg drømte her om Fisk, som Koen om sit Drøv. *)
Fast var han; men min Krog var heller ikke sløv.
Min Stang jeg kroget trak, men han retskaffen rykker,
Jeg undred paa, min Krog dog ikke gik i Stykker.
Jeg tænkte, faaer jeg ham, han vist nok river mig.
Ja riv kun, sagde jeg, jeg snart skal lønne dig.
Tilsidst fik jeg ham fat, og Striden var til Ende.
Men hør nu til engang: Den Fisk jeg fik i Hænde,
Var bare rene Guld. Jeg skiælvede af Angst;
Neptuns Clenodie! det er en farlig Fangst!
Og er det hans Gemahls, den smukke Amphitrites? —
Hvi skulde dog min Haand med dette Rov besmittes?
Jeg derpaa skjelvende den meget varlig tog.

*) Μαρα χυων ἀρτον μαντευεται.

At ei det mindſte Guld ſad efter paa min Krog.
Jeg traf den med en Snor en Smule ſeem paa Sanden,
Og ſvor paa aldrig meer at ſætte Fod paa Stranden,
Men blive ſmukt til Lands, og leve kongelig
Af min optrukne Skat. — Og dette vaagned mig.
Men gav du Agt min Ven? Den Eed, den gior mig bange;
Jeg ſvor paa, aldrig meer paa Havet Fiſk at fange!

Den Anden.

Slaa du dig kun til Ro. Din Guldfiſk er ei til,
Og heller ei din Eed. Din Drøm var Narreſpil.
Ifald du iilte ſtrax, og ingen Tid forſømte,
Hen til det Sted, hvor du om denne Guldfiſk drømte,
Og kaſted Angel der, ſaa fiſkede du vel,
Og med din gyldne Drøm ei fultede ihiel.

Cyclopen.

Til min Ven Rahbek,

efter Theokrits ellevte Idylle.

Jeg intet Pulver, intet Plaſter veed,
Ja intet andet Raad for Kjærlighed,
End det, min Ven, Camænerne tilbyde;
Skjøndt ikkun faa dets Nektarſødhed nyde.
Du kjender det, din Sang jo Vidne bær,
Du Muſerne er fremfor andre kjær.

Saa lev'de fordum paa Siciliens Kyſt
En riig Cyclop, en Polyphem, hvis Bryſt,
Af Galathea's Skjønhed var indtagen.
De første Haar udvoxde ham paa Hagen;
Hans Elſkov ei paa Duun og Roſer laae,
Af Furker han den omringet ſaae.
Han intet troede meer hans Agt fortjene;
Tit gik hans Faar af Marken hjem allene,
Mens ſørgende han ſang ved Havets Bred
Om Galathea og ſin Kjærlighed,
Fra Solen randt; der følde han meb Smerte
Det Saar, Cythere's Sypd har voldt hans Hjerte.
Men han fandt Lægedom; paa Klippens Top
Ved Havet ſad den ſørgende Cyclop,

Og sang:

"Du flyer; du med Foragt vil lønne
Min Kjærlighed, du Skjønneste blandt Skjønne!
Meer hvid du er, end Melk; saa kjelen er
Ei kjelne Lam, som du; og vild du meer
End Kalven er; men ei umodne Drue
Er streng som du; jeg, maa jeg dig ei skue,
Dig, som i søde Søvn her for mig staaer
Hver Nat, men flyer, naar søde Søvn forgaaer.
Du flyer med Søvnen bort blandt hine Bølger,
Som Lammet flyer, naar Ulven det forfølger.
Først elskede jeg dig, da jeg dig saae
Paa Bjerget med din Moder hist at gaae;
Du gik omkring at sanke Hyacinter,
Jeg viste Veien iblandt Bjergets Klinter.
Fra den Tid aldrig meer jeg glemmer dig,
Nei aldrig meer; men du foragter mig.

Jeg veed det, Smukke! hvi jeg dig forskrækker.
Det tykke Øienbryn min Pande dækker,
Og langt det naaer til begge Øren ned;
Eet Øie har jeg kun, og alt for bred
Du seer min Næse over Læben hænge.
Men saadan, som han er, i hine Enge
Din Polyphem dog føder tusend Faar,
Hvis beste Melk han drikker; Høst og Vaar,
Ja Vintren selv, mig Ost og Fiske byder,

Og i min Mund Straapiben bedre lyder,
End alle de Cyclopers, der er til.
Min Elſkede! med Sang om dig og Spil
Mig tit endog en Uveirs Nat henrinder.
Jeg elleve, og alle ſvangre, Hinder
For dig har født, og dertil tvende Par
Af unge Bjørne dig beſtemt jeg har.
O kom! det alt, og meer, for dig er rede.
Lad gule Hav kun ſlaae mod ſine Bredde;
Meer ſød din Nat hos mig i Grotten er;
Du blandt Cypreſſer og Vedbender her,
Og Laurbær-Træer, og Ranker ſødt Kal ſove.
Her rinder kjøligt Vand fra hine Skove,
Klart Gudedrik af Ætna's hvide Sner;
Hvo valgde vel for dette Bølgerne?
Jeg laaden er, og det maaſkee dig ſtøder;
Men jeg har Egeved, og hiſt er Gloder,
Og jeg kan taale, om du ſteger mig.
Mit kjære Die ſelv jeg gav for dig,
Hvi har jeg ikke Finner? hine Stromme
Jeg ſkulde da ſom Fiſken gjennemſvomme,
Og lyſte dukkende paa Havets Bund
Din Haand, om end du nægted' mig din Mund.
Af Lilier jeg og Valmu ſkulde flette
En Krands, og bringe dig, og meer end dette;
Jeg Vinter, Sommer, Aaret heelt omkring,
Dig ſkulde bringe Egnens beſte Ting.

Men nu, o snart jeg dog hos dig skal være;
Jeg, ubevant, at svømme nu vil lære;
Saasnart jeg blir en fremmed Sømand vaer,
Da skal jeg see, hvad Glæder Dybet har.
Kom, Galathea, kom, o hør min Klage,
Og glem, som jeg, at vende hjem tilbage!
Kom, nyd med mig det søde Hyrdeliv,
Malk mine Faar, lav Ost, Hyrdinde bliv!
Min Moder er mig vred, og jeg vil ei sige
Det mindste Gode om mig til min Pige,
Endskjønt hun seer, jeg daglig tæres hen
Af Sorg; men jeg vil hevne mig igjen.
I Been og Hoved jeg mig syg vil klage;
Jeg ene ei vil bære paa min Plage.
O Polyphem! hvor daarlig er du dog!
Gaa, flet en Kurv! saa er du mere klog;
Malk dette Faar, bring Løv til hines Hytte!
Din Elskovs-Klage vil dog intet nytte.
En anden Galathea da maaskee
Skal finde dig, ja vel en skjønnere.
Hver Aften mange med mig spøge ville,
I natlig Dands til mig jo alle smile,
Jeg og mig selv for noget maa ansee."
Saa Polyphem sin Elskov nærede,
Og sang, og mere sødt hans Dage løbe,
End han ved Guld sig kunde dem tilkjøbe.

Elskeren,

efter Theokrits tre og tyvende Idylle.

Engang en ung i Elskov heftig Mand
For en, vel smuk, men grusom, Pige brændte;
Med Had gjengjeldte hun hans Elskovs Brand,
Hun Amors Magt, hans Bue intet kjendte,
Hun vidste ei, hvor smertelig hans Piil
I Hjertet er; i Omgang og i Tale
Var hun ubøielig, med mindste Smiil
De smukke Læber ei hans Sorg husvale;
Og hvad er Øiets Glands, og Rosenkind
Til Trøst? Ei med et Kys hans Saar hun læger,
Ei med et Ord; med ham er hendes Sind
Som Skovens vilde Dyr mod barske Jæger.
Thi Læben spotter ham, af bitter Harm
Er Øiet fuldt; hver Træk paa hendes Kinder,
Hver Mine viser hadopfyldte Barm,
Hun seer ham kun, og Rosen strax forsvinder.
Men, skjøndt opfyldt af Vrede og Foragt,
Hun dog er skjøn; og ved den Skjønnes Vrede
Forøges kun halstarrig Elskovs Magt.
Dog kan han nu taalmodig ei tilbede
Den Grumme meer; med Taarer gaaer han hen
Til hendes Dør, og kysser den, og taler:
"Du Løvehjertede og Grumme, kjend,

Kjend, Marmorbryst, din Elskers bittre Qvaler!
Uværdig al min Ild, jeg bringer dig
For sidste Gang, en Gave nu, en Strikke.
Bebreidelser du faaer ei meer af mig;
Jeg, dømt af dig, vil mig i Skjebnen skikke.
Nu gaaer jeg hen, hvor Elskeren engang
Skal, siger man, et Raad mod Elskov finde,
Hvor han skal glemme den. Det koste Tvang!
Al Modstand jeg tilsidst skal overvinde.
Og nu Farvel! Jeg veed, hvad foreslaaer.
Selv Rosen, ogsaa skjøn, henvisnet blegner;
Fjolen pryder selv den skjønne Vaar,
Men falmer snart; snart hvide Lilje segner.
Hvor hvid er Sneen ei? Let smelter den.
Saa Ungdoms Glands er skjøn; men kort den varer.
Den Tid vil komme, da du, som din Ven,
Med saaret Bryst selv Elskovs Magt erfarer;
Men nu, det er for sidste Gang, o hør
Din Elsker nu! mit Hjertes Qval dig saare!
Naar du mig seer at hænge for din Dør,
Stands, offre da din Ven en kjærlig Taare!
Nedløst af Strikken bøi dig til mit Liig;
Din Klædning røre det, et Kys du give
Den kolde Mund! det ei forfærde dig!
Ei selv dit Kys kan kalde mig til Live.
En Grav, som skjule kan min Kjærlighed,
Du reise mig; naar bort fra den du iler,

Raab trende Gange da: "Hvil, Ven, i Fred!"
Læg til: "At her en trofast Elsker hviler!"
Og skriv saa paa min Grav: "Den Mand, hvis Liig
"Her lagdes ned, blev dræbt af Elskovs Smerte.
"Stat stille, Vandringsmand, og græd, og skig:
"Ham elsket har et haardt, et grusomt Hjerte."
Saa var hans Ord. Ved Væggen han en Steen
Opreiser sig; ved høie Dørstok binder
Sin Strikke fast, om Halsen kaster den,
Og hænger død.
Hun aabner Døren, finder
Ham hængende og qvalt ved hendes Dør;
Men rores ei, og ingen Taare flyder;
Hun gaaer ham tæt forbi, og kold, som før,
Hun uforstyrret Ungdoms Glæder nyder.
Snart kommer hun engang i Bad; der stod
Den Gud, som hun, der har sin Elsker dræbt,
Fornærmet har; paa høie Marmorfod
Staaer Amor der, og hælder over Badet.
Og Stytten styrter ned; knust ligger hun,
Og Hævnens Lyst fortrængt Amor nyder;
Ei mindste Ord undstonner hendes Mund;
Det Purpurblod vidt over Badet flyder.
Farvel, I Elskende! thi knust og død
Den Haarde er. Lad fare stolte Drømme,
Og elsker, lyder kun, hvad Amor bød!
Thi uforsonlig streng vil Amor dømme.

Thyrsis.

Din Melk, Priap! jeg dig skal yde;
Alt nok for saadan Gud, som du!
Du har din Marmor-Støtte nu;
Med gylden Bitr jeg den skal pryde,
Ja ydmyg jeg dig lyde vil,
Ifald min lille Hjord maa tage til.

Coridon.

Kom Galatea! elskte Pige!
Kom lad mig knæle for dit Skjød,
Som Hyblas Honning er du sød,
Din Yndighed er uden Lige.
Du smuk, som Engens Lilje er,
O kom, har du din Hyrde mere kjær.

Thyrsis.

Min Nymphe! smukke Nereide!
Hør nu: gid jeg maa blive dig
Som Gift og Pest afskyelig;
Ja gid du mig ei bedre lide,
End værste Urt, paa Marken staaer,
Om ved dit Savn ei Timer blive Aar.

Coridon.

Den varme Soelhverv Dage kommer,
Nu blomstrer alt Krat-Skovens Top,
Hist hovner nu Vinrankens Knop,
Nu brænder alt den hede Sommer.

O Hjord! hin Eng, som Søvnen blød,
O der ved Kildens Bred er Hvilen sød.

Thyrsis.

Naar Vinters Storm og Kulde kommer,
Har jeg mit Hjem og Arnested,
At varmes og oplives ved,
Til vi paa ny har munter Sommer.
Jeg møder Vintren uden Angst,
Saa rolig, som en Ulv gaaer ud paa Fangst.

Coridon.

Hvor blide ere disse Egne!
Hvor er ei Eenbær-Træet smukt!
Hver Æble-Træ, hvor fuldt af Frugt!
Hver Green jo færdig er at segne!
Men reiser min Alexis bort,
Vil Floden tørres, alting blive sort.

Thyrsis.

Er Phyllis ei i disse Egne,
Er Agren tør, og Vejret stygt,
Hvert Træ bortvisner blegt og sygt,
Og mørkt og øde allevegne.
Men kommer hun, hvert Træ er grønt,
Og alting strax, som hun, er mildt og skjønt.

Coridon.

Alcides Popel-Træet ynder,
Og Bacchus Ranken tung af Vin,

Men Myrten kalder Venus sin,
Min Phyllis Hassel-Busken pynder;
Og Haslen alle overgaaer,
Saa længe den i Gunst hos Phyllis staaer.

Thyrsis.

Den ranke Bøg er Skovens Smykke,
Og Poplen zirer Flodens Bred;
Men hvor er Ziir og Yndighed,
Naar Phyllis Du Dig vil undrykke?
Du smukke Pige ene blier
Min Haves, Skovs, ja Egnens Ziir.

Melibœus.

Saa sang de begge to i Daphnis's smukke Eng;
Men Coridon blev da min egen bedste Dreng.

De Vornede.

En Idyl af J. H. Voß.

Mikkel.

Vindsen bli'r klar. Der er ingen Rand om Maanen, der funkler.
Kun faa Stjerner paa skyefrie, blanke, mørkeblaa Himmel.
Hvor det lød lisnt tilforn, naar Degnen om hellig Aften

Kimed' i Taarnet! Nu kralder det hult, som Ringning til Ligfærd.

Hans.

Ikke saa modlos, Mikkel! see kun, hvor alle bær Bynker,
Nai og Aakander hiem til Pynt i Huse og Kirke.
Engang hviler man dog fra Hovslæbet. Lad os en Smule
Synge! Luften er sval, og det klinger saa prægtig om Aftnen;
Hestene græsse saa rolig i dugfulde Eng, og ved Toiret
Holdes de nok fra Rugen, der, Gud ske Lov! staaer saa deilig.
Ellerne dufte saa sødt, og sødt klinger Frøernes Syngen;
Nattergalen slaaer i med dem. Hvad siger Du, Mikkel,
Om Grev Bernstorffs Vise, om Stenen paa Gjentofte Bakke,
Eller kjender Du ei den herlige Sang om Niels Lembak?
Det er en Sang! vor ny Kaplan fik mig lært den i Søndags;
Tre Gange sang han den heel ved Præstens Positiv efter Noder,
Da jeg bragte ham ned de to Lærker, jeg gjorde saa tamme,
Ikke ut sad, og sang paa mit Hoved, paa Toppen af Huen.

Kom, og brum Bassen dertil, eller pib dertil i Dit Maiblad.

Mikkel.

Seer Du ved Møllerens Aa det Lærred, der ligger paa Blegen?
Seer Du, det skinner i Maanen? og Hans! og kjender Du hende,
Som sin Brudedærk der har lagt forgjeves paa Blegen?
Lagt den forgjæves der — og Du nøder mig dog til at synge!

Hans.

Nu da, der vogter Katrine sin Bleg i Huset ved Møllen;
Netop hørte jeg nu hendes Sang mellem Qværnenes Brumlen.
Men hvad er det, Du snakker? Hun bleger forgjeves sit Brudtøi?
Gjør da vort naadige Herskab ei selv jeres Bryllup til Høsten?

Mikkel.

Søg Du Tro og Love hos naadige Herskab! nei Skjelmer,
Skjelmer de ere, og værd at dingle i høieste Galge.

Hans.

Tst, ei saa høit! om ham sligt hans lille Finger fortæller!

Mikkel.

Lad den fortælle, hvad sandt er; har ikke den Karl
lovt mig Bryllup,
Og min Frihed dertil, for hundrede Daler — Min
Fader
Med det skaldede rystende Hove'd, og min Bro'er,
stakkels Krøbling,
Som den Karl solgte bort, som en Hund til den en-
gelske Kaper,
Der løb her ind Anno Firs, for at miste de dygtige
Knokler
Ved Hollændres, og Franskmænds, og Mennesseæde-
res Kugler)
Alle skrabede frem alt, alt, hvad de havde til beste,
Bendegavs Dalere, Spesjer, Johanneser, skimlede
Kroner,
Ringsorter og Pillarer, og Ører, Kopeker og Rudler;
Solgte dertil endnu den brune Vallak med Bledset,
Samt den rødbrune Stud paa Fastemarked for Skam-
kjøb;
Ja endog salig Moers den sølvbeslagene Psalmbog,
Der var Fæstensgave af Fa'er, den Gang han var
Frier,
Ogsaa den Guldring, hun gav ham, og hvortil hun
havde sparet,
Ved at sye om Natten, den Gang hun tjente i Aalborg.
'Mikkel, sagde de, tag den smule Armod, vor sidste

"Nøds og Æres Skilling; og bring det den fultene Junker.
"Bedre fattig og fri, end Slave med Salomons Rigdom!
"Vand og Brød er nok til Livet. Arbeid Du kun ærlig,
"Syng, og beed, og hav Tillid til Gud, som i Vinteren beſpiſer
"Himmelens Fugle, og klæder Lilien. Ei græd, men vær lyſtig!
"See Din Faer er nu gammel; graat blev hans Hoved og ſkaldet
"Under Kummer. Det ryſtende nu ſig hælder mod Graven;
"Og Din Broder alt halv er bortvisnet. Snart Gud os vil føre
"Bort fra Jammerdalen til Fredens evige Hytter.
"Tag de lumpne Penge og bring ham dem; Mikkel! Du bringer
"Taarer og Blod. — Troſt ham Gud, naar de ham brænde paa Sjælen!"
Grædende bragte jeg dem til den Karl. Han talte dem. "Mikkel!
"Bryllup og Friheb jeg gi'er Dig; men" — og nu trak han paa Axelen.

Hans.

Plager Fanden ham da? Hvad har hans Nagde da nu for?

Mikkel.

Den, der vil hænge ſig, Hans, den finder ſagtens en Strikke.
See! der havde jeg teiret op paa hans Eng; hiſt jeg havde
Ploiet for grundt, der kun halvtorſket Kornet — og Gud veed —
Kort hans Regning var ſtørre end hundrede Daler — Jeg kunde,
Mumled' han, gjerne ſlaae mig til Ro; han havde Formodning,
Om, hvem det var, det ſtjal den Halvtonde Rug bort af Loen.

Hans.

Havde han Ret i det første; det var ei meget at undre;
Thi hvad Troſtab forlanger den Skurk af den, ſom beſtandig
Under Ladefogds Svøbe kjemper med Skjendſel og Hunger?
Men for den ſidſte Beſkyldning, Du ſkal ham ſtevne for Landsret.
Der ſkal jeg bevidne: Johan, Lakeien, af Loen
Har, ſom den naadige Frue ham forud tillod, ſtjaalet Rugen.

Mikkel.

Hans! Den hellige Nadver jeg ta'r paa, at jeg er uſkyldig.

Har jeg ei, ſiden jeg ſik det ſpildte Haab, plantet Træer?
Ei ſadt Gjerder? ei flikket paa Hytten? og ei gravet Grøfter?
Men nu ſtevne! ved hvem? hvor er Pengene? Og hvad veed Kongen,
Hvad hans Miniſtre, deraf? Miniſtrene! Pyt, mellem Ravne
Hugger den eene vel Øinene ud paa den anden? — Ja ſyng kun,
Syng kun Katrine, og bands paa Blegdammen! Du har din Frihed,
Fri ſkal Din Brudgom og være. Han er det. Snart bandſe vi lyſtig
Paa vor Bryllupsdag, i lange hoppende Rader,
Over Bakke og Dal — og Fogden med Pidſken ſlaaer Takten.
Men Du græder, for Konerne ſnart vil nedrive Din Fletning.
Troſt Dig min Tos! ogſaa godt vil Konehuen Dig klæde,
See den gamle Mand, hvor han græder af Glæde! vor Kresbling,
Hvor han lyſtig i Dands ſpringer let omkring paa ſit Træbeen.
Tør Du Taarerne af, og glæd Dig, thi de bør jo alle
Gjort os lykkelig'; Du er en fri og lykkelig Kone,

Snart en lykkelig Moder til frie Sønner og Døttre.
Jo, Hans! — Men den Mænd skal mig, om jeg ei
la'r den rødgule Hane
Flyve hen over den naadige Rovers Tag, og saa ta'er
jeg
Jollen ved Stranden, og vips, saa er jeg over i
Sverrig.

Hans.

Men tænk, Mikkel! hans Børn!

Mikkel.

Den Snogyngel! Falder da Æblet
Langt fra Stammen? Den Snogyngel hvisler jo alt,
som de gamle.
Gik ei Hovmest'ren i Dag, og græd, og vreed sine
Hænder!

Hans.

Men det hedder: "Mig tilhører Hevnen, og jeg vil
gjengjelde"
Siger Herren. Og nu Din gamle Fader og Broder!

Mikkel.

Herlige Ord! "Mig tilhører Hevnen og jeg vil gjen-
gjelde."
Vee! til Gud min Sag jeg betroer, og lider taalmodig.
Men, paa Dommens Dag staae og vi for Hevnerens
Aafyn.

Hans.

Mikkel! Du talte om Dans. Jeg vil fortælle Dig noget.

Kjender Du ikke den Høi der henne paa Veien til Thisted,
Strax, naar man dreier omkring under Krattet langs hen ad Aaen,
Der hvor Lyngen begynder? Hen over ad Høire staaer Galgen;
Lige for den er Høien. Min salig Morbro'er, Peer Jæger
Lured Skjærtorsdag Nat i Maanesskin der efter Ræven
Ret som det var, saa kom der, med Vulder som Torden, af Krattet
En Flok Jægere ud, og feiede af gjennem Lyngen.
Hurra! skreeg' Jægerne høit, og Hestene prusted' og vinsked';
Pisklene smældte, og Jagthornet hylte, og djævelske Hunde
Glammed' ad Hiorten; og nu stak heele Jagten mod Høien.
Vips, der stod Høien oplyst paa fire gloende Piller. —
Morbro'er, der læste i Bøger, trods Præsten, og brød sig kun lidt om
Spøgelser, holdte sig kjæk, og uagtet hans Graaskimmel prusted',
Tænk, saa reed han dog modig, som altid han var, lige til dem.
Gjet nu engang, hvad det var, og hvad Spil gamle Satan der havde!
Jægere, Heste, Hunde, var altsammen Junkre, med Mantler,

Skjægge, og store Parykker, og Sabler, og fuldeste Rustning,
Som de Schlaraffengesigter i Junkerens Storstue staae der.
Qvindfolk med høie Fontanser, og Fiskebeensskjørter med Slæb paa,
Bød dem op til en Dans. Der raslede de gloende Lænker;
Og til Musik der skralded' af Hsien en Hvinen og Tuden. —
Derpaa blev Taffelet dækket. Øverst ved Enden af Bordet
Satte Stifteren sig af den høiadelige Stamme;
Stratenrøver han var, som hans Ansigt og viste. Hans Buxer
Vams og Støvler og alt, var af gloende Jern! og der aad' de
Blodigt Menneskekjød, drak dertil kaagende Taarer. —
Nederst ved Bordhjørnet sad den sidst hensovne af Stammen,
Vores Junkers Papa, Hr. Landraaden. Fuld af Forundring
Snused' han, thi han lugtede levende Folk; han keeg bag sig
Hen ad Galgen, og saae min Morbro'er staae der, og lige.
Hurtigen sprang han op af den gloende Stoel, saa den raslede',

Bragte ham Bægeret fuldt af Taarer, og brølte:
"Stik ud Peer!"
Peer vil ikke; han skal. "Nu, skal jeg da drikke saa
maa jeg."
Sagde han: "altsaa i Guds Navn!" og, Knald!
saa var alting forsvundet.

Mikkel.

Snart er denne Karl med. Da er hans Musik vore
vore Sukke.
Ha, og da skal vore Taarer ham brænde i Sjælen.

Hans.

Heida, og saa skal han bandse Kiørausen med hendes
Naade,
Frue Tipoldemama! O da vil han trippe, og kneise.
Men hans Kjælling, det Veenrad, vil bande paa fransk,
spytte Funker
Ad den gammelbags Dands, naar ei den sipperne
Tærne
Hænger Lænkerne modens og peent nok. Da gotter
sig Satan.
Mikkel! Har Du Tobak? De Myg stikke hæslig i
Aften.

Mikkel.

Der, tag Pungen og skop. Den gav mig Katrine til
Julen:
Den Gang havde vi Haab endnu, og var' glade, som
Smaaborn.

Hans! der ſlaaer Du forgjæves, for Vinden ta'er Trø-
ſket af Tønden.

Sm Dig.

Hans.

Nu har jeg Ild. Tænd ogſaa Din Pibe
for Selſkab!

Hei, der ſlaaer Skimlen ſig løs; ei ſee dog hvor Pla-
gen i Toiret

Vimſer, og ſkaaer ſig — Du ſkal, kommer Du i Jun-
kerens Ager!

Pots! han prygler os krumme og lamme. Pasop!
efter Skimlen!

Den halvfierdesindstyvende Geburtsdag.

efter Voßes ſiortende Idyl.

Bøyet over Poſtillen, ved Ovnens varmende Side,
Sad den ærlige Dam, nu fyrgetyvende Vinter
Byens Organiſt; i arvede Læneſtol ſad han;
kunſtig udſkaaren den var, betrukken med brunnarvet
Ryslær.
Arme, Sæde og Ryg ſvulmed' høit af elaſtiſke Krøl-
haar.
Tidt han Hænderne folded', og tidt han med lydelig
Mumlen
læſte de troſtfulde Sprog og Formanelſer? men efter-
haanden

Mattedes Diet; det nu var i qvægende Middagsslum lukket.
Festlig med stribet Kalmanks Kasseking var Oldingen pyntet;
Thi det var hans halvfierdsindstyvende glade Geburtsdag.
Og nu havde hans Søn, den lærde Pastor i Melby
Nys sendt fire Flasker af gamle balsamiske Rhinskvin
Med det Løfte, at, hvis for den dybe Snee det blev mueligt,
Skulde han vist ham i Dag med sin unge Kone besøge.
En af Flaskerne havde den Gamle i Dag over Borde
Glad afrevet dens Segl, og kliuket med Moer, og et Glas tomt
Paa deres kjære Søns, og hans unge Kjæreftes Sundhed,
Som han saa ønsked' endnu at see for hans salige Henfart.
Over Postillen laae vor Oldings sneehvide Lokker
Brillerne og den Floiels violblaae stirlige Hue
Med den Ræveskinds Bræm, og Dusk og Lidser af Guldtraad.
Moer havde prydet Seng og Vindver med rene Gardiner,
Rydded op overalt, og feiet Gulvet i Flammer.
Over Bordet havde hun bredt rødblommede Thedug,
Renset Stovet bort af Rosmarinen ved Vindvet,
Ligesom og af Levkoien og Rosenbusken i Krogen

Samt af den grønnende Kurv ved Ovnen med Lillie-
konvaller,
Ambiom Tallerkner og Fade af Tin velskurede glimred'
Fra Karnissen; de to blaablomstrede Roslokker Kruse
hængte hver paa sin Knag! saa det smukke Fyrfad af
Messing
Rangleskæl og Stok, og den sirlige Valnødtræes Alen.
Men det grønne Klaveer af Oldingen stemt og be-
strænget
Stod med sit billedbemalede Laag, og skinned'; for
neden
Hang et Pedal, paa Bogstolen laae den aabne Cho-
ralbog
Ogsaa Egeskabet, med vingede Hoveder og Sirnkler
Strueformede Been, og Laaseskildte af Messing
(Dette fik Moer af sin salig Moer, Degnindben, til
Medgift)
Havde hun skovet af, og bonet med Vox, saa det
glindsed'.
Ovn stod paa Trapper en Hund, og en glubende Love,
Begge af Gibs, og Glasse med kunstig slebne Figurer,
To Thepotter af Tin, og Kopper af Leertoi, og Æbler.

Og af den vidieflettede Spindestoel nu hun sig
hæved'
Langsom, og trippede paa knirkende Sand hen til Uhret
ved Væggen,

Og bandt Slaglobbets Snor ved Sømmet, at ikke den Gamle
Skulde opvækkes ved Glasklokkens Klang og høimælede Kukuk;
Saae derpaa ud, hvor Sneen tøihvirvlet mod Vinduerne raslede,
Og hvor den flydende Storm bruset' frem i hvert Hiørne af Gaarden,
Skiulende strax alle Spor efter Kragen, der hoppede paa Loen.
Og nu hun rystede med Hov'det, og hvisked halv, hvad hun tænkte:

Gode Gud! hvor det stormer, og Sneen sig samler, hvor Ly er;
Stakkels reisende Folk! det er et Vejr, hvori ingen,
Som forbarmer sig over sit Kræ, jog en Hund ud af Døren.
Men min Søn kommer dog til Geburtsdagen; vist, o mit Hierte
Banker mig saa; og see! hvor Katten paa Trinnet af Bordet
Snurrer, og slikker sin Pote, og toer sig om Skiæg og om Nakke;
Fremmede saae vi da vist, efter alle Fornuftiges Domme.

Saa hun talede, med Kjælvende Haand hun Kopperne ordned'

Hylde Sukkerbaasen, og borthog de snurrende Fluer,
Som hendes Mund havde spared med Smækken til
Selskab om Vintren;
Tog to hollandske grøntbepoſede Piber af Hylden,
Og af Karduſen Tobak paa Tintallerkener lagde.

Nu gik hun hen, med høs og dæmpet Stemme
hun kaldte
Frem af Borgeſtuen Marie fra rumlende Spoelrok,
Hvor hun det haſpede Garn fra Vinden afſpoelte til
Vævning:

Skrab mig Kul, Marie! herfrem af Ovnen, og
læg saa
Brænde og Tørv derind, og Bøgeved; mag, det kan
brænde,
Men vær sagte, at Fa'er af Middagssøvnen ei vækkes;
Naar det da er brændt ned, saa ſtyd den knortede
Klods ind,
Thi vor gamle Fa'er han klager, det veed vi, beſtandig
Over Froſt, og tyer til Soley endogsaa i Høſten.
Børnene ogsaa nok kan behøve lidt Varme i Stuen.

Saaledes taled' hun; da krabed' Marie af
Ovnen
Kul, lagde dygtig i, og vækkede Luen med Viften,
Høſtede, flændte paa Rogen, og tørred' de grædende
Øine.

Men nu brændte Moer paa Skorsteinsesſen i Panden
Over Gloderne Kaffe, og rørte den om med sin Træskee
Knagende Bønnerne suedte, og bruned' sig, medens
en Taage
Dampende tyk stod op, og Kiøkken og Loft gjennemrøgte.
Og fra Skorsteenshylden nedtog hun Møllen, og hældte
Bønnerne i dens Bæger, den mellem Knæerne satte,
Holdt paa Kasen med venstre Haand, dreied' Knap-
pen med høire,
Sámled' husholdrisk lidt de hoppende Bønner af Skiedet,
Og paa det graa Papir udgjød grovmalede Kaffe.
Men nu standsed' hun midt i Løbet den raslende Mølle,
Vendte sig til Marie, som lukkede Ovnen, og talte;

Jil, Marie! og luk den vagtsomme Hund ind i
Skuret,
At, naar Slæden kommer, ei Fa'er ved hans Gjøen
skal vækkes.
Men forsommer ei Hans, for mørke Aften at hente
Brasnerne hjem fra Lars Fiſker? gaae, bring ham
Posen, og mind ham!
Om han ogsaa kløved' en Smule Brænde til Gaasen,
Som skal paa Spid; Gaa, sige ham Øxen — og saa
med det samme
Stig op paa Duesslaget, og see, om Slæden ei kommer!
Saa befoel hun; da hasted' af Kiøk'net den flit-
tige Tærne,

Ledig Oxen og Posen af sødede Bug, hvor de hængte,
Lokkede med slimlet Brød den tro Pasop ind i Skuret,
Krumpede saa Dørren til, inden hvilken han peed, og han kradsed',
Lod giennem Snern til Loen, hvor Hans med vældigste Arbeid'
Hakkelse Star; thi han frøs. Hun mindte ham, ilede derpaa
Op til Dueslaget, og pusted', og gned sine Hænder,
Puttede dem under Forklædet ind, eller slog dem om Skuldren.

Og i den Taage af flyvende Snee hun slimted', hvor Slæden
Strax ved Byen foer klingrende ned over Bakken; fra Stigen
Iled' hun ned, og bragte den gantle Mo'er dette Budskab.

Hurtig med bævende Knæ iiled' Mo'er, hvit slog hendes Hierte;
Aanden var kort, hun løb, og tabte i Løbet sin Tøffel.
Turnen gik til Porten, og aabned, og mere og mere
Nærmed' sig Klinget, og Vidstens Knald og Hestenes Trampen.
Og giennem Gaardporten ind fremfvæved' befneede Slæde,
Og ved Dørren standsed' de prustende dampende Heste.

Gamle Mo'er hasted' ud, og raabte: Velkommen!
Velkommen!
Favned med Kys sin elskede Søn, som først sprang
af Slæden,
Og hjalp Datteren ud af hendes haarrige Fodsæk.
Løfte den Flovels Kyse, og kysede hende; da trilled'
Glædes Graad fra den Gamles paa Datterens yndige
Kinder.

Men hvor er min Fader? han er dog skiftt sin
Geburtsdag?
Spurgde Sønnen. Da tysede Moer med vinkende
Hænder:
Stille! han sover; først bliver qvit de besneede Kapper,
Derpaa vækt ham med Kysse, du kjære, du elskede
Datter!
Arme Barn! dit Ansigt er rødt som en Glød af den
Østvind;
Men der er varmt i Stuen, og strax er Kaffeen færdig.

Saa hun taled', paa dreiede Knag deres Kapper
ophængde,
Aabnede Klinken sagte, og Børnene trined' i Stuen.
Men den unge Kone med skiønne smilende Ansigt
Hopped' hen, og kysede Oldingens Kind, og forskrækket
Saae han op, og han hang i hans Børns omfavnende
Arme.

Ungdommen og Alderdommen.

En Idylle.

Palæmon. Thyrsis. Amynt.

Palæmon.

Heed straaler Solen, Thyrsis! lad os søge
et bedre Skiul ved hine høie Bøge;
Fra Buskken her vi dog nu snart maae flye,
naar Solen kommer hid; og hvis hiin Sky
medbringer Regn, den os kun slet bedækker.

Thyrsis.

Velan! den gamle Bøg jo hist udstrækker
det sammenflettet tykbelovet Green;
Vi ky og Skygge finde under den.
Der græsser Hjorden nær, og vil der falde
den Regn, det truer med, saa kan vi kalde
vor Hjord derhen; der Skjul er meer end nok
saavel for os, som for vor liden Flok.

Palæmon.

Hvad kommer vor Amynt, hvad om vi kaldte
hom hid, at høre paa den Sang, vi talte
forleden om?

Thyrsis.

Jeg tænkte selv derpaa;
Men, tænkte jeg, det mig kun slet vil gaae
Vædbesang med dig, som Sangerguden

saa rigt begavet har; og desforuden
er dette Bæger, som af Valbirk Træ
jeg just har skaaret nu, det eneste
du vinde kan, om han dig det tilkjendet.

Palæmon.

See, denne Stav jeg selv med egne Hænder
udskaaret har, og tvende Snese Aar
jeg brevet har med den min lille Hjerd.
Du seer Silen med Blomsterkrandse hildet,
ved Druen glad, paa den med Skjød afbildet.
For Resten see, hvor smukt den knudret er,
saa god en Stav jeg saaer nok aldrig meer;
Men hærdet du af Brug og Aar den finder;
Den vinder du, hvis jeg ei Bægret vinder.

Thyrsis.

De evigunge tvende Gratier
i Dands afbildte du paa Bægret seer.
See disse fine Træk, de snart afslibes,
om med uvarsom Haand for tidt det gribes.
Det være dit, naar Sangen er fuldendt,
og det, som vist vil skee, dig blir tilkjendt.

Palæmon.

Kom hid, Amynt, hvad har du at forrette,
som hindrer dig? Sid her, en Krands du flette.
Den unge Hyrdes Jese du med den
nu pryde skal; thi hør, min gode Ven,
en Væddesang vi to vil her istemme;

Du veed, jeg dog har mangen Priis der hjemme,
som før jeg vandt, ham vandt jeg ingen af.
Et Bæger vedder ham, og jeg min Stav;
Du dømme skal, hvo vundne Priis skal tage.

Amynt.

Velan! begynder. Her i fordums Dage
sang selv Apoll! sødt lød hans Cithars Klang,
selv Pierider lytted' paa hans Sang
i Busken hist: paa ny jeg skal fornemme
dem lytte paa den Sang, I vil istemme,
I Phœbi Yndlinger!

Thyrsis.

Vedst gjorde jeg,
om nyet med din Roes jeg voved' ei
at miste den; men dristigt Haab mig kalder.
Din Roes, Palæmon, meer end høie Alder
dig byder at begynde. Nu, velan!
begynd; jeg svaret dig, saa godt jeg kan.

Palæmon.

Til Alderdommens Priis og Ære,
og om den faste, jevne Lyst,
som fylder vise Oldings Bryst,
min stille Sang istemt skal være.
Lykkalig den, som overstreed
den lange kummerfulde Kjede
af hine Aars Besværlighed;
kun Oldings Bryst kan føle Glæde.

Thyrsis.

Til muntre Ungdoms Priis indgyde
Camenen selv sin Yndling Sang!
Med glade Toner skal dens Klang
høit gjennem Skov og Dale lyde.
Og sød er Livets blide Vaar,
og glade gaae dens muntre Dage;
Til den, naar Glædens Tid forgaaer,
seer frosne Olding fro tilbage.

Palæmon.

Den blide Vaar er rig paa Møie,
og Sommerdagen lang og heed
udperser stræbsom Hyrdes Sveed;
Mig gyldne Høst kan bedst fornøie.
Da fede Melk og pibed Ost,
og endte Stræbens Frugt man nyder;
da Druens Nektar, Øblets Most
den sorgfri Hyrdes Hjerte fryder.

Thyrsis.

O du, som Rosens Bæger fylder
med Ambraduft, o blide Vaar!
du Sæd til Aarets Fryd udsaaer,
selv Høstens Marker du forgylder.
Naturen, før i Dvale lagt,
med Blomsterkrandse du omslynger:
dig, iført elysæisk Pragt,
alt, hvad som aander, fro besynger.

Palæmon.

Vor Alders Høst, dens Fred og Glæde,
er Maalet for et nøisomt Liv;
Kun Daaren søger Tidsfordriv
i det, han gammel skal begræde.
Kun for en sildig Alders Aar
hver anden Alder stræber, sveder;
Vee den, som ei fra Livets Vaar
sig stødse mod dets Høst bereder.

Thyrsis.

Kun muntre Ungdom Livet nyder;
raft smager den med hver en Sands
Naturens Fryd, og seer dens Glands;
Men Tiden Fryd og Glands udrydder.
Jeg nyder glad min Alders Vaar,
Skjøn Himlens Hvelving mig bedækker;
For mig sødt Lærken Triller slaaer;
Græshoppen sødt i Marken qvækker.

Palæmon.

Som Havets spildte Bølger bryde
af Stormen ført' mod trygge Kyst;
Saa bruser vilde Yndlings Bryst,
naar utæmt' Sindets Storme lyde.
Men fast den stille Alderdom
ei kjender hine Stormes Vælde;
Inddysset i ufrugtbar Slum,
den ei vor No formaaer at fælde.

Thyrsis.

Naar raske Storme Bølger trille,
den kloge Styrmand glad sin Stavn
seer ile frem fra Havn til Havn;
Han hader Havbliks lumske Hvile;
Den muntre Ungdom rædes ei
for Vindens Stød; han glad den følger.
Najader styre vores Vei,
og jevne de oprørte Bølger.

Palæmon.

Fortærende er Elskovs Plage;
den blødgjør mandig Ynglings Siel;
gjør Kæmpen selv til feige Træl;
Dens Følgeskab er Suk og Klage.
Den Skjønnes Roser falme hen,
og Elskovs Drøm i Hast hortfarer;
Men Olding klog foragter den
mod Venskab, som med Livet varer.

Thyrsis.

Du, som min Alder glad tilbeder,
o Kjærlighed, udstræk din Arm!
Saar dybt paa ny den Oldings Barm,
som spotte tør din Guddoms Hæder!
Mit Bryst er varmt af Venskabs Ild,
erkjender dybt dens sande Glæde;
Men Phyllis Ynde, Phyllis Smiil
mit Bryst til Døden skal tilbede.

Palæmon.

Med Gift du Druens Nektar blander
og Had og Drab, o Glædens Gud!
Naar dristig Yngling tømmer ud
det Bæger, som han snart forbander.
Med Venskabs blide, jevne Fryd
opfylder du dit vide Bæger,
naar under stille Sanges Lyd
din Nektar vise Olding qvæger.

Thyrsis.

Blid Evan raske Yngling rækker
sit Bæger kronet med sin Krands;
Dets Ild opglødende hver Sands
til dobbelt Kraft og Styrke vækker.
Da trefold skjøn mig Phyllis er,
med trefold Ild hun mig omarmer;
dens sande Kraft ei føles meer,
naar Ungdoms Glød ei meer opvarmer.

Palæmon.

Erfarenhed og Sindets Styrke
kun Tid og Alder lære kan;
Men uforsøgt den unge Mand
vild sværmer, som i Nat og Mørke.
Den Yngling, som til mandig Daad
har Kraft og Lyst, forgjeves stræber,
om han foragter Klogskabs Raad
af den erfarne Oldings Læber.

Thyrsis.

Den raske Ungdoms Ild forkaster
al frygtsom Tvivl; Fornuftens Bud
ei først ved Grublen findes ud;
Den unge snart til Maalet haster.
Med stærke Arm og modig Sjæl
han ingen Daad besværlig finder.
Feig spandt Omphales gamle Træl,
som ung var Lovers Overvinder.

Palæmon.

Den Gamle, løst fra Livets Lænker,
vets Sødhed fri modtage kan;
Dets Kummer gaaer ham libet an,
og intet meer hans Hjerte krænker.
Glad, under Dages Byrde krum,
gaaer mæt af Ælder gamle Hyrde
til Glæden i Elysium;
Der først forglemmes Livets Byrde.

Thyrsis.

Sødt flyde Ungdoms blide Dage,
dens Styrke trodser al Besvær;
I den lyksaligt Livet er,
og ubekjendt med Kummers Klage.
Fornøiet jeg med sorgfri Aand
min Ungdams muntre Bane vandrer;
Afskjær da Døden Livets Baand,
jeg kun Elysium forandrer.

Amynt.

Langt meer end Sang af kjelne Nattergale,
lig Zephyrs Lyd i buskbevoxne Dale,
og Kildens Raslen af det rige Vald,
fortrylder eders Sang min hele Sjæl.
Tidt denne Sang I her paa ny istemme!
Bor hele Egn skal Livets Vægt forglemme.
Du Egnens unge Hyrder lære skal
din Sang, min Thyrsis, og dens Tonefald
skal disse Hoies Echo glad gjentage;
Den af hver Ynglings Barm al Sorg forjage!

Om dig, Palæmon! som saa vel tilfreds
din Alder bær, jeg tidt en talrig Kreds
af gamle Hyrder samle skal, og lære
af din den stille Sang, som du, at bære
den Byrde, som er dig saa sød og let.

I begge har til Prisen lige Ret.
Din Stav, Palæmon, Thyrsis skal modtage;
Dig Druen sød af Thyrsis Bæger smage,
det vinder du. Jeg tvende Krandse handt,
modtager hver den Krands, I begge vandt.
For Resten begge lærer Egnens Hyrder,
at, har hver Alder sine egne Byrder,
som har og hver sin Sødhed og sin Lyst.
Som vældig nydes af den Vises Bryst;
At Daaren sig omsonst lyksalig kalder,

trods Skjebnens Gunst, i hver en Livets Alder;
At Dyd og Visdom gjør hver Alder lisig,
og uden dem er ingen lykkelig.

Alexis og Cloe.

Evander.

Ti! stille Bæk! som rasler gjennem Engen.
Opfyldt af Lyst jeg tidt dig hørde spille
Forbi mit yndige, mit blode Leje,
Naar Natten her begyndte, at udbrede
Sit veberqvægende, sit kolde Teppe
Paa Skovens Top og vore gyldne Marker.
Men ti nu, Bæk, og tier, Nattergale!
Forstyrrer ei den Lyst, jeg har at nyde,
Og gjemmer i det mindste eders Sødhed,
Til jeg ei meer af hine Glæder smager.
I Osten glimrer Morgenrødens Purpur,
Og hist fra Busken seer jeg dem fremtræde,
De to lykfalige forelskte Unge —
O skjul mig, Busk? o skjul mig, at jeg ikke
Forstyrre skal den Lyst, som disse nyde.
O sagte Vind! o tril ned til mit Øre
Hvert Ord, som flyder ud fra Cloes Læber.
Hvor sagte lisper dog den kjælne Pige
Sin Elskov til sin yndige Alexis.

Nu smiler han — nu lonner alt hans Cloe
Hans søde Smiil med sine blode Favntag.
Nu nærmer de sig; Gid de ikke saae mig!
Og Arm i Arm nedsegne de i Græsset.
O sjul mig Busk! o Bæk! hold op at risle!
Og tier Vinde! tier Nattergale!
Hvor yndig, yndig smiler nu Hyrdinden?

Cloe.

Min Elskede! sjøn var den blide Aften,
Da du mig traf blandt hine tætte Buske,
Da medens andre Hyrder og Hyrdinder
Hist samlede forlystet sig i Egnen,
Jeg eene laae, og selv ei engang kjendte,
Hvi Taarer trillede, og hvi jeg ensom
Forsjød at lege blandt de unge Piger.
Men da Alexis kom, og kjælen spurgte
Om Kilden til min Graad, og unge Sorger:
Da lærte først mit uerfarne Hjerte,
At det var dig, der voldte disse Klager.
Og da du sagde mig, at alle Nætter
Sovnløse dig paa taarevædte Leie
For min — kun for din Cloes Skyld hendreves,
Al mindes du? da kunde jeg ei holde
Et venligt Blikkast til dig tilbage,
Og dermed robedes din Cloes Hjerte,
Og dermed samme lykkelige Aften
Blev min Alexis min, og jeg din Cloe.

Erindre dig, min Hyrde! hvilken Aften!
Thi yndig var den; men dog ei saa yndig,
Som denne smukke Stund for os har været.
Hvor ubarmhjertig var dog ei min Moder,
Som har forhindret mig, saa strængt, saa længe,
At nyde denne stille, søde Vellyst!

Alexis.

Ja Cloe! bitter har den Tid mig været,
Da jeg har maattet savne min Hyrdinde.
Men elskede! din haarde Moder truer,
At ville stille mig ved dig for stedse,
Og tænk, jeg skulde see min egen Pige
I hiin Sylvans den lede Hyrdes Arme,
Hvor meget mere bittert blev ei dette?
Men intet er at haabe for Alexis.
Jeg har kun dette dig hengivne Hjerte,
Og tomme, men til Arbeid vante Hænder;
Han, siger man, har mange tunge Kister.

Cloe.

Ak kjæreste Alexis! hvad var Rigdom
I Ligning mod Alexis tomme Hytte?

Alexis.

Saa 'tænker ei min Cloes haarde Moder,
Og snart maaskee den sorte Dag bestemmes,
Som bliver Grændsen for din Hyrdes Lykke.

Cloe.

Men beste Hyrde! byde disse Skove

Da ikke Tilflugt her blandt tusind Buske,
Hvor ofte har du ikke sagt din Pige,
At ville heller under mine Favntag
Hendrage Livet iblandt øde Klipper,
End savne mig i gyldne Palladser?
Kom følg mig nu, saa vil din Cloe glemme,
At jeg har her min Slægt, og store Hjorder,
Ja Rigdom frem for alle Egnens Hyrder:
Kom, vore Hænder skal ved stadig Møie
Opløkke Urter af de nøgne Klipper.
Lungt fra vort Fødested, og kjære Marker
Skal jeg og min oprigtige Alexis
Forskytte Lykkens Egn til øde Ørkner,
Et Sted, som Mennesker end ei betraadde,
Skal blive Bolig for to lykkelige.
Vi lykkelig skal stedse Cloe være,
Saalænge hun ei savner sin Alexis.

Alexis.

I selve Lybien er ei en Ørken,
Som jo for mig var smuk, naar Cloe var der.
Min Elskede! betænk dog, tænk, at savne
Din kjære Føde-Egn, de rige Marker,
Og de med dig opvoxne unge Piger,
Og tusind Yndigheder her — for evig!

Cloe.

Og kunde jeg i min Alexis Arme
Ei savne nogen Vellyst, nogen Lykke?

Alexis

Af foreſtil dig dog, du bedſte Pige!
Naar hiſt, hvor ingen venlig Buſk os byder
Mod Solens Hede eller barſke Storme
Og voldſom Stobregn dette kjære Dække;
Naar vi omſiider der en eenſom Hytte
Os havde opreiſt — neppe kunde Cloe
Da dræbe hver en ſort, hver ſorgfuld Tanke.
Naar din Alexis var paa Jagten borte,
Og Storme tudede omkring din Hytte,
Og mørke Torden-Skyer bragte Natten
Midt ind i Middags-Timerne; Naar Brølen
Af Tigre og af Løver gruſom hviinte,
Og Lynild-Straaler truede at ſplitte
Din trange Hytte; naar den grumme Torden
Lød, ſom den altings Undergang forkyndte,
Da neppe kunde Cloe i ſin Ørken
Tilbageholde dette tunge Ønſke:
I Guder! vilde I for diſſe Stæder
Dog eengang give mig igjen til Bolig
Hiin Egn, hiin kjære Egn, ſom daarlig Elſkov
Forledede mig usle at forlade!
Slig, kunde du forhindre ſlige Tanker?

Cloe.

Ah Hyrde! dog — nei aldrig kunde Cloe
Forledes til et ſaa uværdigt Ønſke;
Thi ſaa opklaredes dog engang Himlen,

Saa kom Alexis hjem, saa blev hans Pige
Paa ny fornøiet i hans kjære Arme.
Hvor let forglemtes da den mørke Time!

Alexis.

Men sæt: en grusom Tiger traf din Hyrde;
Og uden at jeg kunde faae af Cloe
Et kostbart Favnetag, en kjærlig Mine,
Blev din Alexis til en Tigers Bytte;
Hvad vilde Cloe da?

Cloe.

Døe vilde Cloe.
Men Elskovs Gud forbyde denne Skjæbne.
Nei først, naar jeg alt længe havde været
Alexis Sønners lykkelige Moder,
Naar Livets Vinter vore sorte Isser
Med sit ærværdige Snee-Klæde dækte,
Naar krum af mange glade Dages Byrde
Din egen Dyd jeg saae med Lyst forplantet
Paa dine Sønner, og paa Cloes Døttre;
Først da skal Dødens vældige Gudinde
Os lade, skjønt vor Elskov endda brænder,
Hensegne kolde i hinandens Arme,
Og da vil selv de elskendes Cythere
Henbringe os til sine blide Lunde,
Hvor evig Foraars yndige Zephirer
Bestandig vifte iblandt Rosen-Hække,
Og Lyst, som selv den følsomme Alexis

End i sin Piges Favn kan ikke tænke.
Jo kom, jo til, min Hyrde! heller vil jeg
Hengræde Tiden i forladte Urkner,
End lade nogen Skjæbne mig forlede,
Til at forlade dig, og saa forspilde
Den mildeste Gudindes dyre Yndest.

Alexis.

Min Cloe! yndigste blandt alle Piger,
Ja jeg vil følge dig. Mig ingen Skjæbne
Formaaer at slide af saa kjære Arme!
Men Himmel! men velsign min Cloes Hjerte;
Thi alle Kaar mig blive lykkelige,
Naar jeg opliver dem ved Cloes Favntag.

Cloe.

Min beste Ven! hvo rasler hist i Løvet
Evander kommer der; ah han har hørt os!

Evander.

Ja beste Par! ja jeg har hist bag Busken
Hørt eders ømme Graad, og tunge Sorger;
Og rørt af bitter Medynk har jeg hørt dem.
Ja gruſom maatte vist den Hyrde være,
Som ikke ſmeltedes ved eders Elſkov.
Men hører nu: Jeg troer at have fundet
Et Raad for eders alt for bittre Sorger,
I vide jo, en Hændelſe har ført mig
Hid hen til eders elſkelige Egne.
Men bag Arkadiens de høie Fjelde

Langt borte ved Messenes milde Strandbred
Forlod jeg nylig hos min lille Datter
En tridsom Hjord og mange smukke Hytter.
Jeg styede dem; thi ak min troe Hyrdinde
Berøved' Døden mig, og mørk og keedsom
Blev hver for yndig Lund og elsket Grotte.
Nu ædle Unge! reiser did, og nyder
Den Lykke, som jeg engang der har følet.
Opfostrer der min lille spæde Datter,
Og lærer hende eders egne Dyder!
Jeg skal ledsage eder over Fjældet,
Og siden, ædle Par! skal I ledsages
Af Guderne, hvis Mildhed I tilbede.

Amund og Sigrid.

En Idylle.

Hvor Dale-Guldbrand for beherskte Normænds Mod,
Nær hvor den stærke Foss afsliber Klippens Fod,
Hvor trange Hvælding op fra dennes Fælhed leder,
Og aabner Veien ind til Skurdals Yndigheder.
Her i en lille Eng, o Plads for Kjerlighed!
En Aa fra Klippens Top bestandig styrtes ned. *)

*) Skurdalen ligger paa Froen i Guldbrandsdalen. Veien derop er over Sarpe-Fossen under en langt udhængende Klippe, som næsten udgjør en Hvælding med Klippen

For Sigrid denne Eng saa sødt sit Ynde malte,
At hun til Samlingsplads med Amund den udvalte.
Og her kom Amund just fra Grotten engang frem,
Da blide Morgensoel steeg op fra Østens Hjem.
"Skjøn er du, sagde han, du blide Morgenrøde!
Men ak! ei mod den Tid, jeg før dig gik i Møde;
Naar Solen her saa tidt for tidlig os frembrød,
Og mindte Sigrid om at flye sin Amunds Skjød.
Naar jeg, og ved mit Bryst den alt for kjære Pige,
Os til forhadte Hjem omsider maatte snige;
Og, naar henrykte ved hinandens kjelne Sang,
Vi glemte her os selv for Lyst saa mangen Gang.
Og naar vi i vor Eng saa ofte igjentoge
For tidlige Farvel — men ah! vi os bedroge;
Min Sigrid nu for mig er ikke længer skjøn,
Vor ømme Kjerlighed faaer aldrig nogen Løn!"
I slige Tanker kom min Amund til sin Kilde.
Den ene Amund i sit blanke Speil kan bilde,
Ei Sigrid ved hans Arm, og da han fik at see,
Hvor mørk hver Mine var, hvor fuld af Græmmelse,
Hvor bittert følte han sin Sorg sig da at saare,
Da trilde fra hans Kind en Strøm af bittre Taare,
Og ned paa Kildens Speil, hans Billed skjulte sig,
Nu vilde Kilden selv ei være Amund lig.

---

paa den anden Side. Strax ved ligger den omhandlede Eng, omringet af Gran-Skov og Klipper.

"Ah! skal da alting Sorg til mine Sorger lægge?
Hvi blev jeg dog engang min Lykkes Kjæledæge?"
Udrød han, ilende igjen til Grotten hen.

Men hvor bestyrtes han ei her paa ny igjen?
Sin Sigrid seer han der at komme sig i Møde.
Han hende lov imod: "Ah! Lykken vil forsøde
Min Hjertes bittre Qval, jeg i min Sigrids Arm
Kunne engang med Lyst opfylde skal min Barm;
Et hvert Aar blier lidt mod disse Lieblikke."
Omfavnende sin Ven udstønner hun; "Had ikke,
Ved al vor Kjærlighed, ved Elskovs milde Bud
Bedrager jeg min Ven: Had ikke Arnes Bud.
Du veed, min Elskede! at man med Bold vil drage
I Dag, den bittreste af alle mine Dage,
Mig bort til Arnes Haand; Du veed, hvad Lydighed
Et Møder fordre vil, og vor Lykkelighed,
Som hvor Du ligt mig selv, vi sætte maae tilside,
Naar vores Dyd derved det mindste skulde lide.
Men mig for sidst, jeg her hos Dig ved Kilden var,
Et at omfavne Dig af Angang hindret hvor.
Du nasten særdig til at slattes i de Lænker,
Som mig for evig fra Dit kjære Bryst indskrænker,
Og sveg mig hid til Dig; og endnu Dan jeg er,
Som nu, som den, der mig og Dyden hader kjær,
Det Dyden byder mig min Elskov at nedtrykke,
Og den kun hyldes kan ved Tidet af min Lykke,

Og om den nægter mig den ene ønskte Lyst,
At leve og at døe ved dette kjære Bryst.
Du seer Din Sigrid her i alt sit Brudeskrykke.
Bestem nu, Elskte! selv min Lykke og Ulykke.
Dom, skal jeg være Din, hvad? eller Arnes Brud?
Tael nu, et Ord af Dig er mig et helligt Bud."
Saa sagde hun, og taug, og fældte Taare-Strømme
Og længe ventede omsonst sin Amund dømme.
Thi stum af Smerte sank han ned i hendes Skjød,
Til han omsider saa den lange Taushed brød:
"Naar hede Taarer ned paa hovne Kinder trille,
Og Liv og Munterhed i alle Træk ses spille,
Og naar Du favner mig opfyldt af Kjælenhed,
Saa er Du lige fuld af ædel Ydighed.
Men aldrig følte jeg saa nøie i mit Hjerte
Dit Ynde, som da du, nedtrykket af Din Smerte,
Og af Din Kjærlighed, forklarer Dydens Sag.
Og jeg er Dommer, jeg, paa denne grumme Dag;
Og mellem Kjærlighed og Dyden skal jeg dømme.
Velan, min Dom skal mig, ja selv min Sigrid
sømme,
Og hør den her: — Farvel! forglem, saa godt Du
kan,
At det ei Amund er, som blier i Dag Din Mand.
Gjør, hvad Du kan til den misundte Arnes Lykke,
Og tænk kun sjelden paa den Sorg, som mig vil
trykke.

Saa lydes Dyden, saa er ei Din Moder vreb,
Saa har paa engang Du fulgt Dyd og Kjerlighed;
Thi dette er mit Raad — og mig — mig skal det
Minde
Om, hvad vi begge nu ved dette Favntag finde,
Oplive i min Sorg, selv naar mit brune Haar
Engang forsølves skal af lange Rækker Aar."
Nu taug han, favnende sin alt for kjære Pige,
Nyd afbrød det Farvel, som hun ham vilde sige,
Henrykket trykker han sit Bryst til hendes Bryst,
I Tanke sidste gang at føle denne Lyst.
Og nu staaer Drengen op, og gjennem Græsset
springer,
Med Jil, som naar han før, naar Elskov gav ham
Vinger,
Ved hid til hendes Favn, han hende nu forlod,
Alene sidder hun — Nu iisner hendes Blod,
Nu laager det igjen i de for trange Aarer,
Nu sukker hun, og nu frembryde hede Taarer.
Omsider iler hun hist gjennem Buskene,
Og da hun i en Hast sig her forvildede,
Hun mat sig kaster ned, med kjælen Stemme siger:
"Lykkalig var jeg før for alle Dalens Piger,
Men ah! hvad er jeg nu? dog, jeg er lykkelig,
Saa længe som jeg veed, at Amund elsker mig.
Men sagte Vesten-Vind! paa dine blide Vinger
Mit grædende Farvel sig gjennem Engen svinger;

Jil, hviſk det til min Ven, og ſig ham, at han er
Sin ſtakkels Sigrid dog ubrødeligen kjer."
Og nu gik Pigen hjem, og græd, og ſaae tilbage,
Velſignende ſin Ven, og de bortfarne Dage.

Sigrid, en Idylle.

Hun borte er! Ja aldrig ſkal jeg meer
Min Sigrid ſee! Ei meer ſkal hendes Stemme
Fortrylle mig! — Min Sigrid borte er!
Jeg ſtræbe ſkal min Sigrid at forglemme! —
Hvor mild og ſmuk er denne Aften-Stund!
Hvor vifter ſødt de ſagte Veſtenvinde!
Hvor yndig er hiin ſkyggefulde Lund!
Men Sigrid er ei længer her at finde. —
Ach hvilken Skræk i hver en Aare foer,
See her den for for os ſaa kjære Slette!
Et helligt Sted, min døde Sigrids Spor!
Død — hvilken Angſt, ſom intet kan udſlette!
Og hiſt — ja hiſt — hvi vakler dog min Fod?
Hiſt Grotten er, hvor jeg med min Hyrdinde —
O Tanke! ti! opror ei meer mit Blod!
Dog, qvæl mig! kom — Ja kom, min Sigrids Minde!
O Grotte! mørk, og fæl — høitidelig!
Bedækket tæt med Eenbærbuſkens Qviſte!

Hvor var du dog engang behagelig!
Før ah! før jeg min Sigrid maatte miste?
Her sidder jeg forladt og sorgbeklemt,
Sort alting er, og alle Tanker sorte.
Al fordums Lyst er borte — ei forglemt,
Fæl Grotten er — mørk, nu er Sigrid borte.
I eensomt Fjeld og langt fra Folke-Spor
Jeg vandrede i Selskab blot af Bjørne;
Og rundt om mig i fæle Toner foer
Bjerguglens Skrig, og Skrig af vrede Ørne.
Grumt rasede den barske Nordenvind,
Da jeg i Nat omtravede i Fjeldet,
Dog grummere den Sorg, hvoraf mit Sind,
O Sigrid! ved dit Tab var overvældet.
Huult buldrede den tunge Fosses Røst,
Hvert Rovdyr skreeg, fælt alle Ulve hylte;
For mig, som ved dit Savn er uden Trøst,
Min bittre Sorg langt fælere dog hylte.
Nu standser jeg tilsidst paa dette Sted,
Jeg, som nu nys, i øde Ørkner vanker,
Og Mindet her om hiin Lyksalighed
Med dobbelt Kraft bemestres alle Tanker.
Velsignede, du evig elskte Sted!
For sidste Gang du nu min Tilflugt være!
Inddys mig nu i Søvnens Rolighed!
Og lad mig, lad mig aldrig vaagne mere!
Til Tordnens Brøl paa min forvildet Gang,

Sang jeg i Gaar en Sang om al min Plage;
Her vil jeg nu udhyle denne Sang,
Og sove ind, og ende mine Dage.

Naar en Vandringsmand omraver
Ensom blandt de øde Klipper,
Naar alt Haab, al Kraft ham slipper,
Naar hvert Trin bundløse Graver
Aabner ham, hvis Foden gleed.
Lynild kun hans Vei oplyser,
Storme tude, Tordner brage,
Hvorhen han et Blik vil drage,
Skræk, ved hvilken Jætten gyser,
Iiler ham i hvert et Fjed;
Grum er da hans Angst og Smerte;
Dog, imod den vrede Lykke,
Som mit Bryst vil undertrykke,
Er hans angestfulde Hjerte
Lykkeligt i al sin Qval.
Død, ah død, min beste Pige!
Allevegne for mig lyder,
Hendes Ynde, hendes Dyder,
Hendes Hjerte uden Lige,
Hendes Elskov glemmes skal.

Glemmes? Nei, med bittert Minde
Stedse mig i Tanker svæve.
Stedse, stedse skal du leve

Dumme beste Elsketinde!
I mit gjennemstungne Bryst.
Dog ei længe; thi min Plage,
Snart mig efter dig skal sende.
Sovn! indhyl mig, viis mig hende
Og i Livets bittre Dage
Blive det min sidste Lyst.

Saa var hans Sang. I Grotten sov han ind;
En nydig Drøm forlindrede hans Plage,
Han vaagnede med mere lettet Sind,
Og drømte sig sin Sigrid tit tilbage.

Hytten, en Idylle.

Sigrid.

Sondenvinden spiller
I Løv-Hyttens Blade,
Fuglene slaae Triller
Hist i næste Gran.
Alle Ting os byde,
Her at være glade.
Glæde bor vi nyde,
Mens vi glædes kan.

Stejner.

Elskede! den Glæde!
Som i dette Hjerte

Har ſit ſlette Sæde.
Her ei rygges Kal;
Aldrig Hytten blive
Tilflugts-Sted for Smerte,
Elſkov her fordrive
Suk og Sorg og Qval.

Begge.

Hvad kan undertrykke
Vor forenſkte Glæde?
Hvad blev mig ei Lykke
Ved min Elſktes Bryſt?
Intet mig ſkal give
Aarſag til at grøde,
Uden at bortrive
Dig min ene Lyſt?

Sigrid.

Naar ei Vellyſt ſmiler
Meer i Livets Sommer,
Ja om Lykken iler
Bort i Ungdoms Vaar.

Steſner.

Naar de mørke Dage,
Livets Vinter, kommer,
Ja ſkal Sorg og Klage
Blive vore Kaar.

Sigrid.

Elſkte jeg vil glemme

Møie, Plage, Smerte,
Naar jeg maa fornemme
Elskovs blide Lyst.

Stefner.

Tusind Qvaler stode
Til din Stejners Hjerte,
Du skal dog forsøde
Alting i mit Bryst.

Begge.

Tusind Qvaler stode
Til din Elsktes Hjerte
Du skal dog forsøde
Alting i mit Bryst.

To Hyrdesange.

I.

Fra den ulykkelige Dag,
Som rev dig fra mit Bryst,
Betager Suk, og Sorg, og Nag
Mig Ro, og Liv, og Lyst,
Og naar dit kjære Minde faaer
Engang oplivet mig,
Hvor smt er da det Hjerte-Saar
Paa ny at savne dig!

Saa gaaer jeg til vor Grotte hen,
Saa vil jeg græde her,
Hvor du omfavnede din Ven;
Men ah du borte er!
Vort smukke Fjeld, vor skjønne Dal
Har ingen Ydighed
Naar jeg i dig dog savne skal
Mit Livs Lykksalighed.

Forgjeves strømmer Vellyst her
Fra alle Kanter ind,
Min ene Vellyst borte er
For mit beklemte Sind.
Men saa erindrer jeg igjen,
At Sigrids kjelne Bryst
Har dog ei slet forglemt sin Ven;
Saa har jeg megen Trost.

II.

Da du min Elsker gjemte,
Skjøn var du da min Hytte,
Da vilde jeg ei bytte
Dig for vor hele Dal,
Men nu da Lykken glemte
Vor rene Elskovs Minde!
Ah alt for sode Minde!
Hvad Lyst er da at finde?
Da er du fyldt med Qval.

Naar jeg min Elskers Sange
Saa tidt i Lunden hørte,
Naar stille Vind dem førte
Til mig i Engen ned:
Blandt Lundens Blomstergange
Jeg til Løvhytten ilte,
Og Liv, og Vellyst iilte:
Og al Naturen smilte
Til vores Kjerlighed.

Nu Hytte! fel og øde
Er mig din dunkle Skygge;
De mørke Sorger bygge
Sig her et Tilflugtssted;
Thi Liv og Vellyst døde
Da jeg ved Stefners Hjerte,
Min elskte Stefners Hjerte,
Ei lindre kan min Smerte
Ved yndig Kjerlighed.

Huldresang.

En Idylle med Musik.

Spiller, triller, bløde Toner!
Sagte, jevnt blandt Buskene.

Gjennem Engens Blomster-Kroner
Hvisker til min Elskede:
Dalens yndigste Indbygger!
Skal din Elskerinde
Græde her blandt disse Skygger
Uden Trøst at finde?

Kom, min dunkle Grotte byder
Os en yndig Kjølighed,
Blomster hist Løvhytten pryder,
Bækken risler strax herved.
Modne Bær, og friske Krandse
Jeg dig selv vil pille;
Muntre Lege, raske Dandse
Kan vi let anstille.

Hver Gang Morgenrøden smiler,
Vaagner jeg ved Stæmers Bryst;
Hver Gang Solen fra os iler,
Lege vi med Hyrde-Lyst.
Sorg, for hvilken andre græde,
Kan vi læt forjage:
Hyrde-Spøler, rolig Glæde,
Fylde vore Dage.

Sværmerier.

Paa Cloris's Fødselsdag.

I Ønsker tidt min Sjæl besaae
Naturens Kreds, enhver dens skjulte Vraa,
Og stridig med sig selv den dog ei fandt
Det, som den med ustadig Møie søgte:
Og hvad, den saae, dens Stridighed forøgte,
En Hær af Ønsker kom, hvor et forsvandt.

Men Cloris! da jeg først dig saae,
Da, (smiler du?) da standsed min Attraa;
Da samledes den hele Tanke-Flok,
Jeg havde ei et Ønske meer tilbage,
Du dem paa dig allene kunde drage,
Allene du min hele Sjæl var nok.

Du, som har sendt en Dødelig,
De Salige, din Himmel selv saa lig!
Hvi sendte du saa blid en Engel ned?
Hvi skaber du en Himmel rundt om hende?
Og lader hendes Blik hver Sjæl antænde,
Og hendes Smiil udbrede Salighed?

Hvi lod du mig den Himmel see?
Hvi satte du mig blandt dens Salige?
Og ubarmhjertig nægter dog min Sjæl,

Ved hendes Bryst at leve mine Dage,
Og dem i denne Himmel at hendrage,
Sit ene Ønske — og sit ene Held? —

Velan, har Skjæbnen nægtet mig
At dele, bedste Cloris! Kaar med dig,
Saa kan dog ei den vrede Lykkes Bud
Forbyde mig, at synge min Gudinde,
Og hemme Taarer, som for Cloris rinde.
Og af min Sjæl dit Billed flette ud.

Ja Myrte-Lunde planter jeg,
Og der med Roser strøer min Cloris's Vei.
Et Alter jeg opretter hende der,
Og daglig Cloris's Ynde der tilbeder,
Og drømmer — ah kun drømmer — muntre Glæder,
Og ved min søde Drøm lykkalig er.

Jeg selv er Altrets Offer-Præst,
Og holder tidt for hende hellig Fest;
Men blandt dem alle meest høitidelig
(Og dobbelt skjønne da er Lundens Gange,
Og yndigt klinge da din Dyrkers Sange)
Er mig den elskte Dag, som gav os dig.

Da knæler jeg for Altret ned,
Da knæler Phæbi Chor og Phæbus med,
Da stiger Offer-Røg mod Himmelen,

Og hellige Pæaners Lyd opſtige,
Og fylde ſødt Olympens hele Rige,
Sødt Ekko den ſlaaer tuſindfold igjen.

Til Chloris.

Euclides Kunſt, og Wolfs de tykke Bind,
Og Newtons Flugt forbi Naturens Ende,
Og hvad der ſaldt den ſtore Leibnitz ind,
Ting, Chloris ſom vi begge lidet kjende,
Kan ei, trods Viisdoms Væld og Rang,
Befrie ſig fra vor Aand tilſidſt at trætte;
Ja Naſos og Racines Sang
Kan tunge Sind maaſkee ei altid lette.

I ledig Stund jeg derfor muntrer mig
Med vilde Greb blandt dove Harpes Toner;
Min ſvage Aand dog ofte taber ſig
Blandt disſe Greb, og Haab om Laurbær-Kroner.
Jeg engang mig afmalede
Min vilde Sangs den yndige Gudinde,
Min Harpe da nedſegnede,
Og Lyſt lig min kan ingen Muſe finde.

Da Chloris! o! da ſaae min Sjæl et Syn,
Indbildningen ei drømte før dets lige,

Og Ävind ſelv med rynket Pinebryn
Fandt ingen Ting at dadle paa min Pige;
Som Engen er ved Haveds Bred,
Naar Aften Soel ſit milde Smiil udbreder,
Saaledes var den Yndighed,
Som ſkinnende min Muſa's Væſen klæder.

Lilg Zephyrs Gang blandt Foraars Blomſter-Beed
Var hendes Gang hen til min ſtille Hytte;
For Muſas Fod jeg kaſtede mig ned,
Og vilde ei med en Adonis bytte;
Og da hun drog et himmelſk Smiil,
Og ned til mig de blanke Øine vendte,
Da følte jeg den kjære Ild,
Som Chloris! ſom, du ſelv til Luer tændte.

Thi da for mig du ſmiilte første Gang,
Og ſmiilte Lyſt, min Chloris, i mit Hjerte,
Hiin digtede Gudinde for min Sang
I dine Smiil jeg da at kjende lærte.
Tidt har min Aand afbildet mig
Hiin yndige, fuldkomne Erycine,
Men Erycine tabte ſig,
Min Chloris! ved din mindſte ſøde Mine.

Dog ei endda, min Chloris! før jeg ſaae
Din ædle Sjæls de ſkjulte Yndigheder,
Før fulgte jeg dog ei mit Sinds Attraa,

Hor blev du ei den Muse, jeg tilbeder.
Men nu af dig begejstret vil
Jeg høve mig — og vinde Hæders-Kroner;
Og Chloris! du med søde Smiil
Belønne skal min Sangs forvovne Toner.

Men med mig selv opretted jeg en Pagt,
At hver en Sang skal Chloris hellig være,
Og at min Aand vil tænke med Foragt
Petronisk Roes, og svag Catullisk Ære.
Af Dyden, Chloris! og af dig
Jeg Bifald vil for mine Sange vinde,
Og sikkert da tør love mig,
I Skjønnes Tak en yndig Løn at finde.

Jeg synge vil om Dydens Yndighed:
Saa seer jeg til de Dyder, dig beklæde;
Og dig vil jeg mig forestille vred,
Mock kan jeg da afmale Skjæbnens Brede;
Jeg i din Eng vil see dig gaae,
Ifald min Sang Elyskum fremviser;
Jeg eengang dig i Lunden saae,
Ringt overgik da Lunden Paradiser.

Foragte vil jeg, Chloris! tryg ved dig,
Canoeneene, Castale, Helikoner;
Og skjønsom skal dog Verden dømme mig
Værd Pindars Pragt, de evig grønne Kroner.

Den matte Sövn, al dosig Tvang
Dit muntre Blik skal af min Aand fordrive;
Uhældig bliver ei den Sang,
Hvortil saa kjær en Muse vil oplive.

Ja Chloris! kun dit Smiil skal være mig
Den søde Løn, jeg holder mig for Die;
Og hvor vil jeg ei troe mig lykkelig,
Om dette dog maa lønne mig min Møie?
Men Chloris! Maa du blues ved,
Dit Bifald til usvet Sang at give;
O smiil dog af Medlidenhed!
Dit Smiil mig dog skal stedse helligt blive.

Kysset 1778.

— — — qvas incuria fudit.

Jo! engang var jeg lykkelig,
Min Cloris, skjønbt du ikke sporer
Blandt disse Sukke, disse Taarer,
At Glæden kan bestraale mig.
Selv neppe din Indbildning naaer
Til Sødheden af disse Kaar.

Jeg var — troe ei, jeg Digter er —
Jeg var paa Digterens Cythere,
Og Ønsket kunde ei begjere
En Vellyst, som jeg savned der.
Selv neppe din Indbildning naaer
Til Sødheden af mine Kaar.

Jeg hørte Cythereas Røst,
Sit Nektarbæger hun mig rakte,
Og jeg modtog det, jeg det smagte,
Og drukken blev jeg, fuld af Lyst.
Selv neppe din Indbildning naaer
Til Sødheden af mine Kaar.

Menalk! du min Lykfalighed,
Naar jeg til dine Skygger iilte,
Menalk! du saae den da, og smiilte,
Og ynkede min Kjerlighed;
Selv neppe din Indbildning naaer
Til Sødheden af mine Kaar.

Din Have rolig, yndig, tyk,
Blev mig meer yndig end Cythere,
Min Tanke daglig der skal være;
Der fik jeg Cloris første Kys.
Selv neppe din Indbildning naaer
Til Sødheden af mine Kaar.

End ſmager jeg den yndig, ſød,
end ſvæver den paa mine Læber!
Blot Mindet al min Kummer dræber;
o at jeg den kun engang nød!
Selv neppe din Indbildning naaer
til Sødheden af mine Kaar.

O Cloris, Cloris! ſaae du mig,
med ſtum, med barrig Lyſt at drage
det elſkte Minde tit tilbage,
blev jeg ved ſlere lykkelig.
Tænk, neppe din Indbildning naaer
til Sødheden af mine Kaar.

Den forvildede Gratie.

De trende Gratier (ſom trende
Bekiendte ved ſaa mangen Sang,
Hvis Digtre lidt dem oftеſt ſtjende)
Kom i mit Nabolaug engang.
Men i mit Nabolaug, desværre!
Satyrer, Faunер, Troldpak ſteer
Al Adgang mangen Gang tilſperre
For dem, jeg meget heller ſeer.

Dog uformærkt de kjære Piger
  I Lunden nu jeg seer i Dands.
Men lumsk en Faun sig til dem sniger,
  Troer her at finde herlig Krands,
Og springer frem. Af alle Kræfter
  De løb; han gie'r sig Tid at see,
Og ikke seen han løber efter
  Den Skjønneste blandt alle tre.

Nask Nymphen jeg til Bistand rendte,
  Og den, der nu løb bedst, blev jeg;
Han blev mig vaer, min Arm han kjendte,
  Forlod sin Jagt, og foer sin Vei,
De to, som ogsaa maatte flygte,
  Sig ei saa snart i Tryghed saae,
For de den savnte Søster søgte
  Med Angst og Jil i hver en Vraa.

Omsider møde de Elmire,
  Og glade troe, det Søstren er!
Men strax kom ogsaa hun; hvad! sire?
  "Men hvem af os er fremmed her?"
Det spurgte deres Blik hinanden;
  Elmire skudsede, som de.
Jeg kom. "Velan, der har vi Manden,
  "Som skal blandt os udvælge tre."

Jeg altsaa fandt mig sat til Dommer,
Og, skjøndt jeg saae det vanskeligt,
Paatog mig det, da sligt tilkommer
En Digter efter Embeds-Pligt.
I Kraft deraf for Ret jeg kjendte;
At Sex i Tal de være maae;
Da i det mindste tre foreente
Jeg vene hos Elmire saae.

De taug, og lod det derved være!
Og dobbelt kjendtes vante Tal.
De vidste, ved at appellere,
Der sjelden meget vindes skal.

Og, mellem os, blev jeg holdt værdig,
I denne Sag at dømme om,
Jeg nødtes til, som uretfærdig
At underkjende egen Dom.
Min Sag er ikke blandt de lette,
Og selv i dem der bomres tidt;
Jeg Millioner maatte sætte
Til satte Tal, — for lidt! for lidt!

Thi fleer og fleer Chariter skjøn
Hver Dag jeg hos Elmire seer,
Og ny hver Dag, — nu frem i Tiden,
Da de kan alt ei tælles meer!

Og jeg, hvis Regnekunst indskrænker
Det sagte Tal til stakkels ser!
Selv Algebra mig nu kun skænker
Sit uopløselige X.

Ja yukelig jeg blev i Kniebe,
Jsald jeg skulde domme om;
Et Middel kun jeg veed at gribe,
For dog at sælde nogen Dom;
Thi just saa mange maa de være,
Saavidt man tælle kan slig Flok;
Elmire! som de Kyske ere,
Jeg saaer af dig, for jeg saaer nok.

Om nu de vilde vide Tallet,
Saa maatte de befale dig
Elmire! — var det alt befalet! —
Til jeg har nok, at kyske mig.
Elmire! tree den sandru Digter,
Det er befalt, du maa, du skal,
Dig ældre Søsterthor forpligter,
Til at bestemme eders Tal.

Thi de har hørt, hvad jeg bekjendte
Om sældte Doms Uriglighed;
Og nu nysgjerrige de vente
Paa Midlet, som den hæves ved.

De ſelv med Ro os Kal omhegne,
Selv vifte bort det mindſte Hys;
At de kan tælle og optegne,
Og finde Sum paa vore Kys.

O ſoi dem, du Kal dog ei raabe,
Hvor mange Gratier du er;
Thi Secler vil i Haſt henlobe,
Før vi er' end det Halve nær.
Saa trættes de; utvungne ſiden
Vi ubemærkte blive ved,
Og, uden Tal og Maal paa Tiden,
Vi kyſſe hen i Evighed.

Amor, en Skurk.

Man ſeer, naar man har levet libt,
En Mængde Skurke her paa Jorden.
Er den det meeſt, ſom ved hvert Skridt
Forſtyrrer meeſt Naturens Orden,
Der er da ei paa Jorden her
Saa ſtor en Skurk ſom Amor er.

Er Jammerdal vor Jord jo er,
Den bør en Jammerdal at være;
At nyde, skifte Glæder her,
Er strivigt mod den rene Lære.
Til Kummer, Ulyst, Had og Kiv
Bestemtes dette usle Liv.

Vær gnaden, utilfreds med alt;
Selv vogt dig Nogen at behage,
Find altiug galt, gjør altiug galt,
Fer over altiug haanfuld Klage,
Selv leed, gjør altiug leedt og fælt,
Og du er alle Viises Helt.

Siig Viisdom dred det rigtig til
Al Fryd af Jorden at udrydde,
I Livets Ørken, fæl og vild,
Hver Sti den blot med Torne strødde,
Hvis ikke Amor sig indfandt,
Og faarde Roser deriblandt.

Han af vor Viisdom taaltes dog,
Og er blev ansees som dens Fjende,
Hvis han det Selskab er afslog,
Hvormed man vilde ham forbinde,
Men smukt med Stygheed, Stolthed, Svig,
Og Egennytte pareed sig.

Men ingen Magt, ei Liſt formaaer
Fra Gratierne ham at ſlide;
Han trodſende halſtarrig gaaer
Beſtandig frem ved deres Side,
Og ſøger, viis Forſtand til Spot,
Kun det, han finder ſkiønt og godt.

Hiin Viisdom derimod er huul,
Den lumſk ham veed at overraſke;
Det Stygge holder den i Skiul
Bag Skiønheds, Godheds, Dydens Maſke.
Og tidt blier Amor narret i
Et ſaadant ikke ſmukt Parti.

Han følger gierne, ſom man veed,
Hvor ham hans Moder Venus leder;
Men Vellyſt, Stolthed, Gierrighed
Man tidt iføreer hendes Klæder;
Dog ei ſaaſnart han mærker Svig,
Før, vips! derfra han pakker ſig.

Men naar han treffer paa et Par,
Som paaſer med hans ſære Griller,
Og ſom ei holder ham for Nar,
Han og hiin Viisdom artig driller.
Fra ſligt et Par ham ſkiult at ſaae,
Kan ingen Kneb, ei Magt, formaae.

Han med den rette Venus boer
I deres Barm, og skaber Glæder;
Charitechoret dem omsnoer
Med evig friske Blomsterkjæder.
Og skeelende maa Viisdom see,
Hum ondskabsfuld den at belee.

Men Glædens Bolig Jorden skal,
Og maa, og kan jo ikke være;
Nei rædsom Ørk og Jammerdal!
Kun Torn og Tidsel skal den bære.
Og maatte Amor raade sig,
Den blev jo rernt et Himmerig.

Dog nei ved Viisdom sikker er
Dens viselig bestemte Orden;
Med Amor sender den en Hær
Af Vogtere omkring paa Jorden,
Anført af Stolthed, Flaneri,
Nid, Vankelmod og Jalousi.

Ved disse, skulde man nu troe,
Krabaten holden blev i Ave,
Saa at Planeten, vi beboe,
Ved dem blev, som den bør, af Lave.
Men Amor og har Leir og Hær,
Og rask og kjæk i Strid han er.

Og alle Dyder stille sig
Til Kamp, for Amors Sag at stride;
Og sande Skjønhed sejerrig
Slaaer sikkre Slag ved Amors Side;
Er hun for svag, da Yndighed
Gaaer, vel saa stærk, i hendes Sted.

Den gode Viisdom tit er svag
Imod saa overlegne Fjender;
Den vigende maa snart hver Dag
Erkjende Amor Seiervinder,
Og taale, at han skaber om
Vor Ørken til Elysium.

Naar Vælde, Stolthed, Pral og Rang,
Naar Storheds Væsen, mægtig Grille,
Naar Gjerrighed, og Svig, og Tvang
Ei altid første Roller spille,
Det Amor er og hans Complot,
Der volder Viisdom saadan Spot.

Naar det, der skjønt og ædelt er,
Som skjønt og ædelt end betragtes;
Naar sande Fryd end findes her,
Og kaade Vellyst haant foragtes;
Kort, er her end Lyksalighed,
Saa er det ham, den stiftes ved.

Men hvis hiin Viisdoms Herredom
Ved ham indskrænkes over Jorden,
Og er det ham, som styrter om
Naturens forskrevne Orden;
Der er da ei paa Jorden her
Saa stor en Skurk, som Amor er.

Til en Bondekone.

Efter Horatius's 3 Bog, 23 Ode, til Phidile.

Naar trolig du tilbeder Gud,
Hver Aften og hver Morgen,
Og stedse holder ved hans Bud,
Og tryg betroer ham Sorgen;
Hans Huus i from Enfoldighed,
Hver Helligdag, besøger,
Og drager Ro og Sjælefred
Af Helligdommens Bøger;
Saa kan du være sikker paa,
Min kjære Dannequinde!
Du alt det Held, du kan attraae,
I alle Ting skal finde;
Saa skal du see Guds Godheds Spor,
I hvad du foretager,
I Mark og Eng, blandt Fæ og Faar,

I Lader og paa Ager.
Slaaer alt end ei saa rigtigt an,
Du maae dog ei forsage;
Gud mange Midler bruge kan
Til Lindring i vor Plage.
Men frem for Alting fast du maa
Den Sandhed dig indprænte,
Vi har, hvordan det end maa gaae,
Et evigt Liv i Vente.
Dog han velsigner ogsaa her,
Hvo sig paa ham forlader;
Han huld sit fromme Barn anseer;
Han er den bedste Fader.

Nu maae du ei misunde dem,
Gud meer af Lykken skjænker;
Tidt gaae de mindre glade frem,
End mangen anden tænker.
Lad Præstekonen snærres i
Sin stive Silkekjole,
I Kirken rasle stram forbi
Jer Bønderkoners Stole;
Lad Præsten galloneret staae
For Alteret, og messe,
Og kjøre, naar han ei kan gaae,
Til Sogns i dækket Chaise;
Lad Bispen komme sløielsklædt,

Jert Sogn at vißtere,
Din Værkens-Bul er dog ret net,
Og hvad er det saa mere?
Det Sitke, Fløiel, al den Stads,
Og alt, hvad dertil hører,
Den Brysten, Pusten, Equipads
Dem ei til Maalet fører.
Agt paa, hvad Godt du lære kan
Af dem, og hvo det være;
Følg det med Godhed og Forstand,
Og tilbed Livets Herre!
Gjør alt det Gode, du formaaer!
Deel from dit Brød med Næsten!
Og Gud gier dig saa blide Kaar,
Som Bispen eller Præsten.
Gud kun paa Sjælens Pryden seer,
Dens Fortrin i det Gode;
For ham alt Andet Intet er,
Vær derfor glad tilmode!
Og, selv i Modgang, fryd dig ved,
At han, som Dyd paaskjønner,
Vist med lyksalig Edighed
Et velført Liv belønner!

Feberen, en Idylle.

Ridder Instructeur J. Schwarz tilskreven.

Nys havde Feberen hver anden Dag
En Tidlang mes sin kolde Haand til Jis
Forvandlet hver en Livs og Styrkes Saft
I den retskafne Frises trinde Krop,
Og hver Gang den optoede dem igjen,
Forvandlet dem til Ild, opbublet dem,
Saa de i Kroppen ingensteds fandt Rum.
Nu gik det med hans Safter, som det gaaer
Med Mennesker, der tumles om, som de,
Imellem alt for voldelig Omvexling,
Og folge ei den jevne sunde Gang.
De dued', selv naar Febren holdte op,
Ei meer til det, hvortil de var' bestemte.
De kunde ikke hanne Næring meer
Endog af sundest Spise; og det var,
Som om de ikke kunde, ikke gad,
Gaae længer om i Mandens syge Krop.
Det ækle Meel af stygge Chinabark,
Og alt det andet, Apothekeren
Paa Doctorens lassinske Ordre fik
I Flasker blandet sammen, syntes spildt.
Saa laae min gode Fritz, og vented' paa,
At efter syvgetyve Timers Frist
Den uvelkomne Feber kulde atter

Indsinde sig. — Hans fromme elskte Hustru
(Hvo kjender ham, som kjender hende ei,
Den virkelige Halvdeel af ham selv,
Ham fuldeligen værd, og saa med ham
Forenet, som en Deel af noget Heelt?)
Hans fromme elskte Hustru, mat som han,
Skjøndt ei umiddelbar af Feberen,
Men af at vaage ængstelig hos ham,
Af kjærlig Frygt, og anspændt Iver for
At skjule Frygten, og at holde paa
De Taarer, som han ikke maatte see,
Paa Kanten af hans Seng saa kjærlig sad,
Som om hun vilde passe Febren op,
Og, naar den kom, formaae den til, i Dag
At gribe hende, mod at skaane ham.

Han klapped med den matte blege Haand
Sin omme Kones. "Dersom," stønned han,
"Den Feber ikke havde mattet dig
"Flux mere, troer jeg, end endog mig selv,
"Saa var jeg den uendelig forbunden.
"Du var, du veed det vist, mig altid kjær,
"Mig altid kjærere, end jeg mig selv;
"Men jeg har ikke nydt dig for, som nu.
"Tre hele Uger saer jeg altid dig,
"Seer intet uden dig, og altid kun
"Beskjæftiget med mig; og seer, hvor smukt
"Du sysler her med alt, hvad du har for,

"Dog stedse saa jeg seer, at jeg er den,
"Du spiser for. Man har, naar man er frist,
"Paa begge Sider mange andre Ting
"At tumle med, og halve Dage gaae,
"Da man er for hinanden neppe til.
"At see dig saa bestandig, finde dig
"Bestandig saa aldeles til for mig,
"Saa uafbrudt at nyde al din Ømhed,
"Det, synes mig, er nok en Feber værd."
En Taare listed' sig, trods anvendt Flid,
Fra Konens kjælig blide Øine ned
Paa Mandens blege Haand, og standsede
Det Svar, hun vilde fremdrage, men hvorfra
Det sammenklemte Luftrør var for trangt.
Det blev kun til: "Min Frid, min kjære Mand!
"Det er saa tungt, saa sødt, saa blidt, saa haardt,
"Jeg veed ei selv, men uudholdeligt,
"At see dig saa, og høre saa din Røst. —
"Nei," blev hun ved, "nei heller see dig, træt
"Af Dagens Møie, om endog iblandt
"Lidt vrippen over den, naar du for længe
"Forsinkes fra din Kone og din Glut,
"At komme hjem, og glemme alt Besvær,
"Naar lille Hans i Vuggen strøbler dig
"De spæde Arme smidstende imøde."
Saa talte, eller havde begyndt,
Da Hansemand i Vuggen vaagned' op,

Og mindeb' om at vugges lidt igjen.
Ved Vuggen lige for den Syges Seng
Hun satte sig, bevæged' med sin Fod
Dens Gjænger, nynned lidt, og tog igjen
Sit Sytøi fat, den Trøie af Kattun,
Hvis Ærme, løst endnu, hun prøved' nys
Paa Patienten, som nu laae, og saae
Paa Hansemand, hans gode Moer, og den.
Dens Bul var færdig, begge Ærmer med,
Paa lidet nær; det laae i hendes Skjød
Tilhøbe for at samles. Glutten tang,
Og taus var Patienten i sin Seng;
Alting var stille. Stunden nærmed' sig
Alt meer og meer, da Kolden ventedes.
Den arme Fritz sig stille væbned mod
Dens første Skuddren. Hans Opmærksomhed
Fik i det samme noget andet før.

Thi midt i denne Taushed, see! hvad skeer!
Heel langsom, uden allermindste Vrag
Blir Dørren aabnet, og der triner ind
I egen Skikkelse — Hans Majestæt,
Den grimme Død, ei frygtelig, men grim,
For Resten, som han bildes, bart Skelet.
Paa Skulderbeenet hængende han bar
Sin store Lee; i høire Veenrad-Haand
Sit Timeglas, hvis Sand paa lidet nær
Var løbet ud. Han nikkede ad Fritz,

Og satte Glasset ned forved hans Seng,
Og saae paa Patienten, og paa det,
Som om han toved' kun, til sidste Sandskorn
Var rundet ned — kun saa der var igjen.
Han stod imens, og hviled' knoklet Arm
Paa Ryggen af den fromme Kones Stoel.
Imidlertid laae Fritz, belavet for
Paa hans Besøg, foruden mindste Skræk,
Halv rede til at ville raabt Velkommen
Til denne Ven; dog standsed' han sit Raab,
Og glad ved, at den kjære Kone ei
Blev vaer hans Ankomst, laae han stille hen,
I Haab, umærket og at kunne selv
Bortliste sig med ham. — Han sukked' taus
Et tillidsfuldt og kjærlig omt Farvel
Til hende og sin lille Hansemand,
Og anbefaled' med Hengivenhed
Dem begge To det Væsens Varetægt,
Som nu lod ham, og om en føie Tid
Dem ogsaa, kjærlig vinke bort fra Glæden
I denne Verden, for, hvor stor den var,
Og hvor mangfoldig, dog at give dem
Den end fuldkomnere og større hisset.
Den fromme Kone sad, og skotted hen
Til hendes kjære Syge, tænkte ei
Paa dens Besøg, som han bestandig saae
Endnu bag hendes Stoel, men allermindst,

At dette var i Dag saa meget nær.
Da tvertimod meer end sædvanlig blid
Hun saae sin Elskte uden Federtegn,
Saa stille fryded hendes Hjerte sig
Ved Haab, at Febren nu forbi, maaskee
Veeg Pladsen for en rolig qvægsom Blund.
Saa sad hun taus, og spede paa sin Troie.
Imidlertid blev lille Hansemand
I Vuggen lidt urolig, hvorfor hun
Et Øieblik slap Ærmet, puslede
Med lille Hans, og vugged ham, at ei
Han skulde vække fra begyndte Blund
Den Slumrende i Sengen. Da igjen
Den kjære Spæde rolig var i Vuggen,
Hun hvælede med Moderoiets Blik
Paa Barnet; saae med et af disse Blik,
Som eene Moderoiet skuer med
Hen over hele Barnets Liv, og sit;
Saae, saae med Nyden, al den Fryd og Held
Det skulde smage selv, og yde Verden;
Saae hine Dage, da ved Ungdoms Flid
Og Manddoms Daad det skulde stifte Gavn,
Og vinde Hæder, og optette det,
Der engang med dets Fader maatte tabes;
Hans Billed, og som han, sin Moders Fryd
Til Lidets Aften, gjennem alle Skjæbner;
Og alt, hvad her hun saae, forenede sig

For fælles Ømhed, vandt han i en Hast
De fundne Kræfter og forspet Sundhed.
De lewe lykkelige, nyde længe
Og uforstyrret deres Paradis!
Og stort lad, Himmel, være deres Tal,
Der nyde den Lyksalighed, som de.

Dramatiſke Digte.

Signild.

Et Efterſpille i een Act.

Personerne.

Sigurd, Konge i Norge.

Regner, Konge i Danmark, under det Navn Atle.

Ingo, hans Søn.

Thorald, en gammel Hyrde.

Signild.

Sigurds og Regners Følge.

Første Optrin.

En Havbred i Norge.

Regner. Ingo.

Et Skib lægger ind til Havbredden. Kong Regner og Ingo træde i Land. Kongen er klædt i Vondebragt. Skibsfolket, som følger dem i Land, gaaer ved et Vink af Kongen tilside.

Ingo.

Ja aldrig før jeg Morgensolen saae
Paa et saa smukt, saa yndigt Sted opstaae;
Jeg dette Bryst dog vil for Glæde lukke,
Saa længe du udpresser trange Sukke.
Thi Konge! mørkt er hvert dit Ansigts Træk,
Hver Mine mig indskyder Frygt og Skræk.
Tilgiv mig, hvis min Attraa er lastværdig,
Men slig din Sorg — Jeg er til Alting færdig.
For undte du mig Deel i skjulte Raad,
Og slig, naar saae du det ved mig forraad?
Du sukker nu, kun nu af lønlig Smerte,
Og qvæler Sorg j kummerfyldte Hjerte.

Regner.

Nei Ingo! du bedrager dig, og Lyst
Nu meer end før opfylder Regners Bryst.

Ingo.

Ah Lyst? og Sorg ved hver en Mine taler!
Din Lyst sig da med mørke Farver maler?
Din Glæde har blandt trange Sukke Sted?
I Seirens Løb du pludselig gjør Fred,
Flyer Hildurs Leeg, og Ærens aabne Porte;
Trods Bønner, Raad og Alt er Regner borte,
Forglemmende dit Held, din Rang, dit Navn.
Du finder her omsider ønsket Havn;
Saa siger du: her, hvor vel Hyrdens Hie,
Men Heltens Bryst sig neppe bør fornøie.

Regner.

Retskafne Ven! med Ret bebreides mig
Den Mistillid, jeg maaskee viste dig.
Men, er jeg følgt til Krigens usle Slave?
Er Stridens Lyst kun den, en Helt kan have,
Saa bander jeg mit heldig brugte Sværd;
En Helt var da ei Fredens Vellyst værd.
Men Grunden til min Iil til disse Steder,
I Krigens Sprog den blot uværdig heder,
For ingen har jeg hidtil aabnet den;
Men hør den nu, trofaste Regners Ven!
Du mindes da, at vrede Bølger joge
Mig hid, da jeg forlod de Finske Toge.

Du da som nu ei min Ledsager var.
Men Frias Gunst mig her blev aabenbar;
Den førte mig herhid, og —

Ingo.

Vrede Guder!
Hvad er det, her min Konge mig bebuder?
Og hvo var hun, som As, nei Surtur vred
Har skabt, vort Land til Ulykfalighed?
Som saa vor Helt, vor Regner, fra os river?

Regner.

Min Ingo! stil en blind unyttig Iver!
Hun er mig meer end hver en Dødelig.
Valfader, fra din Sal hun sendtes mig!
Ja Signild er Valfaders Mesterstykke
Fra Gudheim sendt til Nordens Ziir og Smykke,
Hun ei med Byrd og Pragt mit Hjerte tvang,
Ei heller med fortrylket Elstovs Sang;
Men skjøn hun er; ja liig dit Chor, Valfader!
Valkyrie i alle sine Lader;
I hendes Smiil er Morgenrødens Glands,
Og dette Smiil forvierer Sind og Sands.
En elskelig graaharbet Hyrdes Datter.

Ingo.

Jeg alt, Monark! din hele Hensigt satter;
Og Signild snart blier Dannerkongens Brud.
Skjøldungen vil ablyde Elstovs Bud;
Og Heltens Lov — —

Regner.

Skal evig Regners være.

Ingo.

For Signilds Skyld undſiyes dog Heltens Ære;
Og kaſtende din Høiheds rette Pragt,
Du blues ei ved denne ringe Dragt.
Fly Elſtovs Vold, Monark! tilgiv min Iver,
Men hvis den ſpildt, og uden Nytte bliver,
Da ſkynd dig, ill, ſom det anſtaaer en Mand,
Adlyd med Haſt din Elſtovs muntre Brand.
Hvi dette Skjul, ſom ei din Stand tilhører?
Hvi tøver du, og hende ei bortfører?
Saa handled de, fra hvem du ſtammer ned.

Regner.

Jeg haber Vold. Hos mig har den ei Sted.
Nei Krigens Lov bør Elſtov ei adlyde.
I denne Dragt beſlutted jeg at nyde
Min Lykke først, da jeg min Signild ſaae.
Men Nornerne opſatte min Attraa;
Og uvis om min elſkte Signilds Hjerte
Jeg hendes Haand af Faderen begjerte,
Den beſte Mand; han ikke kjendte mig,
Han ſor min Bon beſkeden vægred ſig.
Hvis Signild nu til Danmark mig vil følge,
Jeg Reiſen vel for Thorald vil forbølge,

Men lindver ham ved dette Brev en Qval,
Som ellers ham hans Liv berøve skal.

(Viser ham et Brev.)

Ingo.

O Frejas Lyst;

Regner.

Spar du unyttig Hede,
Den mig dog ei kan fra mit Forsæt lede;
Al Skibet til. Jeg hen til Signild gaaer.

(Han gaaer.)

Ingo.

O, maatte jeg dog følge dine Spor,
Og redde din, min kjekke Konges Ære!
Hans Kjærlighed — dens Qvaler ham fortære,
Men søles ei. Glad kalder han dem Lyst,
Og fører dem ei vanære Heltes Bryst.

(Han vinker ad Følgeskabet, som kommer frem, og tilligemed ham alter stiger ent Bord.)

Andet Optrin.

I Fjeldet nær forrige Sted.

Signild

(Sover i en Grotte, men vaagner op i Forvirring.)

Hvor er jeg? hvor? og Atle! du vil romme?
Ah — nød jeg da min Lykke kun i Dromme?
Ja kun en Drom. Jeg ingen Freja seer,
Og Dyserne, og Atle — er ei meer.

Men her, her ſad han jo, og Freja ſmilte,
Og kjelen til mit Bryſt min Atle tilte —
— Min Drøm forſvandt — og al min Lyſt forſvandt.
Jeg eengang kun i Grotten Atle fandt;
Og da, da var jeg grum, ſom en Ulvinde.

Tredie Optrin.

Thorald. Signild.

Thorald.

Skal jeg dig her bedrøvet ſtedſe finde,
Og ingen Tid ſee Kilden til din Graad?
Naar ſøgte du da vel forgjeves Raad,
I Thoralds Barm, hos mig, din Ven, din Fader?

Signild.

Forlader du? (gravende.)

Thorald.

Og hvad? jeg alt forlader.
Hvad gjorde du, ſom jeg forlade ſkal?
Din bittre Graad, de Taare uden Tal,
Ja dem maaſkee? Jo ſamme bedſte Dätter!
Endſkjøndt jeg dog ei deres Aarſag fatter.
I vores Ro, i vor Lykſaligheb,
Saa endog dem forlader jeg.

Signild (for ſig ſelv.)

See ned,
O Freja! til min Sorg og ſkjulte Klage.

Thorald.

Du sukker jo? Forklar dit Hjertes Plage.

Signild.

Du lovede, du vil forlade mig,
I hvad der end mig gjør ulykkelig.

Thorald.

Ulykkelig? Ja Signild! jeg forlader,
Til Pant derpaa omfavn din gamle Fader.

Signild.

Ja denne Graad, som jeg ei hemme kan,
Og Sorger, som vanære vores Stand,
Og trodse det, du mig om Dyden lærte,
Gjør Odins Gunst, ja Livet selv til Smerte,
Det er den Skyld, som du mig har forladt.

Thorald.

Men hvad har dig i denne Tilstand sat?
Hvad presser ud i Dag saa omme Taarer?

Signild.

Et elsket — alt for elsket Minde saarer
Mit Sind, og gjør, at jeg maa Dagen flye,
Det Smerten gjør ved Nattens Drømme ny.
Af Kummer var mit mørke Sind henrevet,
Og her har jeg omvankende hendrevet
Den stumle Nat, til hist i Grottens Skjød
En ønsket Søvn sin Hvile mig tilbød.
Saa sov jeg ind. Min Sorg forsvandt, og Glæder
Omgave mig og disse elskte Steder.

Jeg syntes, som jeg her ved Grotten saae
Et prægtigt hvit bekrandset Alter staae;
Mildt viftede de sagte Vestenvinde,
Sødt Lærken sang; Lyst, blid, som Aties Minde
Opfyldte alt. Da syntes mig, jeg kom,
Jeg knælte ned for Frejas Helligdom.
Og ydmig sang af Dyser hørte Sange,
Som lode høit i Lundens Blomstergange.
Men Sange af Valkyrernes Chor
Da ydmygelig igjennem Fjeldet foer.
Og himmelsk, mild, som ingen kan udsige,
Jeg i en Sky saae Freja ned at stige.
Jeg løftede et Blik til Østens Kant,
Og Skov og Fjeld og alle Ting forsvandt.
Og der — o Lyst, som ingen Vellyst ligner!
Min Atle, ham, hvis Minde jeg velsigner,
Ham saae jeg der i Pragt, som Fyrsters Pragt;
Jeg Konger saae for Aties Fødder lagt,
Og Bjerne kom, og slikkede hans Hænder.
Men hid et Blik han i det samme vender,
Og da han saae mig her ved Frejas Fod,
Hint høie Sted han da med Ild forlod,
Han kom, men nu som Hyrde, mig at løvne.
Og Freja selv nu nævnede ved Navne,
Velsignende udstrakte hun sin Hænd,
Mi knælede for Alfret. Hendes Aand,
Den strømmede igjennem vore Hjerter.

Thorald.

Og denne Drøm den volder dine Smerter?

Signild.

Nei Fader! nei. — Men strax derpaa en Røst
Nedenlede blandt Klipperne, og tyst
Blev Frejas Chor. Jeg saae en Helt fremstige
I Pragt og Glands min kjære Atles lige,
Fra Atles Haand bortrykked han mig vred,
Bleg Freja blev — Jeg bittre Taare græd.
Med Pragt paa ny jeg Atle saae fremtræde;
Lad, sagde han — o Signild! af at græde!
Den ene Haand han lagde paa sit Sværd
Den anden Haand i min; "Kom uforfærd"
Var da hans Ord. Men heftig Tummel hørtes,
Og Tumlen ud til Verdens Ender førtes.
Jeg vaagnede, forfærdet, rørt og øm,
Og aldrig skal jeg glemme denne Drøm.

Thorald.

Nu vel. Men hvad kan Drømmen indeholde,
Som kunde dig saa bitter Qval forvolde?

Signild.

Min Fader! men — endnu engang forlad,
Og lad mig ei paabrage mig dit Had.

Thorald.

Mit Løfte er uryggeligt.

Signild (for sig selv.)

I Guder!

Tungt bliver ham det, jeg ham nu bebuder.
Men Fader! mild og ført forbød du mig
En Elskov, som du troede kadelig.
Jeg lydig var, men Himlen saae mit Hjerte.
Der, ingen Gunst saa inderlig begjerte,
Som denne at modtage Atles Eed —
Men jeg var haard mod al hans Kjerlighed.
Min Fader! men betænk, om uden Brøde
Du Atle da den Skjebne tvang imøde,
At skilles fra sin omme Signilds Bryst,
Betænk, hvor grumt! Tænk, om han uden Trøst
Nu langt fra os til døve Guder raaber
Om Lindring, som han dog forgjeves haaber.
Skjult var den Grund, hvorfor du var ham ved,
For samme Grund faldt Signilds Kjerlighed!
Langt fra jeg vil det, du har skjult, udgrunde,
Forlad, men var det Ret?

Thorald.

Ja gid jeg kunde —
Men nei — jeg tør ei sige dig Bestеed
Om Grunden til min viste Grusomhed.

Signild.

Men Ragnhild, min Raboerske, en Pige,
Som vist nok ei i Norge har sin Lige,
Enhver bifaldt dog hendes Kjerlighed;
Endskjønt enhver, som saae mit Atle, veed,
At man ei ham med hendes Thor kan ligne.

Thorald.

Gid Himlen dig for al din Sorg velsigne!
Men troe, at hvis jeg havde foiet dig,
Var baade du og jeg ulykkelig.

Signild.

Ulykkelig? Jeg skal ham altsaa hade —
De Taare, som for ham mit Øie bade,
Mit Hjertes Suk, og mine Ængstelser
Endog min Drøm er da Forbrydelser!
Hvor flyer dog jeg ulykkelige Pige?
Siig Fader! er min Qval ei uden lige?

Thorald (sagte)

Hun smelter hen i Staad, og hendes Bryst
Jeg trøste maa, skjøndt med ugrundet Trøst.
(høit.)
Min Datter! Ad maaskee sig vil forandre;
Maaskee I end med Fryd skal see hverandre.

Signild.

O søde Haab! men hør, men om jeg sik
Den blide Lyst, i dette Øieblik,
At see ham her, siig: var det da en Brøde,
Om jeg ham løb med aaben Favn imøde,
Og trykked ham til mit antændte Bryst,
Og delede med Atle Elskovs Lyst?

Thorald.

Jeg ei heri Alfaders Tykke kjender.
Dog tæm en Ild, du ikkun meer antænder

Ved denne Drøm, som dog unyttig er.
Men Tiden vil, at jeg til Hjorden seer,
Thi Solen alt er længe over Havet. (Gaaer.)

Fjerde Optrin.

Signild.

Imellem Frygt og Tvivl, og Sorg nedgravet,
Forlades jeg — Du haarde Fader! gaaer —
Et Ord af dig forletted' mine Kaar;
Men skjult for mig skal ogsaa Alting være!
Men Atle — kom han nu, hvo kan mig lære,
Hvorledes jeg ham da modtage bør?
Hvor tungt, om jeg min Faders Villie gjør?
Nei jeg dig vil med aabne Arme møde,
Og ved dit Bryst min Sorg og Graad forsøde.
Dog, sagde han, ifald jeg elsker dig,
Er baade han og jeg ulykkelig.
Jeg det kan ei indsee. Nei, elskte Fader!
I Atles Barm, ifald jeg dig forlader,
Er Signild tryg for alle Lykkens Stød.
Men, voldte jeg min elskte Faders Død? —
Hvad Grusomhed! Nei, før gid Elskov være
Forjaget af mit Bryst — Ja jeg vil bære
Min Lue skjult — Kom nu kun, Atle! her,
Jeg skyer — mod Alt jeg nu forhærdet er.
Ja, jeg er døv for alle dine Klager,

Kiek flyer jeg bort fra vores fælles Plager.
Men hvilket Syn! O Freja! Alle der?

Femte Optrin.

Regner. Signild.

Regner.

Velsignet Sted! som jeg da atter seer!
Og Signild hist — min elskte beste Pige.
Men hvad — du flyer, du Alle vil undvige?
Du aldeles da har glemt min Kjerlighed,
Din beste Ven, min ømme Troskabs Eed?

Signild (for sig selv.)

O stryk mit Bryst, o Freja!

Regner.

Tavs hun sukker,
Og lønlig Sorg hun i sit Bryst indsukker,
Min Signild tal dog!

Signild.

Hvis jeg elsker dig,
Min Fader er med mig ulykkelig.

Regner.

I Guder! hvad kan hertil Aarsag være?

Signild.

Det ved jeg ei.

Regner.

Du gaaer, du vil ei lære

Mig Grunden til den Sorg, dit Hjerte bær?
O ſig: har du ei Atle længer kjær?

Signild.

Det tør jeg ei.

Regner.

Det tør du ei forklare?
Og hvad blev da min ømme Signilds Fare?
Hvi ſukker du? Hvi ſlyer du Atles Favn?
Var jeg dig kjær, ſaa tal i Freias Navn!

Signild.

Ak! om du var mig kjær? Hun ſeer min Smerte,
Hun ſaae og før mit elſkovsfulde Hjerte.
Ja Atle! ja jeg elſkte dig.

Regner.

Bliv ved!
Og hvad har nu udſlukt din Kjerlighed?
Har man mig ſtræbt forhadt hos dig at gjøre?
Vil man, ſom Brud, dig til en anden føre?

Signild.

Nei, og endnu jeg ſaa ubundet er,
Som allerførſt, da Atle blev mig kjær.

Regner.

Hvad kan mig da din Elſkov dog berøve?
Du fordrede af mig til Troſtabs Prøve,
At ſlye dig, og et langt bedrøvet Aar
Udholde den fraſkilte Elſkovs Kaar.

Her seer du mig igjen — Jeg dig adlyder,
Men ingen Løn for al min Troskab nyder.

Signild.

Min beste Ven! men bør jeg elske dig,
Naar Thorald blev derved ulykkelig?

Regner.

Forklar dig dog: Hvad blev da hans Ulykke?
Hvi vil han ei vor Kjærlighed samtykke?

Signild.

Det skjuler han.

Regner.

Og du ham lydig er?

Signild.

Han Fader er — og jeg — jeg er ham kjær,
Og blev det sandt; Betænk dog, om min Fader
Jeg her for dig ulykkelig forlader?

Regner.

Berøver du ham lidt af Livets Lyst,
Er Gunhild ei endda hans Alders Trøst?
Men tænk paa mig — mig, som du vil unddrage
Al Fryd og Lyst fra mange tunge Dage.
Og taaler du, at revet fra dit Bryst
Jeg aldrig skal see meer af Livets Lyst?

Signild.

Og vil du vel, at jeg, for dig at glæde,
Skal ved dit Bryst et usselt Liv hengræde?
Og langt fra et for mig saa elsket Sted,

Hvor jeg saa reen og sød Lyksalighed
Bestandig nød, før Elskov blev min Plage,
En Fader skal det kjære Liv betage?

Regner.

O glem, o glem dog sligt! jeg lover Trøst
For al den Sorg, du volder Thoralds Bryst.

Signild.

Det kan du da? Og bør jeg derpaa lide?

Regner.

Og troer du, jeg vor Pligt vil overskride.
Mit Løfte svær jeg dig ved Nordens Gud,
Ved Odins Magt, ja meer, ved Dybens Bud.

Signild.

Den, som har alt det ganske Hjerte inde,
Han let dets Frygt og Tvil kan overvinde.
Ja Alle! ja, jeg troer dig uden Eed,
Og følger blindt min ømme Kjærlighed.

Regner.

Kom følg mig da, kom, Signild! bedste Pige!

Signild.

O hvo kan dig og Hjertets Sprog modsige?
Velan — Farvel, min Grotte! og mit Fjeld!
Og smukke Eng, og smykke Skov! Farvel!
Med Taarer jeg mit kjære Hjem forlader;
Men du er meer end Hjem og Liv og Fader.

(De gaae, og strax efter hører man Jagt-Musik ovr i Fjeldet.)

Siette Optrin.

Thorald alene.

En uvant Lyd. Huult ruller den herned;
Hvo bringer den paa dette ſjulte Sted?
Saa brølte før Trompetens vilde Tone,
Da Sigurd her, nedſtødt fra Norges Trone,
Sin Datter gav i mine Arme hen.
O, fulde hun mig kræves nu igjen?
Ja kunde hun dog kun ſin Alle glemme,
Og bøde trods til Elſkovs kjelne Stemme.
I øvrigt dog min Flid velſignet er,
Og Signild er ſin ædle Fader værd.
Men Tumlen jo endnu forboblet brummer,
Hvad ſeer jeg hiſt? O Thor! Kong Sigurd kommer.

Syvende Optrin.

Thorald. Sigurd, (ſom kommer ned blandt Klipperne, med Følge.)

Sigurd.

Her er jeg da igjen' i Signilds Spor,
Hiſt Hytten er, hvor Hyrden Thorald boer.
Ja ſee, der ſeer jeg ham. Vær mig velſignet.
Min gamle Ven! hvad Lyſt har denne lignet?
Dit Aaſyn ſpaaer mit Fader-Hjerte Fred,
Fortæl mig nu om min Lykſalighed!

Min Signild, svar, o lever hun, fornøiet?
Og holder hun sig Thoralds Dyd for Øiet?

Thorald.

Min Konge! ja velkommen, som du er,
Du snart igjen en værdig Datter seer.
Dog denne Dag blir glad for alle Dage;
I Signild, som jeg giver dig tilbage,
Opdragen her, du nu en Datter faaer
Som Dyden skjøn, meer skjøn end Norges Vaar,
Af Træk hun dig, af Ynde Freja ligner.

Sigurd.

Alfader! du omsider da velsigner
Mit Bryst med en saa øm Lykksalighed,
Saa Mindet selv, om hvad jeg hidtil leed,
De Kummers Aar, de nu forløbne Dage,
Udrydde skal; o Thorald, kald tilbage
Det Minde om min Smertes Bitterhed,
Den Tid jeg fra min Trone styrtet neb,
Forladt og glemt af Frænde, Ven og Broder,
Begrædende min Signilds dræbte Moder,
Med Signild ved mit sorgopfyldte Bryst,
O Thorald! kom hos dig at hente Trøst,
Dig, som jeg tro, og ædelsindet kjendte,
Fra den Gang alt, da Havets Vold mig sendte
Skibbruden hid. Uvis om mine Kaar
Hun da i dig en anden Fader faaer.
Jeg med de faa, som endda var tilbage,

Og vilde ei tilsvoren Tro forsage,
Bedrøvet op fra dig og Signild brød,
At søge en, en Normand værdig, Død,
Om ikke Bei til min forladte Trone,
Det skar mit Bryst, at Norge Magt og Krone
En Niddings Haand, en Boldsmand overlod.
Vel kostede det mange Normænds Blod,
Og sydten Aar gik hen i grusom Fejde;
Men Normænd skal man Trældom ei behrejde.
Vort Mod ham fik omsider styrtet ned,
Jeg sidder nu paa mine Fædres Sted.
Men kommer ei min Datter?

Thorald.

Konge, Fader!
Forlad den Graad, som dine Fødder bader.
Mit Bryst er fuldt af sand Erkjendtlighed,
Det høie Mod Alfader selv ei veed
Med al sin Magt tilfulde at belønne,
Kan Normænd da det værdigt nok paaskjønne?

Sigurd.

Staae op, omfavn mig. Stig, hvor Signild er!
Hos Hjorden vel? Og den er ikke nær?

Thorald.

Jeg hende snart skal, hvor hun er, opsøge.

(Han gaaer.)

Ottende Optrin.

Sigurd og Følge.

Sigurd.

Hvor vil hun min Lykſalighed ſøge!
Ja uden Tvivl hun værdig findes ſkal
Min Kjerlighed, de Sukke uden Tal,
Som jeg til Aa om Gunſt for hende ſendte,
Hvad kan jeg ei af Thoralds Møie vente?
Den dydigſte, den redeligſte Mand,
Og opfød i den ædle ſorgfri Stand,
Og ubekjendt med Høiheds Glands og Smerte;
Hun Dyden her i al ſin Renhed lærte.
Men Thorald gik, og kommer ei igjen;
Jeg følger ham. Jeg ſaae, her gik han hen.

(Han gaaer med ſit Følge.)

Niende Optrin.

Havbredden.

(Kongens Folk have her ſiden opſat nogle Telte. I et af dem ſidder Signild, og ſkriver. Kong Regner betragter hende med Henrykkelſe udenfor.)

Regner. Signild.

Regner.

Den Yndigſte! Sorg i hver Mine ſpiller,
Og Taaren ned paa hovne Kinder triller.
Den ſmelter mig. Ja næſten hun derved

Forlokker mig, til selv at græde med.
Hun kjender ei endnu den Ven, hun følger;
Med Flid jeg end for hende mig forbølger.
Hun troer endnu, at den, som hun har kjær,
Af hendes Stand, ikkun en Bonde er.
Men faaer hun see mit Skib, dem, mig ledsage,
Den Pragt maaskee vil hende Frygt indjage,
Og spilde mig min Signilds Kjerlighed.
Ah, men for dig, min Signild! jeg bereed
Flyer Tronens Pragt og Glands og falske Ære,
Og ved dit Bryst jeg lykkelig skal være,
Bag finske Fjeld endog trods Lykkens Magt.

Signild

(kommer ud af Telten med sit Brev.)

Omsider har jeg her mit Brev fuldbragt,
Og har mig af min Faders Arme revet.
Men Atle! men om Elskov nu har drevet
Din Signild til, ved dette grumme Stød
At volde en, hvor elsket! Faders Død.
Nu lægger jeg det ned i dine Hænder;
Der har du det. Ak mig uskyldig kjender.
Saar ei hans Bryst. Betænk kun, at herved
Bestemmer du endnu min Kjerlighed.
Thi sig, thi bør jeg vel min Atles blive,
Hvis han, naar du ham dette Brev skal give,
Med alt for grum en Qval vil savne mig?

Regnar.

Nei Signild! Nu er Alle lykkelig.
Af dette Brev erfarer nu din Fader
En Kjerlighed, som han dig overlader.

Signild.

Og ganske viß skal han tilgive mig,
Naar dette Brev tilbringes ham ved dig,
Den Dyd, enhver af Atles Dine skuer,
Undskylde skal mit Hjertes rene Luer.

Regnar.

Der kommer han.

Signild.

Ah, Freja skjul du mig!
Hvor skal jeg nu skye baade ham og dig?

(Hun gaaer ind i Telten.)

Tiende Optrin.

Regnar. Thorald.

Thorald.

Kom, Signild, kom! Hvordan, Jeg Alle finder?
Ah, dette Syn om Signilds Drom mig minder.
Velkommen, Ven! skig, er ei Signild her.

Regnar.

Nei, nys forlod hun mig.

Thorald.

Hun borte er?
Hvor gik hun hen? Hvor skal jeg søge hende?

Regner.

Du uden Tvivl omsonst vil Flid anvende
Paa Søgen om din Signilds skjulte Vei.

Thorald.

Hvor er hun da? Du veed det altsaa?

Regner.

Nei.
Jeg veed kun, at omsonst du søger hende.

Thorald (for sig selv.)

Ak, paa hvad Tid er det, at nu han kommer!

Regner.

Min bange Sorg mit Bryst ei længer rommer.
O Thorald! hærd dig ei for Alles Bøn,
I alting er jeg dig en lydig Søn,
Det svær jeg dig ved Tordens Gud, min Fader!
Kun at du mig saa kjært et Navn tillader,
Og denne Bøn i Dag tilsteder mig;
Gjør os, gjør mig med Signild lykkelig.

Thorald.

Og Alle! naar jeg svær dig ved Alfader,
Og Guderne, at jeg med Glæde lader
Mit Liv, for du — —

Regner.

Saa seer jeg Thorald vreed
Vil unde os vor Skjæbnes Bitterhed.
Men hør: forhærd dig ei for Signilds Smerter,

Og taaler du, at myrde tvende Hjerter?

(Han tager et Brev frem.)

Thorald.

Ak sender mig, I Guder! sender Raad!

Regner.

Læs dette!

Thorald.

Det er vaadt af hendes Graad.

(efter at have læst det.)

O Datter! da jeg Runerne dig lærte,
O, drømte da mit alt for trygge Hjerte
Om denne Løn for al min ømme Flid?
Ah, Signild! ah, ulykkelige Tid,
Da jeg engang mig glad lykfalig skatter,
Som Fader til Kong Sigurds spæde Datter!
Nu kommer han, nu kræves hun igjen,
Nu flygter hun med denne grumme Ven.
Saa til da bort, og lad ei Kongen spore
Den skjulte Sti, ad hvilken I bortfore.
O, Signild hør: For din Skyld jeg min Harm
Udslukke vil i Havets aabne Barm.

(Han løber for at styrte sig i Havet, Signild springer frem, og kaster sig i hans Arme.)

Ellevte Optrin.

Signild. De Forrige.

Signild.

Hold, Fader! hold. O, hør din Datter!
O, bi, jeg dig min Brøde end erstatter,

Vil Dyden saa — er det min Faders Bud,
Saa er jeg ei endnu min Atles Brud;
Nei, flye ham vil jeg. Aldrig skal jeg mere
Ved Kjerlighed for ham lyksalig være.
O Fader, vær dog ei din Atle vred;
Tal, understøt mig med din Kjerlighed.

Thorald.

Uhældige og bedste Konge-Datter!
For din Skyld jeg mig end lyksalig skatter,
Ifald du kan velsigne ham og flye,
Og aldrig meer din Kjerlighed fornye.
For evig du mig nu i Dag forlader,
Kong Signed er fra nu af Signilds Fader.

(Regner gaaer pludselig bort.)

Tolvte Optrin.

Thorald. Signild.

Signild.

Der gik han bort. Maaske jeg aldrig meer
Den kjereste, den bedste Atle seer.
Men hør! du mig ei længer kalder Datter?
Siig end engang. Jeg heraf intet satter.
Forklar dig dog.

Thorald.

Hvad kan jeg sige meer?
Du ikke min, men Kongens Datter er.
Han bød mig, dig som Datter at opdrage,

Indtil han ſelv dig fordrebe tilbage.
Og nu i Dag du flygter med din Ven,
Nu kommer han, nu kræves du igjen.

Signild.

O ti, o ti, og qvæl ei meer mit Hjerte,
Find heller ud et Raad mod al min Smerte,
Og gjør mig til min elſkte Atles Brud!

Thorald.

O ſee vor Nød, du Nordens ſtærke Gud!

Signild.

Men om jeg ham, ſom nu ſkal Fader hedde,
Om denne Gunſt paa Knæ vil ydmyg bede,
At Atle ei maa rives fra mit Bryſt,
Siig, mener du, mig negtes denne Lyſt.
Da grummere end Bjørnen er min Fader,
Og da er det min Pligt, at jeg ham hader,
Nei, om han ſkal bønhøre denne Bøn;
Og Atle blier i Dag Kong Sigurds Søn.

Trettende Optrin.

Kong Sigurd med Følge. De Forrige.

Sigurd.

Nu Thorald! har du ikke fundet hende,
Som jeg igjen for Datter ſkal erkjende?
Jo Signild kom — men Taaret trille ned.

Sig mig din Sorg, forklar dens Bitterhed,
Og skjul den ved din huldе Faders Hjerte.

Signild.

Det første Diekast, o Fader! lærte
Mig, at jeg nu en Fader fik i dig,
Hvor lyst er den, at see mig lykkelig.
Og Fader! glad vil jeg dit Bryst omsavne,
Og trøg ved det, skal aldrig Lykke savne.

Sigurd.

Du smelter hen i Lyst. Men sig dog nu,
Hvad ingen Ting, sig, hvorfor græder du?

Signild.

Ja have smagt en lod og yndig Lykke,
Og savne den, er nok til at nedtrykke
Den Mandigste. Men seer man endda ned
Til gamme Kaar, vis Ulykkelighed,
Og Helten selv maa gittre. Jeg, o Fader!
Har smagt med Lyst de Kaar, jeg nu forlader.
Hvor billig da min Graad? Men denne Dag
Vil aabne mig et større Hjertenag.
Mig Freja lod i Dag en Ven omsavne,
En Ven, som jeg i Dag skal evig savne.
Og ondig er han, Gud, og rask og skjøn,
Og ganske vist Alfaders bedste Søn.
Men Thorald, tænk min Fader! denne Lykke
Er være hans, mig vil i Dag undrykke.

Dog er det og den første Grusomhed,
Han i sit Bryst gav til sin Datter Sted.
Min Fader! hør det første, jeg dig beder;
Og Guder! gid min Bøn bevæge eder!
Forund mig nu den ene ønskte Lyst,
At leve og at døe ved Atles Bryst.
At favne ham mit Bryst vil foraarsage
En Smerte lig med Utgaards mørke Plage;
Bedrøv mig dog ei med et grusomt Nei.

Sigurd.

Og hvo er den saa elskte?

Fjortende Optrin.

Regner i kongelig Pragt, med Følge.

Regner.

Det er jeg.
Det Regner er, som sig lykkalig skatter,
Ifald ham nu ei negtes Sigurds Datter.
Min Signild er en Trone meer end værd,
Om hun end ei en Konge-Datter er.
Er Signild min, mit Held er uden lige.

Signild.

Du elsker da endnu din Hyrde-Pige?

Regner.

Ved Odin meer end Tronens stolte Glands,
Meer end mig selv — ja meer end Sejrens Krands.
Ja, Ås! næst dig.

Signild.

Og du, min elſkte Fader!
Du denne min Lykſalighed tillader.

Sigurd.

Jeg Signild ſtolt, opfyldt af ommeſt Lyſt
Jeg føler, at et Dukke i mit Bryſt
Saa ſmukt, ſom nu mit Held, ſteeg ingenſinde.
Min Signild har Kong Regners Hjerte inde,
Den Helt, hvis Navn er Verden om bekjendt!
O Datter! mig, jeg troer, fra Gudheim ſendt!
Dig Guderne en varig Lykke give!

Thorald.

Saa heftig vil den Strøm af Vellyſt blive,
Som nu med eet har overvældet mig.
Jeg ſeer i Dag min Signild lykkelig,
Og lykkelig ved Dannerkongens Side —
Men jeg vil ſkye min Lyſt, og taalig lide
Min Signilds Savn. — Farvel, lev lykkelig,
Paa Tronens Glands ſkal nu omringe dig,
O Signild! lad den ei din Sjæl forblinde,
Og glem ei reent din Foſter-Faders Minde.
Farvel! Farvel!

Signild.

Nei elſkte Fader! nei,
Fra dette Bryſt jeg dig udſlipper ei.
En vigtig Deel borttages af min Lykke,
Hvis man dig vil fra dette Bryſt bortrykke.

Du lærde mig, som Datter, Dydens Bud,
Din Lærdom nu fuldfør til Regners Brud!
Deel Kaar med mig, som Thoralds Dyd fortjener.

Sigurd.

Du, som med os nu Dannemark forener,
O, leve du! Nu plantet Enighed
Gid blomstre maa i evigvarig Fred!

Frode vs Fingal.

Skuespil i fem Optoge.

Personerne,

(efter den Orden, hvori de optræde i Stykket.)

Danmarks tolv Høvdinge:
Frovin, Hr. Elsberg.
Sigurd, Hr. Knudsen.
Alf, Hr. Frydendahl.
Hakon, Hr. Musted.
Gor, Hr. Thessen.
Thorkild, Hr. Schwartz.
Sex Andre.

Fingal, Konge i Morven eller Nordskotland, Hr. Rosing.
Ubbo, dansk Rigsforstander, Hr. Preisler.
Hilda, Thorkilds Datter, Mad. Rosing.
Ulvilde, Kong Frodes Søster, Mad. Preisler.
Halfdan, Prinds fra Thanosland eller Liefland, Jfr. Astrup.
Frode, Konge i Dannemark, Hr. Saabye.
Ryno, Kong Fingals Søn, Jfr. Jensen.
Hødur, Hakons Søn, dansk Sokriger, Hr. Kohne.
Frodes Følge af danske Sokrigere.
Fingals Følge, Anførerne for Morvens Krigsmagt.
Adskillige af det danske Folk, væbnede og uvæbnede.

(Skuepladsen er paa eller nærved Leire. Handlingen begynder i Dagningen, og varer omtrent, som Forestillingen.)

Saxo Grammaticus fortæller i sin Danske Histories II. Bog, at Kong Frode den Første, Hadings Søn, havde overgivet en Høvding, ved Navn Ubbo, sit Riges Bestyrelse, medens han selv var dragen ud i Feide mod Dorno, Kureternes Konge, mod Trannon Ruthenernes Konge, og mod Handuan, Konge ved Duna, hvis Datter blev hans Brud. Medens han var ude paa disse og flere Tog, tilvandte Rigsforstanderen Ubbo sig hans Kongemagt, dertil forledet af sin Gemalinde, Ulvilde, Kong Frodes Søster. Nygtet om, hvad der foregik hjemme i Danmark, bevægede Kong Frode, til at ile hiem fra sine Tog i Østen. Da han kom, og erfoer, at Ubbo ikke saa meget af egen Drift, som bevæget af Ulvilde, havde bemægtiget sig hans Kongesæde, valgte han, heller at tilgive, end straffe ham. Dog skiltede han ham ved Ulvilde, og gav ham ved Navn Scote (af hvilken, siger Saxo, Skotterne have deres Oprindelse) denne sin Søster til Brød.

Kammerherre Suhm i hans kritiske Historie II. Bind Side 144 o. f. og i Danmarks Historie I. Bind Side 126 o. f. godtgjøre Rimeligheden af, at det, Saxo saaledes fortæller om en Frode den første, eller hin fredne, ingaaer ikke ham, men Frode den tredie, bekjendt under Navn af Fredegode, eller den fredsommelige, og har saaledes ikke tildraget sig, efter Saxos Mening, mange Aarhundrede før vor Tidsregning, men i vor Tidsregnings fjerde Aarhundrede, da han godtgjør, at Frode den fredegode ikke, som Saxo vil, har levet i Christi Tid, men været samtidig med den bekjendte Kong Fingal i Skotland.

Ossian fortæller, i Sangen Carric-Thura, om en Strid, som hans Fader, denne Fingal, havde med Kong Frothal af Sora i Lochlin, det er Skandinavien; hvorledes nemlig Frothal, efter et holdet Slag imellem hans

og Fingals Hære, udfordrede Fingal til en Tvekamp. I denne Tvekamp styrter en ung Krieger af Frothals Følge frem, at staae Kongen bi, men falder, i det han kommer frem, over et Træstød, saa Hjelmen styrter ham af Hovedet; man saae de lange Haar udsprede paa Jorden, og den unge Kriegers dybt sukkende Bryst blottet. Det erkjendes, at denne unge Krieger er ingen anden, end Prindsessen Utha, Kong Herman Da..r fra Thanoftrømmens Bredde, som var elsket af Kong Frothal, og elskede ham høit nok til, formummet i Krigerdragt, at have fulgt hendes kongelige Elsker paa dette Tog, ham selv ubevidst. Da Fingal saae denne Elskerindes Ømhed for hendes Elskede, vilde han ikke fuldføre Tvekampen, men lod Frothal drage hjem til sit Land med sin Brud. Paa dette Tog, fortæller Ossian, havde Frothal en Ven ved Navn Thubar, en "Konge fra de stodrige Tora," med sig.

Kammerherre Suhm antager, at den her omhandlede Frothal er Frode den tredie eller Fredgode; at Prindsessen Uthas Fader Kong Herman ved Thano, er Saxo Kong Handuan ved Duna, og at maaskee Thubar fra Tora er den Scote, Saxo taler om.

Efter vor store Historiographs Hypothese har jeg med liden Forandring og nogen Tildigtelse antaget Saxos og Ossians Fortællinger, sammenstøbte til een, til Grund for nærværende Drama.

Efter Saxo har jeg ladet Frode forlade sit Rige, sætte Ubbo til Rigsforstander i sin Fraværelse, og være i Krig i Østen. Jeg har antaget, at Anledningen til dette Tog var, at han meget ung, da hans Fader Hading døde, vilde, ved at besøge fremmede Fyrster, hente Erfaring og søge mægtigt Forbund; jeg har antaget, at han, for ved at lade Rigets Sager bestyres af hans Faders tro Høvding og forstandige Ven, ei vilde komme tilbage, førend han følte sig bedre i Stand til at opfylde en Kongs

Pligter, end da han ung og uforsøgt besteeg Kongesædet; at han imidlertid har besøgt, og fornyet gammelt Forbund med Fingal; at han siden har besøgt Kong Handuan ved Duna eller Thano, er bleven forelsket i hans Datter efter hendes Rygte; har af hende faaet det Svar, de Tiders Prindsesser saa ofte gave deres unge Veilere, først at gjøre sig berømt ved Heltedaad, og saa melde sig; har verpaa, efter Saxo, i Krige med Trannon og Darno viist sig som drabelig Kriger; har, efter Ossian, Thanokongens Datter, der elsker ham, forklædt og ukjendt af ham selv, med sig; og iler, igjen efter Saxo, paa Efterretningen om Urolighederne i Danmark, hjem til Leire. Jeg lader ham der møde Fingal, som Ubbo har kaldet til Hjelp mod Gotherne, der imidlertid have anfaldet Danmark; og anbringer der den af Ossian fortalte Tvekamp. Jeg har fundet det ufornødent, ja usandt, at Sammenhængen med Ubbos Kongevalg skulde være den, Saxo har fortalt. Den Mand, Frode skulde tilgive, maatte være en ædel og retskaffen Mand; og at han var det, var nok til, om ikke at retfærdiggjøre, saa dog efter Omstændighederne undskylde, at Danmarks Hedninge havde valgt ham; derved bliver det og ufornødent, at tillægge Frodes Søster den Caracteer, Saxo har givet hende, uden dog at omstabe noget af det ret vesentlige i Saxos Beretning, som jeg har troet, ved de her anbragte Modificationer, kun at vinde saa meget mere Sandsynlighed og Interesse, som alle de deri indvillede Personer, med at deres Forskjellighed, dog her ere tilsammen velmeenende og ædle. Først ved denne Forandring bliver det og sandsynligt, at Ulvilde bliver den unge Heltes Brud, som har fulgt Frode paa sine Tøge, og er hans Ven, naar han nemlig fra før er hendes Elsker, og hun ingen andens Brud. Prindsessen fra Thano eller Duna, som Saxo ikke nævner, men som Ossian kalder Utha, har jeg egenmægtigen kaldet Alvina, fordi Ly,

den af Navnet Utha ikke syntes mig velklingende. Derfor har jeg og ladet Frodes Ven heller beholde det Navn, som Ossian, end det, Saxo har givet ham.

Dette Regnskab for Æmnet til mit Skuespil har jeg troet herved at burde aflægge. Jeg overgiver Stykket dermed til Læserens og Tilskuerens billige Bedømmelse. At det er bestemt til at forestilles første Gang ved en saa ubmærket Høitideligheb, forøger Publicums Fordring paa, at dette Arbeid skulde have noget sandt Værd. Den Overbærelse, hvormed et Forsøg af mig i dette Slags Digtekonst engang for blev optaget, var mig allerede Opfordring til at vove endnu eet. Men jeg er desuden opfordret til dette Forsøg af Mænd, hvis Opfordring det ikke var Beskedenheb men Troblighed at afslaae. Med sand og billig Kritik anfører jeg dette ikke til Forsvar; mod dens Overtydninger gjelder intet Forsvar; men til Undskyldning og nogen Overbærelse anfører jeg, at jeg ikke ufremkaldt har fremstillet mit Forsøg; dertil antage man og, (hvor ugyldig en Undskyldning ellers Ilisomhed er) at Tiden til dette Stykkes Udarbeidelse var mig af Nødvendighed meget knap indskrænket, til nogle faa Uger, som jeg dog ei kunde have aldeles frie for andre Forretninger. Jeg har derfor ei kunnet anvende nogen langsom Flid paa dets Affiling; og ikke nokfom kunnet benytte Venners Raad og Veiledning til dets Rettelse.

Hvad Skjæbne det saaledes end faaer, saa modtage dog enhver Læser, fra den høieste til de mindst ubmærkede, min Forsikring, den, jeg herved giver, baade i mit og i Skuespillernes Navn, at vi tilhobe have gjort os den beste Flid, vi have kunnet anvende, paa at gjøre vort Arbeid den Fest værdig, til hvilken dets første Fremstillelse er bestemt; og at vi af yderste Evne herved bidrage vort til dens Høitideligholdelse.

Kiøbenhavn den 16 September 1780.

Første Optog.

(Hadings Gravhøi. Egnen er opfyldt af Kongernes Gravhøie. Tingstedet er i Baggrunden. Det er i Nærheden af Leire.)

Første Optrin.

Høvdingerne

(forsamlede ved Hadings Gravhøi, hvor de have hendrevet Natten til hans Minni. Deels omringe de Hadings Bautasteen, nedbøiede, lænede paa deres Spyde, deels sidde de paa de Stene, der omgive Tingstedet, paa Træstød o. s. v.)

Frovin.

Hist hvile d. Den hele Egn er opfyldt
Af hine Dannerigets Fædres Grave;
Og herlig kneiser paa enhver af dem
Den høie Bautasteen; stort, evigt skjønt,
Os kjært, og helligt, og høitideligt,
Omsvæver deres Minde disse Høie.
Hist hviler Hadings Aske: o den gode,
Den vise, kjække, ædle, store Hadings.

Sigurd.

Hvor er hans Søns, o hvor er Frodes Gravhøi?
Ved fremmed Strandbred hyle Vindene

Hen over Frodes ubegravne Been;
Men ingen Lyd af Skjaldens høie Qvad
Om Frodes Daad de vifte hid. Ak huult
Forkynde de, han flygted', og han faldt.

Alf.

Og ledigt og forladt ſtaaer hiſt i Kredſen
Det høie kongelige Dommerſæde,
Hvor Dan, og Skjold og Gram, affagde før
De Love og de Bud, hvis milde Kraft
Udbredte Held, og Sejer, Dyd, og Mod,
Og Frugtbarhed, og Rigdom til hver Vraa
I Leirekongens Land. Sidſt Hading her
Tog Raad, gav Dom, og gjorde Danneriget
Lykſaligt. Her det var, at vi modtoge
Hans Søn, til at beklæde Hadings Sted.
Ak han forlod det, og han agted' ringe
Den Hæder, at uddele Ret og Dom
Og Held blandt danſke Mænd.

Sigurd.

Og herligt var,
Og ſtort, og ſtolt vort Haab til Hadings Søn;
Thi kjæk og ædel var den ſkjønne Yngling;
Og ſkjøndt han havde kun i ſexten Vintre
Beſtuet Hadings Daad, vi ſaae dog alt,
At Hadings og de ſtore Fædres Aand
Opfyldte Frodes unge Barm; og viis
Og ædel, kjæk og faſt, begyndte han

At vandre i Forfædres ædle Spor.
Ak! med vort Haab til fjerne fremmed Egn
Han reiste bort, forlod os.

Hakon.

Danske Mænd!
Vi samledes ei hid, for at bejamre
Med feig uvirksom Graad et skuffet Haab.
Hvad Frode vilde blevet, det er skjult
For Dødeliges Syn, angaaer os ei;
Men i sin Ungdoms Vildskab drog han bort
Til fremmed Land, og overlod sit Folk
Til blinde Skjæbne.

Gor.

Overlod sit Folk
Til Ubbo, til den viseste, den bedste
Blandt os, blandt danske Mænd.

Hakon.

Men overlod!
Men ringeagted' at bestyre selv!
Og tog han ei til daarligt Hæderstog
Den bedste Deel af vores Ungdom med sig?
Hvor mange blandt os savne ei en Søn,
En ædel Yngling, Stammens Haab og Støtte,
Blandt dem, som fulgte ham! og er jeg selv
Ei Fader? tvende unge Heltes Fader,
Bestemte til, som jeg og Fædre var',
At vorde Stammens Hæder, Rigets Værn,

At hvile efter langt og baadfuldt Liv,
I min og Fædres minderige Gravhøi!
Hvor ere de?

Thorkild.

Maaskee paa Veien hjem
Fra Kamp og Sejer, hvor de dannedes
Til Stammens Hæder og til Rigets Værn.

Hakon.

Maaskee, Maaskee! men ak! om Rygtet har
Maaskee ei skuffet os; om Hadings Søn
Maaskee blandt fjerne Quæner lærde dem,
Hvorledes danske Mænd kan flye, kan fældes
Paa haanlig Flugt! — Har fire lange Vintre
Og fire Somre bragt os sikkert Bud
Fra Hadings store Søn, og vore Sønner?
Og er det Frodes Værdighed, om vi ei
Alt ere vældig Gothisk Fiendes Trælle?
Til Ubbo, og os selv, han overlod os.
Veed han, om Ubbo — som dog ei er den,
Vi efter hellig Offring valgte os
Til Hersker — vil opfylde Herskers Pligt?
Veed han, om Morvens Konge lyde vil
Ham ukjendt Ubbos Kald, og ile hurtig
Til Danmarks Forsvar? Frode har forladt os,
Forladt sit Folk, sin Pligt — thi ogsaa Konger
Har dog vel Pligter — har forladt sit Sted,
Sin Dommerstoel, sit Septer og sin Net;

Og uden Hoved, uden Styrer bør,
Og kan, og vil, ei Danneriget være.
Men Ubbo har, skjøndt ei til Konge valgt,
Beviist, at han er den, som kan og vil
Opfylde Dannerkonges Pligt. — Men hvad,
Hvo tvivler om, at Ubbo er den Mand,
Som sættes skal paa Leirekongens Sæde?

Sigurd.

Om ingen anden, tvivler Ubbo selv,
Som loved' Frode Lydighed og Troskab.

Hakon.

Og holdt sit svorne Løvte. Men han loved
Dog ei at lyde ham, endogsaa da,
Naar han blandt vore fældte Sønner slagen,
Betroede Quæners Strandbred sine Been.
Ei heller, mener jeg, i Fald hans Daad
Fortjente kun, at dette blev hans Lod.

Thorkild.

Men hvoraf veed vi da, at Hadings Søn
Er falden, eller at han har fortjent det?
Et Rygte er udspredt; hvo bragte det?
En fremmed Sømand, som maaskee har selv
Opdigtet det, for her at bringe Nyt:
Hvis ei, for hvilken det er foreløiet
Fra Mund til Mund igjennem snese Munde.

Hakon.

Lad Rygtet om hans Fald end være Digt;

Dog hvorfor Digt! som om det var utroligt,
At den, der vild forvoven farer om
Fra Kyst til Kyst at søge Banemand,
Omsider finder ham — dog lad det være
At Rygtet ei var sandt; er det da heller
Ei sandt, at Gothen samlede sin Magt?
At Nabofolkene foreened' sig
Til Vaaben mod vor kongeløse Kyst?
At vores Rest af Magt vel havde været
For svag mod dette Overfald, om Ubbo
Ei havde vidst, at drage Danmarks Ven,
Den stærke Fingal, fra det fjerne Morven,
Med sine rædselfulde Vaaben hid?
Er det da usandt, at vi veed endnu
Ei vor med hans foreente Flodes Skjebne
I Striden mod hiin overlegne Magt?
Og er det usandt, det, at Hadings Søn
Er ikke her i Spidsen af sit Folk,
Men at han har forladt os, at vi veed
Ei meer, om Danneriget har en Hersker — ?
Det vil vi vide. Kommer, danske Mænd,
Hist farver Morgenrøden Høiene!
Til Hadings, til vor store Konges Minde
Indviede vi Natten paa hans Høi;
Nu til Alfaders Lund vi os begive,
Berede os med Offer og med Bøn

[illegible] Dagens store Værk, at give ham
[illegible] Eftermand, hans Folk en Fader.

Andet Optrin.

De Forrige. Fingal.

Fingal

[illegible]

[illegible], [illegible] Broder! til [illegible] Værk,
[illegible] Guders Gunst
[illegible]. Men [illegible] er det [illegible],
[illegible] af os [illegible] [illegible],
[illegible] Guderne [illegible] skal.
[illegible] Eptimafjordens [illegible] Strand
[illegible], at tage Deel i Festens Raad;
[illegible] kom. Ved [illegible] Vind min Snække
[illegible] Fleer blandt os maaskee, som jeg,
[illegible] ret, hvorom vi handle skal.
[illegible]; men [illegible] mig.

Hakon.

Du veed ei,
[illegible] Hakings Søn var [illegible] Konge,
[illegible]

Fingal.

Var? Og er det [illegible] ikke meer?
[illegible] unge Helt af Nornen alt bortkaldet!
[illegible] Sorg var [illegible] ved vore Strande.

Hakon.

Et Rygte siger, at han slagen er
Ved fjerne Kyst, at Dannerkongen flygted'
For vilde Quæner — der han gjøder Marken
Med eget og med vore Sønners Blod.

Fingal.

Et Rygte siger dette! og man tøver
Ei, til man sikkert veed, om det er sandt?
Jeg heraf slutter kun, at Frode er
Med sine unge Mænd i Leding draget.

Hakon.

Det vidste du ei før?

Fingal.

Hos os han ei
Er savnet. Man i Dannerkongens Navn
Blandt os affiger Dom, og hævder Ret;
Hver Mand er tryg ved Sit, og er bestjærmet
Mod fremmed Fjende og mod Rabos Vold.

Hakon.

I vide ei, for fire Vintre siden
Drog Frode bort, forlod sin Arv, sit Sted,
Sin Borg, sin Pligt?

Fingal.

Og hvoraf vide det,
Naar, som maa være fleet, han givet har
I sikker Haand den ham betroede Magt,
Der viis, retfærdig, trofast, som han selv,

Beſtyrer alting? Jeg erindrer vel,
Det blev for fire Vintre ſiden ſagt,
Vor unge Herſker drog til fremmed Land,
I: ſlutte Forbund, ſtyrke ſig til Fred,
Og lære Kamp i Strid mod fremmed Fiende.
Det glædeb' os; men alting gik ſaa vel,
Saa trygt, ſaa fredeligt, at vi forſtode,
Han enten ſelv var kommen hjem igjen,
Hvad eller at han, hvor han var, beſtyred'
Dog alt ved viis, og god, og kraftig Haand.
Saa godt gik alting, ſom om Hadings Søn,
De blide Guder liig, for os uſynlig,
Var dog tilſtede overalt, og virked'
Ret kraftigſt Vælde, idel Held og Godt.

Hakon.

Saa viid, at det er Ubbo, Hadings Ven,
Og Danmarks Ven, ſom ſtyrer Frodes Magt,
Imedens han, maaſkee for at behage
En elſket Mø ved fjerne Thanos Strand,
Kong Handvaas Alvina, drager om
Ret vore Sønner, for at offre dem
Og ſig til Døden, mens han glemmer os.
Du veed da heller ei, at Gothlands Magt
Var ſamlet, for at overfalde os
Uvæbnede', ſom vi var, og uden Herſker?

Fingal.

Vi overfalde os uvæbnede?

Det har jeg ikke vidst, at danske Mand,
Til Fædrelandets Forsvar, var uvæbnet.
Hvor ved Eylimas Strandbred jeg har landet,
Var alting rede; jeg desuden veed,
At Danmark er mod fremmed Fjende styrket
Med Forbund, mægtigt Forbund. Norges Vælde
Stod i fornsdent Fald bestandig rede
Til Danmarks Værn, som Danmarks hiin igjen.
Vor Gjenbo, Morvens Konge, har man sagt mig
Var Danmarks Ben, og Frodes Ben, og ham
Skal Bundsforvandte kunne lide paa.

Hakon.

Det kan des uden ham var Dannerriget
Sin Fjendes Bytte.

Fingal.

Paa min Seiling hid
Jeg drog igjennem hans og vores Flaade;
De havde holdt mod Gotherne et Slag;
Men Morvens Mænd fortalte selv, at vi
Maaskee endogsaa uden deres Hjelp
Nok have sejret, da de Danske strede
Med Mod og Klogskab, som om Hadings Aand
Var i enhver af danske Sømænds Bryst.

Thork.

Vor Magt har sejret over Gotherne!

Fingal.

I veed det ei? I Forgaars nær ved Skanør.

Sigurd.

Mænd, danſke Mænd, ved Ubbo og ved Fingal,
Ved Morvens Konges Magt vi Sejer vandt!
Held Ubbo! Held de Danſkes Ven fra Morven!

Almindeligt Raab.

Held Ubbo! Held de Danſkes Ven fra Morven!

Fingal.

Men hvorfor Ubbo? hvorfor Morvens Fingal?
Var det ei Dannerkongens, Frodes Magt?
Er Ubbo ikke Frodes Mand? var Fingal
Ei Frodes Ven? og var det ikke Frode,
Som ſatte Ubbo over Danmarks Magt?
Som handt ved Forbund Morvens Magt til Danmark?

Haken.

At Frode, ſom forlod os! leve Ubbo!
Og leve Fingal! Morvens ſtore Herſker.
Mænd, kommer, kommer til Alfaders Lund,
At takke ham; og at indvie os
Til Dagens Idræt, til vort Kongevalg.
Han kommer, Ubbo, Gothernes Betvinger!
Vort Rigets ſejrende Forſvarer, Ubbo.

Alle.

Velkommen, Ubbo! Gothernes Betvinger!
Velkommen, Rigets ſejrende Beſkytter!

Tredie Optrin.

Ubbo (med Sømænd og Krigere.) De Forrige.

Ubbo.

Ei mig tilkommer Æren, danske Mænd,
Ei mig tilhører Takken for vor Sejer.
Til Lunden gaaer, at takke Guderne.
De gave vore Vaaben mægtigt Held,
Ved vore Sønners, vore unge Heltes,
Ved vore Venners, Morvens Heltes Mod,
Og Sindighed og Klogskab; men for alt
Ved deres store Herskers Fingals Viisdom.
Ham var det, som anførte dem og os;
Hans vældige Erfarenhed, hans Bud
Hans Hurtighed, han selv os bragte Sejren.
Viis forudsaae han hvert vor Fjendes Anslag,
Og raskt ustandselig han forekom
Ethvert. — Vort Tab er intet; Gothernes
Er uopretseligt. Vor Fred er tryg.

Almindeligt Raab.

Held Ubbo! Held de Danskes Ven fra Morven!

Hakon.

Den Priis, du yder Morvens kjække Fingal,
Uegennyttig, ædel, danske Ubbo!
Kun lærer os desmeer dit eget Værd.
Alt er det sagt os, at vor danske Magt
Selv uden Morvens Heltes raske Bistand

Maaskee os havde bragt det Held, vi nu
E' uerkjendtlige med dem skal dele.

Ubbo.

Det sagde ingen Dansk —

Haken.

Dog vel ei heller
Er blandt de Fremmede, hvis Roes du taler.
Vi veed det, og vi veed, at naar vor Magt,
Som Kongen, Frode, kun har svækket, stod
Endnu med Hæder mod vor stærke Fiende,
Da var det dig, da vaar det Ubbo selv,
Der gav os Seir i Kamp, som Held i Freden.

Ubbo.

Vor Pligt opfyldte vi; men uden Fingal
Var Seiren denne Gang ei bleven vor.

Haken.

Af Fingals egne Mænd har denne Mand
Det Vidnesbyrd, at din Bestedenhed
Er overdreven.

Ubbo.

Morvens Konge selv,
De Fjendes Uovervinger, Fingal!

Gor, Sigurd, Krovin og flere.

Fingal!

Det Riges Ven og Værn, den store Fingal!

Fingal.

Af Eders Guder vender Eders Tak,

Til ebers Sønner, ebers kjekke Stridsmænd,
Den Priis, jeg eder alt for rede seer,
At ville yde mig. Den Bistand, jeg
Og mine Krigere velvilligen
Har eder viist, den, veed jeg, danske Mænd
Skal, naar det fordres, vise os igjen;
Skjøndt Hådings og hans Frodes Venskab forud
Alt har belønnet og gjengjeldet den.

Hakon.

Ret; ei vor tomme Tak tilkommer dig;
Vor Priis behøver ikke Morvens Fingal,
Men vores Venskab, vores Hjelp igjen,
Naar den til virksom Daad anvendes kan;
For begge er dig Danmarks Ubbo Borgen.
At Ubbo er din Ven, som Hading var,
Som Frode skulde være bleven, derom
Forsikrer os hans Viisdom, Mod, og Dyb,
Som du tilfulde kjender. Vel; modtag
I hans det hele danske Riges Venskab!
Men Røgen fra den høie Odins Altre
Alt længe vinker os til hellig Pligt.
Ham yde vi vor Tak; ham anbefale
Vi under hellig Lovsang Danmarks Ven,
Den ædle Fingal, Ubbo, vor Beskytter,
Og vore Mænd, som sejrede ved dem,
Og os, som Sejrens glade Frugt skal nyde.

Alle.

Held Danmarks Ubbo! Held den store Fingal!

Fjerde Optrin.

Fingal. Ubbo.

Fingal.

Og Ubbo, du allene følger ikke
Til Odins Lund, med hine danske Mænd;
Bivaaner ikke deres Raad!

Ubbo.

O Konge!
Det er for sildig. Og til Frydesang
Forsamle de sig hist ved Odins Alter,
Men Ubbos Barm er ikke stemt til Fryd.

Fingal.

End ei for vundne Sejer og Danmarks Frelse?
Er denne Dag da ingen Glædes Dag?

Ubbo.

For Danneriget — o men ei for mig.

Fingal.

Du veed, hvad Høvdingsraadet vil beslutte?

Ubbo.

Min Skjendsel. Jeg er underrettet, ak!
Og veed ei længer, at undflye min Skjebne.

Fingal.

At Frodes Septer overgives dig,
Det veed du; og fordølger dog din Fryd?

Ubbo.

Ak, som jeg havde Glimt af Fryd at dølge.
Nei store Fingal, dig jeg intet dølger.
Jeg nærved har beskuet Kongepligt,
Og Kongeherlighed.

Fingal.

Og finder hiin
For tung, og denne derimod for let,
Ei værd at tragte efter. Ikke saa?
Saa taler jo enhver, der gjerne vil
Ansees for viis.

Ubbo.

Og taler tvertimod,
Hvad selv han troer. Men Konge! jeg har prøvet
Den Guders Fryd, at fyldestgjøre hiin;
Og nu tilbyder et forvildet Folk,
Forvildet, men erkjendtligt, ædelt Folk,
Mig Lønnen, Kongeherlighedens Glands!

Fingal.

Og nu dit Valg?

Ubbo.

Var jeg i Stand at føle
Den Fryd, at have opfyldt Kongepligt,
Naar ligegyldig jeg forkastet' den?
Den, at udbrede Held og Gavn og Dyd;
At vide, at ei enkelt Mand og Slægt,
Men at et Folk, et stort, et mægtigt Folk,

Tilregneb' mig hver Enkelts Held og Fryd,
Og takkeb' mig for alt, hvad Gobt de nobe?

Fingal.

Du maler herlig gode Kongers Lykke.

Ubbo.

Men for en Konge, mener jeg, som selv
I egen Barm gjenkjender disse Træk,
Og foler tifold meer, hvad Held det er
At gjøre lykkelig, end Ord formaae
At bilde det.

Fingal.

Du prover, tykkes mig,
Hvor stor en Byrde Smigger vel en Konge
Formaaer at bære. Vel, jeg vil gjengjelde
Det Offer, som du bod mig. For jeg drog
Til Strid for eder, gik jeg ubekjendt
Igjennem mangen Egn af danske Land.
Det er min Skik, at ville kjende dem,
Jeg gaaer med mine Mænd i Kampen for.
Jeg saae den fulde Virkning af forstandig
Og viis Bestyrelse. Retfærdighed
Øvende Vold, betrygged' Virksomhed
I Nydelsen af uforhindret Frugt.
Tilfredshed herskeb' overalt; i dig
Erkjendte Danmarks lykkelige Folk
Den overalt udbredte Lykkes Stifter.
Ilsendt jeg atter efter fuldendt Tog

I Dag mig hid begiver. Folkets Valgte
Beſtemme dig til det forladte Septer.
End mindes nogle Eeden, ſom de ſvore
Kong Hadings Søn; men Mængden vælger dig,
Velan min Magt er ædel — —

Ubbo.

Morvens Fingal!
Hvortil?

Fingal.

Hvortil? om ei betrygge dig
Den Fryd, at være Fædrelands Velgjører?

Ubbo.

At ſætte mig paa Dannerkongens Trone?
Du, Morvens Fingal! Nei det er ei dig,
Ei dig, ſom haaner, ſom nedbøier Ubbo,
Dig, ſom tilſvor Kong Frode evigt Venſkab!

Fingal.

Forkaſter Ubbo Morvens Konges Biſtand,
Og Frodes Trone?

Ubbo.

Nei! Forræderi,
Troløsheb, Meeneeb — ſligt forkaſter Ubbo
Med dybeſt Haan.

Fingal.

Dog ikke Fingals Venſkab?
Din Haand til evigt Venſkab, Frodes Ven!
Endogſaa-denne Prøve du beſtod.

Belan! Men Rygtet siger dog, at Frode
Er fældet —

Ubbo.

O de Rygter! og at Danmark
Har usle Niddinge, hvis Fryd det er
At skade og at udsaae disse Rygter!
Ung, nerfaren, uberømt besteeg han
Den store Hadings Sæde. Han drog ud
At søge mægtigt Forbund og Erfaring.
Først dig besøgte han; med dig fornyed'
Det gamle Forbund mellem os og Morven.
Han drog til Handuan ved Thanos Bred
Med lige Hensigt, og med lige Held.
Ung var han, uden Brud. Han hørde stort
Om Handuans Alvina. Heltens Barm
Opflammedes ved hendes Dyd og Viisdom,
Ei hendes Skjønhed; thi han havde ei
Endnu Alvina seet. Den stolte gav
Hans Sendebud til Svar paa prøvet Beilen:
At først, naar Heltedaad ophøied' ham
Til hendes Fædres, hendes Stammes Roes,
Anhørde hun hans Tilbud. Folkene
Ved Kyrialas og Helsingas Strande
Anfaldt Kong Handuan med samlet Magt.
Han drog i Strid, og sejred'; nye Fjender
Opstod, hver Gang han sejrede, paa ny,

Og Kamp og Sejer lige indtil nu
Fornyet blev.

Fingal.

Men disse Tidender
Om Kamp og Sejer, hvi forkyndes de
Ei for hans Folk, og dræbe hine Rygter?

Ubbo.

Og lade disse Rygter sig betvinge?
Og høres Sandhed, naar man har besluttet,
Hvad ene man erkjende vil for sandt?
Men hør, o Konge! hør, og hjend min Skjebne,
Og ynk mig. Jeg, som tjente tro min Konge,
Og tjente tro mit elskte Fædreland,
Og vandt den stolte Løn for opfyldt Pligt,
At det erkjendtes, jeg opfyldte den,
Mig vælger man, i Frodes Sted, til Konge!
Med den Halsstarrighed man vælger mig,
At al min Vægring kun ansees for Skrømt.
Saa afgjort Overmagten er for mig,
At hele Danske Magt er eenig om
At fælde hver, som ei mit Valg bekræfter.
Og kun imellem Oprør, Borgerkrig,
Og Troløshed mod Frode, Hadings Søn,
Min Ven, min fødte Konge, min Velgjører,
Som, fremfor alle Danske Mænd, til mig,
Betroede sit Folk, sin Ret, sig selv,
Jeg nu kan vælge. Enten tvinges jeg,

Til blodig Straf at vende mine Vaaben
Imod mit Folk, forbi det elsker mig
For høit, for stormisk; ellers og jeg skal
Berøve Frode Septret. — Frodes Ven,
Og Danmarks Ven! Dit Raad!

Fingal.

Og ved du vist,
Om Frode lever, om han lever værdig
Den Hæder at beherske Danske Folk,
Med Evne til at gjøre dette Folk,
Saa lykkeligt, som du?

Ubbo.

Men hvad, ifald
Jeg ikke havde Vished! Kunde da
Den Tvivl mig give Ret til at berøve
Min Konge Septret? Ham, som lagde det
Selv i min Haand? Ham, som bestemte mig
Den længstelige Løn for fyldet Troskab,
Sin Søster, sin Ulvilde, mig til Brud?

Fingal.

Og sendte Bar du raadspurgt?

Ubbo.

Ak! den Stolte
Har glemt, at hun er Dannerkongens Søster.
For elsked' hun mig ei; men det er hendø,
Som hemmelig opægger Frodes Mænd
Til Uroer mod sin Broder; at hun brænder

Af troløs Attraa til at dele Magten
Med den, som røver hendes Broder den.

Fingal.

Vel an! Modtag den Lod, som bydes dig.
Hvis Frode ei er fældet, tøver han
Ei længe, før han vender hid igjen.
Da prøv ham. Er han end sit Scepter værd,
Saa overgiv det atter i hans Haand!
Hvis ei, da vedbliv siden, som tilforn,
At fylde Dannerkongepligt, og nyde
Den Guders Fryd, at fylde Kongepligt.
Gaa, jeg ledsager dig, at forekomme
Hvad rædsom Uro en saa vigtig Dag
Kan bringe over Leire.

Ubbo.

Over Danmark,
O! over Riget svæver vældig Uro.
O følg, o leed mig, Frodes, Danmarks Ven!
I dine Vaabens Vælde! — Brug dem stærk,
Til at beskytte Danmarks Ro og Hæder!
Men først mod denne Varm, ifald du seer,
Hvad selv jeg ikke seer, men frygter, Fingal!
At Sceptrets Glands mit Øie blænder. — Kom!

Andet Optog.

Sal i Kongeborgen.

Første Optrin.

Thorkild. Hilda.

Thorkild.

Hvor er Prindsessen? Jeg har ilsomt Budskab
Og vigtigt at berette hende. Hvor?

Hilda.

Jeg veed det ei. I lang Tid taus forvildet,
I Dag hun meer end nogensinde før
Med oprørt og forvirret Mine vanker
Fra Sted til Sted. Til ingen hun betroer sig,
Men nærer Sorgen lønlig i sin Barm.
Men Du, min Fader, synes mig, som hun,
Forvirret, oprørt!

Thorkild.

Ogsaa dig, min Datter;
Det foreſtaaer, der undergrave skal
Den Sindets Ro, som fylder end dit Bryst.
Du troer at kjende Ubbo?

Hilda.

Troer? ja næsten
Jeg kunde glemt ham. Fire lange Aar
Henglede, siden Kongen drog herfra;

Hvor lidt, hvor sjelden saae vi Ubbo siden
Paa Leire?

Thorkild.

Du formoded' ventelig,
At han, som Frode, ikkun drog omkring,
At øve Heltedaad, og gjøre sig
Sin Mø, som hjemme sukked' for ham, værdig?

Hilda.

Jeg var ei stolt nok til at troe, at jeg
Vidrog at lede ham til ædel Daad;
Desuden havde han jo længe siden
Min Haand og Hjerte. Jeg har savnet ham,
Tidt savnet ham med Taarer; men saa kom
Hans Rygte, og erstatted' mig ham selv.
Saa kjønt, saa fuldt af Hæder og af Trost,
Forkyndte det, hvor han drog om i Landet,
Saae alting selv, besørged' alting selv,
Uddeelte Ret, opretted' gammel Uret,
Opmuntred', lønned Flid og nyttig Daad,
Og skabte tusindfold Lykksalighed.

Thorkild.

Hvor strømmer Ubbos Priis fra Hildas Læber!
Men vid, at denne ædle, vise Ubbo
Er, skjelv min Datter — en Forræder.

Hilda.

Ubbo!
Din Ven, og Frodes, alle dankes Ven,

Hvis Roes gjenlyder fra hver Rigets Egn!
Den Mand, du valgte til din Datters Brudgom!

Thorkild.

Bedrog os, elskte Datter! er Forræder
Mod Guder, Konge, Fædreland og dig.

Hilda.

Du er forvildet, Fader! nei, o nei,
Du troer ei selv det græsselige Budskab,
Du bringer mig — Som du ei kjendte Ubbo!
Kald det tilbage, elskte, ædle Fader!
Det græsselige Ord! Hans ædle Daad,
Hans Roes kan have opvakt Fjender mod ham;
Men rædsomt, rædsomt; ogsaa du min Fader,
Kan troe hans Avindsmænd! og ved hvad Skin
Har man forsøgt at blænde ogsaa dig?

Thorkild.

Jeg blændes ei ved Skin, o havde jeg
Ei med Halsstarrighed forblindet mig
Mod, hvad der længe burde robet ham!
At han, fra Frode overgav ham Magten,
Trods gammelt Venskab, med Koldsindighed
Forbigik mig, betroede sig ei mere
Til mig, tilsidesatte mine Raad;
At han drog bort fra Leire, drog omkring,
Men uden mig i Rigets fjerne Vraaer;
Og ikkun kort og sjelden Tandtes her;
Alt det var noget, burde gjort mig varsom — —

Hilda.

O Fader, var det ikke dig, dig selv,
Som strax, fra Frode reiste bort fra Lejre,
Mistænksom ham undveeg?

Thorkild.

O havde jeg
I Tide kun mistænkt ham, troet det muligt,
Som jeg forfildig nu erfarer sandt!
Jeg saae det, at hans Troskab mod hans Brud
Blev vaklende ved Kongens store Tilbud.
O Frode vidste ei, at Thorkilds Hilda
Var alt bestemt til Ubbos Brud, da Kongen
Ham Løvtet gav, at, naar han kom igjen,
Og fandt, han havde opfyldt, tro og vis,
Betroede Pligt, han vilde give ham
Til Brud sin Søster. O! jeg mærkeb' det,
Det bragte Ubbos Troskab til at vakle;
Thi hvad er Thorkilds Datter mod en Konges,
Kong Hadings Datter? Hilda mod Ulvilde?

Hilda.

O du miskjender Ubbo; uretfærdig
Du dømmer ham, min Fader. Frode gav ham,
Ukyndig om, at jeg var alt hans Brud,
Sit Løvte om sin Søster. Men var det
Ei i det Øieblik, da han drog bort?
Stod han ei, rede til at sige Kongen,
At jeg betog ham Adgang til den Løn,

Den stolte Lon, som han bestemte ham,
Da Kongen alt bestreeg sin Snekkes Stavn,
Og seilede bort? — Forvirret Ubbo stod;
Men hele Høvdingeraadet havde hørt
Sin Konges Ord til Ubbo. Skulde han
Ved Haan forkaste dette Kongens Ord,
Nu med Foragt en Gave taste hen,
Som Konger vilde gaae i Kampen for?
Og skulde hele Høvdingeraadet troe,
Han agtede saalidet Frodes Gunst,
At ei han vilde tove, mig at række
Den Haand, i hvilken Kongen havde lagt
Sin Søsters Haand, til Frode kom til Leire,
Og vel sandt Ubbo hiin Belønning værd,
Men selv ham løste fra, den at modtage?
Var Hilda Ubbo værd, hvis svag hun dertil
Forledte ham? Mig var det, mig, min Fader,
Som herfil nægted' stolt og kjæk mit Minde —

Thorkild.

Nei! prøv at vabne dig med sindrig Klygt
Imod din Skjebne! Den behøver Trøst,
Som Sandhed nægter dig. Indbyd din Frygt,
Skjøn rolig ved dit Haab, at Ubbo dig
Var mere tro, end han var Ed og Pligt.
Men du skal vaagne, Hilda, af dit Haab;
Din Frygt skal svinde bort i tredsom Vished.

Hilda.

Du knuser mig, min Fader! o forklar,
Hvad har jeg meer at frygte, dersom Ubbo
Med Troløshed forlader mig?

Thorkild.

Den Rædsel,
At see din Fader, som med Ære streed
I mangen Kamp mod Fædrelandets Fiender,
At farve nu sit Sværd med Landsmænds Blod,
Med Blod af Danske, som Forræderen
Har dannet til Forrædere, som han.
Prindsessen kommer; gaa!

Hilda.

Ved alle Guder
Besværger jeg dig — Ubbo er uskyldig —

Thorkild.

Gaa. Væbne dig med Mod til at erfare
De Drømmes Ugrund, som indbyse dig.

Andet Optrin.

Ulvilde. Thorkild.

Ulvilde.

Du kommer at berette mig om Sejren,
Som Ubbo vandt imod vor stærke Nabo;
Jeg veed det alt; jeg veed, at Ubbo streed,
Som Thorkild før, saa tapper og saa vild,
Og derfor sejrede, som Thorkild sejred'.

Thorkild.

Hvor Ubbo gik, man her da seer paa ny,
At jeg kan let undværes; helst naar Fingal
Fra Morven er der med. Men, o Fyrstinde,
Langt andet, vigtigt rædsom vigtigt Budskab
Jeg har at bringe dig. Den stolte Ubbo
Er alt fra Sejren her igjen. Du veed
At hele Rigets Høvdinger i Gaar
Til Hadings Minni mødte ved hans Gravhøi;
Og nu i Dag, Førstinde, samles de
Til Kongevalg. I Dag udvælges Ubbo
I Frodes Sted til Dannerigets Konge!

Ulvilde.

Det veed du først i Dag? og det er alt,
Hvad vigtigt Thorkild har at melde mig?

Thorkild.

Det er ei nyt, ei vigtigt for Ulvilde?
Ei rædsom vigtigt?

Ulvilde.

Er det da uventet?

Thorkild.

Og der er Tvivl, Førstinde, i dit Spørgsmaal!
Og Tvivl mod mig! Ja! mig var det uventet,
Uventet og bestyrtsende. Men hvad,
Saa synes ikke dig, vor Konges Søster,
Det Skridt, som røver ham — din Broder, Septret!

Ulvilde.

Fra ham du hører da imidlertid
Ei meer end forhen?

Thorkild.

Kunde jeg forsømme
At bringe dig det store, ønskte, Budskab,
Ifald jeg havde det?

Ulvilde.

Det ønskte Budskab?
Hvo ønsker det? Ja hvis det indeholdt
Bekræftelse paa Rygtet om hans Fald.

Thorkild.

At at der blandt forledte Folk er Mænd,
Som kan fornedre sig til dette Ønske!
Fyrstinde! ja det ønskes, og det haabes;
I dette Haab besluttes Ubbos Valg.
Velan! og vi, som gave ei vort Minde,
Hvad foretage vi ved denne Fest?

Ulvilde.

Du gav da ei dit Minde, kjække Thorkild?

Thorkild.

Ved alle Guder! Jeg vil troe dig selv,
Dig, Frodes Søster, dig, Kong Hadings Datter,
Deelagtig i det hemmelige Raad,
Ifald du længer kan forhaane mig
Med denne Tvivl. Saasnart jeg Mængden saae,
Bestemt, forledet til at glemme Troskab,

Var min Bestemning sattet, og jeg tilte
for at erfare din —

Ulvilde.

Velan; jeg troer dig;
Jeg troer din Iver, ærlig, velmeent, sand.
Jeg har mistænkt dig, Thorkild! jeg har troet,
Du ønskede maaskee din Hildas Brudgom
Et Kongesude.

Thorkild.

Mig tiltroede du
Forræderi! Din Aabenhjertighed
Opfordrer min. Forskinde! om dig selv
Var Thorkilds Hjerte nylig samme Tvivl.
Du var bestemt imod dit eget Valg
Til Ubbos Brud. Jeg troede, du maaskee,
Ved Haabet om at dele Kongemagt
Med ham, forledtes til at glemme Thubar,
At glemme Frode, Danmark, og dig selv.

Ulvilde.

At glemme Thubar, Thorkild! o maaskee
Han ønskte at forglemmes af Ulvilde;
Men aldrig, aldrig skal jeg glemme ham.
Til Løn for trolig opfyldt Styrers Pligt
Har Frode ubesindig lovet Ubbo
Sin Søsters Haand. Du veed, en Konges Ord,
Selv ubesindig givet, helligt er.
Du ogsaa veed, hvad hele Danmark veed,

At Ubbo har opfyldt sin Pligt, saa vist
Saa vis, saa kraftig virksom, at jeg selv,
At du, skjøndt troløs han forlod din Hilda,
Ei skulle nægte, at han har fortjent
En bedre Løn, end den ham Frode lovte.

Thorkild.

At virksom, klog, han handlet har; vel sant!
Men den, som ei holdt Tro imod sin Brud,
Kan dog vel ei fortjene Hadings Datter?

Ulvilde.

Men fordrer Ubbo nu det Løfte opfyldt,
Som Frode gav din Datters Brudgom; var
Da ei din Hilda Offret? blev ei jeg
I den forladte Hildas Sted hans Brud?

Thorkild.

Du altsaa veed det, du bekræfter det,
At Ubbo var Forræder mod sin Brud?

Ulvilde.

Jeg Misforstand imellem ham og dig
Saae opstaae, vore til — og hans Forening
Med Hilda længe udsat og forhalet.
End voved' han med intet Ord til mig
Sin Troløshed at røbe. Men jeg saae
Hans lagte Plan. Han vilde klog betrygge
Sig Kongemagten. Folket murred' høit
Ved Frodes lange Savn, og nu opstode
De Rygter, snart, hvorledes han nedsynket

I Vellyst, mellem fjerne Vaner glemte
Sit Fædreland, sit Folk, sig selv; og snart
Hvorledes han for Qvæners Vaaben flygted',
Og faldt med sine Mænd paa haanlig Flugt.

Thorkild.

O disse Rygter! og at vi, som kjende
Vor Frode og hans Mænd, og vide vist,
At alt hvad udspredt er til deres Haan,
Er Digt og Løgn, og kan ei være Sandhed,
At vi med intet sikkert Budskab kunne
Gjendrive dem!

Ulvilde.

Hvo uden Frode selv,
Med sine Mænd hjemkommen sejerrig,
Kan længer nu gjendrive dem? opspundne
Af orkesløse Niddinge, udbredte
Af Daarer, de anhordes først som Tant,
Men snart med Tvivl, og snart som afgjort Sandhed.
De var ei meer at dæmpe.

Thorkild.

Ubbo selv
De forebragtes. Folket haded' Frode,
Og dog var Hadings Minde, Hadings Slægt
Dem kjær endnu, og hellig. Ubbo valgtes;
Men Hadings Datter, du, af Frode selv
Bestemt til Ubbos Brud, nu og af Folket

Beſtemtes til at dele Kongeſædet,
Og Hadings Magt med ham.

Ulvilde.

Af Folket? Thorkild!
Og du ſamtykked' ei, og gav dog ei
Dit Minde?

Thorkild.

Gav det ei, og gior det aldrig.
Men — du har ſagt det, og jeg troer dit Ord,
Du gav ei heller dit.

Ulvilde.

Men du, ſom ikke
Den Tanke nærer: Hilda med ſin Ubbo
Skal dele Plads paa Dannerkongens Sæde;
Hvi du ſaa rolig, da man valgte ham
Paa dette Vilkaar?

Thorkild.

Har jeg ikke talt,
Og talt med Fynd, ſom Frodes Mand og Høvding!
Og er' de Kongeborgens Mænd, hvis Formand
Jeg af Kong Frode ſattes til at være,
Ei rede, Frodes Søſter? Men du ſelv,
Som ſynes dog at være underrettet,
Du taaler taus, ei blot, at Frodes Magt,
Men at din egen Haand, den Haand, du gav
Til Toras Fyrſte, Thubar, gives Ubbo!

Ulvilde.

Og hvad er din Beſtemning?

Thorkild.

Ei at ſvige
Min Konge; med ſaa mange af hans Mænd,
Som end bevare Tro og Pligt, ſom jeg,
At ſtride til den ſidſte Draabe Blod
Mod hver Forræder.

Ulvilde.

Ret. Men Strid mod Landsmænd
Er ingen Hædersſag, min ſkikke Thorkild.
Jeg veed Forræderens det hele Anſlag;
Og Mænd, hvis Troſkab jeg kan lide paa,
Skal, om det fordres, mandige ſom du,
Forſvare Frodes Ret. Men jeg har Budſkab
Og ſikkert Budſkab, at han kommer ſnart.
I mange Dage har jeg ventet ham,
Og han er nær. Jeg kun har fjult hans Ankomſt,
Til han, uventet kommen, kunde ſelv
Erfare, at, med al ſin Priis, er Ubbo
Ei den, ſom har fortjent ſin Konges Soſter.
Endnu i Dag, og alle Øieblikke,
Jeg venter ham.

Thorkild.

Men derſom Ubbos Valg
Imidlertid er fuldført? om forblindet

Man heller bliver ved Forræderen,
End nu fornyer Troskabs Pligt til Frode?

Ulvilde.

Da, Thorkild! fremstaaer du og hine Mænd,
At hævde Frodes Ret. Forræderst Barm
Er altid svag; og Thorkild! ikkun Svagheb,
Lettroenheb, meb Agt for Ubbos Værd,
Men ei Forræderi, et Bieblik
Forledte Mængden til at glemme Frode.
O han behøver blot at vise sig,
Saa vaagner i hver Barm det kjære Minde
Af Hadings, af de store Fædres Daad,
Og alt, hvad ventes kan af Hadings Søn.
Meb Frode kommer Glandsen af hans Daab
I fremmed Egn; ham følge nu de Helte,
Som uberømte droge bort meb ham,
Men veb hans Side dannedʼ sig til Hæder
Og vældig Daad og Roes — og alles Hjerter
Tilhøre Frode. Gaa; foreen dig taus
Meb hine Mænd, som ei samtykkede
I Ubbos Valg, meb Sigurd, Frovin, Alf.
Til dig er Kongeborgens Vagt betroet,
Hav Øie paa at forekomme alt,
Hvad ubesindig Hob kan gribe til.
Gaa. Ubbo kommer selv.

Tredie Optrin.

Ubbo. Ulvilde.

Ubbo.

Thorkild gaaer.

Han har, formoder jeg, berettet dig,
Forstinde! det, som Ubbo skjælver ved
At foredrage selv.

Ulvilde.

Den kjække Ubbo
Kan skjælve ved at underrette mig
Om sine Sejre!

Ubbo.

Uden Skjelven stod jeg
Mod vældig Fjendes Magt i Kamp, Forstinde!
Med glade Sejr jeg bringer vore Mænd
Fra denne Kamp tilbage — o, men her
Jeg moder forst den Strid, hvor Helten bæver.

Ulvilde.

Og hvor er Ubbo ei sin Sejer vis?
Hvad Kamp har paa det fredelige Leire
Den stærke Sejervinder at befrygte?

Ubbo.

Den rudselfulde Kamp, hvor Pligter stride.

Ulvilde.

Forklar dig! Vidner ei det hele Folk,
At viis du ikke blot opfyldte Pligt,

Men handled' saa, at Dannerkongens Sæde.
Erkjendes ene nu som værdig Løn
For Ubbos Daad.

Ubbo.

Og mig, Fyrstinde! mig,
Som Frode, da han drog til Leding ud,
Betroede Kongemagt og Fædres Arv,
Mig vælge Frodes Mænd til at beklæde
Hans Sted.

Ulvilde.

Du altsaa sejrer uden Kamp;
Du vælges uden Tvang og uden Vaaben.

Ubbo.

Af et forvildet, et forblindet Folk,
Som troer paa sprødte, tomme Rygter, Frode
At have glemt, forladt sit Folk, sin Pligt.

Ulvilde.

Har Septret intet Værd i Ubbos Øine?

Ubbo.

O hvor uværdig var jeg Folkets Godhed,
Og hvor uværdig til det høie Kald,
Mig Frode har betroet, om Folkets Bifald
Ei var mig kjønt, og dyrebart, og helligt!
Men mere helligt er mig, o Fyrstinde,
Mit eget Hjertes Bifald. Kongen tøver
I fremmed Land. Her udsaaer Ondskab Rygter,
Som Svaghed troer, om, at han har forladt os.

[illegible] ved at være eders Huusfrue;
[illegible] forladt Bolig, og man anfalder mig,
[illegible] jeg elskede Bolget, tænker man,
[illegible] med Vold at tvinge mig dertil,
[illegible] mig at sætte om i Herrens Stad.
[illegible] er Feide mellem begge Brødre,
[illegible] jeg elsker Capitain — Borgerlige,
[illegible] Barbes Broder vendt med Trusle,
[illegible] jeg ei modtage Hvides Capitain.

Mathilde.

[illegible] bedre med at gjøre det?

Ulrik.

[illegible] Capitain, Hvide [illegible] besøgte mig
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] give, hvis jeg [illegible] det,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mig det [illegible] [illegible] jeg [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], at jeg [illegible] [illegible],
[illegible] jeg [illegible] mig [illegible] det?

Mathilde.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], ei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] ei [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] ei [illegible] [illegible]; man [illegible] at [illegible]

Ved alle Guders, alle Vises Dom,
Ifald han selv sig tør tildømme den.

Ubbo.

Ret, og mit Hjerte har tildømt mig den.
End foretog jeg intet, Frodes Søster,
Som ei min Attraa til at handle ret,
Som raadspurgt min Forstand ei gav sit Bifald,
Som raadspurgt selv endog ei du samtykked'.

Ulvilde.

Dog skjelvet Helten nu ved at modtage,
At fordre, at tildømme sig sin Løn.
Og nu da Lejrekongens Magt er din,
Er din ved Folkets uafvungne Valg,
Hvad har du end at frygte?

Ubbo.

Dig, Ulvilde!
Din Stemme, Frodes Søster.

Ulvilde.

Til dit Valg,
Til Septret, som du modtog?

Ubbo.

Dertil har jeg
Dit Bifald, Ædle; thi du vil, som jeg,
Ei see et ædelt men forvildet Folk
At sønderslide sig i Borgerkrig;
Ei heller vil du, at din Broders Septer,
At Danmarks Vel, naar jeg afslog det, skal

Herved et endnu mere uvist Valg.
Jeg veed, og du, og hele Danmark veed,
Hvorledes jeg har sort; skal sore det.
Jeg veed, hvorledes det af anden Haand,
Af fremmed Haand blev sort?

Ulvilde.

Alsaa den Lon,
Som Frode loved' dig, Ulvildes Haand;

Ubbo.

O denne Lon! hvor hyde erkjender Ubbo
Dens hele Werd. Den mægtigste, den beste
Blandt Jordens Forster kun fortjente den.
Jeg veed, Forstinde, at den lonlig var
Bestemt den unge Forste, Frodes Ven,
Den adle Thubar, som ledsager ham
Paa Hæderstog i fremmed Land. Forstinde!
Du ogsaa veed, at Ubbos Haand og Hjerte
Tilhorde Thorkilds Datter, var din Hilbas,
Den skjonne adle Hilbas, forend Frode
Bestemte mig til Lon Ulvildes Haand. —
Men nu —

Ulvilde.

Hvad mener? du standser.

Ubbo.

Det er usandt,
Jeg veed, jeg troer det usandt, hvad de Rygter
Berettede om den Skjoldens, Thorad Forste

I Krigers Rustning lønlig bringer med.
Nei! Thubar, o Forstinde! er ei troløs.

Ulvilde.

Det er om Frodes Vem du taler, Ubbo.
Og var han det, du frygter, han fal vinde —
Dog, nok om Thubarg det er ei Ulvilde,
Som nævnte ham —

Ubbo.

Men Folket, Hadings Datter!
Som hine spredte Rygter har forvildet —
Som Hadings Slægt endnu er stedse hellig,
Tilkjender mig den Løn, mig Frode loved'.
Det vil, at Hadings Datter deler Magten
Og Kongesædets Glands med den, de valgte.
Afsig min Dom.

Ulvilde.

Nok, ikkun dette mangled;
Kun dette søgte jeg. Dit Maal er fuldt.
Ved Septrets Glands, som blindede dig selv,
Du havde tro't, at ogsaa jeg var blindet.
Du troer, at Folkets Valg bekræfter dig
Forræderst lagte Plan, til at beholde
Den Magt, din Herster har betroet dig.
Først nu du tryg og frøk formaster dig,
At forelægge mig din hele Plan.
Og mig tiltroer du, at af dig forblindet
Jeg skulde glemme alle Troskabs Pligter

[illegible] Konge, Broder, Brudgom — for at dele
[illegible] dig det Septers Glands, du roved' Frede,
[illegible] for at tage med den Haand, du troloss
[illegible] en Brud, kun tusindfold for Sjon,
[illegible] til at deele Kaar med dig!

Ubbo.

[illegible] alle Guder! du miskjender Ubbo,
[illegible] og, o! forst i dette Diebliks
[illegible] jeg indseer dit hele Værd!
[illegible] Kalter, elsker dig Forkinde!

Ulvilde.

[illegible] dig, Forvovne, har jeg ikke miskjendt;
[illegible] fangen er du, greben i din Plan;
[illegible] er mistlykket dig i alt, Forræder.
[illegible], end har Frode Mænd, dem ei din Kunst
[illegible], som den ei mig besnærede.

Fjerde Optrin.

De Forrige. Hakon, (med andre Hovdinge.)

Hakon.

[illegible] Dannevigets Hovdingsraad hidsendte
[illegible] ni i port og Rigets Navn,
[illegible] valgte Konge, til at tage Sæde
[illegible] Dannerkongens Steen i Hovdingskredsen.
[illegible] Kongeborgens Indgang ventes du
[illegible] Fallet, som lykonstende sig selv

Med Ubod Valg, og væbnet til dit Forsvar,
Til vore Høvdinges Forsamling vil
Beskyttende ledsage dig.

Ubbo.

Beskytte!

Til Forsvar væbnet! o det danske Folk,
Mod Brødre væbnet, at forsvare mig!

Hakon.

Vi troede Folket ænigt til dit Valg;
Dog fremstod Erwin, Sigurd, Alf og flere,
Og taled' høit imod det. Thorkild kom,
Han truede med Kongeborgens Vagt
Og Skarer af vort Folk, om Valget ei
Forhaledes. Det var fuldført, og vi
Afsendtes hid. Jil, viis dig, forekom,
Hvad Thorkilds Overilelse kan stifte.

Ulvilde.

Blod! Landsmænds Blod! det er dit Værk, Forræder.
(Gaaer.)

Femte Optrin.

De Forrige. Thorkild (med Følge.)

Thorkild (til Hakon og de andre Høvdinge.)

Bort, bort, Oprørere, ifald I vove
At bryde ud iblandt de danske Mænd,
Som, Frode troe, omringe end hans Borg.
Gaar, dersom I det vove, at beskytte

Mod deres Troskab en forvildet Flok,
Der stormer hid sin Undergang imøde.
Frem Frodes Mænd! Din Modstand bliver spildt,
Forvovne Ubbo! Overgiv dit Sværd,
Det er unyttigt; overgiv dig selv,
Til disses Baretægt!

Hakon.

Oprørere!
Først os! Og vider, at det er vor Konge,
Det Danmarks Ubbo er, som vi forsvare,
Og Kamp for Kongen er den danskes Fryd.

Ubbo.

Nedlægger eders Sværde, danske Mænd!
Og du, min Ven! min Bruds, min Hildas Fader;
Du vædnet, du mod Ubbos Barm!

Thorkild.

Dit Sværd!
Til Forsvar drag det, eller som min Fange
Nedlæg det.

Ubbo.

Jeg har ei misbrugt det, Thorkild!
Misbrug ei dit. Kom, følg mig; stands vort Folk!

Thorkild.

Nei dø, Forræder.

(Han vil hugge paa Ubbo.)

Siette Optrin.

Hilda. De Forrige.

Hilda
(kaster sig i hans Arme.)

Ubbo! — grumme Fader!
Det er din Datters Barm, du gjennemborer.

Thorkild.

Og som den ei var alt igjennemboret
Af ham! — Du redder ham, for end engang
At gjennembore min.

Ubbo.

Du ædle, Hilda!
Du Ubbos Forsvar!

Thorkild.

Vist, og er det Under,
At den, som trolos kan forraade hende,
Forraader Fædreland, og Pligt, og Konge?

Ubbo.

Endnu blev Ubbo ei Forræder, Thorkild!
Mit Sværd var hidtil mine Landsmænds Forsvar,
Saa langt det naaede.

Thorkild.

O! saa langt det naaede!
Men føl det, at din Magt tilsidst er stækket.
Kun faa af danske Mænd du blindet har,
Og fjælv! Fra Tindingen af Leires Muure

En Flaade ſees fremſkride. Det er Frodes.
Han kommer; Hjælp!

Hakon.

Han kommer; danſke Mænd!
Men han forlod os. Jler, at nedſtyrte
Oprørerne, ſom ſtandſe Folkets Valg,
Og løfte Vaaben mod vor valgte Konge,
Som ei forlod os.

Ubbo.

Hakon, Sverting, Gor!
I hørde Frodes, eders Konges, Navn.
Ham, i hvis Sted, da ham I troede fældet,
I valgte mig. Jeg er en Frodes Mand,
Her er mit Sværd (drager det.) Vee den, der hæver ſit,
Før vi det veed, om Nornen leder ham
Tilbage til ſin Borg. Stands, kjække Thorkild,
Din Iver. Følg mig, iil, og frels vort Folk
For Oprørs Skjændſel og for Frodes Harm.

Syvende Optrin.

De Forrige. Ulvilde. Fingal. Følge.

Fingal.

Hvorhen? Vil Ubbo blande ſig i Kamp
Med danſke Mænd?

Ubbo.

Nei Konge, ſtandſe dem;
Hvſille deres Strid, ſaavidt jeg kan,

Og kan jeg ei, da dog forsøge det,
Og finde Døden i min Stræben, for
At stifte Ro og Held blandt danske Mænd.

Ingal.

Spar en saa ædsom Prøve, Ubbo! lev
Til Held og Hæder for dit Fædreland
Og for dets Konge! Kampen er forbi.
Fyrstinden, Frodes Søster, talte Ro
Og Fred i oprørt Mængdes vilde Barm.
Og jeg med mine Mænd dig ere Borgen
For alt, hvad hænde skal, til Frode kommer.
Hans Flaade nærmer sig. Den høie Stavn
Alt kjendelig frem over Bølgen skrider.

Ulvilde.

Og skinnende af stor og herlig Daad
Af vundne Kongers Agt, forbundnes Venskab
Han kommer hæderfuld og sejerrig.
Hans Sendebud jeg alt modtaget har,

Ubbo.

Du forbred mig til Fange, Thorkild! kom!
Her er mit Sværd. Paa Dannerkongens Stoel
Nedlægger jeg det. Der modtog jeg det
Af Frodes Haand. Der han igjen det tage!
Men stig ham, naar han skal modtage det,
At det, saalænge det tilhørde mig,
Var til hans Folks og til hans Venners Forsvar
Saa rede, som til hver hans Fjendes Drab:

Siig ham, at det er ubesmittet; sig ham,
Det Blod, hvoraf det farvet er, er Blod
Af hans og Rigets Fjender: at min Barm
Har aldrig, aldrig næret noget Ønske,
Der ei flod ligestrem af den for hans
Og for hans Riges Beste. Saa anklag mig
Som den, der har i Dag tilintetgjort
Fortjenesten af mangen herlig Daad
Da jeg stod rede til at kalde mit
Det Septer, han min Varetægt betroede. —
Nu for mig bort til Fængslet!

Fingal.

Ædle Mand!
Til Fængslet! og din Brøde?

Ubbo.

Frode lever.
Jeg blindet troede et forvildet Folk
Jeg troede Smigrere, som sagde mig
At Kongesædet vakled', dersom jeg
Besteeg det ei; at Folket enigt var
At hylde mig, men ogsaa enigt til,
Hvis jeg afslog det, da at overlade
En mindre værdig det. Jeg troede mig,
Og ene mig, det værd blandt danske Mænd.
Jeg er din Fange, Thorkild.

Fingal.

Jeg din Talsmand,
Dit Forsvar, om det fordres, ædle Ubbo!

Ubbo.

Fortjener jeg en Talsmand, danske Mænd,
Men ingen Fremmed tale bør min Sag.
Jeg, trods min Brøde, regner paa din Agt,
O Morvens Konge! men du haaner Ubbo
Ved Tanken om, at han forsvares vilde,
Med Sværd forsvares, og af dig, mod Frode —
Forsvar vort Folk, o Fingal, som saa ædel
Du har begyndt; mod Frode selv tag det,
Ifald det fordres, i dit Værn, og vær
For ham dets Talsmand; vilis ham, at dets Brød
Var min. Farvel. Gaa! mod ham, forekom,
At ei dets Fiender — o! og det maaskee
For min Skyld — bigte Folket Brøde paa,
Vær Danmarks Ven, og glem den faldne Ubbo!

Fingal.

Dets Ven og din, du ædle, Fingal er.

Ulvilde.

Og det er dig, som væbnede vort Folk,
For under blodigt Oprør at tilrøve
Dig Frodes Septer, og Ulvildes Haand!

Ubbo.

Du har miskjendt mig, ædle Frodes Søster!
Som jeg miskjendte dig. Naar jeg er fældet,

O da tilgiv mig, som jeg dig tilgiver.
Men gaa, fuldfør dit Værk; betryg vor Fred,
Udskil vort Folk, som uforsigtig jeg
Har bragt til Oprør.

Fingal.

Ret. Fyrstinde kom! —
Vi sees for Frodes Domstoel, brave Ubbo,
Hvis han endnu er værd, at dømme dig.

Ottende Optrin.

Ubbo. Thorkild. Hilda.

Ubbo.

Du staaer forstenet, Thorkild! Seer du ei,
Jeg nu er rede til at følge dig!
Hvi tover du? Jeg er din Fange. Kom!

Thorkild.

At den, som sveeg sin Brud, har Magt endnu
Til ved Høimodighed i Ord og Daad,
At binde, at forstene mig! O seer du
Min Hilda, som du gav din Haand, Troløse!
O seer du Hildas Taarer, o din Bruds,
Din Bruds, som du forlod, for at tilrane
Dig Kongedatterens, Ulvildes Haand!
Forræder! seer du Hildas Graad, og dog
Ei taber dette stolte Mod, og flyer —
Fly, Frode kan ei staane dig; og kan han,
Saa kan ei, vil ei Thorkild, ingen Dansk

Tilgive den, som svigted' Troskabs Pligt
Imod sin Konge og sin Brud. — Og dog!
Kan jeg hengive den til haanfuld Død,
Som Hilda elsked'? sly!

Ubbo.

Du elsked' mig!
Og elsker mig ei længer, ædle Hilda!
Åk at du vilde, kunde glemme Ubbo!
Det kan du ei. Jeg døer, og har forskyldt det.
Thi Oprør vaktes mellem danske Mænd,
Fordi jeg, skjøndt bedragen, tog imod
Tilbudne Valg. Men for Odins Domstoel
I Valhal, du Valkyrie, skal vidne,
At aldrig jeg aflod at elske dig,
Som, Thorkild! selv du vidne skal, at aldrig
Min Barm aflod at elske Danmarks Folk.
Farvel, min Brud! I Valhal er du min.

Hilda.

Til Valhal, gjennem alle Helas Rebsler,
Din Brud ledsager dig. O grumme Fader,
Som hærded' dig imod din Datters Ord,
Tiltroede Ubbo Meeneed mod sin Brud,
Og mod sin Konge!

Ubbo.

Jeg er da for dig
Uskyldig; saa jeg for Alfader er.
Jeg døer med Fryd, thi Danmarks Ro og Held

Iforbrey det. Farvel min elskte Brud.
I Odins Sale savnes vi igjen.
Forglem mig. Trøst dig.

Hilda.

Nei, jeg følger dig;
Og ingen Vælde, ingen Gud skal kunne
Rig slide fra din Barm.

Ubbo.

Men ikke her
Vi bøste maa. Snart Frode nærmer sig.
Maldet jeg for ham ei skal fremstaae.
Til Fængslet, Thorkild, du ledsage mig!

Thorkild.

Men ikke bringe dig. Forvirret, angstfuld,
Ærbødig lydende, jeg følger dig.

(Gaaer.)

Tredie Optog.

Søkysten; Fingals Leir, Leires Kongeborg er i Nærheden.

Første Optrin.

Fingal. Ulvilde. Thorkild. Hakon.

Fingal.

Endog forvildet, jeg erkjender det,
Et dansk Mand forstandig, sindig, ædel,

Ei døv for Dyds og Viisdoms huldе Røst,
Men høielig til at adlyde den;
For høielig maaskee, for lidet varsom,
Naar Daarskab raaber, som den altid gjør,
Til Storm mod alt, hvad ikke strax den fatter.

Ulvilde.

Du talte sindig Klogskabs blide Sprog
Til vildsom Hob, og Stormen var forbi.
Din Vælde, Morvens Konge! vandt os Fred
Mod fremmed Fiendes Magt; din Tales Fynd
Tilvandt os Roligheb i eget Hjem.

Singal.

Jeg var din Tolk, Fyrstinde! dine Ord
Det var, som jeg forkyndte danske Mænd.

Thorkild.

Jeg meener, det var Tanken om hans Folk,
Hvis Lejr stod sammenlobne Hob saa nær,
Og saa et Blik til Kongeborgens Vagt,
Som jeg lod træde frem med fældte Spyd,
Der fik Oprørerskaren bragt til Ro.

Hakon.

Oprører? Thorkild! vogt dig, at ei selv
Du bedre snart fortjene skal det Haan,
Du nu tillægger dem, som valgte Ubbo.
Var Leirekongens Sæde ei forladt?
Var det ei længe saa? Var det ei sagt,
Og var det ei sandsynligt, ikke troet,

[illegible] Frode var ei mere, eller var —
[illegible] jeg med Eysten nævner — Hakings Sønne
Ei længer værdig? Hvo tænkte vælske Mand
[illegible] næret Tanken om at give Frode,
[illegible] Slummerne, før Frode var ei mere,
[illegible] et, dog ikke med den samme Frode
[illegible] vælske Mand hvor Levnedet og Rosset?
[illegible] Flakke kommer: Kommet have et sølv,
[illegible] kommer han, med et ei Frode længer,
[illegible] er endnu vor valgte Herster døde.
[illegible] Broderen slukker vort Folk forhennet det
[illegible] ej, hvor han? hvem anden vælge vi?
[illegible] Farlige Thorkild! med din vilde Fryer?
[illegible] Ebbing, Hall som din, men menlaren
[illegible] sagig Kongeslaab, og lang af Ilder?
[illegible] er et Levnede. Vort Dulle
[illegible] Dommertegne, alle Lanskes Held,
[illegible] Frodes Held. Men oben Styres mere
[illegible] vil overlade os til Ebadnen.

Thorkild.

[illegible] Uden Ansehe søbere som Alfarer
[illegible] vare død, om et han valgtes til
[illegible] hvele Hakings Søn?

Bingal.

Nai vore halvende
[illegible] Lest om Lære! Hommer, alle Mand!
[illegible], Krillen begge at vedlagtheden

Fornyet Ro blandt hæderværdigt Folk.
Seer! ikkun Øieblikke varer det,
Saa ligger Frodes Snække hist til Stranden.
Gaaer, Venner, at berede eders Folk. . . . . .
Til, ædel Herſker vend, ham at modtage.

Hakon.

Din Haand, min Thorkild! Hvis han er endnu,
Den, han drog bort — da er jeg Borgen for,
At Leirekongens Sæde end er Frodes.

Thorkild.

Og Oldings hvo skal domme ham?

Hakon.

Hans Daad!
Hvad han i fremmed Egn udrettet har,
Hvad han vil her begynde.

Thorkild.

Vel. Men hvo
Skal træde frem, og domme Kongens Daad?
Dog vel ei enkelt Mand, ei een af os?

Hakon.

Ret. Fingal, Morvens Herſker, Danmarks Ven,
Og Frodes Ven, som nylig talte Viisdom
Til os og vore Mænd. Hans Dom er vor.
Undſlaa dig ikke, Danmarks Ven fra Morven!
Det gielder Danmarks, gielder Frodes Held.

Thorkild.

Hans Ord er mit. Vi vente ei dit Svar.

Du kan ei nægte os, ei nægte Frode,
At skjelne mellem ham og os — Kom, Hakon!
Med mig, at melde vore Venner det,
At Morvens Konge, som os Sejren vandt,
Som nys blandt os oprettet' faldne Fred,
Skal domme mellem os og vores Konge.

Andet Optrin.

Fingal. Ulvilde.

Ulvilde.

Ret; du erkjendte det, at danske Mand,
Endog forvildet, dog er stor og ædel.
Trods næret Tvist, de begge valgte dig,
I alle Danskes Navn, til Frodes Dommer.
Hvor tryg bør han og hele Riget være
Ved dette Valg!

Fingal.

Ei uden Frygt, jeg troer
Det Pligt, at tage mod tilbudne Valg.
Men proves maa han, førend jeg afsiger
Den Dom, som afgjør hans og Danmarks Skjæbne.

Ulvilde.

Ar har den kongelige Flode kastet
Sit Anker; hvo er den, som stiger hist
I gylden Rustning ned i Baaden? Frode
Det ei kan være. Guder; det er Thubar!

Fingal.

Den Ild, der flammer i dit Blik; den Længsel,
Den Uro, du beskuer Baaden med,
Forkynder mig, Fyrstinde! Rygtet ei
Har smigret Toras Helt, min Frænde Thubar,
At Frodes Søster fandt ham hende værdig.

Ulvilde.

Jeg kan ei, vil ei dølge det. O Fingal!
Ifald du vidste, hvad jeg voved' for ham,
For ei at blive Ubbos. — Arme Ubbo!
Dog ak, hvem ynker jeg? o seer du, seer du
Den Yngling hist i Baaden, ved hans Side;
Hvor venlig Thubar boier sig imod ham!
Saa har jeg seer det; tvivl ei meer, Ulvilde!
O du er hævnet Ubbo.

Fingal.

Hadings Datter!

Ulvilde.

O store Fingal! du gjenkalder mig
Min Faders Minde! o ifald du vidste
Hvad Hadings Datter voved', og for hvem! —
Beklag mig, Morvens Fingal; men foragte
Ulvilde, maa du ei, hvis du har elsket.
Hist lægge de til Land; o lad mig skye dem.

Fingal.

Hvorhen Fyrstinde!

Ulvilde.

Bort fra Morvens Fingal,
Hvis høie, ædle Sjæl nedtrykker mig,
Fra Thubar, fra hans skjønne Vaabendrager,
Fra Frode, Ubbes Ven, Ulvildes Broder,
Er skjule mig for eder — og mig selv. (Gaaer.)

Fingal (allene.)

Hvad vil den Sværmerske! Hun elsker Thubar,
Og skuer hans Møde! Skulde Fingals Frænde —
Dog, er det Tid at agte Qvindeluner,
Da Danmarks Skjæbne hviler i min Haand!

Tredie Optrin.

Thubar og Halfdan stige i Land. Siden Fingal.

Thubar.

Her lægger Baaden, Sømænd, og velkommen
Til danske Strand. Engang endnu vor Tak
For Følgeskab, og Venskab, kjække Brødre!
Gaaer, medens vi paa Kongens Borg forkynde,
At fejerrig han kommer hid tilbage,
Med Baaden ud igjen til Kongens Snække,
Og agter der de Vink, vi have aftalt.

Halfdan.

Der er omsider da den danske Strandbred,
Som vi betræde. Frodes Land, hvor skjønt!
Mig synes, Alting med et fredsomt Smiil
Os byder her velkommen.

Thubar.

Hist en Lyr
Dog skjuler sig i Skoven. O men Fingals,
Hans Banner kjender jeg. Ved ham Forskinde!
Er alting trygt. — O hist han kommer selv.

(Fingal kommer frem.

Thubar.

Velkommen hid til Dannerkongens Land,
Du sejervante Herster over Morven!
Velkommen Frodes Ven, velkommen Fremde!

Fingal.

Hvis, som jeg haaber, du endnu, som før
Er Ædles Venskab værd, da ogsaa du
Velkommen hid!

Thubar.

Du tvivler, som det synes;
Og denne Tvivl? dens Grund? Din Fremde, Finga
Som Frode hædrer med sin Agt, sit Venskab,
Sig meente tryg for Morvens Konges Haan.

Fingal.

Det var min Hensigt ei, at haane dig.
Fol hos dig selv, du end er, den du var,
Og ræk mig Haanden, og modtag mit Venskab.

Thubar.

Altsaa min Haand! og nu dit Venskab, Fingal.
Men ogsaa nu, fortæl mig Grunden til
Udslettet Tvivl.

Fingal.

Du drog i fjerne Lande
I fire Somre vidt omkring med Frode.

Thubar.

Med Fingals Ven.

Fingal.

Og hvad var eders Daad,
Mens han forglemte Danmark?

Thubar.

Glemte det?
Imedens, nerfaren, ung uddragen,
Han danned' sig i fremmed Land til vældig
Nod Fjendens Angreb at forsvare Danmark.

Fingal.

Men medens han sig danner til dets Forsvar,
(Saa kalder du vel, at han for at søie
Den Brud, han, siger man, skal have valgt sig,
Bevæbnet sværmer om fra Kyst til Kyst)
Tilsidesætter han hver anden Pligt,
Og overlader dets Lyksalighed
Til blinde Skjæbne.

Thubar.

Det er altsaa sandt,
Som man beretted' os, at Ubbo ei
Var den, som Frode, som for ham, hans Fader,
Som hele Danmark troede ham at være!

Fingal.

Om danske Mænd til Hersker valgte ham,
Saa skuffed' ikke han paalagte Pligt,
Til Hæder for sin Mø.

Thubar.

Da ukjendt Frode
Af herligt Rygte havde lært at elske
Kong Handuans Alvina, beiled' han
Til denne Thanokongens skionne Datter.
Hun svared' ham, at naar ved Heltes Daad
Han havde vist sig Heltens Datter værd,
Modtog hun først hans Beilen. Vældig Fjende
Da trued' Handuan med samlet Magt;
Kureternes Behersker, Darno, fremstod
Forenet med Ruteneme, og Trannon
Fra Kyrialas Bred, og.....

Fingal.

Rygtet har
Berettet mig adskilligt om hans Sejre.
Men er da ene Sejer Heltens Daad?
Fortjener den Alvina, som forledte
Den unge Helt til kun at søge Hæder
I blodig Kamp, at han for hendes Skyld
Forglemmer det, han skylder Fædreland
Og Kongepligt?
.....

Halfdan.

Hun ei fortjente Frode,

Hvis hun forledeb' ham, at skuffe Pligt.
Hun troede, Kjækhed og forsøgt Erfaring
I Kamp, var dog en Deel af Heltens Pligt,
Skjøndt langt fra Alt.

Fingal.

Ret, og den Mø, der dømmer
Saa viis om det, der udgjør Heltens Værd,
Fortjener og, at vorde Heltens Brud.

Thubar.

O! Fingal skulde kjende hin Alvina;
Ei nøiet med at vide Heltens Daad
Af Rygtet, som saa tidt var ei sandfærdigt,
Besluttede hun selv, at være Vidne
Til, hvad han prøved', for at gjøre sig
Den Ædle værd. Ukjendt af Frode selv
Og under Krigerrustnings tunge Skjul
Hun følger ham, og deler Møie, Farer,
Og Daad med ham.

Halfdan.

Ei deler Daad med ham,
Kun skuer nærved, speider Heltens Daad.
Selv svag, hun elsker ei hos eget Kjøn
Det Mod, den Aand, som ene sømmer Mænd,
Som med Beundring hun hos Frode hædrer.

Fingal.

Og hvis endogsaa hid hun fulgte ham,
Hun end i Dag skal see sin Veiler prøvet,

Ei blot hans Mod, men det som endnu mere
Udgjør den Mand, der er Alvina værd.
Jeg haaber Fingals Ven bestaaer i Prøven.
Han kommer.

Fjerde Optrin.

Frode med Følge stiger i Land. De Forrige.

Frode.

Taus er Leires elskte Strandbred
Ved Frodes Ankomst. Ingen af hans Mænd
Modtager ham med Sang og Velkomstraab,
Som Hading før modtoges, naar han kom
Med Sejer hjem fra Leding! Thubar, Halfdan!
Af eder kun modtages jeg. Men hvad?
Af Morvens Fingal! Du er her! Velkommen
Til Frodes Strande.

Fingal.

Frodes? Fra hvad Tid
Er danske Land igjen den Frodes Land,
Som har forladt, forglemt det? — Hvo er Frode,
Som dristig kalder denne Strandbred sin?

Frode.

Og det er Fingal, Morvens store Fipgal,
Han som fornyede med Hadings Søn
Hint Forbund mellem hans og mine Lande,
Og mellem vore Fædre! Skuffer mig
En tung en selsom Drøm! — Er dette Land

Ei Danmark meer? er Hadings Kongeborg
Ei Frodes Arv, mig efterladt af ham?

Fingal.

Med Dannerkongen flutted' Fingal Forbund,
Ei med den vilde Kriger, som forlod
Sit Folk, sin Pligt. Det var det Vilkaar, Frode,
Hvormed din Arveret til Hadings Land
Forbunden var, at du ved Daad, som Hadings,
Ved Omhu for det danske Folk, som hans,
Fortjente, at betræde Hadings Sted.
Vel! viis, at du er den, som arvet har
Hans, dine værdige Forfædres Dyder,
Og kald hans Roes, hans Folk, hans Forbund dine.

Frode.

Og Fingal! hvo er den, som Hadings Søn
Skal giøre Regnskab for, hvorledes han
Vedligeholdt den Ret, Alstyreren
Ved Fødslen, og ved Folkets Stemme gav ham?

Fingal.

Stort, vigtigt, Søn af Hading, er dit Spørgsmaal,
Og det, hvorom vi handle. Havde du
En Søn, bestemt, som du, til Kongearv,
Opfordred' jeg dig at fremkalde ham,
At høre Kongers Tvist, og lære Viisdom.
Min unge Søn, min Ryno, end for spæd
Til mandig Kamp, jeg dog har med mig bragt
At skue Striden, og i bløde Barm

Indprente Rædsel for den vilde Leeg,
Som Daarer gjør', af kjekke Skarers Drab.
Jeg kalder ham, til og af Fingals Tvist
Med dig at hente mandig Underviisning.

Femte Optrin.

Frode med Følge. Alvina. Thubar.

Thubar.

Dit Øie lover, at det blier om Kamp
Om Kongers Sværdeleeg, at Fingals Søn
Skal hente Underviisning.

Frode.

Der er Hæder
At naae i Kamp mod Morvens kjekke Herskter;
Han var min Ven; og god og vils som kjek
Jeg kjendes ham. Jeg fatter ei hans Fremgang;
Men der var Truſel i hans Sprog og Mine;
Og Truſels Sprog mod Frode fordrer Kamp.

Halfdan.

Men det er Fingal, Konge, Morvens Fingal,
De vældiges Bevinger, som staaer frem
Til Sværdeleeg! undviig saa rædsom Kamp,
Send Thubar eller mig, at møde ham,
Og fordre Fred —

Frode.

Du bæver, ædle Yngling!
Hvi fulgte Halfdan Krigerne til Kampen?

Og skulde Danmarks Frode bede Fred
Af Morvens Konge, naar han kommer hjem
Fra Kamp og Sejre? Skulde danske Mænd
Ham see igjen, og see de røde Glimt
Af Fredes Daad, men see dem svinde hen,
Som lette Luftsyn! Min Alvina værd
Jeg forhen fred og vandt; hvad dømte hun
Om hine Sejre, deersom jeg tilsidst
Fordunkled' deres Glands med Afmagts Bøn
Om Fred og Skaansel?

Halfdan.

Er Alvina værd
At være Heltens Brud, hun fordrer da,
At han er kjæk og modig, men hun fordrer
End meer, at han forstandig, sindig, ei
Forglemmer Alt, forglemmer hende selv,
For daarlig Hæder i at trodse Alt.

Frode.

Men Fingal er en ærlig Kjæmper, Halfdan,
Jeg vover ei mod overlegent Tal
De tjekke faa, som fulgte mig til Land.
Kun ham har jeg at stride mod, kun os
Angaaer vor Kamp. —

Siette Optrin.

Fingal med Følge. Ryno. De Forrige.

Fingal.

Det er med Danmarks Frode,
At Fingal har en Tvist, min Søn! at jævne.
Det gjælder om, hvem danske Mænd, hvis Mod
I Kamp mod Gothen du saa glad beundred',
De Folk, hvis blide Godhed saa indtog dig,
Da du med mig ukjendt omvandrede
I deres Land — det gjælder om, hvem de
For Herfter fra i Dag erkjende skal.
Giv Agt min Søn, og gjem i tro Erindring,
Hvad du erfarer.

Ryno.

Det er Danmarks Frode,
Den unge Helt, min Broder Ossian
Besang i Hædersqvad! Og du, min Fader!
Har Tvist med ham!

Fingal.

Giv Agt, min Søn, og til!
Nu Frode! Du, som kaldte dette Land
Dit Land, til dig gientager jeg det Spørgsmaal,
Du gjorde mig: hvo er vel den, til hvem
Du skylder Regnskab for, hvorledes du
Vedligeholdt din Ret til at erkjendes
For dette Lands Beherfter?

Frode.

Mervens Konge!
Dig, men kun dig, gi'er Hadings Søn et Svar
Paa dette Spørgsmaal, førend Frodes Sværd
Tilhvisler dig et mere vældigt Svar:
Mig selv, og ene mig erkjender jeg
At skylde, ene for mig selv aflægger
Jeg dette Regnskab.

Fingal.

Ei for dine Mænd?

Frode.

Vee mig, om mine ædle dandskes Hjerter
Ei boe saaledes i min Barm, at vist
Jeg vide kan, hvor Vdels Dom om mig
Er eens med den, mit eget Hjerte fælder.

Fingal.

Og heller ei til Rygtet, Fremtids Minde
Af, hvad du virked', du vil skylde Regnskab?
Du underkaster dig ei Rygtets Dom?

Frode.

Naar, selv min Dommer, jeg bifaldt min Daad,
Et Øieblik maaskee skal Rygtet dog
Misbjende den, og dømme uretfærdig;
Men tidlig eller sernt det vaagne skal,
Den Dom stadfæste, som jeg fældte selv,
Og føre Mindet af mit Værk med Roes
Til fjerneste Old.

Fingal.

Vils, ædel, Søn af Hading,
Du er i Ord. Og dog har du forladt
Dit ædle Folk, forglemt din Kongepligt.

Frode.

Forladt det, for at lære Kongepligt.
Ung, uerfaren, satte Nornen mig
Paa Hadings Sæde. Til min Faders Ven —
Og min — betroede jeg den Pligt, hvortil
Jeg følte mig for svag. Lærvillig drog jeg
Til fremmed Land, til vise Fyrsters Borge,
Og først jeg da besøgte Morvens Fingal,
Saa fleer og mange. Sielden fandt jeg Viisdom
At følge; ofte Daarlighed at undflye.

Fingal.

Du søgte Kamp, og Heltenavnets Dunst
Var Maalet for din Stræben, unge Mand.
Men Fædrelands og Bundforvandtes Forsvar
Retfærdigheds Haandhævning, den Fortrængtes
Beskyttelse, kun det er Heltedaad.
Den, som til anden eller ingen Hensigt
I Vaaben sværmer om, og trodser fræk
Al Modstand, alle Farer, unge Mand!
Kan dog fortiene Navn — endog af Niding.

Frode.

Ei den, som kjæk bestaaer i Kamp med Helte;
Han vinder Æren, Fingal, som allene

Kan lægge Kraft og Vælde i hans Bud;
Hans Navn ved Æren blier hans Rigets Værn;
I Ro og Fred han efter vundne Sejer
Sit Folk gjør lykkeligt, og trygt, og frygtet.
Min vundne Hæder kroner jeg i Dag
Ved at bestaae i Kamp med Morvens Fingal.
Den Roes, du forhen vandt, er stor og skjøn;
At ville haane mig, fordunkler den.
Velan, jeg hjelper dig maaskee, den Plet
At tvette af. — Nu dine Vaaben Fingal!
Men ei med vore Mænd vi ville dele
Vor Fægtnings Hæder, Comhals Søn fra Morven!

Fingal.

Ret; ei med vore Mænd vi ville deele
Vor Fægtnings Hæder, Hadings Søn fra Danmark!
Velan; det var min Hensigt blot at prøve,
Om Danmarks Frode var den Mand, hvis Mod
Fortjente at anføre danske Mænd.
Du kjender Fingal; du staaer modig frem
Til ædel Kamp med mig; vor Strid er endt.

Frode.

Du beder mig om Freden, Morvens Fingal!

Fingal.

Jeg bede, unge Mand! jeg dig om Fred?

Frode.

Og du fremæsker mig til Kamp, og troer

Jeg skulde vige dig, før vore Sværde
Faae dømt imellem os!

Fingal.

Velan, du vil;
Og dog er Fingal ei din Fiende, Yngling!

Frode.

Dit Skjold, dit Sværd!

Fingal.

Du seer, min Søn! jeg tvinges
Til Kamp mod Helten. See, og lær, og fat
Den Hæder at bestaae i Kamp mod Mænd!
Saa stride du, naar Aar og Kraft og Vælde
Faae modnet dig til Mand, til Kamp mod Mænd,
Saa stride du, men uopfordret ei,
Som han og jeg skal stride; byder Skjæbnen,
Da falde du i Kampen hæderfuld,
Og rolig glad, som Fingal, om han fældes.

Ryno.

Bort Skjold og Sværd!

(bortkaster sine Vaaben.)

Fingal.

Du kaster dine Vaaben?

Ryno.

De ere fatlige: de friste mig.

Fingal.

Hvortil min Søn?

Ryno.

Ifald du faldt, min Fader,
Da faldt du for en Helt, som kun mod Mænd
Maa føre Vaaben. O, jeg er et Barn,
For svag, for ringe, til at prøve Kampen
Med dansk Helt — Saae jeg dig svag i Kampen,
Og havde Sværd, jeg greb det dog mod Helten.
Nu! fældes du, saa rækker jeg ham Haand,
Og lover ham, og tager mod hans Løfte,
At vi skal mødes, naar lidt flere Aar
Faae styrket mine Sener, hævet mig
Til Ære, at bestaae i Kamp mod ham.

Frode.

Ret, Søn af Morvens Fingal!

Fingal.

Ret min Søn.

Frode.

Seer, danske Mænd, og Fingals Mænd, og vidner
For Dannerfolket, at dets Herskers stod
Som modig Dansk imod den stærke Fingal,
Du min Alvinas Frænde, Halfdan, veed,
Jeg elskede den yndige Alvina;
Nu, hvis jeg fældes, iil til Thanos Land,
Siig min Alvina, hende værd jeg stred,
Og hende værd jeg fældtes. Hendes Navn
Var Frodes støste Aandedræt. — Velan.

Fingal.

Velan!

(De stride. Fingal kløver Frodes Skjold. Frode afhugger et Stykke af Fingals Hjelm.)

Halfdan.

Min Frodes Skjold er kløvet!

Frode (hans Sværd springer.)

Thubar!

Dit Sværd. Mit blev mig troløst.

Halfdan.

(Fingal hæver et dræbende Hug mod Frode. Halfdan løber til, afbøder med sit Skjold, men faaer et endnu et Sværd af Skeden.)

Fingal! Guder!

Ryno.

Tov Yngling! her er Kamp for dig.

(Ryno iler, at drage sit henflængte Sværd; men Halfdan er allerede segnet under Fingals Hug.)

Halfdan.

Jeg dør.

Thubar.

Alvina!

Frode.

Halfdan! Min Alvinas Frænde!

Forvovne Yngling!

Thubar.

Din Alvina selv.

Frode.

Alvina! Guder! Guder! er hun saaret?

Er dog ei død — Alvina!

(Striden er imidlertid ophørt; Fingal har draget sig nogle Skridt tilbage.)

Fingal! Tør!

Er min Alvina død; ved alle Guder!
Det gielder Fingals eller Frodes Liv —

Fingal.

Hun lever, Frode! Fingals Sværd faldt tungt
Paa hendes Skjold; men saared' ei din Brud.
Bring hende til din Borg, og glæd dit Folk,
Og glæd din skjønne Mø.

Frode.

Du, min Alvina;
Hendaanet, og i Kamp for mig hendaanet,
Jeg første Gang omfavner min Alvina;
Er kom — vi sees, o Fingal — o du seer
Den Brud, sig Frode værdig vilde giøre.
En Taare glindser i dit Øie, Fingal!
Din Haand! Fortjente min Alvina ei
En Kamp endog mod dig? — Men hendes Øie
Er lukket — dog hun lever — Thubar, kom!
I Frodes Arme holder min Alvina
Paa Leires Kongeborg sit Indtog. Kom.

Syvende Optrin.

Fingal. Ryno. Følge.

Ryno.

O Held mig, at jeg havde slynget mit Sværd,

Jeg skulde brugt det mod Kong Frodes Brud;
Vanæret det ved Kamp imod den Svage,
Den skjønne, svage, elskende Alvina.

Fingal.

Vel gjem det, for det ingen Tid at bruge,
Hvis du med Hæder kan undgaae dets Brug;
Men kan du ei, da dog, til Gavn og Pligt
Afforbrer dig dets Brug mod Mænd.
Men kommer, mine Mænd! at følge mig
Til Høvdingsraadets Samling. Hjelper mig,
Om end det fordres, at vedligeholde
Begyndte Ro iblandt de danske Mænd,
Og vidne høit, til Roes for Frodes Kjækhed.
Den udholdt Prøven. Glad jeg forudseer,
Han end i større Prøve skal bestaae.

Fjerde Optog.

(Sal paa Kongeborgen.)

Første Optrin.

Ulvilde. Frovin.

Ulvilde.

Det var da muligt, det var sandt, at Thubar,
At han, som hele Danmark fandt saa ædel,
At han, som hele Norden fandt, saa nøie

At ligne Fingal; han, som Hading selv,
Saa ivrig anbefoel sin Søn til Ven —
At han er troløs mod sin Brud, mod dig;
Jeg spotted' kun de Rygter, som fortalte
Om denne Skjoldmø, som i Krigerdragt
Ham fulgte overalt; men du har seet,
Ulvilde! selv, at kjærlig ved hans Side
Hun steeg i Land med ham —

Ulvilde.

Var det ei Frovin,
Der underrettet var ved een af dem,
Som fulgte ham og Kongen alle Skridt
Paa deres hele Tog?

Frovin.

Den unge Vermund
Bekræfter det, at under Halfdans Navn
En Yngling stedse følger ham og Kongen;
At ingen Tid han veeg fra Thubars Side;
At denne skjønne Vaabendrager troes,
At være Thubars Skioldmø.

Ulvilde.

Thubars Skioldmø! —
Men Kongen! — jeg, som du, fordyber mig
I dette Tant, om Thubars Vaabendrager —
Men Kongen! hvor er han? og Høvdingsraadet!
Hvad foretager det?

O sig Hyrdinde, sig mig, hvor han er,
At mine Taarer kunne forebygge
Min Ubbos Undergang, og Frodes egen.

Ulvilde.

Jeg veed dog ei, ulykkelige Hilda!

Hilda.

Og man forhalede min Flugt herhen
Fra Ubbos Fængsel, ved at sige mig
Om en i Krigerdragt formummet Pige,
Som Frode med hans Thubar bare halvdød
Fra Kampen hid. Hun havde stillet sig
Til Kamp mod Fingal. Frode var bevæget;
Det sagdes, at man saae, hans Øie glindse
Af Taarer — Det opflammede mit Haab.

Ulvilde.

Hans Thubars, den troløse Thubars Brud!

Hilda.

Hvad? Thubars Brud!

Ulvilde.

Som Thubar bringer med
Fra fremmed Land, de vundne Seirs Løn.
Hid er hun bragt, maaskee at anbetroes
Ulvildes Varetægt; man under mig
Maaskee at være hendes Terne! o —

Hilda.

En rædsom Vildhed undrer i dit Øie,

Forstinde! Thubars Brud! Hvad? Thubar har
Forladt Ulvilde! —

Ulvilde.

Kun i Freias Paasyn
Svor han mig Tro. Kun Guderne og jeg
Modtoge Thubars Eder. O der er han,
Og Kongen — altsaa her, i næste Sal,
Er Thubars Brud. —

Fierde Optrin.

De Forrige. Frode. Thubar.

Frode.

Hun hviler sødt! hun slummrer,
Men kun forhøiet Liv og Skiønhed er
Tilbagevendt. Min Ven! Min Thubar! iil,
Forkynd for vore Mænd mit Bud: lad Folket
Forlade Skibene, og glæde dem,
De her forlode, Fædre, Brude, Venner,
Ved deres Ankomst, deres Held og Sejre.

Thubar.

Å min Ulvilde! — Men det er ei mig!
Endnu har Thubar ei sin Reise fuldendt;
Jeg iler at adlyde Kongens Bud,
Strax er jeg her igjen, for at modtage
Min ælskede Ulvilde.

Femte Optrin.

Frode. Ulvilde. Hilda.

Ulvilde.

Lidet venlig
Er, synes mig, i Dag Kong Frodes Velkomst,
Fra lange Tog og Sejre paa hans Borg.

Frode.

Og dog opfyldes Frodes hele Sjæl
Af blidt, uventet, og lyksaligt Varsel.
Du ved, jeg fik det Budskab, du mig sendte.
Mit Savn var altsaa ikke ubemærket
Blandt Danske Folk. Jeg hastede' iilsom hiem;
Endnu jeg ingen saae af mine Mænd.
O! men jeg seer igien mit elskte Land,
Mit Leire, og min Borg, og dig, min Søster!
Trods alt, hvad forefaldt, spaaer dog mit Hjerte
Mig Held og Fryd.

Ulvilde.

Du mindes dog, det var
I Gaar din Faders Minni, og du ved,
At Folkets Øverste forsamle sig
Til Hadings Minni paa hans Grav! I Gaar
De mødtes; og i Dag de holde Ting.
Men Kongesædet stod i Høvdingskredsen
Forladt og ledigt, nu i fire Aar.

Frode.

Jeg veed det, og dit sidste sendte Bud
Har sagt mig alt; og derfor ileder jeg
Tilsyn til mine brave Danskes Arme.
Men der er Morke i min Sosters Aasyn;
Og du, min Thorkilds Hilda, oglaa du
Nedrykt af Sorg, med taarevædte Kinder!

Hilda.

Din Blidhed, Dannerkonge, o den Godhed
I alle dine Miner, gyder Mod
I kuste Hiexte. For min Konges Fodder
Tumler jeg om Naade — for din Ubbo.
Han er anklaget; men, ved alle Guder,
Han er uskyldig, og han er dig tro.
Han abevidst, var Folket enigt om,
Ja valgte han i Frodes Sted — og tvungen,
Han ude var, at tage mod sit Valg —
Men, Konge, han fortjente Folkets Tillid!
Elsk din Ubbo!

Frode.

Folket har da valgt ham
I Frodes Sted! Men Thorkilds Datter, du
Er jeg, som fordrer Naade for min Ubbo?
Uvidende Brudgom!

Hilda.

Han er min, o Konge! —
Jer du gav ham dit kongelige Løvte

Om din Ulvildes Haand, til herlig Løn
For velført Kongedaad, tilsvor han Hilda
Ved Freias Alter Kjærlighed og Tro.
Han har fortjent den Løn, du lovede' ham;
Ei heller han uskjønsom skal forsmaae den.
Han er den værd, og uden Brøde er han.
Tilgiv ham, Konge! at han tvungen modtog
Det Valg, det ikke stod til ham at afslaae.
Og er det Løfte, du ham gav, saa helligt,
At ei det brydes kan — velan, hans Hilda
Vil løse ham fra Eden, han svor hende —
Og døe. — Kun din Retfærdighed, o Konge!
Er det, som jeg anraaber.

Frode.

Har mit Folk
Saa eenigt valgt ham, sikkert har han da
Fortjent dets Valg. Jeg troer dig, skjønne Hilda!
Men min Retfærdighed opfordred' du;
Og dog du bad om Naade for din Ubbo.
Retfærdigheden gjælder! O jeg haaber,
Med Tryghed haaber jeg, han er for ædel
Til at behøve Naade, haanlig Naade;
Den give kun Tyranner; Trælle kun
Modtage den. Retfærdigheden skal
Frikjende ham, og give mig igjen
Min Ven, mit ellskte Folks og min Velgjører.
Saa jeg med dig ham troer. Dog prøver først

Retfærdighed, og dømmer kun paa Grunde
Og fast Oplysning — Trøst dig, ædle Hilda!

Hilda.

O jeg er trøstet. Intet Glimt af Mismod
Der er igjen i Hildas Barm. Du vil
Retfærdig dømme, streng, men dog retfærdig.
O saa skal Ubbo dømmes; ei benaadet,
Men frikjendt, reen og stolt han skal fremstaae
For Kongens Dom. Dog eet endnu, o Konge!
Forring for Helten ei hans Brud. Nævn ei
For ham, at jeg mistrøstig nærmed' mig —
Jeg til hans Dømmer og for ham med Bøn,
Og Bøn om Naade. Han har ikke vidst det,
O jan forbød det — men jeg var hans Brud.

Frode.

Og kjender jeg min Ubbo først i Dag?

Hilda.

O nys bedrøved' jeg ham med min Graad;
Men trøstet ved hans Dømmers Aasyn nu
Jeg iler til hans Barm; og kunde selv
Fornye dens Mod, ifald jeg havde qvalt det.

Sjette Optrin.

Frode. Ulvilde.

Ulvilde.

Den ædle troer den hele Verden ædel,
Hans Ønske gjør til Sandhed det, han ønsker,

Hvert Glimt, som føier Ønsket, blier Beviis
For dets Opfyldelse. O hvi kan jeg
Ei blinde mig, som du, og troe det sandt,
At Ubbo tvungen kun modtog sit Valg;
At Thubar ei er troløs, at selv du,
Du, i hvis Barm jeg umiskjendelig
Dog seer saa sande Spor af fordums Gødhed,
Er ganske den, du var? at du mod mig
Er den, jeg engang troede dig?

Frode.

Min Søster!
Du ængster mig? og hvoraf denne Mistvivl?

Ulvilde.

Da du drog bort, du loved' ubesindig
Din Søsters Haand til Ubbo — Vel! du troede,
Ulvildes Haand var fri; og du var Hersker,
Hvi da ei troe, at frit det stod til dig,
At gjøre selv din Søster til Slavinde?
Men skulde Thubar, som du kalder end
Dim Ven — som fulgte dig paa disse Toge —
Ei have røbet dig, at Hadings Datter
Selv havde troet, at hendes Haand og Hjerte
Var hendes? — at hun havde Ret til, selv
At vælge Helten, som hun vilde lønne
Med denne Haand?

Frede.

Belan! min Ben, min Thuber
[illegible] intet Gjult for mig.

Ulvilde.

Men, jeg forstaaer det,
[illegible] Kongen, Frede, havde nu dog givet
[illegible] kongelige Ord? Det var og kun
[illegible] Haand — og nu var Thuber fri.

Frede.

[illegible] fatter intet af min Fosters Ord.

Ulvilde.

[illegible] fatter ei, at jeg, at Hadings Datter
[illegible] Slavinde af min Broders Ord;
[illegible] giver denne Haand, forbi han bod det,
[illegible] Mand til Løn, som kun blev standset i
[illegible] tage dig det Septer, du forlod;
[illegible] Mand, som, naar du skolt tilgiver ham
[illegible] denne Brøde, troløs dog forlod
[illegible] elsket Brud, for at beskyrke sig
[illegible] slavisk Folk, ved Hadings Datters Haand.

Frede.

[illegible] Ubbo den, jeg troer ham, min Ulvilde,
[illegible] er han selv for ædel, til at paastaae
[illegible] Løvte opfyldt, som jeg dog kun gav
[illegible] Haab om din Bekræftelse; at Løvte,
[illegible] jeg kan ei opfylde, og som han
[illegible] ei modtage — Og er Ubbo troløs

Imod sin Brud, han og kan være det
Imod sin Konge og imod sit Folk,
Og har forspilde sin Løn.

Ulvilde.

Og det er dig,
Som kalder Thybar end din Ven, som veed
At det var mig, der modtog Thybars Haand,
Som kjender denne Barm, o det er dig
Som kan endnu fordømme Troløshed,
Og troe Ulvilde fuldestgjort, fordi
Hun kun paatvinges ei den Mand, hun hader.
Men vid, at jeg har feet den skjønne Skjoldmø,
I bringe med fra eders Hæderstoge.
Du sagde selv, den Mand, som troløs var
Imod sin Brud, kan ogsaa være troløs
Imod sin Konge, og sit Folk! Men den,
Som kalder saadan troløs Mand sin Ven,
Hvad kalder Frode den?

Frode.

Du er forvildet;
O du bedrager dig, min Søster!

Ulvilde.

Mist!
Hun er ei Thybars Brud! hvi bolge det?
Hvi knuse, langsomt pinende, et Hjerte,
Som dog bestemmes til at vorde knust?
Vild, fra det Øieblik, du saa letsindig

Mig nadspurgt, bortlovede min Haand,
Saa føleslos for den Lyksalighed,
Du kunde røvet, og du røved' mig.....

Frode.

Da havde jeg ei elsket selv, Ulvilde!

Ulvilde.

Viid, fra det Øieblik omsvæved' mig
Den Tanke: Hadings Søn er ikke den,
Som blev til Menneskers Lyksalighed
Bestemt af blide Guder. Ubbo saae jeg
Ei føleslos for den ham budne Løn,
Men ængstet i det mindste; pinet ved
Den Brud at svige, som han engang gav
Sin Haand. Jeg, ved din Ubesindighed,
Dog alt opoffret, tvivled' selv, om ei
Dit Folk var mere trygt i Ubbos Haand;
Jeg prøved', speided' ham; og fandt ham ædel
I Alt, kun svag for Septrets gyldne Glands,
Og for den Løn, du bød ham. End ei troløs,
Skiøndt hældende til did at kunne drages,
Han valgtes. Han modtog sit Valg, og nu,
Det første Skridt til Troløshed var gjort,
Det andet kosted' mindre; han tilbød mig,
At skuffe Thubar, og at skuffe selv
Den Brud, han elskede endnu. Med Haanhed
Afslog jeg den Troløse. Blandt dit Folk
Var' Mænd endnu; som løde Pligt mod dig;

Har seet ham uden Dække, uforstilt
I Ord og Daad; har seet hans hele Sjæl,
I trende Vintre-været Vidne til,
Hvor ganske hver dens Tanke hans Alvina
Var helliget. Nu ved sin Frænde, Halfdan,
Tilfulde underrettet om sin Frode,
Hun selv har seet, hvorvidt han kan opfylde
Det, som Alvina fordrer af sin Brudgom!
Fortjene dig — det kan han ei. Alvina
Afslig min Dom.

Alvina.

Det er da ingen Drøm;
Den svage Halfdan faldt for tunge Vægt
Af Fingals Sværd.

Frode.

Da Halfdans Skiold afbøded'
Det Hug, ved hvilket Frode ellers alt
Var sendt til Valhal, for at finde Valhal
En frydløs Ørk, saalænge til Alvina,
Som hans Valkyrie, omskabte den
Til Gudeglæders Hiem.

Alvina.

Svag røbed' Halfdan
Kun alt for kiendelig Alvinas Svaghed.
Velan; for Frode er det heller ei
Det burde dølges, at det blot er Drøm,
Om han har troet Alvina fri for Svaghed.

Frode.

O! er det Svaghed, at den Skiønnes Barm
Ved Heltens Mod; for hendes Veiler, hvæk
Har trodset Fingal?

Alvina.

Men at hun forglemte
Et Kamp, og Kamp mod Fingal, ei var det,
Hvortil hun kaldtes; at, hvad hun formaaede,
Var kun maaskee at røve Frode Sejren
I Kamp mod Fingal — at hun glemte sig
Og Alt. —

Frode.

O Halfdan! tør Alvinas Veiler
Fortolke sig, hvad denne Svaghed røber?
O tør han kalde sin Alvina sin?
Iffig hans Dom —

Alvina.

Ret. End jeg Halfdan er,
Og Frodes Ven, skiøndt funden svag i Kamp,
Alvinas Haab, at hendes Veiler, Frode,
Vel fremfor alle Nordens Kongesønner,
Ved Heltedaad vandt Adgang til den Haand,
Han selv ansaae for Heltens Løn — det viser,
At ei hun flatted' ringe Frodes Verd.
Et hun udsendte hendes Frænde Halfdan
Til at lebsage ham; at denne Halfdan,
Skiøndt svag, ukrigersk, villig fulgte ham

Blandt Strid og Vaabenbrag — at denne Halfdan
Med saadan Iver modtog Frodes Venskab,
For kun at nyde og gjengjelde det;
Alt dette viser, uden Tvivl, at Frode
Ei ligegyldig er for sin Alvina. —

Frode.

Alvina! min Alvina!

Alvina.

Glemmer Frode,
At det er Halfdan, kun Alvinas Ven,
Som han udforsker! — Det var Heltes Daab,
Alvina fordred' stolt af hendes Veiler.
Nu brændte Krigen over Thanos Egne,
Med ædelt Mod gik Hadings Søn til Kampen
Mod vældig Fiende; og den unge Krieger
Var viis i Anslag, rask og kjæk i Daad,
Ved snedig Klogt en farlig, og ved Kjækhed
En ædsom Krieger. Fienden blev bevungen,
Fornyed' Striden atter, og igjen,
Og stedse sejred' Frode. — Vel, som Krieger,
Var Frode stor, og krigersk Lovsang værd.

Frode.

Alvina havde vakt hans Sjæl til Daad,
Den Skjønne værdig. Halfdan fulgte ham.

Alvina.

Og Hæder, Pris, og evig Lovsang værd
Er den retsindsme, vise, kjække Krieger,

Som ædel strider for den gode Sag.
Men, Frode! stolt Alvina kun har lovet
Sin Haand til Helten — Ædel Krigerdaad
Er skjøn — en Deel maaskee af Heltens Værk —
Men — kun en Deel —

Frode.

Dog giver hele Norden
Og alle Jordens Slægter, Krigeren,
Som streed med Kjækhed, og med Held, det Navn,
Alvina bød sin Veiler stræbe for.

Alvina.

Men sparsom med saa stort og hædret Navn,
Den Vise fordrer stort af den, som det
Skal gives til. Han yder kun dets Hæder
Til den, som — hader Krigen, som anseer
Den meest afgjorte Sejer selv med Rædsel,
Men, som beredt forstaaer, med Mod og Klogskab,
At vinde den, naar uafvendelig
Dens Rædsel er, til at beskytte Held,
Og Fred, og Hæder blandt hans Folk. Dets Held,
Dets Fred, dets Hæder, det er Heltens Daad;
De Godes Agt, og Folkets Kiærlighed,
Er Heltens Mærke, og hans Løn.

Frode.

Sandt! ædelt!
Alvina var mit første Diemed;
Hun kjender kun i Frode Krigeren.

Og dog — var endnu intet Øieblik
Den store Hensigt, som jeg fødtes til,
At være Danmarks Lykkes Værn og Stifter,
At vinde ædle Danskes Agt og Godhed,
Udflettet af min Barm. Men ædelt, tæt
Alvinas Haand fortjener ikke den,
Hvis Øiemed var først Alvinas Haand.
Men jeg har Haab, thi du har vakt min Sjæl,
Og den er opfyldt, brændende af Lyst,
Af Iver, for at vinde, at fortjene
Det Navn, den Hæder, som fortjener dig.

Ottende Optrin.

Thorkild. De Forrige.

Thorkild.

Med utaalmodig Længsel ventes du
Til dine Høvdinges Forsamling, Konge!
Og Kongeborgens Vagt, med lige Længsel
Forsamlet i din Gaard, med Velkomstraab
Udbeder sig, at følge dig derhen.

Frode.

Af Vagt omgiven, vandrer Frode ei
Til sine Høvdinge, til sine Venner.
Send Vagten bort. Sig den min Tak. Saasnart
Jeg mine Høvdinge modtaget har,
Jeg kommer, at modtage hines Hilsen.
Farvel! min ædle Halfdan! sig Alvina,

At Halfdans Venskab værd, jeg iiler nu
Til mine Mænd, med Stræben og med Haab,
Alvina værd blandt Danske Mænd at kjendes.

Niende Optrin.

Alvina allene.

Held dig, Alvina, at du vandt! Det kosted',
At end du maatte nægte dig den Fryd,
At nævnes hans, den ædle, kjække Frodes!
Paa din Opfordring vandt han herligt Navn
Blandt Krigens Mænd, ved uforsagtest Mod,
Ved sindigst Klogskab. Herligt, stort og skjønt!
Men tifold herligt, ædelt, stort og skjønt,
Om det er dig, Alvina, som opvækker
Hans ædelstore Sjæl til at opnaae
Den for den Viise, Gode, saa langt større,
Den ædle, den guddommelige Hæder,
At være Menneskers Lyksalighed
I Fredens Skygge; at velsigne dem,
Med alt det Held, hans Viisdom og hans Raskhed
I at udføre, hvad han viis besluttede',
Og o! hans Hjertes blide Godhed kan,
Og vil udbrede over danske Folk!
Hvor stort, at du tør love dig, Alvina,
Den Fryd, den Roes: det var paa din Opfordring,
At Frode vandt, ved Fredens Heltedaad
Den Hæder, Stridens Rædsel aldrig gav.

Tiende Optrin.

Ulvilde. Frovin. Alvina.

Ulvilde.

Som jeg har sagt dig, Frovin! men forstandig
Udføre du dit Ærende, og kjæk,
Men god. Vort Folks Lykfalighed er Maalet,
Den unge Konges Sjæl er fuld af Blidhed,
Af velmeent Attraa til at handle vel;
Men den er bsielig. En troløs Ven
Er farlig for den stærkeste, min Frovin! —
Med fast Bestemthed fordre du, at Thubar,
Som troløs hidtil ledte, styred ham,
Forlader Frode, flygter fra hans Land.
Da vil det sees, om Thubar er ham meer,
End Folkets Agt, og alle Godes Venskab.

Frovin.

Som Høvdingspligt, som Pligt mod danske Folk,
Som Hadings Venskab før, og som endnu
Hengivenhed og Agt for Frode selv
Mig byder, tro dit Raad jeg følge skal.

Ellevte Optrin.

Alvina. Ulvilde.

Alvina.

Ulvild! Frodes Søster selv! og Anslag
Mod ham, og mod hans Ven, den ædle Thubar.

Fyrstinde! o tilgiv — dit Øie tindrer,
Dit Aasyn viser Harme, o men Frode
Har længe siden lært sin Ven, at kjende
Sin elskte Søster. Sendebud fra Danmark
Forkyndte Tidender fra dig om Anslag
Til Frodes Undergang; hans faste Tillid
Til dig, Fyrstinde, trodsed' alle Indtryk,
Og tvang os til at agte høit Ulvilde.
Og dog, jeg selv har hørt, at du mod ham,
Og mod hans Ven, mod Thubar.....

Ulvilde.

Ogsaa han
Har vist nok understøttet Frodes Roes!
Det er ei Thubars Brøde, om Ulvilde
Er ei tilbedet af hans Elskerinde?

Alvina.

Af Thubars Elskerinde? Frodes Søster!
Jeg fatter ikke dine Ord. Men vist
Det er ei Thubars Brøde, om Ulvilde
Er ei tilbedet overalt. Af ham
Tilintetgjordes ikke blot hver Tvivl,
Som hine Tidender mod dig opvakte;
O men hans Bruds, men hans Ulvildes Dyds
Og Viisdoms Roes betrygged', meer end alt,
Den ædle Frode for sit Riges Skjebne.
At blive Hadings store Datter værdig,
Var, hvad i Raad og Kamp opflammed' Thubar

Til ædel Daad. Og det er ham, Førstinde!
Din Broders Ven, din Brudgom du vil fælde!

Ulvilde.

Spar denne Spotten, Ulykkalige!
Saa dybt Forræder! skulde du fornedre
Ulvilde, at forkastet hun skal spottes
Af den, for hvilken du forkastedʼ hende!
Og dog, endskjøndt hun spotter mig med Haan,
Jeg kunde, jeg, forkastet, haanet, spottet,
Tilgive ham — O den Uskyldighed,
Den Sandruhed, den Blidhed i hvert Træk!
O han fortjente ei en ædel Brud,
Hvis følesløs han elsket var af hende.
O styrk mig, lær mig, at tilgive Thubar.
Du elskedʼ ham; du rosedʼ ham din Elskov?
Og han blev troløs! o tilstaae mig det,
Og jeg vil elske ham endnu, som din.

Alvina.

Jeg elskte Thubar! jeg Ulvildes Brudgom!
O Frodes Søster! Frode har endnu
Ei roset dig, hvem dette Pandser skjuled!
Har Rygtet ikke nævnet dig Alvina?
Ei unavnkundig ved det stolte Fortrin,
Som Danmarks Frode hende værdig fandt
Blandt Østens Kongedøttre? Frodes Søster!
Det er Alvina, som til denne Dag,

Ukjendt af Frode selv, i Baaden skjult,
Har sulgt ham hid.

Ulvilde.

Hvad? Thanckongens Datter?
O du Alvina! Frode elsker dig —
Men Thoras Fyrste, Thubar, Frodes Ven,
Endogsaa troloss mod sin Ven, mod Frode.....

Alvina.

Han troskast, ædel, Frodes Venskab værd,
Og alle Godes Agt, tilbeder dig,
Som altid, o Fyrstinde!

Ulvilde.

Guder! Guder!
Og jeg bedrog mig — Du er den Alvina!
Som Frode elsker, og som elsker Frode!
Som folger ham ukjendt i Kamp og Farer!
Og Thubar — ulyksalige Ulvilde;
Jeg dør af Blusel — jeg misskjendte Thubar,
Og dig, Alvina — O kan du tilgive
Mig, som mistænkte, som fordømte Thubar.....?
Og Frovin gik — og han er ikke troloss —
Dog Alf er her endnu, og end en Deel
Af Frodes Mænd. O kom Alvina, kom
At vidde den vildfarende Ulvilde,
Og Thubar, o! og Frode, Frode selv.
Ved alle Guder, det var ingen Tid
Min Agt, at stifte Ulyksalighed!

Tilgiv mig, o tilgiv mig, Frodes Brud!
O var det Brøde, at jeg elsked' Thubar?

Femte Optog.

Tingstedet.

Første Optrin.

Høvdingerne forsamlede; adskillige af Folket.

Gor.

Han tøver, og dog var det, synes mig,
Til danske Høvdingers Forsamling først
Han burde vende sig, naar han kom hjem
Fra disse Toge. Man har dog vel ei
Forsømt at melde ham, at vi er her?

Sigurd.

Ærbødig Thorkild nys med Frovin gik
Til Kongeborgen, at indbyde ham,
Igjen at tage Plads i vores Kreds.

Hakon.

Velan! Endskjøndt for min Deel seer jeg ikke,
Hvortil den Underdanighed, den Smiger,
Ærbødig at indbyde ham, Han ventes
I os af hele Dannerrigets Folk,
Det Folk, som han forlod; det Folk, hvis Sønner

Han med sig drog til Strid i fremmed Land;
Det Folk, for hvilket han maa gjøre sig
Bekjendt igjen, som værdig Hadings Sted,
Om ei den Underdanighed maaskee
Skal være spildt.

Sigurd.

Vi har jo, brave Hakon!
Samtykket, at antage Fingals Dom,
Som vor. Til i det mindste han har dømt,
Er Frode, Hadings Søn, vor Herskeer, Hakon!

Hakon.

Velan, og nys var Morvens Konge her;
Hist er han atter.

Andet Optrin.

Fingal med Ryno og Følge. De Forrige.

Fingal.

Eders Konge kommer.
Erindrer eders Løfte, danske Venner!
Med sindig Fasthed og ærbødig Ro
Modtager Hadings Søn!

Hakon.

Dog Regnskab! Regnskab
For Bruget af de Aar, som Hadings Sæde
Af ham forsømtes; og for vore Sønner,
Dem han drog med sig bort til fremmed Egn.

Fingal.

Du nys erkjendte, at det ei var dig,
Der skulde dømme Dannerkongens Daad;
Selv overbrog du det til mig; og jeg
Ei ufremkaldt staaer her; af danske Mænd
Af Thorkild, af dig selv opfordret, Hakon!
Min Agt det er at hævde eders Ret,
Og Frodes Ret, og Fred; kom det ihu.

Tredie Optrin.

Thubar, nogle Sømænd, deriblandt Høbur.

De Forrige.

Thubar.

Han er ei her, ved Kongeborgens Indgang
Man sagde mig, at Kongen hid var kaldet.

Fingal.

Han kommer, Fremde!

Hakon.

Nogle af hans Mænd
Jeg seer dog, Quænaland gav os tilbage.

Høbur.

Min Fader!

Hakon.

Du min Søn, min elskte Høbur!
Velkommen, o velkommen! du er dog
Endnu min Søn. Fra Feide kommer du;
Hvad var dit Bytte? hvad medbringer du?

Høður.

Mit Bytte, Fader! — prøvet Mod, Erfaring,
Vor ædle Konges Agt; forøget Agt
Blandt Østens Folk for danske Stridsmænds Vaaben;
Den brave Thubars Venskab, dette Ar.
Hvad meer, min Fader?

Hakon.

Godt min Søn, omfavn mig.
Jeg vidste vide, at du ikke var
Besmittet med et andet Slags, et dig
Og mig og danske Mænd uværdigt Bytte.
Hvor er din Broder Thorleif?

Høður.

Danske Navn
Og dig og Frode værdig, faldt han, Fader!

Hakon.

Han faldt!

Høður.

I mandig Kamp, begrædt og hævnet;
Ei for hans Blod igjennem tyve Saar
Forlod hans Hjerte, lod han Svaghet synke;
En Kreds af Fiender laae udstrakt omkring ham.

Thubar.

Hans Tab oplivede alle vores Mod,
Hans Død gav Vore Sejren, Kongen selv
Modtog hans sidste Suk, og hævnede ham,
Og veltede med en Taare Stenen til

For Høien, hvor vi satte Heltens Aske;
Og sammed' Høder, talte til vort Folk
Om ham, som faldt, og dig.

Hakon.

Saa havde ogsaa
Kong Hading gjort. — Vel! jeg har dig igjen.
Han faldt. Hans Minde lever.

Sigurd.

Kongen kommer.

Fjerde Optrin.

Frode. Thorkild. De Forrige.

Frode.

Hil dig, du Oldtids hæderfulde Minde,
Mosklædte Steen, hvor Dan og Skjold og Gram
Afsagde Dom og Lov blandt danske Mænd!
Du Kongers Sæde, hellig, ubesmittet
Afkastede du enhver, som dig uværdig
Sig nærmed dig! reen ubesmittelig
Du styrte knusende til evig Skjændsel
Enhver, som, hine Dannerrigets Fædre
Uværdig, vover at bestige dig.
Men, opreist af Alfaders Arm igjen,
Du staae med Høder inden valdig Kreds
Af Dannerrigets og dets Fyrstes Venner!
Glad eder, kjække valgte danske Mænd!
Tilbyder Hadings Søn, og danskes Ven

Ein Hilsen — Fingal! ogsaa du velkommen!
Til Frodes Samling i sin Vennekreds.
Hvo ere hine Fremmede i Vaaben?

Fingal.

Anførerne for Morvens Stridsmænd, Frode!

Thubar.

Som fulgte Frodes Ven fra fierne Morven
Til Kamp mod dine og mod Danmarks Fiender.

Frode.

Og deres Løn er min og Danmarks Tak,
Og vores Venskab. Deres Hjelp mod Fiender
Gjengjelde vi. Men ingen af os her
Har Fiender, troer jeg. Byd dem gaae, o Fingal.

Fingal.

Men ogsaa jeg er fremmed her i Krebsen
Som mine Mænd.

Frode.

Og her, og allesteds,
Er Fingal mig og dansk Mænd velkommen;
Men her paa Dannerkongens Ting er Fred.

Fingal.

Vee den, som bryder den! Gaaer, mine Mænd!
Hvor Mænd forhandle Viisdom, bringer jeg
Min Kyne gjerne med. Min Søn og mig
Tilsteder du en Plads?

Frode.

Som sagt, velkommen;

Men, Thubar, vore Sømænd ogsaa her,
Og her i Vaaben? Er vort Tog ei endt?
Gaaer Venner hjem, at glæde eders Frænder;
Forvarer eders vældig brugte Vaaben.

Thubar.

Er ogsaa Thubar fremmed her i Dag?

Frode.

I Høvdingskredsen, Thubar, og bevæbnet?
Borthæng dit Skjold og Sværd, og tag dit Sæde
Ei mellem Dannerfolkets valgte Mændl
Erbødig valgte sig din store Frænde
Hist fjern sit Sted; og han er Morvens Fingal.
Nu til vort Værk. Alt fire lange Aar
Henglede, siden sidst vi mødtes her.
Da var jeg ung, for ung til Hadings Sæde.
Kun eengang sad jeg her. Sandt Aldren har
Ei siden da forsølvet mine Haar,
Dog søgte jeg, at vinde Aldrens Fortvin
Erfarings kostelige Undervisning.
Velan, forener eders her med min —
Mænd, tager Sæde. —

(Han sætter sig selv paa Kongesædet og Høvdingene sætte sig paa Stenene, som udgjøre Kredsen der omkring. Han hænger sit Skjold og sit Sværd paa Stenen.)

Gor.

Er det afgjort, Frode!
At Leirekongens Sæde end er dit?

Frode.

Du troiler, Gor! dog troer jeg, Hadings Søn,
Som end besidder det, som fire Aar
Drog om i fierne Land, at danne sig
Ved Mønstre og Erfaring til den Hæder
At lide øverst mellem danske Mænd,
Som ikke svag forlade dette Sæde,
Som han har underlegt, hvordan hans Pligt
Er steven opfyldt af den Mand, som han
Betrøde den. Du, Høvdingsraadets Ældste!
Tal, Hakon, først: Har Ubbo fyldestgjort,
Hvad jeg med evers Minde overdrog ham?

Hakon.

Af danske Høvdingsraad, af os i Dag
Den valgtes, at bekladde Hadings Sæde,
Som er til Dannerkonge valgt, o Frode!
Og dan modtog vort Valg.

Thorkild.

Dit Høvdingsraad,
Er enigt, skjøndt ved Stemmers Overvægt,
Vanskelig kom. Men her i Høvdingskredsen
Stoer jeg, skaaer Frodes Høvding, Thorkild, frem
I nit og alle brave Danskes Navn,
Som hans Anklager. Ubbo lod sig vælge
Til at beræve Hadings Søn sin Arv,
I nit og alle brave Danskes Navn,

Jeg forbrer over Ubbo Hevn og Ret,
Som den, der tragted' efter Kongevælden.

Gor.

Ved vores Valg blev Ubbo Rigets Konge,
Og dog han, valgt af danske Høvdingsraad,
Nu skulde dømmes?

Frode.

Jeg forstaaer dig, Gor!
Som valgt til Kongesædet, mener du,
Han er ophøiet over eders Dom. —
Ei saa? Du vilde dog ei smigre mig,
Som om jeg skulde troe, at Folkets Dom
Ei heller kunde strække sig til mig!
Jeg har ei blindet mig, til ei at vide,
At der er ingen Mand, hvis mindste Daad,
Hvis Tanke selv saa nøie agtes paa,
Saa ængstlig speides, og saa strængt bedømmes,
Som Fyrstens af hans Folk. Vell Ubbo blev
Af eder valgt, i mit Sted valgt, til Konge.

Thorkild.

Og modtog dette Valg.

Frode.

Og hvo var den,
Som foreslog, som paadrev dette Valg?
Man svarer intet. Altsaa ei ham selv.
Ei heller man besvarede mit Spørgsmaal,
Hvorledes han har fyldestgjort min Pligt,

Da ham i mit Sted paatog sig at vaage
For Dannerigets Vel? Men nu velan!
Ham valgtes, at besidde Kongesædet,
Og ham modtog det Valg, hvorved han blev
Saavidt ophøiet over eders Dom,
At ene nu af mig han dømmes kan.
Hvor er han?

Thorkild.

Jeg lod Kongeborgens Vagt
Ham bringe hid. Han venter nær herved,
At kaldes for dit Aasyn.

Frode.

Af min Vagt
Han bringes fangen? Thorkild! kald ham frem.

Femte Optrin.

De Forrige undtagen Thorkild.

Jakon.

Du spurgte, Konge, hvo blandt dine Mænd
Var den, som foreslog, som paadrev Valget;
Det var dig selv, o Konge. Fire Aar
Stod Kongesædet her paa Tinget ledigt;
Der spredtes Rygter under Sandheds Præg,
Som ei anstode Hadings Søn, og den,
Der skulde sidde overst her blandt os.
Jeg veed ei ellers, hvo der foreslog,
Ei hvo ifær der paadrev Ubbos Valg;

Men, skyldig eller ei, var jeg blandt dem,
Som først samtykked' det. Jeg modte her
Med fuldest Agt, ved Ord og Daad at ville
Forsvare det; thi, Frode! du forlod os.
Men, før du kom, du alt afvæbned' mig.
Til fierne Tog, hvis Hensigt var os skjult,
Ifald det havde Hensigt, drog du med dig
Den bedste Deel af vores unge Mænd.
Blandt dem var' ogsaa mine tvende Sønner.
Den ene faldt — men ærefuld og hædret;
Den anden kommer, dannet ved din Side
Til Hædersdaad. Udannet drog han ud!
Han kommer hjem, en ædel Hædersmand.
Jeg kan ei meer forfægte Ubbos Valg,
Skjønt han fortjente det. Jeg kunde næsten —
Men blues ved at — gaae i Bøn for ham.

Frode.

Du fandt ham altsaa Kongesædet værdig?

Hakon.

Ham fremfor alle, da jeg troede dig
Ei mere til, ei i det mindste meer
For os, og Hadings Septer. Du forlod os;
Han var vort Rigets Værn, vor Ven og din.

Sigurd.

Men Ubbo modtog blindet Skares Valg;
Og den, som tragter efter Danmarks Septer.....

Frode.

Han kommer fremkaldt for sin Dommer, Sigurd!

Siette Optrin.

Ubbo. Thorkild. De Forrige.

Frode.

I Lænker, Ubbo! Træle bære Lænker;
Ei dømmer Dannerkongen over Træle.
Det er hans Hæder, at forkynde Ret
Og Dom og Lov blandt frie danske Mænd.
Bort med de Lænker! Du anklaget er,
Som den, der valgt af ubesindig Hob
Tilegned' dig din Konges Arv og Magt;
Og Ubbo! du, til hvilken jeg betroede,
Da jeg drog bort, at vaage for mit Land,
Dig er det, Ubbo, som har brugt den Afgang
Til Folkets Gunst, som min Fortrolighed
Dig gav, dig er det, som har brugt den
Saa viis, at du ved Folkets frie Valg
Udkaares til dets Herfter. Men du seer,
End stöder Hadings Søn blandt sine Mænd
Paa Dannerkongens Sted. Du er anklaget.
Tael: hvad har Ubbo til sit Forsvar?

Ubbo.

Inter;
Hvad jeg anklages for, er Sandhed, Konge!

Frode.

Og heller intet til Undskyldning, Ubbo?

Ubbo.

For en retfærdig Dommer, troede jeg,
Undskyldning og var Forsvar. Der er intet,
Som kan undskylde den, der uviis vover,
Hvad jeg har vovet. Udstrakt var min Haand
Til at tilrive mig min Konges Septer;
Forblindet af dets Glimmer saae jeg ei,
At blodig Uro trued' danske Folk,
Saasnart jeg greb det. Kun din Ven fra Morven,
Den ædle Fingal, reddede' dine Mænd
Fra ræbsom Borgerkamp og blodig Skjændsel;
Ulvilde, Frodes Søster, styrked' Freden
Ved rolig Viisdoms Tale til dit Folk.
Min Brøde, Dannerkonge! seer du. Dom,
Dom strængt, og forekom ved mit Exempel,
Hvad mere snedig, mindre tryg, en anden,
Opmuntret, hvis jeg undgik, torde prøve.

Frode.

Din Stemme, Ven fra Morven!

Fingal.

Skulde Frode
Behøve Raad i saa utvivlsom Sag?
Jeg venter taus med Længsel paa din Dom.

Gor.

Af os, af Dannerfolket er han valgt.

Thubar.

Hvad om du bød mig kalde dine Stridsmænd,
At høre ogsaa deres Stemme?

Frode.

Thubar!
Her hænger Dannerkongens Skjold og Sværd.
Velan..... I valgte ham, og han modtog
Sit Valg. Dog først besvarer, danske Mænd,
Det, hvorom først jeg fordred' eders Svar:
Hvorledes har den Skyldige opfyldt
Paatagne Pligt imod mit Folk?

Hakon.

Mit Svar
Modtog du, Søn af Hading! Vi har valgt ham
Blandt alle danske Mænd, til at beklæde
Din store Faders dig bestemte Sted,

Frode.

Jeg forudsaae det. Nu, din Stemme, Thorkild!
Som hans Anklager uplig du fremstod.
Er du det end?

Thorkild.

Skjøndt troløs mod hans Konge
Og mod mig selv, og skjøndt han er min Fiende,
Jeg skylder ham det Vidnesbyrd, at viis,
Retfærdig, vittersom, ædel, tjæk, i alt
Han er erkjendt blandt alle Rigets Mænd.
Ved ideel herlig Daad forledet' han

Dit ædle Folk, o Konge! Fingal selv
Har forsøget ham, og skal bekræfte det.
Det Folk, som valgte ham, er uden Brøde.

Fingal.

Jeg kaldtes, at forsvare danske Folk,
Og først jeg gjennemvandred' deres Land.
Som Landsbeskyrer, Ubbo handlet har,
Som ædle danske Folk behandles bør.

Frovin.

Det er mit Vidnesbyrd.

Sigurd.

Mit,

Alle Høvdingerne (efter hinanden.)

Vores alles.

Frode.

Mod Fienden stræd han — ?

Fingal.

Viis og tjæk.

Alf.

Som Hading.

Frode.

Retfærdighed haandhæved' han —

Haken.

Hans Dom
Var altid æthelstrænge.

Sigurd.

Selv den, han straffed',
Bekendte den retfærdig.

Frode.

Agermanden
Nu troyg sin Stræbens Frugt, ukrænket, udeelt?

Gor.

Som takker Bonden for sin Agers Grøde,
Som om han var en Gud. Af ham beskyttet
Som nyder den; og undervilst af ham,
Som høster dobbelt nu mod før.

Alle Hovdingene.

Saa er det.

Frode.

Men Kongesædet! Ubbo, lokked' dig;
Betryllende var Septrets gyldne Glands
For dine Dine, for du rakte Haanden
Ut gode det!

Ubbo.

Det er mit Haab, o Konge!
Ut selv du snart erfare skal den Fryd,
Ut gjøre Dannerigets Folk lykfeligt,
Og nyde ædle Danskes Løn derfor.
Den Fryd, den Løn fortrylled', blinded' mig.

Frode.

Nelan. Det er bevist, du selv tilstaaer det,
Ut af et Folk, som glemte Hadings Søn,

Mistænkte mig, fordømte mig paa Rygter,
Vanærende for mig og danske Mænd,
Du lod dig vælge i din Konges Sted.
Her sidder jeg, din Dommer, midt i Kredsen
Af Rigets valgte Mænd. En mægtig Deel
Af dem, jeg veed, er trofast mig hengiven.
Min Magt, hvormed jeg vidt drog om i Østen,
At lære Sejerskunst — og lærde den —
End nær ved Leire, lyder mine Vink.
Der staaer min Ven, den ædle, store Fingal:
Hans Magt er rede, mener jeg, ifald
Jeg til mit Forsvar skulde fordre den —
Min Ven, den kjække Thubar, som har fulgt mig
Paa fjerne Toge, ved min Side staaer.
Uvæbnet, svag, afmægtig, altsaa ei
Jeg dømmer Dannerfolkets valgte Fyrste,
Og Danmarks Høvdinge, som valgte ham.

(Han reiser sig; og samtlige Høvdinge reise sig med, i kjendelig Angst.)

Dit Valg utvunget, uberedt, og frit,
Og meer endnu, det ædle Vidnesbyrd,
Som ydes dig endog af dine Fiender,
Bekræfter, hvad om dig jeg dømte selv,
Da dig jeg overgav min Magt, at du
Forstod, fortjente at bestyre den:
Omfavn mig, Ubbo! vær min Ven, som hidtil.

Fingal.

Til Lykke, Dannerkonge! og til Lykke

Du Dannerkongens Folk. Jeg veed alt nok
Til nu at fælde Dommen, som man bød mig.
Jeg kommer strax, og bringer med mig den,
Som skal afsige Dannerkongens Dom.

(Gaaer med Thubar.)

Syvende Optrin.

De Forrige undtagen Fingal og Thubar.

Ubbo.

Min Haand var udstrakt med dit Septer, Frode!

Frode.

Men værd at føre Septret. Danske Mænd!
I valgte Ubbo. Selv I vide det,
At han er eders Valg tilfulde værdig.
Jeg! Hadings Søn, ved Arv og ældre Valg
Var eders Konge. Jeg var dragen bort,
At vinde Aar, og hente Underviisning.
Hvad jeg i fremmed Land udrettet har,
Skal Rygtet først endnu forkynde eder;
Ei heller vide I, hvad Underviisning
Jeg hentet har, og ei, hvorledes jeg
Skal bruge den; men Ubbo kjende I.
I valgte viseligen denne Mand,
Da jeg var troet, at have glemt min Pligt;
Vel — ogsaa mig er Dannerkongens Hæder
Saa dyrebar, som ham — dog endnu meer

Er Dannerigets Held og Gavn mig helligt.

(Han nedtager sit Skjold og Sværd af Stenen, hvor han havde hængt dem.)

Den værdigste beklæde Hadings Sæde!
Nu er det ledigt. Dommer, danske Mænd!
Af hvem det skal bestiges.

Alle.

Leve Frode!
Den gode, ædle, vise Dannerkonge!

Hakon.

Tilgiv os Konge! dine gode Mænd
Har kjendt retskaffen Kjækhed, Ærlighed,
Forstand og velmeent Godhed; dette alt
Vi fandt hos Ubbo, som hos Hading før;
Men paa Høimodighed, som din, o Konge!
Vi første Gang i Dag Exempel saae.

Frode.

Vanær mig ei med Smiger, gode Hakon!
Velan, ved eders nu gjentagne Valg
Er Dannerkonge-Septret mit igjen.
Jeg tillidsfuld og tryg modtager det,
Med min og eders Ubbo ved min Side.

Folket.

Den ædle, viise, store Frode leve!

Frovin.

Han leve stor, og god, og viis, og ædel,
Hans Ædelmodighed fornyer Freden

Ilsandt hans Folk. Den er os tryg Forvisning
Om sandt og varigt Held. Men Morvens Fingals
Og alle brave Danskes hulde Ven
Fortjener Venner kun, som ham og os;
Og han fornedrer vort og Fingals Venskab,
Om varsom ei han vælger sine Venner.
Hin Thubar er den store Fingals Frænde;
Men værd, at være Dannerkongens Ven,
Eskjende vi ham ei. Vor Grund er gyldig,
Og mig og disse gode Mænd bekjendt.
Den taaler ei, paa Dannerfolkets Ting
At vorde udraabt. Det vor Fordring er,
At Thubar, Konge, dig uværdig, ei
Eskjendes længer for vor Konges Ven,
Men flyer dit Land. — Ulvilde er din Søster,

Thorkild.

Og jeg, som før i mit og Landsmænds Navn
Anklaged' Ubbo, lægger her det Sværd,
Som Frode gav sin Kongevagts Anfører.
Det bruge, hvo der vil; men Thorkild tjener
E den, der giver troløs Mand sit Venskab.
Men Ubbo er en troløs Mand. Han sveg
Sin Brud og mig. Min Hilda var hans Brud.
Folkjendt ved Kongens Dom, jeg fordrer ham
Mot mig til Kamp, men med mit eget Sværd,
E med min Konges. Dog forud jeg kræver

At, om endog jeg fældes, han dog ei
Antages meer i danske Høvdingsraad.

Ubbo.

Jeg strider ei mod Thorkild, som jeg ei
Var troløs mod min Brud.

Frode.

Og Frovin, Thorkild!
De mig hengivneste blandt mine Mænd,
Forstyrre vor Forenings glade Fest,
Af Skin bedragne?

Frovin.

Var din Søster ei,
Var ei Ulvilde, havde hun med Klogskab
Ei samlet, ei opmuntret end de faa
Blandt dine Mænd, som ei forlode dig,
Din Arv var end i fremmed Haand, o Frode;
Du skylder hende Alt. For hendes Skyld,
I hendes Navn, i alle vores Navn,
Jeg fordrer, Thubar sendes bort fra Leire.

Thorkild.

Og jeg, at Ubbo ei er Frodes Ven,
Ei en af os.

Frode.

Forvovne! — Dog jeg glemmer,
At der er Hædersdag i Dag paa Leire.
Jeg kjender begges eders faste Troskab
For mig, og for vort Folk. Jeg veed og alt

Det Skin, hvorved I begge blindedes.
Min Alf har i min Søsters Navn oplyst mig.

Alf.

Det var Alvina, Dannerkongens Brud.....

Frovin.

Det var Alvina!

Hakon.

Dannerkongens Brud!

Adskillige Stemmer.

Vor Konges Brud!

Ottende Optrin.

Ulvilde. Hilda. Thubar. De Forrige.

Ulvilde.

Et Skin forblinded mig.
Tilgiv mig, Frode, som min Ven tilgav mig!
Alf, Frovin, Sigurd, vidner, danske Mænd!
Til Forsvar for Ulvilde, at min Id
Kun hans og eders fælles Held og Tryghed
Opoffret var.

Frovin.

Han veed det. Uden dig
Var Habings Sæde Ubbos, eller styrtet —
Men Thubar —

Ulvilde.

Ham og eder værd er Thubar,

Hans Ven og ders. Jeg miskjendte ham,
Men han tilgav sin Brud. Tilgiv mig, Broder!

Thubar.

Ei min Ulvilde, ei din Søster, Frode!
Men mig tilgive du, som havde dulgt dig,
At Halfdan var Alvina. Min Ulvilde
Opmærksom, ængstlig, ved at finde svag
Saa mangen forhen dansk og ædel Mand,
Opdaged', at Alvina ei var Halfdan;
Med din Alvina skjult i Krigerdragt
Jeg steeg i Land — —

Frode.

Jeg veed det alt, min Thubar!
Og dog! du veed, du hørde selv! jeg gav,
Min Ubbo Løvtet om min Søsters Haand,
Hvis han opfyldte tro ham givne Kald;
Han har opfyldt det.

Ulvilde.

Ogsaa ham, o Konge!
Mistydeb' din Ulvilde.

Frode.

Frode gav
Sit kongelige Ord; og tillidsfuld
Han end bekræfter det. En Konges Ord
Er intet Spøg, min Søster. Indtil han
Har løst mig fra mit Løvte, staaer det fast.
Mit Minde Thoras Første selv ei har,

For jeg er fri for det, jeg gav til Ubbo.
Tael, Ubbo!

Ubbo.

Thorkilds Hilda var min Brud,
For du bestemte mig Ulvildes Haand.
Dit Tilbuds hele Værd erkjender jeg.
Og var jeg troløs, var min Konges Søster
Dog ei for ædel til en troløs Mand?

Frode.

Og om du var det, Ubbo, var jeg løst
Fra Løvtet, som jeg gav dig, som jeg er,
Da trofast du mig giver det tilbage.

Hilda.

Saa var ei heller Ubbo troløs, Konge!
Og jeg har givet ham det Ord igien,
Som han gav mig. Ei vilde jeg, det Løvte,
Som han, maaskee i Elskovs Ruus, gav mig,
Ham skulde røve Septret og Ulvilde.
Ubunden var han; saa han er endnu.
Hans Lykke var mit Hjertes første Ønske,
Og at besidde ham er kun det andet.

Ubbo.

Og de er' eet. Hvor er en Lykke, Hilda,
Som den at være din, at eie dig?

Thorkild.

Din Dom, o Konge! var, saa viis som ædel.
Tilgiv mig, Kongens Ven! Modtag min Hilda.

Ubbo.

Du har miskjendt mig. Af min Konges Haand
Modtager jeg min Brud, min kjække Thorkild.

Frode.

Af min og hans, min Ven! De blide Guder
Velsigne eder!

Ubbo.

Folket valgte mig
I Frodes Sted. Din Haand, min Konges Søster!
Gav Frode mig, og kaldte mig sin Ven.
Af mig modtage Thoras ædle Fyrste
Ulvildes Haand.

Hakon.

Af os modtage han,
Og Kongens Søster, Ubbo og hans Brud —
Af os det hele danske Folks Lykønskning,
Af alle blide Guder Held og Fryd!
Men Dannerkonges Brud man nævned' os;
Hvo er hun? hvor?

Thubar.

Hun kommer, danske Mænd.

Niende Optrin.

Alviga. Fingal. De Forrige. Flere af Folket.

Fingal.

Opfordret loved' jeg Kong Frodes Mænd,
I Dag at dømme mellem dem og ham.

En redſom-vigtig Daad, ſom, dog jeg troede,
Det var min Pligt, ei at undſlaae mig for.
Jeg forſked' eders Konge, danſke Mænd!
Jeg proved' ſelv hans Mod, og fandt det trofaſt;
Jeg hørde ham blandt eder fælde Dom,
Og — —

Hakon.

Morvens Herſker, Frodes Ven og vor!
Hans Dom er fældt i alle danſkes Barm.
Du kulde dømt den Frode, ſom forlod os,
Ei Dannerkongen, alle danſkes Ven.

Fingal.

Er da min Dom endogſaa overflødig,
Er han ophøiet over den, han ſelv
Vil ei uvillig ſee ſig dømt af den,
Som kal i Fingals Sted affige Dommen;
Som, af ham ſelv ukjendt, utrættelig,
Har ſpeidende ham fulgt i Kamp og Fare,
Som ſtreed for ham, endog i Dag mod mig,
Alvina, Thanokongens ſkjønne Datter.
Alvinas Dom er min; den vægrer ſig
Ei Frode ſelv, at være underkaſtet.

Frode.

Alvina! Ø! men du har alt i Dag
Affagt min Dom.

Alvina.

O hvo er jeg, o Konge,

At her blandt dine Mænd jeg skulde fremstaae,
At dømme dig? Hvad Værd endogsaa du
Skal kunne hæfte ved Alvinas Dom,
Ubigtig er den dog for danske Mænd.

Frode.

Og dog har de forlangt mig dømt, Alvina!
Paa Fingals Ord antage de din Dom.
Du dømte mig med Mildhed, men med Viisdom.
Af hvem skal Frode heller see sig dømt
End af Alvina?

Alvina.

O du veed min Dom;
Vær selv min Tolk!

Frode.

Det skal jeg, min Alvina!
Af herligt Rygte, høit det lød og skjønt,
Jeg havde lært, at kjende og at elske
Kong Handuans Alvina. Toras Fyrste
Paatog sig Frodes Sendebud, og drog
Til hendes Faders Borg. Men ubekjendt
Var, Hadings unge Søn. Hun gav til Svar,
At, naar ved herlig Daad jeg havde naaet
De Fædres Roes, af hvilke hun nedstammed',
Og Heltenavn fortjent, og Heltes Løn,
Hun vilde vente mig igjen. Men Fiender
Bestormed' hendes gamle Faders Land.
Jeg mødte dem, og slog, forfulgte dem.

Vi dansk Mænd befriede Thanos Land,
Vandt mangen overvunden Fyrstes Agt,
Og mangen ædel Bundsforvandtes Venskab.
Men Maab om Uro fra vort eget Hjem
Os kaldte hid. Først her opdaged' jeg,
At min Alvina selv mig havde fulgt
I Strid og Storm, og under Halfdans Navn
I trende Vintre været Frodes Ven.
Glad troede jeg, mit Ønskes Maal var naaet,
Og stolt jeg kaldte min Alvina min. —
Men nu — den ædle underviste mig,
At Krigerroes, saa stor, saa ædelsinn
Den end kan være, er dog høit en Deel,
Selv ei den vigtigste, af Heltens Roes.
Og hun anviste mig, at vinde Hæder,
For stiftet Held iblandt et elsket Folk,
I Fred at vorde kjendt mit Lands Velgjører;
Da loved' mig Alvina Heltenavn
Og Heltes Løn. Jeg veed min Stræbens Maal,
Jeg veed dens Løn. End kjendte hun mig ei,
End kjendte jeg mig selv ei værd den Hæder,
Jeg higed' til.

Alvina.

Men Morvens Fingal har
Fortalt mig Frodes Dom blandt sine Mænd,
Eit Folks Velgjører var han alt ved Ubbo,
Endog da selv, ved Heltens Krigerdaad

Han hentede' Kraft og Roes i fierne Land;
Og Kongefædet var ham, siger man mig,
Af mindre Værd end Freden blandt hans Folk.
Men dette troer Alvina Heltens Daad;
Og efter hendes Dom har Danmarks Frode
Nu Heltens Navn og Heltens Løn fortjent.

Frode.

Alvina!

Hakon.

Vor og alle dansktes Dom.
Og hun, som dømte saa i vores Navn,
Er Helten værd. — Held Frode! Held hans Brud!

Alle.

Held Danmarks Frode! Held hans ædle Brud!

Frode.

Alvina! min Alvina! du er min
Ved Dannerfolkets Bifald, som bekræfter
Den Dom, hvorved du forud mig tilkjender
Den ædle store Løn, jeg skal fortjene.
Jeg skal fortjene den ved ædel Stræben
Til Dannerfolkets Held, ved Ubbos Bistand,
Hvorved jeg forud agtes Lønnen værd,
Ved Raad af mine dansktе Mænd — ved dig. —
Paa fire Aars Omtumling lærde jeg,
At vinde Sejer, og at skatte Fred;
Den haaber jeg, ved vundne Fyrstes Agt

Og ved Forbundnes Venskab at beholde.
Dit Venskab staaer jeg Lid til, store Fingal!

Fingal.

Som jeg til dit. Jeg prøvede i Dag,
At underviſe dig. Begjærlig, taus,
Din Lærer, unge Fyrſte, mætter ſelv
Hos dig ſin Sjæl med mandig Underviisning.
Her er min Ryno, ſom jeg bragte hid,
At ſkue Heltes Daad og lære Viisdom.
Tilſtæd, at ved din Side han maae dannes
Til det, du er; at rolig jeg kan vandre
Til mine Fædre.

Frode.

Glad modtager jeg,
Og ſtolt, ſaa byrt et Pandt paa Fingals Venskab.
Og, ædle Yngling! du antager mig
I Fingals, i den ſtore Fingals Sted
Til Fader?

Ryno.

Alt, hvad jeg har ſeet i Dag,
(Tilgiv mig, om det blot er barnlig Drøm)
Det viſer, ſynes mig, at Fingals Aand,
For ſtor til enkelt Mand, beſjeler ogſaa
Dit Bryſt, o Konge! Du er eet med ham.
Jeg bytter ikke Fader, ſynes mig,
Naar du antager mig til Søn. Men forſt

Tilgiv mig, at det var imod din Brud,
Jeg rede stod i Dag at gribe Vaaben.

Frode.

Omfavn mig Yngling! Nu ved dobbelt Baand
Forenes vi, o Fingal! Toras Fyrste,
Min Ven, din Frænde, er Ulvildes Brudgom;
Din Søn er min; o Hilda, og min Ubbo —
Og vi, og hele Folk med os
Er eet, een Slægt; vort Vel, vort Maal er fælles —
O dette Hele! o den Guders Fryd,
At leve blot for dette Heles Vel,
At nyde samlet dette Heles Fryd,
Og ved Alvinas Bryst at nyde den —

Alle.

Held Frode, Held hans Brud! og Held hans Folk!
Og Held hver Frodes, Held hver Danmarks Ven!

Bronden.

Skuespil i fem Optoge.

Personerne.

Ludvig Burchard.
Rose Gelner.
Mad. Rehberg, hendes Moster.
Hanne, Roses Pige.
Major Berghorn.
Hofraad Lauter.
Frue Lauter, hans Moder.
Kammerherre Eitelfels.
Grevinde Buchenhain.
Mester Peter, en Skræder.
Lise, hans Datter.
Hans, hendes Brudgom, Snedkersvend.
Adelaide Dupuis.
Agnes.
Anton Dreistern.
Carsten Weisbart.
Rechtheim.
Max, Marqueur.
Betjente.
En Tjener hos Madame Rehberg.
En Opvarter hos Adelaide (stum.)

Første Optog.

(Egn nær Pyrmont.)

Første Optrin.

Ludvig. Agnes.

Agnes.

Men hvorfor kan du ikke udstaae ham, Cousin?

Ludvig.

Fordi han meener Dig det ikke ærligt.

Agnes.

Du, som er ellers saa billig, hvor kan Du dømme saaledes om den gode Anton?

Ludvig.

Du, saavelsom Adelaide, har villet, jeg skulde kalde og anse mig for jeres Cousin. Det berettiger, ja forpligter mig, til venskabelig Fortrolighed. Jeg vil sige dig det; Antons hele Fremgangsmaade staaer mig ikke an. For det første saaer han dig til at reise herfra under et fremmed Navn, og — —

Agnes.

Jeg har jo fortalt dig det: Adelaide var mig en ømme Moder; min egen kiendte jeg aldrig; min gode

Plejemoder var død. Adelaide skulde reise. Anton kunde ikke selv være med. Jeg maatte følge hende alene. Naar jeg var hendes Søster, saa — — —

Ludvig.

Det vil ikke hænge mig rigtig sammen. Og nu kommer I her. Anton er her ogsaa; han besøger Dig rigtig nok daglig; men stjæler sig ind ad en Bagdør eller bier til det er mørkt. Hvorfor gaaer han ikke med Dig for alle Menneskers Aasyn? Holdt han til Gavns af Dig, som en ærlig Karl, saa vilde han være glad og stolt ved din Side for hele Verdens Øine.

Agnes.

Men hans Familieforbindelser!

Ludvig.

Er der nogen, saa hellig, saa magtig Familieforbindelse, som den, Kjerlighed slutter mellem to, der skal leve for hinanden og med hinanden? Jeg advarer Dig, som din Ven, lille Cousine! vogt Dig! han mener dig det ikke ærlig.

Agnes.

Den Advarsel, Cousin, vilde, af enhver anden end Dig, lyde forskrækkelig for mig.

Ludvig.

Men hvorfor ikke af mig?

Agnes.

Jeg bør tale oprigtig med Dig, Cousin, fordi jeg finder dig ellers i alt saa oprigtig og god.

Ludvig.

Ellers? hvori ikke?

Agnes.

Nu! vil du da, jeg ikke skal mærke det? Du er tungsindig og adspredt. Du spadserer med mig hver Dag, og gjør ingen Hemmelighed deraf for nogen —

Ludvig (afbryder.)

Det var jo Skurkeri.

Agnes.

Men der ligger Dig noget paa Hjertet, som Du ikke kan komme ud med, og Du gaaer saa gjerne, ligesom nu her, paa eensomme Steder. Hvoraf kommer det?

Ludvig.

Pyrmont vrimler saa af Mennesker, at intet Sted rundt om er eensomt. Nu er vi her saalænge — nu ja, saa meget lang en Tid er sagtens ikke endda en fire, fem Dage; men mig synes det dog en skrækkelig lang Tid, for lang til, at det skulde undre mig, om Du endnu ikke var mæt, ligesaalidt som Adelaide, af Sværmen der i den store Allee, hvor I begloes, og nikkes til, i eet væk, af flaue Drenge, som vil gjelde for gamle Bekjendte?

Agnes.

Det er jeg virkelig længe siden mæt af. Men svar mig: hvorfor dette tungsindige og adspredte Væsen? Hvad er det, som Du ikke kan faae frem? Om

det var nær i Slægtskab med den Mistro, Du yttre til Antons Ærlighed?

Ludvig.

Det vil sige, at jeg skulde være Antons Rival nu, saa maa jeg oplyse Dig om, at den Mistank mod mig er ugrundet. Jeg holder af min lille Cousine fordi jeg finder Dig uskyldig, og aabenhjertig, og god, og smuk; Men jeg elsker en anden Pige, en Pige, der er den eeneste paa Jorden, som mit Hjerte ret kan elske, som jeg har elsket fra begge vores Børneaar, og skal elske, saalænge jeg lever. Rose, Rose Gelner, hedder hun. Du skal maaskee — ganske vist — ifald hun er her — lære at kjende, og sikkert ogsaa at elske hende. Omstændigheder, Misforstaaelse, har bragt os fra hinanden. Hun skal være her, med en Tante, den Madame Rehberg, Du har hørt mig spørge om. Det er for at søge hende, jeg er her.

Agnes.

Ærlige, ædle Cousin! Jeg troer Dig, og holder af Dig for denne Aabenhjertighed.

Andet Optrin.

De Forrige. Hanne.

Hanne

(standser, i det hun kommer, seer skiv paa dem et Øieblik, og bryster i Latter.)

Dem selv; virkelig Dem selv, Hr. — Hr. —

m, maa det endnu være Hr. Broder? — det rette Navn fik jeg jo aldrig at vide.

Ludvig.

Hanne! min gode Søster Hanne!

Agnes.

Virkelig Din Søster?

Ludvig.

Ligesaa virkelig, som Du min Cousine.

Hanne.

Tjemerinde! min Broders smukke Cousine! Tilgiv, men jeg kan umulig holde Latteren tilbage, ved at see denne Broder igjen. Det var alt for naragtigt. Jeg har ikke seet ham, siden den Gang med Kaaben og Kapperollken paa. Deres Broder har dog fortalt sin Søster det? — — —

Agnes.

Din Søster, Ludvig! er meget munter. Hvilket? —

Ludvig.

Jeg har Uret i, at jeg ikke har talt om den pudseerlige Tildragelse, da Anledningen gjør min gode Hanne megen Ære.

Hanne.

Mig? — nei Dem, Dem gjør den Ære. O! men er han Deres Cousin, saa maa De kjende ham, og vide, at det er det ædelmodigste, det meest velgjørende, det bedste Menneske under Solen. O! hvor

jeg er glad, at jeg seer Dem igjen! De har dog nyli
havt Efterretning fra den arme Kone, som De de
Gang reddede fra al den Elendighed?

Ludvig.

Ved Din Hjelp, gode Hanne! — nei jeg ha
længe ikke hørt fra hende.

Hanne.

Da kan jeg bringe Dem en ikke endda saa gamm
Hilsen. Hun, og hendes Mand, og mange gode Men
neſker velsigne Dem hver Dag for al den Lykke, De de
bragte til Veie.

Agnes.

Ludvigs Søster gjør mig stolt af min Cousin
men ogsaa nysgjerrig. Den Tildragelse — — —

Hanne.

O! den er til at lee sig forbærvet over. Foreſti
Dem! denne alvorlige Patron opdagede man midt o
Natten paa mit Kammer. Jeg fik ham i en Snu
ſkjult i mit Klædeſkab; men man snuſede omkring, o
trak mig ham frem med min Kaabe, og et af min
Nattsier paa.

Agnes.

Dem, Hr. Burchard! Dem? —

Ludvig.

Min lille Cousine maa vide —

Agnes.

Forlad mig! det, jeg veed af Hiſtorien, er allerede

synes mig, meere end nok. Men De! De vil fortroe mig en saadan Forbindelse! De, som for et Øieblik siden talede saaledes om Anton, har selv været i Stand til en Forbindelse, som —— Jeg beundrer Dem. Jeg vil ikke videre forstyrre.

Ludvig.

Du vil gaae, min lille Cousine! Jeg følger —

Agnes.

Det frabeder jeg mig. Det er desuden kun et lille Stykke hjem. Forsøm ikke deres gjenfundne Søster! O Mennesker, som jeg er kastet ud iblandt!

Tredie Optrin.

Ludvig. Hanne.

Hanne.

Hun løber bort!

Ludvig.

Min Søster Hanne er nok ogsaa lidt Fusentast. Denne Historie er neppe saa at fortælle for Folk, som ikke veed Sammenhængen.

Hanne.

Men brød hun ikke af, førend jeg kom saa langt? Jeg skulde desuden formode, Deres Cousine kjendte Dem.

Ludvig.

Meget kort, og —

Hanne.

Og Couſine! haha! nu gjetter jeg det. "Couſine ligeſom jeg Søſter," det vil ſige: foregiven Couſins Broder! jeg ſkulde dog ikke faae Anledning til at holde Dig en lille Formanings-Præken?

Ludvig.

Den vil neppe behøves. Jeg haaber, Du kjender mig nok til, ikke at anſee mig farlig for en ſtakkels uſkyldig Pige!

Hanne.

Sandelig det gjør jeg, og det, ſom meere er, en Pige, uſkyldig eller ikke, vilde neppe heller blive farlig for Dem.

Ludvig.

Nu da; faa fortæl mig gode Pige! hvorledes har Du?

Hanne.

Prægtigt! Prægtigt! — O, jeg har ſiden, min for kort ſiden, faaet et Herſkab! Ja Hr. Broder! den bedſte, den fortreffeligſte, den ſkjønneſte Pige i hele Verden. O, men heller ikke lykkelig.

Ludvig.

Og det er?

Hanne.

Men nei; det er ikke det Slags Ulykke, ſom Ædelmodighed kan afhjelpe. Nei men — o det er vel det er uſigelig vel, jeg treffer Dem. De er dog lige ſaa god, ſom De var?

Ludvig.

Jeg haaber, ikke flattere. Men hvorfor var det saa lykkeligt, at Du traf mig? Har Du ogsaa her no, gen i den ulykkelige Kones Kaar, som Du forrige Gang tog Dig saaledes af? Hvad jeg kan undvære af mine Spatepenge, er endnu til den gode Hannes Tieneste.

Hanne.

O nei! mit Herskab har nok for det, jeg behøver, endogsaa dertil, saavidt det kan gaae gjennem mine Hænder. Desuden er jeg selv ved Muffen. Ja, min Broder bør jo dog vide det. En gammel Fatter, jeg havde i Felsberg, har for kort siden efterladt mig 1200 Gylden, som jeg endnu har det meste af.

Ludvig.

Det er jeg glad for. Jeg vilde, Du var endnu meget rigere.

Hanne.

Det vilde næsten være mig det samme, for jeg kan ikke komme til at bruge det, jeg har, engang.

Ludvig.

Du ikke? hvorledes forstaaer jeg det?

Hanne.

Det vil jeg — dog nei, det vil jeg ikke fortælle Dem, for saa græder jeg, og — jeg vil saa nødig græde. Nei, men seer De, langt derover paa Bakken, forbi den anden Allee, det graae Huus, der een, to,

tre, det fierde paa høire Haand, to Trapper op. Jeg siger ikke mere. Jeg veed vist, De gaaer selv derhen.

Ludvig.

Min gode Hanne anviser mig det. Vel!

Hanne.

Men det er sandt. Penge — det er ikke alt; og dog, ogsaa der behoves Penge, og det endda ikke saa faa. De har vist ikke saa mange med, at De kan undvære dem, der maaske kunde behoves. Mig vil de underlige Mennesker ingen have af.

Ludvig.

Jeg er nogenledes forsynet. Jeg mener, jeg kommer ud.

Hanne.

Nei vist gior De ikke. For en Sikkerheds Skyld kan de jo tage imod mine. De kan jo forvare dem for mig. Jeg faaer dem altid igien.

Ludvig.

Vel! dersom jeg behøver det, saa lover jeg at tage mod dit Tilbud.

Hanne.

Nu! altsaa de staae til Tieneste. Jeg har den naturligvis besuden ikke hos mig. Men, hille Skam færd! Klokken slaaer alt Tolv. Jeg maa galopper hiem. Naar De vil mig noget, saa — Hiørnehuset nede ved Alleen. Vi sees!

Fjerde Optrin.

Ludvig

(Gaaer et Øieblik, og stirrer hen paa det Sted, Hanne anviiste ham.)

Men nu er det de Folks Spisetid. Altsaa først en lille Forklaring med den gode Agnes, saa hen til de lykkelige Folk, Hanne anviste mig; — og saa — — O, min Rose! min gode Rose! skal jeg da aldrig finde Dig igjen!

(Han gaaer hort mellem Træerne.)

Femte Optrin.

(Anden Egn nær Pyrmont.)

Frue Lauter. Major Berghorn.

Berghorn.

Lystige, glade, lykkelige, skal Folk være; især derfor maatte det være, man skulde gifte sig. Kan man da være det, uden at være gode og fornuftige? Deres Søn er et Barn.

Fru Lauter.

Hvor vil De hen? da han blev født, var jeg knap syttan Aar gammel.

Berghorn.

Altsaa er han nu over de fyrretyve. Jeg siger Dem, Deres Søn Hofraaden er en Dreng, en uopdragen Dreng; send ham i Skole. Flaut og Kjevt

Complimentmageri er lige saa lidt Tegn paa Opdra gelse, som Ryggesloshed paa Forstand eller Mandi Character.

Fru Lauter.

Man veed dog, Ungdommens Tilbøielighed va altid en Smule Galanterie.

Berghorn.

Farvel Frue! det er mange Aar, siden vi saaes. De er den samme, mærker jeg. Jeg leed aldrig at høre slette Sæder tagne i Forsvar. Af et Fruentimmer, helst et, der selv skal gjelde for at være af Stand og Opdragelse, er det mig fuldkommen modbydeligt.

Fru Lauter.

De er mig dog ogsaa den evige Bulderbasse. De vil gaae, da vi efter femten, sexten Aars Forløb neppe har seet hinanden i fem Minuter, uden at faae sagt mig, hvorledes De i al den Tid har levet; uden at De bekymrer Dem det ringeste om mig, eller engang fortæller mig, ved hvad Hændelse vi her mødes.

Berghorn.

Som om det, eller nogen venskabelig Forbindelse laae dem paa Hjerte. De kalder mig Bulderbasse. De veed selv, hvor lidt jeg er det; hvor villig jeg stedse har været til efter Evne at skaffe og tage Deel i al sædelig Glæde, som ogsaa til at raade Bod paa Misfornøielsen, naar det stod i min Magt, endog uden saa nøie at undersøge Aarsagen. Uagtet vi nu er i den

lider, Frue, hvor det ikke gaaer an, selv at gjøre mange Spilop; saa glæder det mig bestandig at see glade Folk. Derfor er jeg her, hvor Folk under Paaskud at sørge for Helbreden, samles for at fornøie sig.

Fru Lauter.

Nu kan jeg igjen lide Dem. Men De talte om et ungt Menneske, som De her søgte.

Berghorn.

Ja! en saadan Fyr skulde Deres Herr Hofraad være. Netop det modsatte. En ærlig, aaben, raask, inderlig godmodig Knøs, som kommer lige ude fra landsby-Opdragelsen, uforderret af Sæder og Hjerte.

Fru Lauter.

Hvem er da det Særsyn?

Berghorn.

En af dem, Frue, som jeg glæder mig over at vilde mig ind paa, for at bidrage til at holde ham fra det besmittende Selskab med saadanne Flose, som Herr Hofraaden, Deres Herr Eitelfels, og de Tøse, som saadanne Karle trække sammen her til at besnære den uerfarne Godtroenheds. — Men siden jeg dog seer Dem; Jeg ærgrer mig, og skammer mig næsten over, at jeg ikke har spurgt om, hvad jeg sagtens alligevel har gjort mig Umag for at glemme. — —

Fru Lauter.

Og det er?

Berghorn.

De forſtaaer mig ikke. — Et ungt Fruentimmer, ſom nu vil være ſaa en ſytten Aar omtrent.

Fru Lauter.

I Sandhed, Herr Major! jeg er ikke ſtærk i at udlægge mørke Taler.

Berghorn.

Er min Tale Dem mørk? jeg ſkaer da gjøre den lys. De erindrer dog vel, ſaa et Par Aar efter Deres ſalig Mands Død, inden jeg endnu havde ſtillet mig ved det Gods henne ved Siden af Deres — da den ſlaue Dreng, denne Eitelfels, løb der om Dem. Fruen blev upaaſelig. En lille Reiſe paa nogle Maaneder blev nødvendig. De gjorde mig den Ære at betjene Dem af min Fortrolighed, for at ſkjule Frugten deraf.

Fru Lauter.

De er en gruſom Mand, Herr Major! De burde ſkaane mit Hjerte for den knuſende Erindring om et ulykkeligt Øieblikks Forvildelſe. Det vilde De, derſom De vidſte, at det frembragte en Pige, Herr Major, ſaa elſkværdig, ſmuk, velopdragen.

Berghorn.

Det er mig kjært, at De dog ikke reent er en Ravnemoder. Jeg havde neppe ventet det.

Fru Lauter.

I Sandhed, fordi De er Medvider i den fatale Tildragelſe, maa jeg taale af Dem, hvad der er haardt

it forbeie. Og, naar jeg nu siger Dem, at denne forvildelse har koſtet mig hvert Aar til de Folk, hos hvilke den lille Uſkyldige blev henſat, over 50 Rbdlr? Nu er hun da ogſaa kommen ſaavidt, at hun ſkal være ſaa god at ſørge for ſig ſelv.

Berghorn.

Det gjør De Dem til af? — Hvor meget koſter vel Deres Herr Søn Dem om Aaret for det, han anvender paa at holde andre elendige Skabninger i Fordærvelſen? Det er nu mange Aar ſiden jeg ſagde Dem. Jeg ſøgte Dem ikke. Det ærgrer mig, at jeg ſtødte paa Dem.

Fru Lauter.

Mig ikke mindre. De er en utaalelig Mand, Herr Major! Jeg veed ikke heller, hvorfor jeg længer ſkulde udholde denne kjedſommelige Samtale. (Ved ſig ſelv.) Han er dog for ærlig til at røbe, hvad han engang har lovet at fortie.

Sjette Optrin.

Berghorn (allene.)

Det er en Moder! O af dem voxer der da og Born frem! Lykkelige de, ſom de reent ud aldrig beſatte ſig med. Det glæder mig dog, at jeg fik at vide, det ſtakkels Pigebarn er blevet der hos den ſikkelige Kone, ſom tog imod hende, da hun var ſpæd. Det er Uret, at jeg ſaalænge ikke har underrettet mig derom,

da jeg dog var Medvider. Hvor naturligt, at der af saadanne forladte Stakler ellers bliver det Slags, som gaae her, og lægge an paa at ødelægge dem, der endnu kan ødelægges. Ha! der kommer en, den ene af de to, som min flinke, unge Provindskrabat er falden i Kloerne paa. Jeg maae give mig i Snak med hende, skjøndt det falder lidt tungt at tale skikkelig til det Slags.

Syvende Optrin.

Berghorn. Agnes.

Berghorn.

Et Ord, lille Jomfru!

Agnes.

Min Herre!

Berghorn.

Det er hende, som logerer her med Ludvig Burchhard?

Agnes.

Med min Cousin, Ludvig Burchhard, og min Søster Adelgide Dupuis.

Berghorn (med stigende Bitterhed.)

Cousin? hør Jomfru! hun maa ikke kalde ham Cousin. Jeg liber det ikke, hører hun.

Agnes.

De kjender ham, min Herre!

Berghorn ([illegible])

De vil komme i [illegible] for ham.

Agnes.

[illegible], min Herre! [illegible] De [illegible], [illegible] — —

Berghorn.

[illegible] med mig, [illegible] Pige; [illegible] Stolte over de [illegible] Aar, [illegible] — —

Agnes.

[illegible], og [illegible] min [illegible]. [illegible] af [illegible] Stemme [illegible] mig [illegible] og [illegible] Mand.

Berghorn.

Det er jeg. Men [illegible]?

Agnes.

E, [illegible] De [illegible] min [illegible], [illegible] mig [illegible] Herr [illegible]. De [illegible] om ham. Det er [illegible], [illegible] min [illegible]; men, min Herre! [illegible] for [illegible] Tid, [illegible] Ludvig, [illegible] om ham, at han [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] Mund, og [illegible] alle Mennesker om ham i den Eyr, [illegible].

Berghorn.

For Pokker! derfor, juſt derfor. Forſtaaer hun mig ikke? det vilde hun være vel tjent med, om det rygtedes! Jeg forſikkrer hende om, der vil ingen i Længden komme til at troe, at hun har faaet ham til at blive en Udhaler.

Agnes (beængſtet.)

Min Herre! jeg ſkulde — —

Berghorn.

Nu hun, eller hendes ſmukke ſaa kaldte Søſter. Jeg ſiger, ingen ſkal komme til' at troe det om ham, fordi det aldrig vil blive ſandt, uagtet man ſeer ham her hver Dag i ſaadant Selſkab.

Agnes.

Det, De der ſiger, ærværdige Gamle! Jeg forſtaaer ikke Deres Ord — men Deres Tone — Deres Mine ſiger mig noget ſaa — De knuſer mig, ærværdige Gamle! De giver mig et Lys — en Mistanke — —

Berghorn.

Pige! Du ſeer mig ſaa uſkyldig ud, at — ſaa gammel jeg er — ſaa undſkylder jeg dog ganſke Ludvig; jeg kan ſelv ikke tilgavns troe om Dig, det, dog ingen tvivler om; heller ikke kan jeg tale haardt til Dig. — Ulykkelige Barn! Gid jeg kunde ſige, uſkyldige, ulykkelige Barn! er der nogen virkelig Godhed endnu hos Dig, Du Lærling af Mamſell Dupuis, ſaa ſkaan den brave, den herlige unge Burchhard, i det mindſte

for den Skjændsel, at gaae her for hele Verdens Øine ned en saadan, som — den Mamsell Dupuis er, og om hun vilde opdrage Dig, ulykkelige, til at blive. for Resten! man passer paa Jer; og Vee hende og Dig, m venlig Advarsel bliver frugteslos.

Ottende Optrin.

Agnes (allene.)

Altsaa — altsaa — er Adelaide et Fruentimmer, hvis Omgang en ædel ung Mand skal skaanes for — eg jeg — jeg skal være hendes Lærling! "Ulykkelige Barn", siger han; og, "gid jeg kunde sige, uskyldige ulykkelige!" Det troer Du altsaa ikke at kunne, ædle, grusomme Gamle? Græsseligt! græsseligt — Det skulde være muligt! O! det er slette forvildede Mennesker, der kommer. Der er i Adelaides hele Adfærd meget, som jeg aldrig har kunnet forklare mig, især siden hun kom hid — Og den Gamles ærlige godmodige Anstgt — og — O jeg maa tale med Adelaide, reent ud, uden Forbeholdenhed. Og, naar saa hun virkelig er, hvad hun alt for meget lader frygte, hun er — s hvor — hvor flyer jeg saa hen?

Niende Optrin.

Agnes. Kammerherre Eitelfels. Hofraaden.

Hofraaden.

Den søde lille Agnes!

Eitelfels (fanger Hende, i det hun vil løbe.)

Agnes vil igjen ſmutte fra mig.

Agnes.

Ret, ret! Min Herre! Det er ret, at De begegner mig ſaa. Der er ret, at De viſer for heele Verden, at De er et ſkamløſt Menneſke, og at jeg hører med til det Slags Folk.

Eitelfels.

Er Du gal, Pige?

Agnes.

De hører jo, jeg ſiger, De er det, min Herre! juſt derfor — hvor kan De, De, et Menneſke af vores Selſkab — ville noget, ſom er ret? Forſtaaer De mig ikke? Det er ret, De gjør, hvor kan De da ville gjøre det! — Derfor — o derfor lad mig gaae!

Hofraaden.

Jeg beder, Herr Kammerherre! for min Skyld!

(Eitelfels ſlipper Hende.)

Agnes (til Hofraaden.)

Tak min Herre! — ſkjøndt ogſaa af vore Folk! Tak! — Skulde det have hændet Dem før, at en Ulykſalig har været Dem forbunden? (Gaaer.)

Tiende Optrin.

Eitelfels. Hofraaden.

Hofraaden.

Hvor De er uforſigtig! Tilgiv mig! Herr Kam-

[illegible]! at jeg er saa fri, at sige Dem det; De [illegible] reent, at jeg er med. Virkelig! hvor kan De [illegible], at jeg er i en Stilling, som gjør det nødvendigt at være yderst tilbageholden.

Eitelfels.

For Fanden! Hvem kan erindre en saadan hjertebrydende Roman, naar den søde Unge flyver een lige i Armen? I Aftes, da De i Mørke sneeg Dem ind ad Bagjæren, gik det an.

Hofraaden.

Ja seer De; det er ganske noget andet.

Eitelfels.

Jeg begriber! kom den pertentlige Landsbypige, Deres Rose, efter det; der vilde blive en Cathechisering. Men hvad gik der i Dag af den lille Satan?

Hofraaden.

Nykker! Dog hun er novice endnu. Har ikke Mademoiselle Dupuis ogsaa formanet Dem?

Eitelfels.

Vist har hun! Men min Gud! Hun var ogsaa [illegible] landsbybly det Par Gange, jeg før saae hende. Men hørde De nu, hvad hun sagde?

Hofraaden.

Tør jeg give mig den Frihed, at sige Dem det, [illegible] De neppe den rette Maade til at tæmme saadan [illegible]. Det turde jeg nu paatage mig saa vist.

Eitelfels.

Min Methode tør ogsaa slaae an. Jeg har selv aftalt med vor gode Ven Max. Paa een eller anden Maade vil han nok hjelpe mig til at opdrage hende. Kun, at vi havde den pudseerlige Junker, som ingen forstaaer sig paa, af Halsen.

Hofraaden.

Det er en allerkjæreste sød Pige.

Eitelfels.

Nu! men jeg maae til min dejeuner. Det er Tid. Vil De endnu ikke være med? Betænk dog, en dejeuner dansant!

Hofraaden.

De veed, min kjære Herskerinde vil ikke; Kan da jeg? Det er Frierdagene, Herr Kammerherre!

(De gaae.)

Ellevte Optrin.

Burchhards og Mamselle Dupuis Værelse.

Adelaide. Anthon. Dreistern. Carsten Weisbarth.

Adelaide.

Velkommen mine Herrer!

Carsten.

For Fanden! Han er alt ude, saa jeg fik endnu ikke gjøre hans Bekjendtskab! Og Agnes med?

Adelaide.

For længe siden begge to i det Grønne.

Carsten.

Det er Din Skyld, Anton! De maa vide, Mamselle Dupuis! Han har besluttet, at være stiff Fyr; han mærker, der kommer ikke noget ud af at være den evige søde Hyrde. For at lyde Hjertet op i Livet paa ham, tog vi Frokost sammen; men inden han kunde drive det, er alt Tiden forløben. Havde han faaet tomt bare et Par Glas endda, saa skulde De seet ham som et andet Menneske.

Adelaide.

Den Mangel vil jeg see at oprette. (Klinger.)

(Der bringes Frokost, Flasker og Glas.)

Anthon.

Ja, stiff Fyr vilde jeg blive. Men hvorden? som I andre Fuskere! Nei, som Buchhard; han forstaaer det tusind Gange bedre; med alt det, vilde jeg han var paa Bloksbjerg.

Carsten.

Som Buchhard! — men er Du ikke der alligevel jaloux paa ham, Kammerat! Nu saa har Du da Ulykke nok. Du er ligesaadan en Nar, som han. Det er Landsbynykker og Pertentlighed. Den første Regel for Omgang med de Skjønne er: pereat Jalousie! Staal paa det samme: pereat!

Anthon.

Nu da — nei den Skaal glider ikke; hvorfor ikke: pereat han, som tager os Agnes væk!

Adelaide.

Og dog kan De slaae Dem saa sikkert til Ro, thi for det første kan jeg gratulere Dem med den Efterretning, at Agnes er ligesaa slaaet i Dem, som De i hende.

Carsten.

Au! saa er hun jo tabt for heele den øvrige skattels Verden.

Adelaide.

Og for det andet er Herr Burchhard allerede engageret.

Carsten.

Hvem er ikke det?

Adelaide.

Han er her allene for at opsøge een vis Rose Gelner, som skal være kommen her til Brønden i Selskab med en Madame Rehberg fra Brunswig.

Carsten.

Og endda boer han her med Mademoiselle Dupuis og Agnes? Han er ikke saa gal.

Adelaide.

Han har givet mig selv i Commission at opsøge ham denne Madame Rehberg.

Carſten.

Men Rehberg! — det Navn. — Ja viſt! Tanten, og den lille ſøde Landsbypige. De er her med Frue Lauter.

Anthon.

Hun er deilig.

Carſten.

Men det er alt. Livløs, livløs, ſom Lilien i Enge.

Adelaide.

De kjender hende?

Anthon.

Det er jo hende, der ſkal have Fetter Lauter. De har været borte et par Dage her henne paa Modems Gods. I Aftes først kom de hid tilbage.

Carſten.

Smuk er hun, men ikke ſeer hun ud til, at nogen ſkulde unnage ſig langt for gjøre hendes Erobring. En fjon Bondepige i en Helgenindes Rolle. Ja Malerne give ogſaa undertiden detſlags Billeder eet kjønne Anſigter.

Anthon.

Men hvorledes kom De i Kaſt med denne ſmukke Figur, denne Herr Ludvig?

Carſten.

Vi glemme det væſentlige. Først hans Staal. Nu kan Du dog vel drikke den, da han vel ikke kan være Dig ſaa farlig længer. (De drikke.)

Anthon.

Hans Piges Skaal!

Adelaide

Begyndelsen til vores Bekjendtskab med ham var narrisk nok. I den By — hvad hedder den, en 15 a 16 Miile herfra, ligemeget — var Madame Rehberg og Niecen taget ind. Vi med. Han kom ilde, og havde jaget adskillige Nætter og Dage for at hale dem ind. Nu havde han naaet det; men alle Værelserne i Huset vare optagne. Han tog til Takke, satte sig ind i Caleschen, som havde bragt ham, og faldt naturligvis i een dyb Søvn. Dette vidste Kudsken intet af. Midt om Natten spænder han for, og kjører ham tilbage igjen til den forrige Station. Der vaagner han nu tidlig om Morgenen, og troer, han er endnu, hvor han om Natten var kommen. Det varer længe, førend han efter den latterligste Hurlumhei begreb Sammenhængen. Nu skyndte han sig da, alt det han kunde, tilbage igjen; men Madame Rehberg og hans Rose var imidlertid borte, og, hvor de var taget hen, vidste ingen. Vi, som om Aftenen havde hørt ham spørge med Heftighed om et par Damer, var der endnu, og kunde ikke vide, om det ikke maaskee var os. Os fandt han; og det var billigt, at vi søgte at holde ham skadesløs.

Carsten.

Naturligviis! og det forstaaer sig, han blev skadesløs!

Adelaide.

Med alt det, han farer Landet om efter en Pige, saa — oh! saa var han i Stand til at holde Dem, mine Herrer, artige Forelæsninger.

Carsten.

Det troer jeg. Skinsyg er han sagtens som Fanden.

Adelaide.

Troede Han, der var Aarsag dertil, saa vær vis paa, vi var ham qvit inden en Time. Derfor —

Carsten.

Men hvor bliver han nu af? jeg længes efter at gjøre hans Bekjendtskab; og Agnes sukker stakkels Anthon efter.

Anthon.

Sukker! Jeg sukker ikke længer. Jeg kunde ærgre mig over mig selv, at jeg ikke kan være en Fandens Fyr, som I andre; at den lille Her skal gjøre mig til en alvorlig Grinebider, mens I andre kan lee ad alle Indtryk. — Et Glas endnu: pereat al Alvorlighed, og pereat Sr. Burchardt! ho! der er Agnes!

Tolvte Optrin.

De Forrige. Agnes.

Anthon.

Nu Agnes! Den Skaal skal Du stemme i med. Oh! det Ansigt, Du der kommer med, det gjør det nødvendigt, Agnes, at Du stemmer i med os: Pokker i Vold med al Alvorlighed!

Agnes.

Sikkerlig! Herr Dreistern! o! sikkerlig. Jeg vilde ønske, at jeg kunde — — men ikke istemme den blot! o dikke, dikke den Skaal til en fuldkommen bedøvende Ruus. Jeg — behøver det.

Anthon (med Ømhed.)

Agnes!

Agnes (ligeledes med stærkt Udtryk.)

Anthon! — Men bort med al Alvorlighed! Var den ikke saa, Deres Skaal? Skulde De have havt nogen Alvorlighed paa Hjertet at jage bort! Jeg har blot to Ord at sige Mademoiselle Dupuis. Vilde De vel tillade mig det? Saa er jeg strax borte, og det er ikke min Skyld, om ikke al Deres Alvorlighed ogsaa er forbi.

Anthon

(som et Øieblik har været høist alvorlig.)

O — men der er jeg igjen en Drømmer. — Dit Sind er i Oprør, Agnes! Du har grædt. Jeg har i Gaar sat Dig Griller i Hovedet. Jeg sagde Dig,

jeg elſkede Dig, og det ſagde jeg ſom en Romanhelt! Det var dumt af mig. Tro mig ikke. Jeg holder af Dig; men den Alvorlighed er Narreri; See Du, jeg er en ung Galning, ſom alle de, her ſværmer om Dig. Jeg holder meere af Dig, end alle de andre tilſammen. Men en Galning er jeg. Det var alt for alvorligt Spidsbuberi, om jeg vilde indbilde Dig, at jeg eller nogen ærlig Karl meente Dig det alvorligere.

Adelaide.

For Himlens Skyld, Her Dreiſtern! — De ſeer dog, Menneſket er forvildet, Agnes!

Agnes.

Jeg ſeer — o jeg ſeer! Anthon! Tak, Tak, for Deres Ærlighed! Jeg vidſte det før. Jeg burde vidſt det. De gior mig fuldkommen overbeviiſt, om jeg ikke var —

Anthon.

Jeg forſtaaer Dig ſagtens ikke, Pige! Ikke heller gad jeg ſpeculere derpaa. Men Du forſtaaer mig, og ved, at jeg holder af Dig, ſom en ærlig Galning. — See! der har vi Burchard.

Trettende Optrin.

De Forrige. Ludvig.

Anthon.

De finder Selſkab! en endnu af Adelaides gamle Venner. En feiendes Fyr, Herr Burchard!

Ludvig (hilser med Kunde.)

Anthon.

De maa tage Frokost med, o, ja vist, De maa gjøre alting med; det har jeg for min Part besluttet. Ifær den Skaal, vi drak for et Øieblik siden, den forsjener at gjentages: Fanden i Volds med al Alvorlighed!

Ludvig.

Jeg drikker ingen Vin til min Frokost, og ingen affindige Skaaler.

Anthon.

Affindige! nu vel! men De maa! See her! Jeg stemmer den med den søde Agnes paa mit Stjød.

Ludvig (leidt befalende.)

Skiv Pigen, min Herre!

Anthon.

De befaler? med hvad Ret?

Ludvig.

De er hos mig.

Anthon.

Det veed jeg. Men De befaler?

Ludvig.

Og tillige, at De strax forlader Dem bort.

Anthon.

Hverken det ene eller det andet.

Ludvig.

Ikke? Paa Øieblikket, min Herre! eller jeg tager Dem ud.

Anthon.

Hvad? De kaſter mig ud? Veed De, hvem De taler med? (gaaer ham paa Livet.)

Carſten.

Du vover!

Ludvig.

Vover? hvad kalde jeg vove, ved at opfylde den Pligt, at ſtille mine Veninder ved et Par uforſkammede.

Agnes

(vender ſine Hender i ſtum Fortvivlelſe.)

Adelaide.

Min Herr Couſin! mine Herrer!

Carſten

(da Ludvig har kryſtet dem mod Døren.)

Lad os gaae!

Anthon.

Vel, min Herre! jeg gaaer, for denne Gang. Men vi tales ved! alvorlig tales vi ved.

Fjortende Optrin.

Ludvig. Adelaide. Agnes.

Adelaide.

Herr Burchard! Couſin! Hvad har De der giort? Og De kan overtale Dem ſaa forſkrækkelig?

Ludvig (anderledes rolig.)

Tal Dem! hvad — kunde jeg andet?

Agnes.

Græseligt! o Ludvig, Ludvig! Vidſte De — Oh, mig, o ogſaa mig — gjør De dette for, udſætter Dem ſelv for alle gode Menneſkers Omdømme! Og jeg, jeg! —

Adelaide.

Og det Folk af Stand, og med den Allarm! Jeg er vis paa, alle Folkene i Huſet hørde det.

Ludvig.

Veed da ikke hele Verden alligevel, at en ublu Skurk, ſom fornærmer Uſkyldighed, maa — i det mindſte kaſtes paa Døren. Men Du ſeer jo forfærdelig bleeg og forvirret ud, lille Couſine!

Agnes.

O Herr Burchard! ikke mere det Navn! Ikke Ludvig! thi uagtet De er her — og uagtet det, Pigen, vi mødte, fortalte, og ſom jeg maa have misforſtaaet — er De uſkyldig, ſom De er ædel og god. O men derfor beder jeg, beſværger jeg Dem: ſkynd Dem bort fra os, kom aldrig til os mere! Tak, uendelig Tak for Deres Godhed.

Adelaide.

Hun er ſyg, haardt angrebet, arme Agnes! Hun behøver virkelig Doctoren. Føl engang hendes Puls, og ſee Hendes Øine! Sødeſte Couſin! Derſom De ſelv vilde ſpringe hen til Doctoren, ſaa kom han ſtrax! Stakkels gode Agnes:

Ludvig.

Virkelig er hun ikke vel. Jeg gaaer i Øieblikket at hente ham.

Femtende Optrin.

Adelaide. Agnes.

Agnes.

Ludvig! Du gaaer — Men vel! Naar Du kommer tilbage, saa er Agnes borte! Hendes Tak, hendes Høiagtelse, ædle unge Mand, bliver stedse hos Dig. — O Din Tilgivelse! Men den skal Du ikke nægte mig, naar Du saaer vide, hvad Du ikke veed.

Adelaide.

Du er forunderlig, Pige! Din Forstand —

Agnes.

Ja forunderlig er den med et i Dag bleven opklaret. Jeg forstaaer, hvad jeg, desværre, før ikke forstod.

Adelaide.

Hvad da, min Engel?

Agnes.

Deres! O! jeg var Deres. — Et forladt Barn, tankeløs, uerfaren. De — gjorde mig til Deres Lærling, sagde den graahærdede Gamle. — Jeg har udlært, Mamsell Dupuis! — O! havde De et Hjerte at tale til, saa vilde jeg fortælle Dem den Elendighed, den uudsigelige Jammer, De har draget over mig, og

over Dem selv, hvis De kunde føle den. Det har De ikke. Men jeg vil meddeele Dem en Advarsel, som jeg selv har faaet. Dersom De ved Deres Omgang vedbliver at udsætte Herr Burchard for at agtes lige med det Slags Mennesker, som De for Resten omgaaes, saa — man passer paa Dem, hører De — saa venter Straffen paa Dem — ikke den sande, den værste, som brænder i Hjertets Inderste — men den Behandling, Skjendsel, og Forfølgelse, Lovene skylder saadanne, som De er — og som jeg skulde have været. (Gaaer.)

Adelaide.

Er Pigen reent gaaet fra Vid og Sands? — Hun løber sin Vei! Men Agnes!! — Skulde hun virkelig for Alvor pakke sig bort? Nu, hende var der saa aldrig bleven noget af.

Andet Optog.

Værelse hos Madame Rehberg.

Første Optrin.

Rose. Madam Rehberg.

Rose.

Saa høflig.

Madam Rehberg.

Det er ogsaa en Feil?

Roſe.

Jeg vil ikke, min Mand ſkal være høflig imod mig.

Madam Rehberg.

En ſmuk Lære. Heller grov?

Roſe.

Det juſt ikke.

Madam Rehberg.

Hvordan da?

Roſe.

Saadan, ſom Hofraaden ikke er.

Madam Rehberg.

Det vilde ſee kjønt! ud naar din Mand eller Brudgom kom travende ind i Stuen, lod Hatten ſidde ned paa Næſen, og ſaae ikke til Dig.

Roſe.

Nu, naar han i det Øieblik havde andet at ſee eller tænke paa; — bedre, end om han ſlog Ryggen i alting ſaa krum en Bue, og var følesløs nok til at ſee blid paa mig, naar jeg ſaae fortrædelig paa Ham.

Madam Rehberg.

Eller, naar han vilde ud at ſpadſere med Dig, ſagde: Madam! Geſvindt! følg! hurtig! hendes Viſte og Handſker!

Roſe.

Han blev mig derved ikke ſaa foragtelig, ſom naar han ſpilte fremmed Kavaleer, eller underdanig

Stave, og med ydmygt Haandkys udbad ſig det, ſom noget, der behøvede ſtor Opofrelſe?

Madam Rehberg.

Brug din Fornuft, Pige!

Roſe.

Den ſiger, jeg ſkal ikke begaae en dum Streg.

Madam Rehberg.

Hvad kalder Du en dum Streg?

Roſe.

F. Ex. om jeg givtede mig med Hofraaden.

Madam Rehberg.

Aarſag! Fornuftig, mit Barn.

Roſe.

Han er ſaa høflig, intet uden høflig. Jeg kan ikke elſke Ham, han vjſt ligeſaalidt mig.

Madam Rehberg.

Han ikke? Hofraad Lauter? Nu maa det maa Du dog tillade ham ſelv, bedſt at vide. En fornuftig Mand; det tilſtaaer Du dog?

Roſe.

Han kan ingen elſke, følgelig heller ikke mig. O lad ham have Fornuft længe nok! Han ſkal have Hjerte for at kunne elſke; og har han begge Deele, ſaa kan han ikke ville bukke ſig en Pige til, ſom ikke kan tage ham.

Madam Rehberg.

Han kan ikke elſke! Du er en enfoldig halſtarrig

Tos! — Og har Du ikke dog selv givet mig Haab, og selv Anledning til, at det er kommen saavidt, som det er kommen. Var det ikke med Dit fulde Samtykke, vi reiste hen til Fru Lauter, Hofraadens Moder.

Rose.

Men skulde nødvendig deraf flyde, at jeg skulde ægte hendes Søn?

Madam Rehberg.

Ja jeg saae nok, hvad jeg saae. Før sik alle Friere Afslag for Ludvigs Skyld, til Du kom efter, at han var en vild flemknegt. Siden da Du sik det Nys om, at han skulde givtes, saa i det første Øieblik besluttede vi at hevne os, og maaskee tage imod et Tilbud.

Rose.

O Tante! Sandelig, Tante!.....

Madame Rehberg.

Imidlertid har jeg, saa at sige, indladt mig med Frue Lauter; og nu skal jeg staae i Stikken, siden det kanskee ikke er saa reent med Ludvigs Givtermaal.

Rose.

Tael ikke meer om ham, Tante. Ham vil vi glemme.

Madam Rehberg.

Om vi kan, Barn! Om vi kan, ja. Nei, vi skal gjøre, hvad vi ikke kan lade; erindre ham, siden vi dog ikke noget Øieblik kan glemme ham. Vi vil lade ham vederfares Ret, og tilstaae, at han var en

ædel Knos, ærlig og flink, og elskværdig, saameget som nogen kan være, derfor havde Du Ret i at elske ham.

Rose.

Kjæreste Tante, hvortil?.....

Madam Rehberg.

O du giver dog ikke saa nøie høre det. Du veed, det var mig ikke imod, om det var bleven ham, om Du endogsaa havde tilgivet ham, den Gang, han ikke endnu havde gjort det alt for galt.

Rose.

Jeg har tilgivet ham, og vil aldrig mere tænke paa ham.

Madam Rehberg.

Nei tilgivet ham har Du ikke; jeg veed det; og Du vil heller aldrig tilgive ham; og deri har Du ogsaa Ret, Du Hjertens gode Pige! Et Øiebliks Forvildelse kunde være, hvad det var, naar for Resten ingen fik videre Nys om det; men saa mange saadanne Historier, som da han kom der i Værtshuuset i Skoven, hvor vi maatte tage ind, da vor Vogn var gaaet itu, og bragte der en gemeen Qvinde med sig, og maatte lade sig der overrumple der for alle Folkene; og saa siden der i Cassel at snige sig ind i Huset hos Kammerpigen, og lade sig gribe i et Klædeskab med hendes Natkyse og Kaabe paa.

Rose.

Hold op, bedste Tante, hvor gider De — ?

En Tiener.

Hofraad Lauter!

Rose.

Jeg kan ikke tage imod ham. Tante! jeg tager ikke imod Hofraaden. For Guds Skyld!

Madam Rehberg.

Nu, nu, Barn! Jeg noder dig jo ikke. Siden! siden! Du maa have Stunder at fatte Dig.

Rose.

Jeg er ikke hjemme. Jeg er syg; jeg er — i det mindste ikke nu.

Madam Rehberg.

Nei, nei! Jeg gaaer ind at hilse paa ham i den anden Stue. Lad mig kun!

Andet Optrin.

Rose

(lukker Dørene efter Madam Rehberg, og slaaer Slaaen for.)

Rose.

Nei! nei jeg vil ikke see denne høflige Hofraad. Tor jeg ikke for Verdens Øine og i Selskab tale mere om min Ludvig, saa skal dog ingen forstyrre min Ensomhed (fætter sig med Haanden under Kinden.) Her vil jeg kun tænke dig, tilbagekalde vores Ungdoms henfarne Dage. — Og kan jeg da troe Dig til alt det, du beskyldes for? Det, jeg selv var saa hastig, o gandske vist for hastig, at troe dig istand til?

Tredie Optrin.

Hanne. Roſe.

Hanne (glad og frydſom.)

Jomfru! Jomfru Gelner!

Roſe.

Hvad godt, gode Hanne!

Hanne.

O noget meget godt, men —

Roſe.

Hvorfor men?

Hanne.

De er ſaa bedrøvet, ſaa forſørget — og det, jeg har at ſige, er ſaa inderlig fornøieligt — Jeg tør ikke —

Roſe.

Tael, min gode Pige; Jeg behøver det fornøielige, jeg hører det gierne.

Hanne.

Jeg kan ikke ſee ſaa megen Sorrig, ſom den, der hviler over Deres Øine, uden at græde; og — det er ſaa kort ſiden jeg kom til Dem, og De kiender mig ſaa lidt, at jeg ikke kan forlange at vide, hvorfor.

Roſe.

Hvortil nyttede det hende ogſaa?

Hanne.

Men enten jeg er glad eller bedrøvet, ſaa maa

jeg have nogen, noget godt Menneſke at ſige det til, ſom vil glæde ſig eller græde med mig.

Roſe.

Nu kom kun med, hvad hun har at udtomme.

Hanne.

Jeg er ſprunget her lidt udenfor Huſet ud imellem Træerne, for jeg maa ud, hvor jeg kan aande frit, om jeg ſkal trives.

Roſe.

Og der?

Hanne.

O der mødte jeg — hvor kunde jeg tænke paa det? — en Broder, ſom jeg har faaet.

Roſe.

Hun holder da meget af denne Broder?

Hanne.

O ſaa inderlig. Det gjorde ſandelig De ogſaa, Jomfru, naar De kjendte ham.

Roſe.

Det er hun ſaa vis paa?

Hanne.

Som paa, at jeg er til. Vidſte De kun, hvorledes jeg kom til denne Broder. Seer De. Jeg havde den Gang — det er kun et Aar ſiden — Condition hos Kammeraadinde Bøhr i Caſſel. I Huſet boede en Kone, der var ſaa ulykkelig, forladt, ſyg, hjelpeløs. Jeg fik Nys om en Fremmed, der var i Byen, ſom

Tredie Optrin.

Hanne. Roſe.

Hanne (glad og frygtſom.)

Jomfru! Jomfru Gelner!

Roſe.

Hvad godt, gode Hanne!

Hanne.

O noget meget godt, men —

Roſe.

Hvorfor men?

Hanne.

De er ſaa bedrøvet, ſaa forſørget — og det, jeg har at ſige, er ſaa inderlig fornøieligt — Jeg tør ikke —

Roſe.

Tael, min gode Pige; Jeg behøver det fornøielige, jeg hører det gjerne.

Hanne.

Jeg kan ikke ſee ſaa megen Sorrig, ſom den, der hviler over Deres Øine, uden at græde; og — det er ſaa kort ſiden jeg kom til Dem, og De kjender mig ſaa lidt, at jeg ikke kan forlange at vide, hvorfor.

Roſe.

Hvortil nyttede det hende ogſaa?

Hanne.

Men enten jeg er glad eller bedrøvet, ſaa maa

jeg have nogen, noget godt Menneſke at ſige det til, ſom vil glæde ſig eller græde med mig.

Roſe.

Nu kom kun med, hvad hun har at udtomme.

Hanne.

Jeg er ſprunget her lidt udenfor Huſet ud imellem Træerne, for jeg maa ud, hvor jeg kan aande frit, om jeg ſkal trives.

Roſe.

Og der?

Hanne.

O der mødte jeg — hvor kunde jeg tænke paa det? — en Broder, ſom jeg har ſaaet.

Roſe.

Hun holder da meget af denne Broder?

Hanne.

O ſaa inderlig. Det gjorde ſandelig De ogſaa, Jomfru, naar De kjendte ham.

Roſe.

Det er hun ſaa vis paa?

Hanne.

Som paa, at jeg er til. Vidſte De kun, hvorledes jeg kom til denne Broder. Seer De. Jeg havde den Gang — det er kun et Aar ſiden — Condition hos Kammeraadinde Bæhr i Caſſel. I Huſet boede en Kone, der var ſaa ulykkelig, forladt, ſyg, hjelpeløs. Jeg fik Nys om en Fremmed, der var i Byen, ſom

havde saa mange Penge, og som havde givet, jeg veed ikke, hvormange, Louisdorer til en fattig Familie, jeg kjendte, hvis Nød han havde opdaget. Jeg henvendte mig til ham om noget for min stakkels Kone. Jeg fik ogsaa skikkelig, men han forlangte at tale med hende, for maaskee at gjøre noget tilgavns for hende, sagde han. Fru Bahr er en streng Kone. Jeg maatte lade ham passere for min Broder, om jeg skulde faae Adgang for ham i Huset. — De seer paa mig, De troer dog ikke, jeg fortæller Dem Eventyr?

Rose (heftig.)

Og naar — hvorlængé er det siden? Bliv ved! bliv ved!

Hanne.

Snart et Aar; ja i Fior Høst.

Rose.

Og hans Navn.

Hanne.

Det veed jeg ikke; jeg fik det aldrig at vide. Min Bróder kaldte jeg ham. Dog jo — det er sandt, han maatte dog hedde, ligesom hans Fader. Og han — ja hvad var det nu? — han kom der med sin Familie, medens han endnu var i Cassel — de boede omme til Kjøbmand Salters.

Rose.

Ludvig Burchard?

Hanne.

Burchard, rigtig Burchard fra Elbergen. De kjender ham?

Roſe (fatter ſig.)

Af Navn! — (for ſig ſelv.) o! ſkulde Hanne være den Pige? —

Hanne.

O Jomfru! De ſkulde velſigne det Navn, og ham, der bær det. Det meeſt velſignede Menneſke under Solen. Vidſte De, hvad han udrettede for den ulykkelige Kone; for alle dem, ſom behøvede en Menneſkeven!

Roſe.

Ogſaa deraf veed jeg en Deel, gode Hanne.

Hanne.

Ja men ſaa ſkulde De vide Løier. En Aften, da han havde været hos Miniſteren, eller ude paa Landet for Konen, jeg taler om, og havde mange Ting med hende at afhandle, ſaa blev han derover hos hende til meget ſilde, da alle Folk i Huſet var i Seng, paa mig nær. Og ſaa lukkede de Gadedøren; og da han ſkulde ud, kunde han ikke komme ud, uden at vække hele Huſet. Det havde da ſeet ud, omtrent, ſom om han havde gjort et Nattebeſøg hos hende, og det havde han ikke, og var for god til at lade det ſee ſaadan ud. Hvad ſkulde han gjøre? Koldt og Regnvejr var det. Han gaaer op paa mit Kammer. Vi ſidde, og ſladdre;

en gammel Knegt i Huſet lurer; ſeer en Fremmed liſte ſig om Natten op ad Trappen, ſætter ſig i Hovedet, det er en Tyv, ja endogſaa, at jeg ſtaaer i Forbindelſe med ham, troer jeg; Han ſender i al Stilhed efter Politiet, det kommer, og — trækker min Herr Broder frem af et Skab, hvor jeg havde ſkjult ham, da der blev Spektakel, og vi ikke vidſte, hvad det havde at betyde.

Roſe

(ude af ſig ſelv for Glæde.)

Hanne, Hanne! — og det er ſandt, den rene Sandhed, hvad hun der ſiger?

Hanne.

Men hvorfor i al Verden, Jomfru, ſkulde jeg —

Roſe.

Himlens bedſte Velſignelſe over min — — (ſtræber at fatte ſig.) min gode Hanne, ſom ſætter ſaa megen Priis paa et godt Hjerte.

Hanne.

Jeg vidſte nok, det maatte være Dem kjært, at lære at kjende denne Broder; og nu har jeg ham her; jeg har talt med ham —

Roſe.

Og hvor? — hvad vilde jeg ſige? Ja jeg er virkelig glad — paa hendes Vegne meget glad over — — og — — men nei! jeg er ſaa underlig i Dag — jeg leer, og jeg græder — Jeg ſkammer mig — Hør Han-

ne! hun maa ikke sige til nogen, hvor besynderlig jeg bær mig ad. Der — —, hun maa have noget at gjøre hendes Broder tilgode med, om han skulde komme (giver hende Penge.) Saa Tak for hendes Fortælling! Lad mig være lidt allene, gode Hanne!

Hanne.

I Sandhed Jomfrue — hvad skal jeg med det meget? De —

Rose.

Tag, tag! som jeg har sagt. Er der noget tilovers, saa den første Fattige, hun træffer, lad ham glæde sig med hende. Gaa! gaa! lad mig være allene.

Hanne

(med betydende Mine gaaer.)

Fjerde Optrin.

Rose (allene.)

Altsaa — Gode Gud! — hvor jeg har giort den ædle, ædle Ludvig Uret? Uret gjorde vi ham! O Uret med enhver Tanke, elskede Ludvig, som fornærmede Dig. Tilgiv, tilgiv! O at jeg kunde kysse den velsignelsesrige Haand med Bøn om Tilgivelse! Saaledes; saaledes skal hver Tvivl mod Dig udslettes og forsvinde — Og Du er her, Ludvig? Hvorfor er Du ikke her, her ved mit Hjerte, Din Roses elskende Hjerte! (efter nogen Tanshed.) Men han er her i Pyrmont, og kommer ikke til os. Kan han være uvidende — — Men see ham

maa jeg dog (kalder ud af Døren.) Hanne! Gaa ind, og beed Tante trine herud. — Ja see ham, spejde hans Øine — nei ikke spejde! ingen Mistanke mere! kun se ham — ham.

Femte Optrin.

Madam Rehberg. Rose.

Rose.

Jeg er i lettere Stemning, søde Tante, jeg er nu munter, meget munter. Kan Tante ikke snart faae Hofraaden bort, saa vi kunde gjøre en Tour endnu inden Bordet?

Madam Rehberg.

Pige! synes Du da virkelig, at det kan bestaae med sund Fornuft og Skikkelighed, at vise ham bort, og saa i Øieblikket gaae ud?

Rose.

Nei! o nei! ikke engang ham maa man bedrøve i Dag. — O men hvad! — Jeg maa jo see ham alligevel. Lad ham gaae med.

Madam Rehberg.

Hvad skriver vi da i Dag, at Du paa engang er bleven saa til Sinds? Ret min Pige! Ret! — (ind i næste Værelse.) Herr Hofraaden er min Niece velkommen.

Siette Optrin.

Hofraad Lauter. De Forrige.

Lauter (ziret og stram.)

Smukkeste Rose! jeg har den Ære at gjøre Dem min Opvartning.

Rose.

Og min Tante og jeg give os den Frihed at foreslaae Dem strax en lille Spadseregang.

Lauter.

De tilgive mig, at jeg giver mig den Frihed at sige Dem: De har Uret.

Rose.

De kan ikke! Men, bevare os! Uleilighed vil vi ikke gjøre Dem. Vi gjør vor Spadseretour allene.

Lauter.

Virkeligen. De straffer mig for haardt, fordi jeg bristede mig til at sige, De havde Uret. Jeg vilde kun sige, at da Klokken alt er eet, og De endnu i Dag ikke har spadseret, saa, da Veiret i Dag er saa usigeligt skjønt — næsten som De, skjønneste Jomfrue Gelner — saa har De Uret i først nu at gaae ud.

Madam Rehberg.

Næsten siger jeg med Rose, De er alt for høflig, Hr. Hofraad! Men brug dog Deres Forstand!

Lauter.

I det Øieblik jeg, efter Advarsel, begynder med at sige Dem, De har Uret.

Rose.

Giv min Tante Deres Arm, Herr Hofraad!

Lauter.

Jeg har [illegible]n Ære.

Syvende Optrin.

(En fattig Stue.)

Mester Peter. Lise.

Mester Peter

(kommer med sit Persejern, og presser paa en Kiole, der er snart færdig)

Noget maatte det hjelpe; en heel Deel i det mindste.

Lise

(kommer paa Tæerne ind fra Sideværelset og sætter sig ved sit Syrtøi.)

Hvilket, min Fader?

Mester Peter.

Hvordan er det med Din Moder?

Lise.

Hun har været lidt roligere, og nu, synes det, som hun slumrer en Smule.

Mester Peter.

Det kunde hun da ogsaa trænge til efter en Dag,

ſem i Gaar, og en ſaadan Nat. — (for ſig ſelv.) Her ellene ſkal der komme ſnart hvert Aar en 3000, ſiger man.

Liſe.

Faer taler med ſig ſelv.

Meſter Peter.

Jeg regner over, hvad det vilde udgjøre, derſom de tog alle de unge endnu nogenlebes brugbare Bengler, her kommer, og ſendte dem til America.

Liſe.

Ak — til America?

Meſter Peter.

Hvormange kommer her vel i Brøndtiden hvert Aar? og nu til Achen, og til, jeg veed ikke? Mange bliver der dog hjemme, ſom ikke forſtaae at knibe Kortene ſaa, at de kan faae Reiſepenge. Alle de mange ſkulde de ſende over, og lade forſøge, om de kunde ſtaae ſig, eller blive ſkudte veb Totaliternes Armee.

Liſe.

O hvorfor ſkulde der ſendes nogen over, til der at ſlagtes?

Meſter Peter.

Nu jeg ſiger jo, Benglerne; de, ſom komme, for at ſpille deres eller andres Penge bort, for at lure paa unge fordærvede Fløſer, og plukke dem; for at forføre Toſer, eller lade ſig forføre, — — er de bedre værd,

siden der dog skal sendes nogen for at slagtes? Saa behøvede de ikke en ærlig Karl, som vor stakkels Hans?

Lise.

O vor stakkels Hans.

Mester Peter.

Og saa kunde saadan en Karl, som den vakre Kammerherre, dog nyttes til Noget.

Lise.

Min Fader! Jeg kan dog ikke ret faae i Hovedet, hvorfor Fader ikke vilde, jeg maatte tage imod det Tilbud af den gode velsignede Hanne i Morges. Den kjere Pige, som vilde gjort Udlægget, og græd, og bad saa inderlig, at Fader dog vilde kun tage imod det!

Mester Peter.

Endnu engang, Pige! Ærlighed varer længst. Det var alt, hvad hun havde i Verden, alt, hvad der skulde gjøre hendes Lykke. Det var Taabelighed af Pigen. Saadan Hjelp er ingen Hjelp. Det er Tyveri, at benytte sig af Folks Taabelighed. (det banker.) Kom ind.

Ottende Optrin.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig.

Jeg veed ikke, om jeg gaaer feil.

Mester Peter.

Det kommer an paa, hvad De søger, min Herre!

Søger De, hvad Mangden, troer jeg, af de unge Jurer søger i Pyrmont, Lystighed og Slapperment, eller Piger, der ville lade sig forføre, eller tjenstfærdige Folk, som vil leie et Bagværelse bort til hemmelige Sammenkomster, eller ogsaa — som ogsaa skeer — unge Knøse, som ere dumme nok til at sælge sig selv for en Ruus og rare Løvter, til at lade sig slagte i fremmed Herres Tjeneste, og deslige, saa gaaer De feil! Herre;

Ludvig.

Jeg søger intet af alt det, min gode Mand!

Mester Peter.

Søger De om en Skrædder, som kan give brav Credit, og mager det saa, at han skaaer sig, naar Halvparten af hans Kunder betaler — saa søger De ogsaa feil.

Ludvig.

Ligesaalidt, Mester!

Mester Peter.

Men søger De en Skrædder, som gjør Dem en velsnet og velskaaren Kjole, i kortest mulig Tid, for tvivlant ordentlig Betaling, saa er Mester Peter Manden.

Ludvig.

De er uden Tvivl vant til at være i slette Folkes Hænder, siden De gjetter paa, at jeg just skulde have et Ærende.

Mester Peter.

Vant? Det ikke. Jeg har ikke levet længe her i

denne store Verden; er først flyttet hid for en kort Tid siden. De er neppe heller af de sædvanlige Brøndgjester?

Ludvig.

Hvoraf slutter De det?

Mester Peter.

De seer mig ikke ud enten til en Lykkeridder, eller Pigejæger, eller naadig Junker. Deres Ansigt og Mine spaaer en ærlig ung Mand. Seer jeg ret, saa advarer jeg Dem, at De tager Dem i Agt; for saadanne Herrer og Damer, der forstaae at lense Deres Lommer for alle Deres Penge, og Deres hele Person for hver Smule godt, der kunde være igjen, udgjør Vrimmelen her, min Herre!

Ludvig.

Tak for Deres Fortrolighed, min gode Mand! Men da De taler saa aabenhjertig med mig, vilde De da vel sige mig, hvad der har bragt Dem til at anse alting her saaledes, som De der beskriver det?

Mester Peter.

Hvorfor ikke? hvorfor skulde ikke hele Verden vide det? Seer De! hvor jeg for boede, var der kun lidet Næring. Jeg drog derfra for nogle Maaneder siden; her var nok, sagde man, at fortjene. Jeg leiede dette Huus. Neden under ere et Par skikkelige Værelser. Dem leiede jeg bort. Professionen kan virkelig ret godt ernære sin Mand her. Leien indbringer ogsaa skikkeligt. Vi havde Udsigt til at slaae os ret godt igjennem; og

endda lægge en Nødskilling tilside. En vis Kammerherre von Eitelfelt leiede sig ind her for Brøndtiden. Han betaler godt. — De kjender ham vel? er en af hans Venner?

Ludvig.

Jeg har ingen Bekjendtskaber her.

Mester Peter.

Desbedre. — Nu! vi levede allerede her ret lykkelige, og havde Udsigt til at leve endnu bedre. Hvad skulde der ogsaa være i Veien? det er kun i Brøndtiden, der er lidt travlt. Min Kone, og min gode, gode Lise, der sidder, hjelpes ad at opvarte vor Logerende, som da sagtens ikke er saa let en Sag, men som sagt, saa kringer det noget ind. Og vidste De saa, hvilken en Kone jeg har, og hvordan en Datter min Lise er hende og mig? Oh min arme gode Lise! — —

Ludvig.

Videre min gode Mand!

Mester Peter.

Nu! jeg kjender Dem ikke. Men det letter at fortælle sin Jammer. Ja vor Jammer, Herre! For, seer De, denne Pige, vort gode, vort eneste Barn, skulde til Mikkelsdag havt Bryllup med en Knøs, der boldt af hende, fra de begge vare Børn; en ferm Knøs, god og ærlig som Hun; han var ifærd med at sætte Huus her; eiede intet, men forstod sin Profession;

og skulde gjort hende til den lykkeligste Kone, og alle os til de lykkeligste Folk i Verden.

Ludvig.

Og hvorfor kan han ikke det endnu?

Mester Peter.

Landsherren behøvede at paatage sig en Levering af Recruter til Krigen derover i America. Vor gode Hans maatte altsaa indskrives som Recrut. — Paa Løverdag gaaer Mønstringen for sig; og saa Marsch til Stade, der indskibes, og — vil De vide mere? —

Ludvig.

Haardt! virkelig skrækkeligt! — dersom der ingen Redning var. Men skulde den være saa umulig?

Mester Peter.

O nei saamen er den ikke. Seer De denne Pige her! (Tager hende ved Armen, og trækker hende frem.) For kort siden var hun ikke nærsaa udtæret og affalmet, som De der seer hende. Hun hjalp, som jeg har sagt Dem, at varte Kammerherren op. For Hendes Skyld vil Herr Kammerherren ogsaa heller end gierne betale de 800 Rbdlr., som det koster, at løse Hans ud. Men saadan en Tosse er hun, at hun afslaaer ham en liden Villighed, som han derimod betingede sig.

Ludvig.

Satan! Satan! Altsaa, min gode Pige! skulde tre hundrede Rigsdaler gjøre Dig ret meget lykkelig. Det meste deraf kunde jeg maaskee undvære.

Liſe.

Gode Gyd! — —

Meſter Peter.

Og Vilkaarene?

Ludvig.

Frygt ikke, at jeg er af Kammerherrens Slags. Et Par hundrede Rigsdaler har jeg tilovers. Jeg laaner hendes Brudgom dem, og faaer dem tilbage, naar han har Leilighed. Aager driver jeg ikke.

Liſe.

Virkelig! 200 Rbd. — Jeg har ſelv 30 Gylden, og en Ducat, og et Guldkors, og Hans har ogſaa —

Ludvig.

Nu de 30 Gylden, og Dukaten og Guldkorſet ſpaaer Du, min Pige! —

Meſter Peter.

(Staaer længe i taus Forundring.)

Er De riig?

Ludvig.

Nu! disſe Penge har jeg. I øvrigt — —

Meſter Peter.

Tag mig det ikke ilde op. Jeg vil vide, om De er formuende nok til at taale det uden Savn, om De aldrig faaer disſe Penge igjen. Ikke, at jeg jo vil betale, naar jeg kan, og ſkal gjøre alt, hvad mig muligt er, for at kunne. — Jeg tager ellers ikke imod Deres Penge.

Ludvig.

Ret, brave Mand, saa vil jeg sige Dem det. Min Fader er Burchard Eier af Elbergen.

Mester Peter.

Den Mand kjender jeg i det mindste nok til for at vide, jeg kan modtage et Laan af hans Søn. De er en retskaffen og riig Mands Søn, efter det, Rygtet har sagt mig om ham.

Ludvig.

Altsaa (Han tæller imidlertid op af sin Pung.) — Men det er sandt, hvor er Generalen, eller Compagnie-Chefen?

Mester Peter.

Compagni-Chefen! Ja nu! det har jeg egentlig ikke tænkt paa. Kammerherren har paataget sig den hele Mellemhandling. Jeg veed ingen uden ham, som kan skaffe os det at vide.

Ludvig.

Altsaa — nu ham skal jeg vel saae opsøgt.

Niende Optrin.

De Forrige. En Dreng.

Drengen.

De er Herr Burchard?

Ludvig.

Ja! Hvad godt?

Drengen.

En Fremmed, som saae Dem gaae herhid for lidt siden, sender Dem denne Seddel.

Ludvig (læser.)

Og han findes — —

Drengen.

Ikke langt herfra. Jeg har Ordre at vise Dem Veien.

Ludvig (til Mester Peter.)

Vi sees endnu i Eftermiddag.

Tiende Optrin.

Mester Peter. Lise.

Lise.

Fader! det er dog ingen Drøm?

Mester Peter.

Og han forsvandt.

Lise.

O en Engel fra Himmelen var det, o men Moer fik ham ikke at see!

Mester Peter.

Men see her hans Penge! hvad skal han gjøre, naar han ikke har dem!

Lise.

Jeg springer efter ham, og flyer ham Dem.

Mester Peter.

Og jeg ind til Moder med vor glædelige Efter-

retning. — Men varsom! — ellers døer hun af Glæde.

Ellevte Optrin.

Anthon Dreistern. Carsten Weisbart. Rechtheim.

Carsten.

Han kommer ikke. Jeg vædder, han kommer ikke.

Rechtheim.

Han kommer Fanden ikke.

Carsten.

Men naar han alligevel virkelig kommer, Anthon, hvad saa?

Anthon.

Raser du Menneske! hvad andet end slaaes? Har Du ikke selv — — —

Rechtheim.

Hvad andet end slaaes?

Carsten.

Ja det er vel nok — o ja, han, den Landsbyknegt forstaaer nu sagtens ikke at bruge Kaarden!

Anthon.

Troer Du, jeg er en feig Skurk, som gjør Regning paa det?

Carsten.

Men saa er Du jo gal, at Du fordrer ham. Selv er Du ikke af de stiveste.

Anthon.

Men jeg er fornærmet, beskjemmet, og det maa jeg, det skal jeg, det vil jeg vaske af mig.

Carsten.

Nu, hvad! han kommer saa ikke.

Anthon.

Saa maa jeg nøde ham dertil.

Carsten.

Men i Grunden, hvad er det at slaaes for? Den Tos! —

Anthon.

Jeg vilde være frisk Fyr. Jeg brak, og gjorde Hovedet hedt; men endda gik det ikke. Med den Pige var det uden Tvivl en egen Sammenhæng. Hun er ikke den, vi vilde anses hende for. I det mindste lykkes det mig ikke at behandle min Tilbøielighed for hende som blot Vildskab. Og er hun en skikkelig Pige — jeg skammer mig over at kalde det i Tvivl — hvad er saa vi for Folk?

Carsten.

Vi! — Hvad er det for en Præken? — Vi er vaske Drenge, som gaae ud for Haanden med een, vi faae Klammeri med; og begge Parter gaae hjem med heelt Skind, og vel forligt.

Anthon.

Med heelt Skind! det ikke. Gaae hjem! kan-

ſkee; kanſkee ogſaa ikke. I ſidſte Tilfælde — — Dog det ſkeer bedre ved en andens Haand.

Carſten.

Du tager det forbandet alvorlig? Jeg vilde bære mig ad paa en ganſke anden Maade. Slaaes kan han ikke; Det antage vi, ſom afgjort. Man kan vel tvinge ham dertil: men det duer ikke. Derimod ſkræmme ham kan vi, ſaa giver han Kjøb. Hør! gaae Du hjem; han har ſaa alt biet for længe, ſpar Dit unge Blod! Lad mig!

Rechtheim.

Rigtig! Rigtig! Vi ſkal afgjøre hen Sag, uden Blod.

Anthon.

Et par gode Secundanter!

Carſten.

For Pokker! der kommer han alligevel.

Tolvte Optrin.

De Forrige. Ludvig. Berghorn (ſom man allerede i forrige Optrin har ſeet vanke om inde blandt Træerne.)

Berghorn.

Der er han! Jeg vil holde mig lidt i Nærheden. (blander ſig ikke i Scenen forend længer frem.)

Ludvig.

Ah det er Dem, mine Herrer, ſom vilde tale med mig?

Anthon.

Oh. Mig, om De vil. De har fornærmet mig.

Ludvig.

Jeg? nei. Jeg har kun kaſtet dem paa Døren.

Carſten.

Nu for Fanden! det kalder han ikke at fornærme?

Ludvig.

Naar De da ſaa vil; for mig gjerne.

Anthon.

De ſkylder mig Satisfaction.

Ludvig.

Jeg ſkylder Dem, min Herre, intet uden den Advarſel: Lad De Pigen gaae, eller De har med mig at gjøre.

Anthon.

De har med mig at gjøre, min Herre!

Rechtheim.

For Pokker, Herre. De har med os at gjøre.

Ludvig.

Ogſaa med Dem? Og hvad har jeg da, om jeg maa ſpørge, med dette Selſkab at gjøre?

Anthon.

For Djævelen, ſlaaes med mig.

Ludvig.

Jeg har jo, ſynes mig, affærdiget Dem een Gang i Dag.

Anthon.

Deres Kaarde! har De ingen bragt med?

Ludvig.

Hvad skulde jeg med den?

Anthon.

Jeg bliver rasende. Her er Kaarder. Vælg! De skal slaaes med mig.

Ludvig.

Ja saa. Det var en Udfordring. Jeg vil ikke.

Rechtheim.

Ha! Han vil ikke.

Carsten.

For tusinde Djævler; De vil ikke!

Anthon.

Saa erklærer jeg Dem for en Skurk.

Ludvig.

Gjør det!

Anthon.

De faaer Næseskyvere.

Ludvig.

De Prygl!

Anthon.

Af hvem?

Ludvig.

Af mig.

Carsten.

Død og Pestilentse.

Anthon.

Mine Herrer; De ere mine Vidner; jeg erklærer en Karl der for den lumpneste Skurk paa Jorden.

Ludvig (leer.)

De er en Nar. De kunde erklære mig for en Elephant, om De vilde. Blev jeg det derfor?

Berghorn.

Men saa maatte De forlade Badet.

Ludvig.

Det lader, min Herre! som De ikke er underretet om Sammenhængen. Dette Menneske kommer i Dag til mig, og behandler en Pige, som staaer under min Beskattelse, med Næsviished. Jeg siger ham, han skal lade det være. Han vil ikke. Jeg kaster ham paa Døren. Nu spørger jeg, kom nogen af Dem over, at man behandlede Deres Syster, Kone, Veninde, saaledes — —

Berghorn.

Men De skylder ham Satisfaction. Det er en Ærefag.

Ludvig.

Men skal jeg atter sige Dem, det er ingen Ærefag. Der er ikke for en halv Skilling Ære i den hele Sag. Kan De sige mig noget afskyeligere end at fornærme et uskyldigt Fruentimmer?

Berghorn.

Hold i det mindste til Raade med Deres Udtryk.

ke, dersom De ikke har Mod til at slaaes. Jeg havde formodet Dem en Mand af Ære?

Ludvig.

Det angaaer altsaa dog Æren, dette her? Et synderligt Sprog! O! gode Gud, hvad forandrede det saa i den heele Sag, om jeg stak eller skjød ham ihjel? Mig synes, at Sagen blev den samme, og han — Dog — Jeg er virkelig en Daare, som sladrer her Tiden bort. Jeg har bedre at forrette. (vil gaae.)

Anthon.

Ikke af Pletten! eller formelig Afbigt?

Ludvig.

Hvad skulde jeg gjøre Afbigt for?

Carsten.

For tusind! at De har smidt ham ud af Døren.

Ludvig.

Ja saa! Hør mig, kommer De tiere saaledes igjen, saa kaster jeg Dem igjen ud, og da bliver det maaskee af Vinduet.

Carsten

(til Anthon og Rechtheim.)

Han er Kujon. — Prygl skulde han have, Prygl.

Rechtheim.

Rigtig, Prygl! Prygl.

Berghorn

(til Rechtheim, som har Kaarden.)

Strax slye ham Værgel, Og vee den, som paa uæbel Maade anfalder hom.

Anthon.

De synes at vægre Dem, min Herre; De seer, De er nødt til at give mig Satisfaction. Jeg anseer Dem for saameget Mand af Ære, at — om det skulde behøves — — De da afleverer denne Portefeuille, og det Brev, der er i, efter Udskriften.

Ludvig.

Det kunde jeg vel love Dem. Men jeg beder Dem, rasende, unge Menneske — — —

Anthon.

Vil De. Læs Udskriften!

Ludvig

(Aabner Portefeuillen.)

Og endda vil De vove et Liv, som burde være Dem saa kjært. — Nu! skulde Tilfældet gjøre det fornødent, saa Ja. Men — —

Anthon.

Vel. Jeg takker Dem. O, nu værg for Dem, eller

(De fægte. Ludvig skaaner ham.)

Berghorn.

Skjønt, skjønt. Han betjener sig ikke af sin Modparts Hidsighed, og sin egen Overlegenhed. Bravo!

Ludvig

(i det han omvider gjør ham vaabenløs.)

Rasende Menneske! som ikke engang forstaaer det mindste af den Kunst, skikkelige Folk, kun for at afværge Morderes Anfald, maa ove sig i. Havde jeg

lidt mindre forstaaet at bruge min Klinge, saa havde jeg ikke kundet skaane ham, for at rende sig den i Livet.

Anthon.

De triumpherer! — Pistolerne!

Ludvig.

Menneske! hvad vil De med dem?

Anthon.

De har skaanet mig! siger De? havde jeg endog tusinde Liv at tabe, saa vil jeg ikke høre Dem triumphere. Her! —

Ludvig.

Endnu ikke nok! (tager en af Pistolerne,) dersom den Pistol duer noget, saa: Seer De den Qvist? — Tilgiv mig. Det er ikke for at prale; men kun for at vise; at det nytter Dem ikke at prøve Dem med mig, siden min Puls slaaer meget rolig.

(Han skyder Qvisten ned.)

Berghorn.

Jeg raader Dem, mine Herrer, gaaer. Lader denne Historie være forbi. De seer, der er ingen Udkomme med dette Menneske.

Rechtheim (meget betænkelig.)

Nei! der er ingen Udkomme med dette Menneske.

Anthon.

Var jeg falbet død for Deres Haand, saa havde jeg maattet erkiende Deres Overlegenhed — eller Deres Held. Min Herre! dette er bittrere. Imidlertid, jeg

maa bort fra dette Sted. Jeg venter af Deres Ære, at De afleverer det, jeg skyede Dem — og det Vidnesbyrd, at jeg, hvad der end er forefaldet, har bevidst, at jeg ei fortjener Ringeagt.

Ludvig.

At De har Mod, har De bevidst. Kan det nytte Dem — saa vil jeg sige det, til hvem, der vil høre det. Med alt det har De baaret Dem galt ad, afskyeligt! De var svag nok til at lade en dum Fordom drive Dem til at dræbe mig, om De havde kundet, eller nøde mig at blive Deres Drabmand — og dog, — unge Menneske, kan jeg ikke nægte Dem min Velvilligheds.

Berghorn (til Anthon.)

Din Haand, Knøs: Du har Mod. Bliver du sødig, som denne Karl, og skyer Knægte som disse, Du har med Dig, saa bliver der noget af Dig.

Ludvig.

Med dette dumme Tøi gaaer Tiden mig spildt. Jeg maa — —

Berghorn.

Først lad mig omfavne Dig, unge Mand, og modtag Bevidnelsen af min Agtelse og min Hengivenhed.

Ludvig.

Den modtager jeg usortjent. De kjender mig jo ikke.

Berghorn.

Om ogsaa kun af disse faa Minutter!

Ludvig.

Og hvad skulde De lære af det? at jeg kan fægte og skyde lidt. Det kan mangen slet Karl bedre end jeg.

Berghorn.

Jeg har desuden holdt Die med Dem, lige siden De kom hid.

Ludvig

Saa? naa! paa det vi kan lære lidt mere at kjende hinanden, vil De da ikke følges ned til Brondsalun? De kjender maaskee Kammerherre Eitelfels! Jeg ikke, men jeg skal tale med ham, og Tiden forløber.

Berghorn.

Jeg kjender ham. Kom. (Gaaer.)

Trettende Optrin.

Anthon. Dreistern. Carsten Weisbart Rechtheim.

Anthon.

Og jeg! hvad gior jeg?

Rechtheim.

En fordømt Historie.

Carsten.

Fordømt? Inden Aften skal heele heele Pyrmont vide, at vi har fugtet den Karl, da han ikke torde trække.

Rechtheim.

At vi har fugtlet ham? Bravissime! fugtlet ham, [illegible] fugtlet ham har vi!

Anthon.

Nederdrægtige! Mod dette Menneske kom jeg til [illegible]. En slet Karl, som nægter ham det. Ved Kam[illegible] med jer og jeres Lige paadrog jeg mig det, [illegible] forfaldet. Jeg vil oprette det ved at afskye [illegible], hvis Roes og hvis Dadel ere lige for[illegible]. (Anthon og Eversten gaae bort til forskjellige Ender, [illegible] Hammelfeldt. Rechtheim bliver siggende i Volsted, og [illegible] efter dem begge, og siger:) Ja! Hvem har nu [illegible]? (Dækket falder.)

Tredie Optog.

Første Optrin.

Major Berghorn. Ludvig.

Ludvig.

[illegible] er mig uberegneligt, at en Mand, saa fornuftig [illegible], som jeg troer for Resten at saade Dem, kan [illegible] Ord til Forsvar, var det end blot til Undskyld[illegible], for saadant Raseri.

Berghorn.

Saa De for Alvor meener, at man heller skulde

Ludvig.

Og hvad skulde De lære af det? at jeg kan fægte og ryde lidt. Det kan mangen slet Karl bedre end jeg.

Berghorn

Jeg har desuden holdt Die med Dem, lige siden De kom hid.

Ludvig

Saa? naa! paa det vi kan lære lidt mere at kiende hinanden, vil De da ikke følges ned til Brøndsalen? De kiender maaskee Kammerherre Eitelfels! Jeg ikke, men jeg skal tale med ham, og Tiden forløber.

Berghorn.

Jeg kiender ham. Kom. (Gaaer.)

Trettende Optrin.

Anthon. Dreistern. Carsten Weisbart Rechtheim.

Anthon.

Og jeg! hvad gior jeg?

Rechtheim.

En fordømt Historie.

Carsten.

Fordømt? Inden Aften skal heele heele Pyrmont vide, at vi har fugtet den Karl, da han ikke torde trække.

Rechtheim.

At vi har fugtlet ham? Bravissimo! fugtlet ham, ja fugtlet ham har vi!

Anthon.

Nederdrægtige! Mod dette Menneske kom jeg til kort. En slet Karl, som nægter ham det. Ved Kammeratskab med jer og jeres Lige paadrog jeg mig det, der er forefaldet. Jeg vil oprette det ved at afskye Uslinge, hvis Roes og hvis Daddel ere lige foragtelige. (Anthon og Carsten gaae bort til forskjellige Sider, den sidste i Haanlatter. Rechtheim bliver staaende i Uvished, og seer verrevis efter dem begge, og siger:) Ja! Hvem har nu Ret? (Tæppet falder.)

Tredie Optog.

Første Optrin.

Major Berghorn. Ludvig.

Ludvig.

Det er mig ubegribeligt, at en Mand, saa fornuftig og adel, som jeg troer for Resten at finde Dem, kan sige et Ord til Forsvar, var det end blot til Undskyldning, for saadant Raseri.

Berghorn.

Saa De for Alvor meener, at man heller skulde

Ludvig.

Og hvad skulde De lære af det? at jeg kan fægte og skyde lidt. Det kan mangen slet Karl bedre end jeg.

Berghorn.

Jeg har desuden holdt Øie med Dem, lige siden De kom hid.

Ludvig

Saa? naa! paa det vi kan lære lidt mere at kjende hinanden, vil De da ikke følges ned til Brønnsalen? De kjender maaskee Kammerherre Eitelfels! Jeg ikke, men jeg skal tale med ham, og Tiden forløber.

Berghorn.

Jeg kjender ham. Kom. (Gaaer.)

Trettende Optrin.

Anthon. Dreistern. Carsten Weisbart Rechtheim.

Anthon.

Og jeg! hvad gjør jeg?

Rechtheim.

En fordømt Historie.

Carsten.

Fordømt? Inden Aften skal heele heele Pyrmont vide, at vi har fugtlet den Karl, da han ikke torde trække.

Rechtheim.

At vi har fugtlet ham? Bravissimo! fugtlet ham, ja fugtlet ham har vi!

Anthon.

Nederdrægtige! Mod dette Mennesse kom jeg til kort. En slet Karl, som nægter ham det. Ved Kammeratskab med sier og sieres Lige paadrog jeg mig det, der er foresaldet. Jeg vil oprette det ved at afstye Uslinge, hvis Roes og hvis Dadel ere lige forægtelige. (Anthon og Carsten gaae bort til forskiellige Sider, den sidste i Haandlatter. Rechtheim bliver staaende i Uvished, og ser vexelvis efter dem begge, og siger:) Ja! Hvem har nu Ret? (Dæklet falder.)

Tredie Optog.

Første Optrin.

Major Berghorn. Ludvig.

Ludvig.

Det er mig ubegribeligt, at en Mand, saa fornuftig og adel, som jeg troer for Resten at finde Dem, kan sige et Ord til Forsvar, var det end blot til Undskyldning, for saadant Raseri.

Berghorn.

Saa De for Alvor mener, at man heller skulde

ordentlig ſtevne hinanden til Tinge, og trække igjennem alle Inſtancer, naar der kom en Kurre paa Traaden imellem Folk?

Ludvig.

Hvorfor? Hvem ſiger det? Dog ſagtens heller, end ſkyde eller ſtikke hinanden ihjel. Og afgjordes derved endda, hvem der har Uret eller Ret? Man kunde ligeſaa gjerne raſle eller ſpille Tærninger for at beſtemme det.

Berghorn.

Ret eller Uret ſpørges her ſagtens ikke om, kun, om Du er brav Karl eller ikke? Det er det, man afgjør; og paa min Ære, det er det eeneſte, der er at afgjøre her i Verden. F. Ex. De ſloges i Dag, ſom en brav Karl. Jeg veed nu ikke, hvad De ſloges om. Det kom af et Par Fruentimmer, ſagde De jo. Er det de to, man ſiger, ſaa er de, begge tilſammen, ikke en umage Handſke værd. Ligegodt! De maatte ſlaaes, og det gjorde De godt.

Ludvig.

Kjender de diſſe Fruentimmer?

Berghorn.

Jeg? jeg er 67 Aar gammel. For Reſten har jeg ſeet Dem, endogſaa talt et Par Ord med den ene. I øvrigt ſlet ikke.

Ludvig.

Nu nok, alt for meget herom. Men her ere vi

igjen bleven staaende. Jeg ønskede saasnart muligt at tale med den Kammerherre.

Berghorn.

Med Tilladelse, hvad vil De den Person?

Ludvig.

Jeg vil — men maaskee er ogsaa De istand til at sige mig det, jeg vil vide; her oprettes jo et Corps, som gaaer til America. Hvem commanderer det?

Berghorn.

Ja hvilket? Her oprettes nu intet. Her hverves for adskillige Corps, og Naboherskaberne rundt om strax i Nærheden....

Ludvig.

Altsaa maa jeg dog have ham fat.

Andet Optrin.

De Forrige. Lise.

Lise.

Min Herre! — Jeg beder om Forladelse.

Berghorn.

Atter en Pigeforstaaelse, min Herr Burchard! Hun synes at have noget at afgjøre med Dem. Det skal vel være under fire Øine. (Gaaer til Side.)

Lise.

De forlob os saa hurtig, Herre! De gjorde os saa usigeligen glade. Ingen af os fik sagt Dem det, Herre! hvor inderlig vi takke Dem, og skal takke Dem

saalænge vi er til, og velsigne Dem, det beste Menneske, o sikkerlig det beste Menneske i hele Verden.

Ludvig.

Godt! Godt! Jeg meener, hun gjorde som jeg, om hun var i mit Sted, og ønskede sig ingen Tak, og troede heller ikke at fortjene Tak for, hvad jo ikke anderledes kunde være.

Lise.

Ja vist gjorde jeg, og gandske vist er det, som De siger; for, kjendte De Hans, saa vilde De ogsaa sige, det var ikke for dyrt for at frie ham, skjøndt det er mange mange Penge — Men det er sandt, Deres Penge, dem glemte De der hjemme paa Bordet, og De maa jo have dem selv, om der skal blive noget af. O jeg har løbet saa langt og vidt og bredt omkring for at finde Dem.

Ludvig.

Hun har ret, Pengene maa jeg have med. Nu det er godt. Vi sees inden Aften.

Lise.

O men Deres Haand, og lad mig, lad mig kysse den Engels Haand, som befrier min Hans, og mig, og os alle.

Ludvig.

Jeg liber ikke Haandkys. Her min gode, min smukke Lise! Paa min Mund, ved mit Hjerte vil jeg modtage Din Tak, og love Dig og Din Hans alt det Venskab, I fortjener. (Han omfavner, og kysser hende.)

Lise.

Himlens beste Velsignelse lønne Dem. — Og i Aften.....

Ludvig.

Tilforladelig, inden Aften.

Lise.

Hvor inderligen vil jeg længes efter Dem, hvor inderlig glad tage imod Dem?

Tredie Optrin.

Major Berghorn. Ludvig. Rose.
Madam Rehberg,

(Som ere allerede komne ved Enden af forrige Optrin.)

Major Berghorn.

Det gik varmt til.

Ludvig.

O et godt Barn! Men jeg maa skynde mig at faae fat paa Kammerherre Eitelsels. (De gaaer.)

Fjerde Optrin.

Rose. Madam Rehberg.

Madam Rehberg.

Saae Du det, Barn?

Rose.

Jeg — jeg veed ikke — — hvilket Tante?

Madam Rehberg.

Jeg meener, saae Du ham? Var det kanskee ikke

virkelig Ludvig, lyslevende? Nu min Gud og Herre! Og det her lige for vore Øine — og for den hele Verdens Aasyn!

Rose.

(tager Mod til sig.)

Nu hvad er det saa videre?

Madam Rehberg.

Hvad? hvad det saa er videre? Og det siger Du? Den Ubluhed seer man jo knap af de allervildeste og meest uforskammede Vengler! Og det ham! ham! som dog ikke kan være her, uden just, fordi han veed, vi er her, og det skulde være os, han reiste efter!

Rose.

Men Tante! men — var det ogsaa virkelig — var det virkelig Ludvig?

Madam Rehberg.

Jeg skulde troe, vi tog dog ikke feil af ham, om vi saa kunde tage feil af alle andre Mennesker. Ret nu kjender Du vel heller ikke mig med Vished?

Rose.

Men —

Madam Rehberg.

Endnu en Tvivl?

Rose.

Det Pigebarn — det kan dog være — Det saae dog ikke ud til — O Tante! kanskee en Datter af en saadan ulykkelig stakkels Kone, som den, han opdagede i

Cassel; en, som han ogsaa her har gjort vel imod, og saa — —

Madam Rehberg.

Jo, da takker ogsaa denne Datter ham med en Ømhed, -o saa hjerteligt! Og den anden Historie der, den fik vi ogsaa en god Oplysning om; da Politiet fandt ham i Pigens Klædeskab, med Kappesolliken paa!

Rose.

O den Historie veed jeg ret godt Besked om. Virkelig var Ludvig der uskyldig.

Madam Rehberg.

Uskyldig! Hvorfor ikke? O han er nok uskyldig her ogsaa, skal du see. Hvad kan vel være uskyldigere, end at omfavne en lille Kisselinke, og kysse hende saa kjerlig og inderlig, her saa godt som paa Gaden. "Og i Aften — o inden Aften — jeg længes ogsaa inderlig" — hvor det gik! hørte Du det ikke? — Nei, mit Barn! nei, tak nu Du Gud, nu har Du da faaet se det med Dine egne Øine, og hørt med egne Øren; Nu skulde jeg haabe, Du dog engang for Alvor slaaer de Griller om.ham af Hovedet.

Rose.

O Tante, Tante!

Madam Rehberg.

Hvad er der da, Barn?

Rose.

Jeg er meget, meget ulykkelig.

Madam Rehberg.

Skam Dig, Pige! Her kommer jo Folk forbi hvert Øieblik! fat Dig! Lykke er det, at Hofraaden blev holdt tilbage af de Mennesker, som vilde tale med ham paa Balken. Han kommer jo strax efter os igien. Lad dog ikke ham — — O! der er han alt.

Femte Optrin.

De Forrige. Hofraaden.

Lauter.

Ydmygst, inderligst beder jeg mine naadige Damer om Forladelse for min utilgivelige Uartighed, saaledes at lade mig rive bort.

Madam Rehberg.

Siger intet, Herr Hofraad. Det har formodentlig været noget af Vigtighed, som den Herre der henne havde at tale med Dem om.

Lauter.

I saa Fald havde jeg tordet haabe Tilgivelse. Men jeg maa tilstaae, det var just en ubetydelig Ubetydenhed, men af det Slags, som her for en Dags Tid gjør forskrækkelig megen Opsigt.

Madam Rehberg.

Tør man tage Deel deri?

Lauter.

Intet andet, mine naadigste, end en lille Duel,

paa Kaarder og Pistoler. Det er ogsaa forskrækkeligt, som disse unge usædelige Mennesker bære sig ad.

Madam Rehberg.

Devarets. Kostede det nogens Liv?

Lauter.

Man siger dog nei. — En ung Fyr, ingen kjender ham, skal for nogle Dage siden være kommet her med to alt for vel bekjendte Damer. Han er ude i Morges, kommer hjem, og finder en af disse Damer i en fortrolig Stilling med en af hendes gamle Venner her fra forrige Aar. Han fordrer. De mødes. Han skal fægte, som en Djævel, og Jalousien havde gjort ham rasende. Det var ham ikke nok, at han fik sin Contrapart desarmeret. Man maatte holde ham, og endda havde han paa det nærmeste gjort en Ulykke, da han i Forbittrelsen fik fat paa en Pistol, som han vilde slyde den med, der rev ham den egentlige Hevn af Hænderne, ved at føre den bort, der havde fortørnet ham. Pistolen, som skulde dræbt denne Trediemand, fik man saaet ham af Haanden, i det han brændte los paa ham, saa Kuglen skjøt lykkeligviis bort.

Madam Rehberg.

Det er ugudeligt. Ingen veed, hvem det skal være?

Lauter.

Ingen af dem, jeg talte med, skjøndt man saae ham gaae forbi for lidt siden. Han stod endog her, og

talte med et Fruentimmer; han havde en kort brun Ridetrøie.

Madam Rehberg.

Ham? Ham? her —

Rose

(Er nær ved at besvime, men holder sig krampagtig fast ved Madame Rehbergs Arm.)

Lauter.

Min Gud! Min Gud! — Jomfrue Gelner befinder sig ikke vel.

Madam Rehberg.

Rose! kjereste Rose! Jeg ulyksalige Kone! — Her! Her i dette nærmeste Huus.

Lauter.

Beste! kjereste Jomfru Gelner! Tillad, at jeg giver mig den Frihed, at bære min sødeste Besvimede herind. Min Gud! Et Hjerte, som ikke engang kan taale Fortællingen om en saadan Tildragelse.

Siette Optrin.

(Forsal ved Balsalen.)

Major Berghorn. Ludvig. Betjente.

(indenfor Dansemusik.)

Major Berghorn.

Dans! og endnu ikke Middag! (seer paa sit Ur.) jo dog, Klokken 2, men endda!

Betjent.

Dejeuner dansant, min Herre! Grev v. Wicht giver Frøkerne von Grimme en Velkomst.

Berghorn.

Kammerherre Eitelsels er her?

Betjent.

Jeg troer ja.

Ludvig.

Vilde De være saa god at sige ham, der er en, som ønskede at tale et Par Ord med ham?

Betjent.

Deres Navn?

Ludvig.

Gjør intet til Sagen.

Betjent.

Strax. (Gaaer.)

Berghorn.

Dejeuner dansant! Jeg kunde ønske mig ung igen. Det vidste man ikke af i min Ungdom. Man var Ret. Men jo mindre jeg bliver i Stand til at [illegible] Verden med, jo forrøvieligere finder man paa at [illegible] sig den. Hvad synes De?

Ludvig.

Dersom evig Spilop vickelig er Forrøvielse, saa [illegible] jeg ogsaa, man har gjort Verden forrøvieligere, end [illegible] har maa have været. Men jeg meener, Forskjellen [illegible], hvad den var, og hvad den er, er neppe ret stor.

Betjent (kommer igien.)

Han vil ſtrax have den Ære.

Berghorn.

Det kan vel hverken interesſere Dem eller ham, at jeg er tilſtede.

Ludvig.

Det er ikke mindſte Hemmelighed, ſom De veed.

Berghorn.

Alligevel! jeg aander friere udenfor.

Syvende Optrin.

Ludvig. Betjente, deriblandt Max.

Ludvig.

Det ſkulde dog vel ikke vare længe?

Betjent.

Han ſagde, ſtrax, og ſtuderede i Danſebogen.

Ludvig

(gaaer en Tid frem og tilbage, hefter omſider Øinene paa Max.)

Jeg ſkulde kiende det Anſigt igien. Rigtig! Hans Navn er Max.

Max.

Max Hilſer, til Tieneſte, min Herr Burchard.

Ludvig.

Vi kiende altſaa hinanden.

Max.

Jeg har havt den Ære at gjøre Deres Bekjendt-

stab, og De, haaber jeg, har havt Nytte af at have gjort mit.

Ludvig.

Altsaa endnu ikke hængt, som jeg seer.

Mor.

Tvertimod, jeg haaber at have gjort gode Fremskridt til et langt og lykkeligt Liv.

Ludvig.

Hvorved?

Mor.

Saavidt jeg seer, har De endnu ikke lært at kjende Borden. Jeg havde Dem sagtens kun kort i Lære.

Ludvig.

Han mig?

Mor.

De erindrer, vi gjorde Bekjendtskab for et Aar siden i Brunsvig. Jeg var den Gang Leietjener, De syntes mig at have Øie for kjønne Piger. Jeg sørgede for, der kom en ret kjøn til Dem. De var den Gang taabelig nok, til at jage hende ud af Døren med Rudepidsken.

Ludvig.

At det var hans Værk, opdagede jeg siden.

Mor.

De opdagede da vel ogsaa, at det var mig som kom efter Deres Smag, fik Deres medlidende Hjerte til at bløde over en anden, som kom hylende, da jeg

førte Dem forbi der nede i den lille Gade, og beklagede sig over, at hendes Forældre havde villet sælge hende til en ung Herre. Det lykkedes rigtig. De tog hende i Deres Beskyttelse, og førte hende ud paa Landet, til hendes Paarørende, skulde det være. — Erindrer De Dem ikke den Aften, — o jeg glemmer den aldrig, da hun lod, som hun blev afmægtig i Vognen, fik Dem til at tage derind i Værtshuset i Skoven, og De passerede Natten hos Hende, siden alle Mennesserne i Huset vare optagne. Men er De endnu ligesaa følelsløs? For det maa De dog tilstaae mig, det var en sød Tos; og saa naturlig hun i halv Besvimelse hængde sig fast om Deres Hals!

Ludvig.

Og han er djævelsk nok, til at erindre sig, ja jeg troer til at gjøre sig til af, at det var hans Værk!

Max.

Men De da, som er mig ikke anderledes taknemmelig for saadan en Underviisning! Nu; men det fortjente jeg, for det øvrige af Historien var virkelig ikke mit, men den Skjønnes eget Værk; og det burde jeg ogsaa have udfundet: Det, at den foregivne Fader var bestilt at hale Dem ind, og fandt Dem saaledes med den smukke Jomfru hængende om Deres Hals. Nu det kostede Dem sagtens lidt; men den Lection i Systemet af Verdens Kundskaben var dog ærlig de Penge

værd. Det erkjender De dog vel? De er nu et heelt Aar ældre i denne ugudelige Verden.

Ludvig.

Men endnu engang: Han taler om den Nederdrægtighed i en triumpherende Tone? og frygter ikke....

Max.

Hvad skulde jeg frygte? Var jeg et Faarehoved, som kunde ikke andet end læse min Morgen og Aftenbøn og slentre mig igjennem Verden ved Pligt og Gudsfrygt, ja saa kunde jeg sagtens blive Graverkarl hos en Degn paa Landet, eller høit, Factotum hos en riig Aagerkarl. Og hvad bringer saa det ind om Aaret? Jeg fortæller derimod bare et Par saadanne Bedrivter, saa er jeg Marqueur paa hvilket af de bedste Billardhuse, eller jeg modtages med Glæde, i hvilken galant Cavaliers Liberi, jeg vil. Nu er jeg her Marqueur. Efter Brøndtiden har jeg den Ære at være Kammertjener hos den samme Herr Kammerherre von Eitelfels, som De spurgde efter. For Resten, Gud skee lov! staaer jeg mig ret vel. En Amtsforvalterplads havde jeg ikke Fordeel af at bortbytte mine Kaar med.

Ludvig.

Og det Slags Kreaturer kalder man Mennesker?

Max.

Men apropos. Hvorledes befinder Madame Reh-

berg i Brunsvig sig, og den charmante lille Pige, som hun havde i Huset? — Hvad var det hun hedte?

Ludvig.

Karl! Madame Rehberg! hvor kommer han til at nævne det Navn?

Max.

Jeg beder om Forladelse. Det besmittes dog vel aldrig, fordi jeg tog mig den Frihed at lade det gaae igjennem min Mund. De gjorde mig sagtens ikke den Ære at betroe mig, at De kjendte denne respectable Kone, og hendes Niece; at det var for hendes Skyld, De den Gang var kommen til Brunsvig, og at hun var bortreist, da De kom. Det opdagede jeg først siden. Det gjør mig dog virkelig ondt, at det just skulde træffe, at hun havde maatte lægge sig ind i det samme Værtshuus, hvor De kom om Natten med den omtalte lille Pige; at de saae Dem, og kjendte Dem, saae Dem bære den omtalte lille Snut i Deres kjelne Arme ud af Vognen i Værtshuset der, og blev saa godt som Vidner til den hele Historie siden om Natten.

Ludvig.

De var — siger han — de — de var Vidner til — — Store Gud! hvilket Lys! — Det var da Aarsagen — Max! Max! — afskyeligste, nederdrægtigste Karl paa heele Guds Jord! — —

Max.

De glemmer Dem selv, Herre! De prostituerer Dem! De tænker ikke paa, De er fremmed her, og at jeg har hele Verdens Protection. De farer op, som De vilde hevne Dem. Hvordan? De over mig? Det, jeg her trohjertigen fortæller Dem, hvorledes skulde De bevise det, om det kom til alvorlig Omtale? De taber Processen med svare Omkostninger.

Ludvig.

Er jeg ikke slaaen Arme og Been itu paa den over al Maade skjændige Skurk!

Max.

Det gjør De dog forsigtigst i at lade være. De forlober Dem jo forskrækkelig; Tænk engang, hvor let kan ikke selv Madame Rehberg og hendes snuskle Niece, siden de er her paa Stedet, faae det at vide, om De gav Dem den Ridicule, at querellere med mig her paa et offentligt Sted.

Ludvig.

Hvordan? Rose og Madame Rehberg! — de er altsaa dog her, her ved Pyrmont? og hvor?

Max.

Det veed De ikke? mere end otte Dage, og længer maaskee. Hvor de boe, vil vi snart komme efter.

Ludvig.

De er dog ikke nu her? — i Danzesalen.

Max.

Muligt, skjønd jeg har ikke seet dem, og slet ikke seet dem i de sidste Dage.

Ludvig.

Muligt dog! — oh! jeg maa selv see efter.

Ottende Optrin.

Max. Andre Betjente.

En Betjent.

Du kjender saa nøie den Fandens Karl!

Max.

Som Du seer. Hvem kjender ikke jeg? men hvorfor en Fandens Karl?

Betjent.

Reent en Djevel.

En anden Betjent.

Og det er jo den samme, som holder de to Dupuis her henne.

Den Første.

Hvem skulde see ham an for det? Sin Kaarde og sine Pistoler forstaaer han ogsaa.

Max.

Det veed jeg just ikke.

Den Første.

Ikke? Nu, mens Du passiarer med ham, kommer Jørgen, og fortæller det. Det er neppe en Time siden, saa har han hugget den høire Arm over paa

Dreistern, og skudt Weisbart en Kugle igjennem Tynd-stegen.

Max.

Fanden heller! — Nu! to Maitresser, og saa to Dueller paa en Dag! Det lover noget. Med alt det finder jeg ham den selv samme, jeg lærte at kjende for et Aar siden.

Niende Optrin.

Kammerherre v. Eitelfels. Ludvig. Betjente, siden ogsaa Berghorn.

Eitelfels.

Mennesket raser. Jeg siger jo, de Damer, De spørger om, er der ikke.

Ludvig.

Det var denne Gang kun en Bisag, Herr Kammerherre. Jeg saae desuden selv, at de ikke vare her.

Eitelfels.

Det være for Resten, hvad det vil, saa kan det dog ikke haste saa umaadelig; De seer, jeg staaer i Begreb med at føre en Dans op.

Ludvig

(holder ham fast i Kjolen.)

Kun et Ord! det er et Øiebliks Sag! Det angaaer Dem selv, og en Ulykkelig!

Eitelfels.

Taalmodigheden forgaaer mig. De hører jo,

Menneske, jeg kan ikke. Saasnart jeg har ført ned! — Det har, for Fanden! dog vel Tid til siden.

Ludvig.

Har Tid! min Herr Kammerherre? Har det Tid, naar jeg siger Dem, det angaaer en Ulykkelig? Det kan være for Dem. For mig er der aldrig Tid til Opsættelse, naar der handles om at hjelpe. Altsaa —

Eitelfels.

De understaaer Dem? Lader De mig ikke med Fred, saa skal jeg lære Dem Høflighed.

Ludvig.

De vil lære mig! — men jeg vil lære Dem, min Herr Kammerherre, saa De skal blegne, dersom der er mindste Følelse af Ære i Deres Bryst.

Eitelfels.

Hvad? Hvordan? For tusind Djævler! Hvad tør De sige?

Ludvig.

Sandhed, Herre, Sandhed; Altsaa kun svar mig; hvor —

Eitelfels.

Jeg har intet at høre af ham, og altsaa intet at svare paa. Han er en grov Karl.

(De dansende fra Salen samle sig i Døren, og trænge sig frem, Musiken ophører.)

Max

(sagte til Eitelfels:)

Moderer Dem! det er den ſkinbarlige Satan i at lyde og fægte.

Eitelfels.

Haha! det er ham. Hans Beſynderlighed har jeg hørt tale om. Hvad vil De altſaa egentligen af mig, min unge Herre?

Ludvig.

Af Dem ingen Ting i Verden, uden den Generals og den Capitains Navn, under hvilke det unge Menneſke er engageret, hvis Brud De vilde gjøre til Offer for Deres Vellyſt.

Eitelfels.

Hvorledes det? Jeg veed af ingen Ting. Lad dog — —

Ludvig.

De veed af ingen Ting? — Herre, Herre! jeg raader Dem, begge de Navne, jeg bad om, ſtrax i dette Øieblik.

Eitelfels.

Ei dog! Ei! (blæſer ſig op, og giver ſig Luft.) Man burde dog kjende ſine Folk. Vilde De ikke engang være ſaa god, min ubekjendte Herre, at lade høre, hvem De egentlig er?

Ludvig.

Det gjør her ſlet intet til Sagen. Et Menneſke er jeg. Jeg forlanger blot, at De ſiger mig de to Navne;

og saa kan De gaae hen, og danse saa meget, De lyster; eller, om De følger mit Raad, saa gaae hen, og hæng Dem, for at spare en ærlig Mand, hvis uskyldige Datter De forfører, for at opfordre Retten dertil. Disse Navne, Herre! Hvem er de?

Eitelfels (forlegen.)

Jeg har virkelig Uret, at jeg indlader mig, uden at vide — — Min Herre, er De Adelsmand?

Ludvig.

Men for Pokker, Herr Kammerherre! hvad kommer det herved? tør De maaskee ikke tale med uadelige? Nu da, nei, jeg er ikke Adelsmand, — ligesaalidt som den, der fører sig op som en lumpen Karl, om han saa har fiirsindstyve Aner.

Eitelfels
(bukker sig venlig.)

De er ingen Adelsmand. Saa behøver jeg ikke at slaaes med Dem. Saa kan De gaae Fanden i Vold.

Ludvig,

Men hvem i al Verden vilde slaaes med Dem? Ved Gud, jeg vilde skamme mig ved at bruge mod Dem noget andet Vaaben, end en Vifte.

Eitelfels.

Kort sagt, jeg slaaes ikke med Dem. Tvertimod; jeg lader Dem kalde for Retten. — Mine Herrer! min Ære lider — —

Ludvig.

Tilvisse lider den, den lider overmaade. For en Deel kunde De redde den.

Eitelfels.

Det gjør mig ondt, at jeg ikke strax kan give mig Satisfaction. Men han er ingen Adelsmand; Det er ikke min Skyld.

Ludvig.

Min ikke heller.

Eitelfels.

Rigtig. Det er en Ulykke for os begge. Adieu, min Skat!

Berghorn.

Herr Kammerherre! De er saa god at svare denne unge Mand her, eller — jeg er Adelsmand. (Han aabner sin Overkjole; man seer en Orden paa hans Bryst.)

Eitelfels

(end yderligere forlegen og bange.)

Maa jeg spørge, hvad denne Sag kan angaae Dem? Dog det forstaaer sig, jeg er til Deres Tjeneste. Jeg undslaaer mig aldrig, hvor det er en Mand af Ære tilladt.

Berghorn.

Det er mig kjært. Og (til Ludvig.) De, min Ven! Jeg er en gammel Mand, Mig tager vel ingen det ilde op, om jeg ikke selv slaaes. Min Haand ryster alt. Vilde De vel engang verle Kugler for mig med

Herr Kammerherren? saa-lider hans Ære jo intet. De møder i mit Navn.

Ludvig.

Men kjære Herr Major! jeg skyder Herr Kammerherren en Kugle i Livet.

Eitelfels

(yderst forlegen og bange.)

Jeg — jeg vil jo med Fornøielse svare enhver ærlig Mand, min Herr Major! det er jeg enhver ærlig Mand skyldig, og paa Deres Ord holder jeg denne unge Herre for en meget ærlig Mand.

Berghorn.

Desbedre! saa bliver De i Live. Altsaa —

Ludvig.

Jeg forlanger af denne Mand intet, uden de to Officierers Adresse, under hvilke det unge Menneske staaer, hvis Brud Kammerherren vilde — —

Eitelfels.

De to Herrers? — ret gjerne. Den ene er General von Holzhausen, den anden Capt. von Oestorph.

Ludvig.

Og hvor mange Penge skulde der betales for Karlens Frihed?

Eitelfels.

Hundrede Daler.

Ludvig.

De havde jo sagt Forældrene 300 Rigsdaler.

Eitelfels.

Ja seer De — det — det var — det skulde —

Ludvig.

Sandsynligviis desbedre tvinge den kjønne Pige til at være Deres — —

Eitelfels.

Min Herre! De — De —

Ludvig.

Videre. De staaer i Underhandling med Capitainen?

Eitelfels.

Jeg havde Medlidenhed med den stakkels Pige, ikke, som De siger, at —

Ludvig.

Og det er afgjort?

Eitelfels.

Afgjort.

Ludvig.

De gjør mig da maaskee den Villighed, at skrive at par Ord til Capitainen, at han udleverer mig Karlens Zeiheds Brev? Jeg paatager mig at være Budet.

Eitelfels.

Meget gjerne; men de hundrede Rigsdaler?

Ludvig.

Betaler jeg, Herr Kammerherre!

Bergharn.

Eller jeg.

Herr Kammerherren? saa lider hans Ære jo intet. De møder i mit Navn.

Ludvig.

Men kjære Herr Major! jeg skyder Herr Kammerherren en Kugle i Livet.

Eitelfels

(yderst forlegen og bange.)

Jeg — jeg vil jo med Fornøielse svare enhver ærlig Mand, min Herr Major! det er jeg enhver ærlig Mand skyldig, og paa Deres Ord holder jeg denne unge Herre for en meget ærlig Mand.

Berghorn.

Desbedre! saa bliver De i Live. Altsaa —

Ludvig.

Jeg forlanger af denne Mand intet, uden de to Officierers Adresse, under hvilke det unge Menneske staaer, hvis Brud Kammerherren vilde — —

Eitelfels.

De to Herrers? — ret gjerne. Den ene er General von Holzhausen, den anden Capt. von Oestorph.

Ludvig.

Og hvor mange Penge skulde der betales for Karlens Frihed?

Eitelfels.

Hundrede Daler.

Ludvig.

De havde jo sagt Forældrene 300 Rigsdaler.

Eitelfels.

Ja seer De — det — det var — det skulde —

Ludvig.

Sandsynligviis desbedre tvinge den kjønne Pige til at være Deres — —

Eitelfels.

Min Herre! De — De —

Ludvig.

Videre. De staaer i Underhandling med Capitainen?

Eitelfels.

Jeg havde Medlidenhed med den stakkels Pige, ikke, som De siger, at —

Ludvig.

Og det er afgjort?

Eitelfels.

Afgjort.

Ludvig.

De gjør mig da maaskee den Villighed, at skrive et par Ord til Capitainen, at han udleverer mig Karlens Friheds Brev? Jeg paatager mig at være Budet.

Eitelfels.

Meget gjerne; men de hundrede Rigsdaler?

Ludvig.

Betaler jeg, Herr Kammerherre!

Berghorn.

Eller jeg.

Ludvig.

Jeg vil gjøre saa lidt Ulejlighed som muligt. Jeg har Papiir i min Portefeuille.

Eitelfels.

Vel. Jeg skriver altsaa.

Ludvig.

Om De befaler (dicterer:) "Det bevidste Frihedsbrev for Recruten Hans....

Eitelfels.

Hans Wille, af Neustadt Pyrmont.

Ludvig.

"anmodes Herr Capitaine von Oestorff at ville udlevere til Overbringeren, som betaler de aftalte 100R." Og saa Deres Navn! Er det ikke saa rigtigt?

Eitelfels.

Jeg seer ikke rettere.

Berghorn.

Det gik jo excellent. En anden Gang, Herr Kammerherre! skulde De begynde med at være smult føielig. Havde De nu ikke omsider givet efter, saa havde Deres Ære kunne kommet til at lide — at lide den Tort, at den unge Mand havde nødt Dem til at tilstaae, De var en Poltron.

Ludvig.

Mine Herrer og Damer! Jeg beder om Forladelse, om jeg har været nødt til et par Øieblikke at berøve Dem Herr Kammerherren. Jeg har den Æ-

herved at overlevere Ballet sin Fordanser i uskadt Stand tilbage. (Ludvig og Berghorn gaae.)

Eitelfels.

Hahahaha! En narrisk Karl! Paa min Ære, den meest comiske Landsbyknold! Han begyndte imidlertid at være lidt studs. Men jeg tog ham i Skole; og seer De, hvor artig han blev? Hahahaha! — Men nu til vor Dans igjen, inden vi glemmer den charmante Tour.

Fjerde Optog.

(Kammerherre Eitelfels Værelse hos Mester Peter.)

Første Optrin.

Eitelfels. Lauter.

Lauter.

Jeg tilstaaer. En fatal Casus! virkelig fatal!

Eitelfels.

Ikke sandt? og hvad skulde jeg gjøre?

Lauter.

Som jeg har givet mig den Frihed at sige; og med Deres bevaagne Tilladelse, forsigtig! lidt forsigtigere!

Eitelfels.

Nu ja! men den fordømte Skrudertøs! skulde nogen for det første ventet — —?

Lauter.

Fuldkommen rigtig. Det er, ſom De behager at ſige, høiſtſieldent.

Eitelfels.

Og ſaa dette Satans Menneſke, ſom kommer her for at være hendes Ridder. En Knold, ſom ingen kiendte, ſom ingen kulde anſeet for — — —

Lauter.

De tilgive! juſt derfor;

Eitelfels.

De veed, jeg feiler ikke Courage.

Lauter.

Jeg beder ydmygſt.

Eitelfels.

Men kulde jeg da ſtrax, kunde jeg, indlade mig med en ſaadan gemeen Knegt?

Lauter.

Bevare os!

Eitelfels.

Og dog! uagtet jeg feiede ham; De kan aldrig foreſtille Dem det. Jeg giorde ham ſaa ſouple — ſaa — og dog, ſaaſnart han var borte, jeg babinerede med den hele Affaire; for, i Grunden, hvad var det andet end Babinage? men hvad ſkeer? man minauderer hele Salen over. Jeg vil igien føre den Dans op, ſom jeg blev ravn ud fra; ingen vilde ſtaae ved Siden af mig; min Dame forlod mig; alle boudeerte mig;

Jeg blev stødt; og jeg maa, mellem os, tilstaae, det kid til, som man begyndte at sistere mig; mig, Herr Hofraad! mig!

Lauter.

Forstrækkeligt! uhørt!

Eitelfels.

Nu er det engang saa. Jeg vilde nu blot raadføre mig med min Ven: Hvad er der nu andet for mig at gjøre end — — forlade Pyrmont — reise herfra?

Lauter.

De gjør mig den Ære, at spørge om mit Raad. Ja — De vil være forsikkret, haaber jeg ydmygst, om min Sorg over at savne Dem — men efter de Omstændigheder, og som De behager at fortælle, saa —

Eitelfels.

Altsaa, den Sag er afgjort. Jeg maa; ja — De bifalder det — jeg har besluttet at reise, og det jo for jo heller.

Lauter.

Som jeg har givet mig den Frihed at anmærke; saa synes det at være det forsigtigste.

Eitelfels.

Altsaa! Jeg kan saa ikke blive her i dette Logis, hos den Nar af Fader til Pigen. Men, ondt gjør det mig dog; thi seer De — Den Plan med Pigen her i Huset er nu vel forbi. Hun faaer nu vel den Klods, jeg haabede, skulde gaaet med Musketten Fanden i Vold

til America. — Men det lille uskyldige Dyr, som Mamsel Dupuis har bragt herhen!

Lauter.

Ja Agnes! De vil neppe kunde tage hende med Dem.

Eitelfels.

Nei det er Ulykken. Imidlertid er hun dog nu taget bort fra Mamsel Dupuis og Landsbyjunkeren, som jeg havde denne fordømte Affaire med. Max, den hule Skalk, har passet paa. Hun er i hans Hænder — og nu maa jeg bort!

Lauter.

Jeg tager mig den Frihed at sige —

Eitelfels.

Ja jeg veed det. Jeg maa bort. Og De — Deres Fru Moder og Madame Rehberg har gjort Beslag paa Dem til det hellige Ægteskab.

Lauter.

Jeg beder om Forladelse. Dermed gaaer det nu saa, at — imellem os — jeg er halv kjed af den heele Roman. Jeg troer neppe, den kommer videre. Det Skridt er gjort, og — Høflighed forbyder at træde tilbage.

Eitelfels.

Men om nu ogsaa den Roman med med Mamsel Gelner maatte spilles til Enden, saa — Agnes er en sød Pige. Det er ikke uden Exempel. Et Hjerte, som

ikke er alt for snevert, kunde maaskee rumme to Amouretter.

Lauter.

Jeg stoler paa Deres Ære, Herr Kammerherre! Det kunde — — Agnes er virkelig meget smuk og indtagende — og Max er en Karl, hvis Tavshed man tør lide paa. De reiser. Jeg — nu vel! jeg sørger for Agnes

Eitelfels.

Desværre! ja jeg maa reise — Altsaa, Top Agnes er Deres. Og der er Max meget bequemt, som han var kaldet.

Andet Optrin.

De Forrige. Max.

Max.

Alting i Orden. Deres Agnes er nu meget rolig; jeg har constitueret Deres dydige Vaskerkone til at være min Moster, en kjøn stille gudfrygtig Enke. Baade hun og jeg har det lille Dyrs Fortrolighed. De kan der vænne hende til at see Dem, og — Resten sørger De selv for.

Eitelfels.

Det gjør jeg neppe. Jeg reiser endnu i Aften.

Max.

For Pokker! De reiser! De kommer da vel igjen?

Eitelfels.

Jeg troer nei. Herr Hofraaden er saa god at sørge for Agnes, som jeg selv, — ligesom jeg selv, forstaaer Du.

Lauter.

Og jeg skal ikke mangle, min Ven, ogsaa at sørge for Omkostningerne. Men, Tausheb! —

Max.

Jeg meener, Herr Hofraaden kjender mig, i det mindste af Herr Kammerherrens Anbefaling.

(Det banker.)

Eitelfels.

Det banker. O det er min Vert, som jeg har ladet kalde, for at afgjøre vores Regning.

Lauter.

Altsaa. Jeg anbefaler mig. Jeg skulde besuden allerede være til Madame Rehbergs.

Eitelfels.

Vi sees inden Afreisen.

Lauter.

A revoir.

Eitelfels.

A revoir.

(Lauter vinker Max, i det han gaaer.)

Tredie Optrin.

Eitelfels. Meſter Peter.

Meſter Peter.

De har forlangt Deres Regning. Her er den.

Eitelfels.

Lad ſee! opſmurt, formodentlig, ſom ſædvanlig.

Meſter Peter.

Opſmurt? og ſom ſædvanlig? De har aldrig for faaet nogen Regning fra mig; heller ingen betalt. Jo et Forſuud af 10 R. Lejen er efter, hvad De ſelv tilbød. Klæde-Regningen — —

Eitelfels.

Klæderegningen, ja! uforſkammet nederdrægtig opſmurt! 200 R.

Meſter Peter.

Behag at efterſee! Deraf kylder jeg ſelv hos Kammeren 180 Rbd.

Eitelfels.

Skjændig; 200 R. for det Lapperi! en Snyder er han! en ſkammelig Snyder! Jeg betaler den ikke.

Meſter Peter.

Ikke! og jeg en Bedrager! jeg Herr Kammerherre! Saaledes talte De ikke for to Dage ſiden!

Eitelfels.

Ja ſeer han; det er noget langt andet. Fordi han er en Nar, en dum Nar, og fordi jeg havde forga-

bet mig i den Tos, han har til Datter — og derfor skal jeg nu betale — — —

Mester Peter.

Fordi jeg altsaa ikke vilde sælge Herr Kammerherren min Datter, derfor er jeg nu en Snyder, og en dum Nar.

Eitelfels.

Han tør mukke! Som sagt, en dum Nar og en Snyder er han, og jeg betaler ikke hans ublue Regning.

Mester Peter.

Herr Kammerherre! jeg er en fattig Mand. At Regningen er rigtig, paa Samvittighed, det seer De ved første Diekast. At jeg er en ulykkelig, aldeles ødelagt Mand, om De ikke betaler, det veed De ogsaa —

Eitelfels.

Med hans fordømte Snikſnak! Vak! Jeg betaler ikke den Regning, dumme Skjelm!

Mester Peter.

Ikke? Altsaa ikke? Nu ødelagt, fortvivlet, gior De mig. Jeg kan vel nyppe holde en Proces ud med Dem; men en Bedrager, en Skjelm, en dum Nar, kalder De mig! —

Eitelfels.

Og prygler ham ud, om han ikke gaaer, eller betænker sig, og slaaer det halve af.

Mester Peter.

Og prygler mig! Det gior De! De!

Eitelfels.

(i Attitude, som om han vil slaae.)

Du bliver ved, Karl! Saa skal —

Fjerde Optrin.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig.

Saa høirostede! (Kammerherren farer forskrækket tilbage:) Aha! jo virkelig seer jeg, Herr Kammerherren har Courage!

Mester Peter.

Han troer, fordi jeg er Skræder — —

Eitelfels.

(bekurtset og forbauset, som det heele Optrin igjennem:)

Med Dem, min Herre! har jeg intet at bestille. Den Sag imellem os er bilagt, haaber jeg.

Ludvig.

Jeg kunde maaskee hjelpe til ogsaa at bilægge Dem denne Sag.

Eitelfels.

Jeg haaber, De har den Godhed at lade mig afgjøre den selv med denne ærlige Mand; den — —

Ludvig.

Vedkommer mig ikke? Rigtig; men seer De, jeg vil dog forskaane Dem, om jeg kan, for den Plet paa Deres Ære, at blive afbanket af en Skrædder; thi tager jeg ikke feil, saa kunde det let hende sig, at

Mester Peter ikke lod sig anfalde af Dem uden Modværge. Altsaa, hvori bestaaer Uenigheden?

Mester Peter.

Kun min Regning, som Herr Kammerherren, saa godt som ubesee, vil nedsætte til det halve.

Eitelfels.

Den er opskruet, virkelig opskruet, for Resten —

Ludvig.

Det simpleste af Verden er jo at lade den undersøge.

Eitelfels.

Det er sandt; meget sandt! imidlertid, hvortil saa mange Omstændigheder?

Ludvig.

Til at oplyse, om Manden virkelig vil snyde Dem, eller De ham.

Eitelfels.

Jeg — jeg, min Herre!

Ludvig.

Er det Tilfældet, saa jeg forsikrer Dem ved ærlig Karls Knokler, det skal fortryde Dem.

Eitelfels.

Jeg seer, De viser denne Mand et Venskab, som — Kort sagt, jeg blæser ab de lumpne Penge; og for at vise, at jeg ikke — at jeg — See, der har han Beløbet — Qvitteringen faaer jeg altid. See saa! — saa er der (i det han gaaer:) Ende paa de Forbelagtigheder.

Femte Optrin.

Mester Peter. Ludvig.

Ludvig.

Den Elendige! Jeg kom her for at bringe Dem dette Papiir, gode Mester! I det jeg kom forbi Døren, hørte jeg Larm. Nu vel! Her er Frihedsbrevet for Detes Svigerson.

Mester Peter.

Ædle, velsignede, unge Mand! Men hvorledes var det muligt?

Ludvig.

Jeg fik af Kammerherren Adressen til Capitainen. Han er i Qvarteer i Waldeck. Jeg reed derhen; det er ikke saa langt; og nu er jeg her!

Mester Peter.

Himlens bedste Velsignelse over Dem! — o nu min Lise! min ærlige Hans! — De gjør mig, De gjør os alle saa usigelig lykkelige!

Ludvig.

Nok derom! Det kostede kun Trediedelen af, hvad Kammerherren havde sagt; Resten, see der, lad det være lidt til Hjelp til at sætte Bo med.

Mester Peter.

Menneske! eller Engel! hvad De er! — nei utaknemmelig er jeg ikke. Nei! men tilgiv mig. Det — det modtager jeg ikke. Frihedsbrevet, det overgik min

Evne, og var uden for Regningen. Det modtager jeg — og inderlig takker jeg Dem. Men Resten skal vi, kan vi, selv sørge for. For intet! tro mig, Herre! det duer ikke, at Mennesker, som skal arbeide for deres Brød, faaer det for intet. Arbeide skal de, bør alle.

Ludvig

Synderligt! og dog har De maaskee Ret, Mester! — dog — derom en anden Gang. Men Pengene ere imidlertid de unge Folks. Laane dem kan de dog vel?

Mester Peter.

Om de behøver dem. Men nu kom! lad min Datter og min Kone takke vor Velgjører!

Ludvig.

Dertil, min gode Mand, har jeg nu ingen Tid. Jeg har overalt intet Øieblik. Sig mig; veed De, hvor her boer en vis Madame Rehberg fra Brunsvig, som opholder sig her ved Brønden.

Mester Peter.

Madam Rehberg! nei, men — —

Ludvig.

Ikke heller, hvor en vis Max er at finde?

Mester Peter.

Max! det er en afskyelig Karl! Hvad vil De den afskyelige Karl? Kammerherrens Geheimeraad?

Ludvig.

Nu! jeg veed, det er en ſlet Karl; men jeg maa tale med ham.

Meſter Peter.

Jeg vil viſe Dem Huſet, hvor han boer; men De ſkulde ikke befatte Dem med det Menneſke.

Sjette Optrin.

(En Allee.)

(Paa den ene Side et anſeeligt Huus imellem Træerne, hvor Madam Rehberg boer, med Vinduer, en Altan, og Udgang til Alleen; paa den anden et mindre Huus.)

Madam Rehberg. Roſe.

Madam Rehberg.

Du er virkelig en god Pige, en fornuftig Pige. Du har vidſt at fatte Dig, og bruge Din Fornuft. Den friſke Luft har ogſaa gjort ſin Virkning. Ikke ſandt! nu befinder Du dig rolig og vel?

Roſe.

Rolig? ja! o ja! Jeg veed nu omſider, hvordan jeg er faren. Men vel? Nei Tante! ikke gandſke vel. O jeg beder Dem, Tante. Ved al Deres Gobhed for mig beſværger jeg Dem, lad os ſkynde os herfra.

Madam Rehberg.

Nu ja, det vil vi da. Men ſiden Du er rolig, og feiler intet mere, ſaa kom nu, og følg med mig ny. Du veed, her kommer Viſiter til os.

Rose.

Just derfor flygted jeg, hvor svag jeg var, og hvor lidt i Stand til at gaae ud. Der er ingen Ro paa dette urolige Sted.

Madam Rehberg.

Du var virkelig meget upasselig; men nu er det jo ogsaa forbi, og maa saa være. Hvorledes skulde det lade, om Du nu for Alvor lagde Dig syg? Frue Lauter er vist allerede der, og Grevinde Buchenhain har ladet sig melde. Ogsaa hun er der maaskee alt. De kan gjerne være der, skjøndt vi ikke har seet Dem. Den rette Indgang er jo fra den anden Side.

Rose.

Hvad skal jeg blandt dem? Tante, Tante! De har virkelig gjort ilde i at bringe mig mellem disse Mennesker.

Madam Rehberg.

Barn, Barn! men for Din egen Skyld, vær dog fornuftig! Nu er vi her engang. Hvad gjør det dog for en Opsigt, dersom Du nu undbrager Dig fra alle Mennesker?

Rose.

Nu da, skal det endelig saa være. Men med Forord, jeg vil være i Fred for Hofraaden, for alt hvad der har Hensyn paa ham. Jeg kan virkelig ikke indlade mig med Ham — og med ingen, slet ingen!

Madam Rehberg.

Du er mig dog en fortrædelig Pige! Nu da! Du skal være i Fred. (for sig selv.) Hun er som et Barn, man maa snakke hende efter Munden — Nu saa kom!

Rose.

O, hvad skal jeg dog der iblandt alle de hjertelose Skabninger? De faaer saa intet godt af mig. — Veed De hvad, Tante. Nu kommer da der disse fremmede Folk, og drikker Thee, og igjennemgaaer der alle de Mennesker, som jeg ikke kjender, og ikke bryder mig om, og stikker paa dem, og paa min Muthed og mit Landsbyvæsen. Men jeg, saasnart jeg kommer op, lukker jeg Dørene op til Altanen der, og fætter mig derhen, og skjenker Thee for dem, og seer her ud over Marken og Træerne, og tager netop saa megen Deel i alt, hvad de snakker, som Theemaskinen.

Madam Rehberg.

Godt! Barn! Det vil finde sig, Barn; kom nu.

(De gaar.)

Syvende Optrin.

Ludvig (allene.)

Her var jo Huset, som Mester Peter viste mig. Det ærgrer mig, at jeg skal spørge den elendige Kart, den Mar, for at faae at vide, hvor min Rose er. Hvorfor spurgte jeg ikke hans Kammerat Kammerherren. At ogsaa just saadanne Personer skal være mine

Vejviſere paa Vejen til dig — Dig, mit Hjertes eneſte, inderlig elſkede Roſe. Jeg gad neppe banket paa — og dog — hvor mange Timer er det ikke alt, ſiden jeg fik vide, Du var her, uden at jeg endnu har kunnet faae et Øieblik til det eneſte, jeg havde her at gjøre, at finde Dig, min kjæreſte, kjæreſte Pige! Nu da; velan! (banker paa Maxes Huus.)

Ottende Optrin.

Agnes. Ludvig.

Agnes (lukker op.)

Ludvig! — Herr Burchard?

Ludvig.

De, Agnes! De, Jomfru! er her — — ſaa var det dog ſandt, hvad Majoren ſagde mig, (høit.) De er altſaa her hos Herr Max? Det er jo dog der, han boer?

Agnes.

Den Mand, ſom har taget imod mig i min Elendighed, flygtig, ſom jeg var, uden Tilflugt, hedder ſaa, og boer her. Men Ludvig! De ſeer paa mig med ſaadanne Øine. Der ſtaaer ſaa ſkrækkelig en Mistanke og Bebreidelſe i deres Øiekaſt. Ludvig! vil De høre min Retfærdiggjørelſe?

Ludvig.

Jeg har virkelig ingen Tid, Jomfru! Jeg ſkulde blot tale et Ord med denne Max.

Agnes.

Han er ikke hjemme. O men saa maa De et Øieblik høre mig, forend De fordømmer mig. De fandt mig i Selskab med Mademoiselle Dupuis. Dette Fruentimmer, Herr Burchhard, opholdt sig nogentid i Egnen, hvor jeg er fra. Jeg kjendte aldrig mine Forældre; min gode Stiefmoder døde for et Aar siden. Jeg var fattig, hjelpeløs, forladt. Mademoiselle Dupuis overvældede mig med Venskab og Velgjerninger. Jeg fulgte hende hid, hvor, hun sagde, der kom en Mængde af hendes fornemme Paarørende, som vi for Fremtiden skulde leve hos. Hun gjorde mig til sin Søster, ligesom hun optog Dem til Cousin. Og nu, min Herre! i Dag, først i Dag — e jeg tilstaaer Dem, der forefaldt iblandt de Selskabelser, der kom til os, ofte, helst, naar De var borte, et og andet, som jeg undredes over, og som burde givet mig Mistanke; men i Dag, Herr Burchardt, kommer der en Mand til mig, en grusom, o! en ærværdig gammel Mand, og aabner mig Øinene, aabner dem, Ludvig, paa den skrækkeligste Maade. Det er — — — (standser for Graad.)

Ludvig (for sig selv.)

Skulde ogsaa det være Forstillelse! nei, nei! saa afskyeligt er dog ikke Menneskket endog alt i den Alder; — (høit.) Gode Agnes! sæt Dig. Det er, siger Du?

Agnes.

Mit Hjerte briſter, Herr Burchard! af Skam og Bebreidelſe! Adelaide er et afſkyeligt Fruentimmer, Herr Burchard! Og til at blive ligeſandan en, ſom hun ſelv er, vilde hun banne mig.

Ludvig.

Skrækkeligt, afſkyeligt! Og nu, Agnes! — nu veed Du, hvor Du nu er?

Agnes.

Nu? her? De forſkrækker mig endnu. Max kom til mig, da jeg flygtede ud fra den afſkyelige Dupuis. Han har kjendt mig fra Barndommen hjemme hos min Plejemoder, ſagde han, og han bragte mig herhen til hans Moſter, en gammel Enke, ſom boer her. Det ſtaaer Dem ikke an? De troer mig maaſkee ikke? O De har desværre Ret til at mistroe mig, efter det Selſkab, hvor De lærte at kjende mig.

Ludvig.

Arme, ulykkelige Agnes! — Det Menneſke, i hvis Hænder Du er falden, denne Max, det er den nederdrægtigſte Kjeltring, Jorden ejer. I hans Værge er det umuligt andet, end Du er ſolgt, ſolgt, Pige! til Foragtelighed og afſkyelig Jammer.

Agnes.

Barmhjertige Gud! — Det er min Skjebne! — og hvem vil redde mig? Hvem?

Ludvig.

(omfavner Hende øme.)

Det vil jeg, Pige! det vil den guddommelige velsignede Rose! o naar hun seer Din Ulykke og Din Uskyldighed.

Rose

(som imidlertid har aabnet Altanen, og sat sig der ud.)

Gud! det er ham!

Ludvig

(seer op, seer hende, hun skarter sig ind.)

Rose, min Rose! det var hendes Stemme — hende selv — Kom Agnes! nei bi — nei kom — o jeg veed ikke. Bliv her — her i Dørren. Jeg kommer ret strax igjen.

(Gaaer med Agnes ind i Madame Rehbergs Huus.)

Niende Optrin.

(Sal hos Madame Rehberg.)

Rose. Madame Rehberg. Fru Lauter.

Hofraaden.

Madam Rehberg.

Hvad er der, Barn? Hvad i al Verden er der?

Rose

(ængstlig, vild, forvirret:)

Han kommer! — (hun vil løbe ind i sit Værelse, men Kræfterne mangle; hun segner i en Stoel:

Fru Lauter.

Det kjære Barn er uden Tvivl meget upasseligt. Har hun ofte saadanne voldsomme Tilfælde?

Tiende Optrin.

De Forrige. Ludvig.

Ludvig (styrter ind.)

Det er hende. O Dig! Dig, mit Hjertes elskede Rose! — Endelig, endelig fandt jeg Dig, efter saa megen ængstlig, ængstlig Søgen! — Rose! Rose! — (Han ligger for hendes Fødder, trykker hendes Haand til sit Bryst, og udtrykker vexelviis den høieste Glæde og Kummer.)

Rose.

Ludvig!

Ludvig.

Min Roses Stemme! O Du kjender mig omsider igjen? Kjæreste Rose! hvor har Du martret mig! mig, som ikke kan leve uden Dig! hvor inderlig har jeg sørget over, at Du forlod mig! O Rose! sig, for Guds Skyld, sig mig, Du er ikke vreed!

Rose

(løfter hans Haand imellem begge sine:)

Ludvig!

Ludvig.

O nok! nok! Du nævner med Godhed mit Navn. Et Aars Kummer er forsvundet. Jeg er lykkalig, og jeg fortjener min Lykke, Rose, thi, Din Mistanke mod mig maa have, hvad Grund den vil, jeg er uskyldig.

Madam Rehberg.

Uskyldig! Herr Burchard! uskyldig; og de to vakre Mamseller, og den tredie i Dag, foruden —

Roſe

(ſpringer op, og ſtøder hans Haand fra ſig. Med forbittret Værdighed.)

Gaa, Elendige! Gaa!

Ludvig

(efter et Øieblik's taus Beſtyrtelſe.)

Roſe! Du ſætter en gruſom Prøve paa Din Ludvig.

Roſe.

For ſidſte Gang, gaa! Menneſke, ſom jeg foragter! Jeg er denne Mands Brud (hun har convulſiviſk grebet Hofraadens Haand:)

Ludvig

(ſtaaer nogle Øieblikke ſom forſteenet:)

Altſaa Brud! — Brud er hun! — Gode Gud! ſaavidt er det kommet. (Gaaer langſom, og ſom i Mørke; vender om, da han er nær ved Døren, og nærmer ſig Hofraaden.) Denne Mands Brud er hun! Mand! Jeg kjender Dig ikke, kommer aldrig til at kjende Dig. Dig — og Din Brud — ſeer jeg aldrig — aldrig med min Villie mere. Kan Du gjøre den Pige lykkelig — lykkelig — forſtaaer Du? ſaa, ſom jeg vilde have gjort hende lykkelig — o ſaa være Himlens beſte, ſaligſte Velſignelſe over Dig, ſom over Din Brud!

(Gaaer.)

Ellevte Optrin.

Roſe. Madam Rehberg. Fru Lauter. Hofraaden.

Fru Lauter.

Det Menneſke! den ſamme, ſom man viſte mig i Dag, der har duelleret med Dreiſtern og Weisbart — han er jo forrykt, gandſke fra Forſtanden.

Hofraaden.

Viſt! gandſke viſt! og dog, den elſkværdige, den ubetydelige Angſt, ſom hans Galenſkab ſatte min tilbedte Roſe i; ſandelig! den er mig tuſinde Ducater værd! ubetalelig er den! Den gav mig den Lykſaligheb, at faae af min Roſes Læber en Tilſtaaelſe, ſom udgjør mit Livs høieſte Lykſaligheb.

Roſe.

Tante!

Madam Rehberg

Hvad vil min gode Roſe?

Roſe.

O! jeg — befinder mig — ſaa beſynderlig — ſom om jeg havde havt en Feber-Phantaſie — jeg er nok ikke vel, Tante.

Hofraaden.

Tilbedede!

Roſe

(farer ſammen:)

Jeg beder om Forladelſe. Jeg havde ikke mær-

det — havde glemt — at Herr Hofraaden — — — kjæreste Tante! (Hun tager hende til Siden, og taler sagte til hende.)

Hofraaden
(til Moderen afsides.)

Dersom min Moder tillader. Jomfruen befinder sig ikke vel. Det var maaskee bedst, om vi forlod Hende. Siden vil jeg —

Fru Lauter.
(sagte til Lauter.)

En synderlig Tildragelse desuden, som maa tages i Overvejelse — (til Madame Rehberg:) Det afsindige Menneske har sat den gode Pige i megen Bevægelse. Det gaaer over, naar hun er lidt allene. Endnu i Aften sees vi. Jeg kjender nok det Slags Bevægelser, ærudrer ret godt fra Fortiden. — Uden Ceremonie!

Hofraaden.

Inden en Time giver Deres henrykte Brudgom sig den Frihed, at bede om Tilladelse at kaste sig for Deres Fødder.

Madam Rehberg.

Siden De — — —

Fru Lauter.

Uden Complimenter. Vi sees.

Tolvte Optrin.

Rose. Madame Rehberg.

Rose.

Det var da virkelig ingen Drøm! o Tante, Tan-

te! Det vær! o lyv for mig, Tante! slig det var. Alt, Alt. At han her uden for Altanvinduet omfavnede Hende, at han kom, saae saa inderlig god, og saa inderlig fortviviet ud — —

Madame Rehberg.

Og at Du tog Hofraadens Haand, og erklærede ham for din Brudgom, — —

Rose.

Hofraadens? Tante! jeg Hofraadens Haand! det Træmenneske! I Evighed aldrig, aldrig — og dog, Tante siger det. Jeg synes selv — nei, nei! aldrig —

Madame Rehberg.

Bevar os, bevar os, Barn! Ingen overilede Beslutninger! Det er bestandig mit Raad. Fornuften! —

Rose.

O men, Tante! jeg er saa forvirret, saa — — Tillad Tante, jeg gaaer ind paa mit Kammer! Jeg martrer Dem bare. Alene skal jeg nok samle mig.

Madame Rehberg.

Vel Barn, vel! Men bliv Du her! Jeg maa saa ind, og tage mod Grevinden. Jeg er glad, Du er dog saavidt vel.

Trettende Optrin.

Rose (allene.)

Alfaa! det var ham! det var min Ludvig, min Barndoms inderlig elskede, min ædle, ædle Ludvig!

Det var ham — — o det var ham — Og nu! skræk-keligt, — Farvel, alle I min uskyldige Alders Glæder! alle I Lykksaligheder, som mit Hjerte, ukjendt med Verden, drømte sig for de kommende Dage! O den Verden, hvor Ludvig, Ludvig! forvandledes fra det, han var, til det — det, han nu er — — Gud! red mig ud fra den Verden, som saaledes forvandler Uskyld og Reenhed til Troløshed og Afskyelighed! — Og dog — det var ham! o ham selv! endnu med det ligesaa hjertelige aabne Ansigt — o var det, vår det muligt, at det endnu ikke var, som det syntes at være! — Imidlertid! jeg har erklæret Hofraaden — sagde Tante! — Nei! o nei! ulykksalige Rose.

Fjortende Optrin.

Hanne. Rose.

Hanne.

Hun er allene. Ja, jeg troede det nok, hun maatte see bedrøvet ud. — Jomfru! hvad har De gjort ved min Broder? De kjendte ham, sagde De i Morges. Det var ham. O jeg blev saa glad, at han kom! Havde De seet, da han fik Øie paa Dem, som De sad oppe paa Altanen! Jeg var kommen ud i Døren, og saae det. O det var alt for løyerligt. Det var, som der var fløiet en Ild gjennem hans hele Krop; men Glæde var det, der foer ham gjennem hvert Lede-mod. Og vips! var han inde af Døren, og op ad

Trappen. Det var neppe, han vilde kjende mig engang. Han bare klappede mig paa Kinden, uden at faae Tid til et Ord.

Rose.

Nu, gode Hanne! hun er saa snakkesom; jeg ——

Hanne.

O i Dag mærkede jeg dog ret godt, at De ikke saa ugjerne hørte tale om Ham.

Rose.

I Dag! ja Hanne! før, i Dag.

Hanne.

Men er han da ikke den samme, han var før i Dag? Ja, jeg kan nok vide det. Jeg har ogsaa hørt om det Klammeri, han skal have havt her henne med en Nar for en Piges Skyld. Jeg veed ikke; men dermed maa det nok ogsaa have saa sin egen Sammenhæng. For, saae De ikke nok den lille Jomfru, han talte med hernede? Han tog hende ved Haanden, med det samme han slog her op til Dem, jeg troede, han vilde taget hende med. Men han lod hende bie; ogsaa gav jeg mig i Snak med hende. Hun spurgde, om det var nogen af hans Paarørende, her boede? Jeg svarte, kanskee, jeg troede det nok. — O, sagde hun, maatte det være den velsignede Rose, som han sagde, han vilde bringe mig til. — Og før saae hun saa bedrøvet ud, men da hun sagde det, saa — — —

Rose.

Til mig, Hanne? til mig vilde han bringe dette Fruentimmer? — Du gode Gud! hvad siger han? og hvor blev hun —? Men, hun siger, han vilde — —

Hanne.

Ja seer De, inden vi fik talt mere sammen, saa kom han ud igjen. Jeg glemmer aldrig, hvorvidt han saae ud. Han saae stift frem for sig, og gik mig og Jomfruen lige forbi, gandske langsomt, og saae os ikke; og vi blev saa forfærdede, saa vi kunde ikke tale et Ord.

Rose.

Men Pigen! hun blev der nede? hun er der endnu? og han sagde, fortæller hun — ?

Hanne.

Nei først blev hun ved at gaae langt ned af Alleen. Og den stakkels Pige saae ud, som hun skulde da synke i Jorden; og Taarerne strømmede hende ned over Kinderne. "O Gud, sagde hun ved sig selv, og saa kom forlader mig; hans Rose vil ikke vide af mig at sige; blot til afskyelige Mennesker skal jeg være overladt!" Hvad vilde nu det sige andet, end at han har villet redde den Stakkel fra nogle slemme Folk, hvem det har været, og overgivet Dem hende?

Rose.

O Hanna! — o var det muligt! — hun er da der endnu?

Hanne.

Nei, Jomfru, for inden vi kunde komme til os selv, saa kom han hurtig tilbage igjen, men saae ligesaa mørk ud, som før. Han tog hende ved Haanden, stod et Øieblik, som om han havde betænkt sig, hvad han vilde, endelig sagde han, "arme forladte Agnes! hvor er der nu Tilflugtssted for os?" Og saa gik han igjen med hende, ligesom han var kommen.

Rose.

(for sig selv glad.)

Muligt — o ikke blot, muligt! det er saa, det er saa, han er uskyldig, han er — — men — o han er borte! — Hanne! gode Hanne! Din Broder — jeg — tog feil af ham — jeg tog ham for en anden — o jeg gjorde ham Uret — — skrækkelig Uret. Det er et ædelt, ædelt Menneske, Hanne! O at vi havde ham her igjen!

Hanne.

Fat Dem, Jomfru! Der er Deres Tante med Grevinden.

Femtende Optrin.

Grevinde Buchenhain. Madam Rehberg. Rose.

Grevinden.

De er ikke vel, kjæreste Rose! O for en Syg seer De ikke saa ilde ud. Deres Tante siger mig, at jeg ikke

maa gjøre Regning paa Dem i Aften; det havde jeg dog saa vist gjort.

Rose.

Deres Raade er alt for forbindtlig. En ubetydelig Upasselighed.

Madam Rehberg.

Ja Grevinde! dersom ikke dette rebelske Lum var, saa kunde det vel være ubetydelig; men de Piger, de Piger! Lidt Roligheb vil dog nok bringe hende i Stand igjen. (sagte til Rose.) Er det saa godt? Smalter jeg Dig nu efter Munden?

Grevinden.

Det gjør mig virkelig ondt, om jeg skal i Aften savne den gode Pige! Her er kommen en Ubekjendt, som ved en her gandske usædvanlig Velmodighed har gjort et Par Mennesker saa lykkelige. Jeg vilde — o men De er jo ikke saa syg. Det gjør desuden ikke, at være omringet af gode og lykkelige Mennesker. Jeg vil intet fortælle Dem om, hvad jeg har for. De maa være med.

Rose (for sig selv:)

En ubekjendt Velmodig! — Det kunde være Hans. — (høie.) Grevindens Godhed vilde jeg saa nødig afskaae. Jeg føler mig virkelig en Deel bedre.

Madam Rehberg.

Nu saa troer jeg aldrig mere paa dine Upasselighedet. For et Øieblik siden — — Nu men det er vel: — men allegevel, Fru Lamer og hendes Søn —

Rose.

Vores daglige Selskab! de tage ikke ilde op, om vi modtage Grevindens Tilbud.

Grevinden.

Det sørger jeg for. Men hvad om de begge kjørte med mig en Tour — først en Times Tid! Det bringer maaskee den kjære Pige fuldkommen i Orden.

Rose (for sig selv.)

Saa undgaaer jeg Hofraaden og hans Moder. — (høit.) Jeg har, med min Tantes Tilladelse, i Aften overgivet mig gandske til Grevinden.

Madam Rehberg.

Og jeg! hvorfor skulde da jeg sætte mig imod?

Grevinden.

Jeg lover Dem intet andet, end Synet af gode, og, jeg haaber, ret lykkelige Mennesker. Det er efter min Smag altid fornsieligt.

Femte Optog.

(Værelse i Mester Peters Huus. Det samme som i Begyndelsen af fjerde Optog.)

Første Optrin.

Ludvig (allene.)

Brud er hun! — ikke Din Brud, Ludvig! — og ikke lykkelig — nei ikke lykkelig kan Rose blive.

som en andens, end min! og jeg — O at jeg nu, da jeg dog er fordømt, til ikke at nyde det eneste, der var Lykke for mig i Verden, dog ikke kan være letsindig, som hun maa være bleven. Men nei! at hun er Brud — ikke lykkelig — ikke min — ere de eneste Begreber, som svæve for min Sjæl. — Hvorfor brød hun med mig? Max fortalte, at hun var Vidne til den dumme Tildragelse! — Det har gjort Begyndelsen. Hun har ikke vidst i, at hun ikke søgte Oplysning om Sammenhængen. Hun kjendte mig dog, og maatte vide, at jeg umuligen kunde være en saa afskyelig Karl. Det undskylder hende dog. O har jeg noget Øieblik tænkt, at hun ei var undskyldelig? — Men det er forbi. Hun er Brud — ikke min, ikke lykkelig; — Forend i Morgen kan jeg ikke komme bort herfra! Aldrig vil jeg see hende mere; aldrig kan jeg. — O Agnes! arme Agnes! — en dum Streg, at jeg skulde paatage mig at give hende det romantiske unge Menneskes Portefeuille! Han meente Hende det dog ogsaa ærlig. Hans Portræt, alt, hvad han kunde af hans Formue, og et kjærligt Farvel, sendte han hende. — Jeg maa opsøge ham. Han er reist bort, men man finder ham vel. Saa er de lykkelige, for hun elsker ham; og ham kan der engang blive Mand af. — Hvem elsker mig? Hvem bringer mig tilbage til — — — O Rose, Rose! Du er Brud — ikke min Brud — ikke lykkelig!

Andet Optrin.

Mester Peter. Ludvig.

Mester Peter.

De har befalet — —

Ludvig.

Befalet! Det maa De have drømt.

Mester Peter.

De har forlangt at være allene.

Ludvig.

Det har jeg ønsket, det ønsker, det beder jeg om endnu.

Mester Peter.

Vel. Jeg vil blot sige Dem — —

Ludvig.

Det, jeg vilde høre, kan ingen sige mig.

Mester Peter.

De har nu villet tage til Takke hos os.

Ludvig.

Fordi jeg troede, nu her at kunde være allene, indtil jeg kan komme bort, siden Kammerherren var reist, og Værelserne stode ledige.

Mester Peter.

Men her er kommet Bud fra Grevinde Buchenhain, for at bede min Datter og hendes Brudgom og mig komme hen til hende.

Ludvig.

Havde hun faaet i Sinde at bede mig med, saa havde De kunnet sige hende, jeg vil være allene.

Mester Peter.

Nu min Gud! men siden De er hos os, saa kan dog ikke alle Mennesker vel gaae ud af Huset, uden —

Ludvig.

Hvorfor ikke da?

Mester Peter,

Om det var nogen Ting, De vilde imidlertid. Moder er rigtignok, ved det, De har gjort for hendes Datter, ikke syg længer; men dog saa svag, at hun ikke kan forlade Sengen.

Ludvig.

Hvormange Gange skal jeg da sige, jeg vil ingen Opvartning have, jeg vil ingen Ting?

Mester Peter.

Nu, saa gaaer jeg da. Hans, som De befriede, og gav os tilbage, skulde med til Grevinden. Vor Herre veed, hvad hun vil. Hele Verden taler om hende, som om en velgjørende Engel. Jeg sendte Bud efter Hans, saa saare De kom, og bragte Frihedsbrevet. Han er henne i — Vi venter ham alle Øieblikke — O men De er fortrædelig. De vil da, vi skal gaae derhen, siger De. Ja men Agnes! det velsignede stakkels Pigebarn, De bragte med herhid; Hun

græder i eet væk, og vil ikke, vi maae forlade hende. Kan vi da tage hende med?

Ludvig.

I al Verden —! hvorfor ikke?

Mester Peter.

Nu! saa gaaer vi da, vi er her snart tilbage.

(Gaaer.)

Ludvig.

Farvel! — Omsider fik jeg dog Ro. — O men der er det alt forbi igjen; der er den gode, fortrebelige Major.

Tredie Optrin.

Major Berghorn. Ludvig.

Major Berghorn.

Man havde seet Dem gaae herhen; De lovede i Eftermiddag, da De kom fra Waldeck, at De vilde tillade mig at disponere over Dem i Aften.

Ludvig.

Saa! Det gjorde jeg, som en Nar, som jeg gjør saa meget. Jeg tager det Løvte tilbage.

Berghorn.

Tager De et Løvte tilbage?

Ludvig.

De har Ret. Det Løvte betydede intet. Allige-vel tager jeg det ikke tilbage. Jeg beder kun, at De vil tillade mig, ikke at opfylde det.

Berghorn.

Det lader jeg vel være.

Ludvig.

De gjør mig en virkelig Tieneſte, om De lader mig ſlippe. Jeg duer ſaa ikke til Menneſkeomgang.

Berghorn.

De er ikke oprømt; Hvad kan der være mødt Dem? I Dag, ſynes mig, burde De være uſigelig vel tilfreds.

Ludvig.

Virkelig! uſigelig vel tilfreds. O, De veed alt-ſaa ikke — hun er Brud — Brud er hun —

Berghorn.

Skulde jeg ikke vide det? og en meget lykkelig Brud, haaber jeg. Var det da ikke Deres eget Ønſke?

Ludvig.

Viſt! — at hun ſkulde være — uden al Charac-ter, letſindig, ſom alle andre. — Men lykkelig! — o blev hun endda lykkelig!

Berghorn.

Men hvad er nu det for miſantrope Drømmeri! hvor ſkulde den gode Pige — —

Ludvig.

Troe De mig, den bedſte duer ikke det mindſte. Falſkhed — nu ja, er det Ord for haardt, ſaa en Let-ſindighed, der har ſamme Virkning, — udgjør alt, hvad der er ved dem. Man bedrages, ligegodt om

af Falskhed, lumsk Tigerlyst til at pine, eller af, at de tankeløse holde sig til en Nar, ligesaagodt som til en ærlig Karl. — Ærlig! — som om der var Ærlighed til. Jeg Daare! Hvor hun er bleven saa forbærvet, der vilde ogsaa gandske vist jeg snart blive, som alle de andre.

Berghorn.

Kjære Ven! for Guds Skyld! hvad er det for en Philosopheren? See engang paa mig!

Ludvig.

Ah! det er Dem.

Berghorn.

Et Qvarteer gaaer jeg her, og taler med Dem.

Ludvig.

Det er sandt. Jeg er adspredt. De vil jeg skal følge ud med Dem, og jeg kan —

Berghorn.

Ikke bryde Deres Ord. Men hvad er der da? Det unge Mennske, De har loskjøbt, har betænkt sig, faaet Smag paa Recrutlivet! — og Lise! —

Ludvig.

Kan være. Det veed jeg intet om. Nu ja! er det ikke skeet, saa skeer det.

Berghorn.

Altsaa det ikke; men Pigen —

Ludvig.

I Forstningen vilde hun sagtens see suurt og

hyle. Lad hende hyle! Inden et Par Dage havde hun dog havt ham for Nar, og taget ſig en anden.

Berghorn.

Det være nu, hvad det vil, ſaa —

Ludvig.

Saa ſeer De nok, jeg ønſker inderlig, at De vilde lade mig være allene.

Berghorn.

Og De, at jeg ikke vil lade Dem være allene, min unge Herre! og det, fordi jeg holder ret inderligen af Dem.

Ludvig.

Ha, ha, ha! Det kan De fortælle en Patteglut. Hun holdt ogſaa ret inderlig af mig.

Berghorn.

Der er hændet Dem noget galt, hvad det er; det kan være; derfor er De Menneſke. Men, unge Menneſke, Vinene i Vejret! Brystet høit! Modet op i Livet! Ryſt Modgangen af! eller, lader den ſig ikke afryſte, ſaa bær den med Kjækhed! Derfor er De en Mand.

Ludvig.

Afryſte! Det lader den ſig ikke. — Være den! nu ja — kun trykker den mit hele Væſen fra hinanden.

Berghorn.

En Fruentimmer Hiſtorie, ſom jeg mærker!

Ludvig.

Og det en ret almindelig. Man har trukket mig ved Næsen.

Berghorn.

Kunde Du vente andet, min Søn! Saaden en, som den Mamselle! Kunde Du ventet Troskab af den Qvinde?

Ludvig.

Min Herr Major! havde jeg ikke Ærbødighed for Deres hvide Haar, saa — —

Berghorn.

Men hele Pyrmont kan jo bevidne, at det slette Fruentimmer — —

Ludvig.

Rose Gelner et slet Fruentimmer! uagtet Deres hvide Haar koster det Dem Deres Hjerteblod. — Rose et slet Fruentimmer!

Berghorn.

Hvem taler om Rose Gelner? Mamsel Dupuis taler jeg om.

Ludvig.

Saa? Hun er altsaa et slet Fruentimmer! Nu ja det tænkte jeg ikke paa. Rigtig! hun er et slet Fruentimmer. Det sagde ogsaa den arme Agnes mig for en Time siden. Men af det Slags, at hele Pyrmont veed det? — at —

Berghorn.

De er nok den eneste her, som kunde sporge der-

om. Men hvorfor render De ogsaa her med de gemeene Tøse? De, den brave unge Mand, som skaaes med en Kjækhed, en Sindsro, uden Mage; hvis hele Væsen og Adfærd synes at vidne om en Selvbevidsthed, der ikke har det ringeste at bebreide Dem; hvis Aasyn forkynder saa megen Redelighed og Godmodighed, og som har havt Hjerte til en saadan Handling, som den, hvorved De gjorde denne Familie lyklig! Unge Menneske! jeg elsker Dig saa inderlig; men derfor just siger jeg Dig det venskabelig, lob dog ikke her saaledes med de afskyelige Skabninger!

Ludvig.

Nu! siden jeg omsider har faaet at vide, at den Mamselle Dupuis er et slet Fruentimmer.

Major Berghorn.

Omsider? Det vidste Du ikke før. Er det sandt?

Ludvig.

Jeg lyver aldrig.

Major Berghorn.

O! Gudskeelov! jeg tog feil. Men hvorban? o ligefuldt! Gudskeelov jeg tog feil! Men Søn! Søn? Lær at see Dig lidt for. Med et Par Duller under Armen har man dog saa temmeligt Udseendet af en lumpen Karl.

Ludvig.

Og nu, nu først sandser jeg det! — Gud! Det

var Aarsagen til Roses Forbittrelse! — Dog, forſilde, forſilde! — Jeg er fortabt.

Major Berghorn.

Du med dette Hjerte? Alting, unge Ven! gaaer op og ned her i Verden. Ofte seer det fort ud paa alle Kanter, og klares kun, for, som det synes, at blive endnu mørkere. Det eneſte, som er uforanderligt for Menneſket, er Samvittigheden, min Søn. Er den rolig og blid, saa udbreder den sin Blidhed tidlig eller seent over alt det øvrige. Nu frisk Mod! — Du har givet mig Dit Ord at være i Aften min Mand. Ingen Hængen med Hovedet! Har Du ved en taabelig Streg gjort Dig Kummer, saa forjag den med Frugten af det, Du har gjort ædelt og godt! Kom!

Ludvig.

Vel!

Major Berghorn.

Uden at spørge hvorhen?

Ludvig.

Det er mig uden Forskjel. Vilde De føre mig igjen hen til Kammerherren, jeg troer, jeg lod mig adle, om han da vilde skyde mig en Kugle for Panden.

(De gaae.)

Fjerde Optrin.

(Forsal ved Brøndsalen. Adskillige balklædte, ogsaa nogle maskerede Personer, gaae i dette og de følgende Optrin af og til gjennem Forsalen ind i Brøndsalen.)

Max. Hanne.

Max.

Men Du fortryller mig. Du er jo Foieligheden selv?

Hanne.

Skulde jeg da ikke det, i det ringeste i de første Frierdage?

Max.

Ja, naar jeg lægger de 1200 Gylden, Du har, til dobbelt saa mange, jeg selv har samlet, saa er det dog noget at begynde Bosætningen med. Altsaa, Du samtykker, at vi kjøber det Huus herhenne?

Hanne.

Naar Du opfylder mine Betingelser.

Max.

Jeg tør love det, førend jeg hører dem.

Hanne.

Svære er de ikke.

Max.

Lad høre!

Hanne.

Den Historie, som Du fortalte mig, om den — hvad skal jeg kalde det — den Spøg, Du havde med

Herr Burchard i Værtshuset i Skoven, da Du fik ham til at tage herind med en villig Pige, og lade sig gribe med hende der af en, der gav sig ud for hendes Fader — den skal du fortælle, uden at forbolge det mindste, for Jomfrue Gelner, der første Du seer hende!

Max.

Men taler Du, Pige?

Hanne.

Som jeg siger. Ellers bliver der intet af; jeg samtykker ellers i ingen Ting.

Max.

Men saa anseer hun mig jo for en Skjelm, for en slet Karl, og —

Hanne.

Hvad hun anseer Dig for, bliver Du det meere derfor?

Max.

Men — — Nu, Herr Burchard, veed den for. Det kommer dog altsaa vel for en Dag. — Men, hvorfor vil Du, jeg skal? — — —

Hanne.

Ligefrem, for det at Rose skal vide, at hendes Ludvig ikke var taget derub, som en udsvævende Karl, men troede at frelse en uskyldig Pige; og for at hun ikke skal være vreed paa ham længer uden Aarsag.

Max.

Men forsones hun igjen med Burhard, saa er det ude imellem hende og Hofraaden.

Hanne.

Er det ikke det alligevel? — Skulde hun virkelig givtes med den Elendige, som vist ikke søger andet hos hende end Tantens Formue — som midt i den Henrykkelse, han forehykler Rose, hverver sig en stokkels uskyldig Pige, for have uden om den Formuelse, at gjøre hende ulykkelig.

Max.

Er Verden anderledes?

Hanne.

Det er sandt! det har Du sagt mig.

Max.

Men —

Hanne.

Ingen flere Menner.

Max.

Nu jeg vil; Der er min Haand, men saa —

Hanne.

Det forstaaer sig, saa har Du jo fortjent mine 1200 Gylden?

Max.

Hvem tænker paa de 1200 Gylden? dig, dig selv er det kun jeg seer paa.

Hanne.

Det selver af sig selv.

Max.

Jeg kan bare ikke begribe — Før i Dag, saa vilde Du slet ikke boe her i den store Vrimmel.

Hanne.

Jeg har siden bedre lært den at kjende.

Max.

Da vilde Du ud paa Landet, langt fra disse Narre og Skjelmere, og Forførere og Forførte — til de glade og gode og lystige Mennesker.

Hanne.

Dem kunde jeg ogsaa finde her, sagde Du.

Max.

Du talte saaledes om Landlivet, saa jeg begyndte selv, at faae Lyst til at leve der mellem Flokke af Kalve, og Lam, og Gjæs, og smaa bitte nysselige Grise.

Hanne.

Saadanne Mennesker er der ogsaa til, at man meget heller maatte ønske at leve blandt andet ordentligt Fæ. Men sig mig, hvad er det egentlig, her er for i Aften?

Max.

Her skulde være Maskerade; derfor er her en heel Deel i Masker; men Grevinde Buchenhain skal have noget Fjas for, hvad det er. Der tales om en Ædelmodigheds Fest. Jeg veed ikke, hvad det vil sige.

Hanne.

Der er ogsaa Vores Hofraad, og hans Fru Moder.

Femte Optrin.

De Forrige. Frue Lauter. Hofraaden.

Fru Lauter.

Ha! Roses Kammerpige. Hendes Jomfru er her allerede?

Hanne.

Jeg troer ikke, naadige Frue!

Fru Lauter.

Det er sandt, hun er saa syg, at hun er taget ud med Grevinden, sagde man. Vær saa artig, Jomfru! at trine ind i Salen. Hun skal vel paa Ballet her i Aften i Jomfruens Sted, formoder jeg? Jeg ønskede at tale et Par Ord med min Søn, siden vi ellers her kan være allene et Par Øieblikke.

Hanne

(Gaaer leende bort. Hofraaden giver Max et Vink.)

Siette Optrin.

Fru Lauter. Hofraaden.

Fru Lauter.

Hvad blev da Beslutningen? Man seer at den Herre har ældre Rettigheder hos Mademoiselle Gelner, hvor han sikkert derude har vidst at giøre gjeldende, Det kunde Du sætte Dig ud over, mener Du?

Hofraaden.

Man kjender Verden, min naadige Moder! Den Grille at være den første Elsker.

Fru Lauter.

Er i Grunden ikke meget andet end en Grille. Vi har nu virkelig indladt os temmelig vidt med den Plan. Begge Tanterne har god Formue, —

Hofraaden.

Som Niecen arver. Det er et fordeelagtigt Parti. Jeg tilstaaer, jeg begyndte at kjedes, ved at gaae der, og spille tendre Amant; men siden det Optrin i Eftermiddag har hævet hendes Betænkelighed med eet — —.

Fru Lauter.

Nu jeg kunde da vel ogsaa lade det gaae, at hun med den Insolence manqueerer mig, og taget ud med Grevinden, uagtet jeg havde meldt mig. — Men nu den anden Historie, som jeg fortalde Dig, den Efterretning, jeg fik med Posten? —

Hofraaden.

Den frapperer mig forskrækkelig. Jeg maa tilstaae Dem, jeg troer, jeg kjender Pigen, uagtet hun er hos den libt for bekjendte Mamselle Dupuis. Hun er virkelig meget smuk, meget elskværdig.

Fru Lauter.

Du kjender hende, siger Du?

Hofraaden.

Da min Moder pleier vise sig tolerant imod mig Henseende til en Smule Galanterie —

Fru Lauter.

Min Søn! Du forskrækker mig —

Hofraaden.

Hvad var det saa egentlig videre? Havde hun ikke været gandske uforbrydelig tilbageholden — saa, medens jeg kjøbede mig over den hjertelige alvorlige Forvildelse med Mose, havde jeg aandsfraa amuseret mig med en lille Bisforskaelse med Agnes.

Fru Lauter.

Det er altsaa dog ikke Tilfaldet? Ah! Du letter er kor Steen fra mit Hjerte.

Hofraaden.

Hun er, fortæller De mig nu, en Datter af en af vore Nærpaarørende?

Fru Lauter.

En af vore nærmeste Paarørende, som jeg derfor ikke vil nævne. Det var Frugten af et svagt Øieblikks Forvildelse, et lille Fejltrin. Hun veed selv ikke, hvem hun er. Ach, min Søn! denne Tilbøielighed for hende har gandske vist ikke været andet end Blodets skulde Kraft. — Hun er det opbragen, hos en meget skikkelig Kone, men denne er nu død; og Mamselle Dupuis har passet Leiligheden og faaet hende fat. Du maa nu sørge for at faae hende derfra vil skikkelige Folk et Steds, om det ogsaa skulde koste noget; Ja, seer Du, det er dog af Familien paa en Maade. Man maa siden saart see at faae hende gift.

Hofraaden.

Vil min Moder ikke see hende?

Fru Lauter.

Jeg vilde — Jeg kunde have inderlig Lyst — Engang, da hun var ganske lille bitte, saae jeg hende — O! — men nei! nei! Blodet er aldrig saa tyndt, siger man, det er dog tykkere end Vand! Det kunde give Anledning til Mistanke.

Hofraaden.

Jeg vil strax søge Anstalt.

Fru Lauter.

Og jeg gaaer til Selskabet. (Gaaer.)

Syvende Optrin.

Hofraaden. Max.

Hofraaden

(vinker i Døren.)

Max! — Jeg forstaaer Dem, min Moder! Jeg har for hørt et Nys derom — — — (Max kommer.) Saasnart det var bleven mørkt, var jeg omme ved min nyeresterede Mosters Bagdør. Agnes var borte.

Max.

Desværre!

Hofraaden.

Desbedre! siger jeg. — Hvorfor ellers desværre?

Max.

Fordi hun kommer knap til os meere. Landsbyjunkeren har opdaget Hende, og snappet hende væk. Han har mærket Uraad, frygter jeg.

Hofraaden.

For Fanden! Det er en flem Strig. Hvad gav han Dig for den, Gavtyv?

Max.

De er meget ſpøgefuld. Men De ſagde, vedkjedre! at hun var borte?

Hofraaden.

Veed Du, hvem hun er?

Max.

Nu, er det ſaa magtpaaliggende? En ſkjøn Gjenſt er det ikke nok?

Hofraaden.

Satan! Kom, og hyt mig! Det er den Datter, ſom min Moder fik af Bedrøvelſe, en fire ſem Aar efter min Faders Død. Den hemmelige Datter er det. Du har ſelv oplyſt mig om den Familie-Hemmelighed — — Lad mig omfavne Dig, Satan! Det var min Søſter, Du vilde bragt mig til.

Ottende Optrin.

De Forrige. Ludvig. Berghorn.

Ludvig.

Alſaa hid bringer De mig! Nu ſeg har jo overgivergivet mig Dem. Men hvad, Max, i den fortrolige Stilling med — —

Berghorn.

Med hans fortrolige Ven Hofraad Lauter.

Ludvig.

Det Ansigt — —

Berghorn.

Er Herr Hofraadens, som givtes med Deres trolose. — Gé De hu hévnet?

Ludvig.

Om jeg ogsaa kunde ønske Hevn, saa endda — (gaaer mod Hofraaden.) De er Hofraad Lauter?

Hofraaden.

Som for nogle Timer siden havde den Ære at — — — som førend i Dag ikke har havt den Ære af min Herres Bekjendtskab. —

Ludvig.

Den Ære af mit Bekjendtskab! — Kjender De, Menneske! den Karl, som De her omfavner?

Hofraaden.

Allerede, min Herre, siden flere Aar, ret nøie.

Ludvig.

Og De veed ikke, at det er den aller afskyeligste Kjeltring paa Jorden?

Hofraaden.

Han har fværmet en Deel omkring. Han kunde miskjendes.

Ludvig.

Den man ikke kjender ved ham selv, skal man lære at kjende ved hans Stalbrødre,

Berghorn.

Bravo! Ret! Det er en forſlidt Sandhed, Herr Hofraad! men den er ligeſaa god, ſom om den var ſplinter ny. — (til Ludvig.) For Reſten, min Misanthrope! jo mindre Misantropie i Aften, jo bedre.

Ludvig.

Mit Lovte, at jeg ſkal blive, hvor De vil, har De ſkjaalet mig fra; men ſom jeg er, maa De have mig, eller lade mig gaae.

Berghorn.

Nu vel. Jeg vil have Dem, ſom De er. Ah! Der er Grevinden.

Niende Optrin.

De Forrige. Grevinden. Roſe. Madam Rehberg. Hanne.

Grevinden.

Velkommen, Herr Major! og De, formodentlig den ubekjendte Gjæſt, Majoren lovede mig. Velkommen! Jeg overlader Dem, mine Veninder, at underholde denne Herre, medens jeg og Herr Majoren et Øieblik forlader Dem. Men efter Aftale! ikke komme her inden for, førend jeg tillader det.

Tiende Optrin.

Rose. Madam Rehberg. Ludvig. Hofraaden. Max. Hanne.

(De befinde sig alle nogle Øieblikke i taus Forlegenhed, hvilken hver udtrykker efter sin Stilling.)

Hanne.

Medens De her venter, og har intet bedre at gjøre, saa tager jeg mig den Frihed, at foreſtille Dem her, Jomfru, min tilkommende, en Ven af Herr Hofraaden.

Madam Rehberg.

Din! Pige?

Hanne.

Jeg udbeder mig ingen Lykønskning, førend han har viist sig værdig til Deres fælles Bevaagenhed. Det kan han, om han maa, ved en Art af Hiſtorie, han har at fortælle. Den er kun kort; og kjeder den, saa kan det ikke blive meget. Maa han?

Max.

Jeg veed, Jomfrue Gelner! at denne Herre her agter at anklage mig som et slet og ondt Menneske. Jeg vilde ydmygst bede, om De ikke vilde paatage Dem at dømme, om han kan have Ret deri. Han skylder mig meget; thi jeg har havt den Ære at være hans Lærer. Han skal komme til at skylde mig endnu meere. De er vred paa ham. Det torde for en Deel skrive sig fra en vis Tildragelse i Fjor Høst, da De

og Deres Tante kom igjennem den Skov et Par Miile fra Brunswig, hvor De maatte blive om Natten, fordi Deres Vogn var gaaen itu. Det hele Optrin var intet andet end en af mine Lectioner. Jeg havde foranstaltet det for hans Beste. De kom over det. Det kunde jeg intet for. Det var dog vel en sand Underviisning i Kunsten at kjende Verden? Allerede det fyldte han mig Tak for. Nu da De veed dette, kan De ikke være ham mere vred. Har han nu Ret i at føre Klage mod mig?

Madam Rehberg.

Rose! hører Du, Rose!

Hanne.

Det er hele Historien. Da han havde fortalt mig den, saa lovede jeg ham den lille Capital, jeg arvede, for at han skulde fortælle ogsaa Dem den. Pengene, haaber jeg, De selv vil finde, den er værd. Han lovede, at tage mig med oven i Kjøbet, men det var Synd at tage ham paa Ordet.

Ludvig.

Jeg er meget ulykkelig, at jeg skal behøve en saadan Advocat, som denne Karl. Efter, hvad der foregik i Eftermiddag, kan jeg ikke engang ønske, at De anseer mig retfærdiggjort. — Hvad det er for et Menneske, kan De bedømme deraf, at han kan gjøre sig stor af en saadan Bedrivt. En Kobler, Menneskræf-

skummets Handlanger i nederdrægtige Foretagender. Men Rose! kjender Du denne Mand?

(viser Hofraaden.)

Rose.

Ludvig! —

Ludvig.

Nu vel! Skulde det behøves, saa bør Du lære at kjende ham. Denne samme Mand traf jeg her for nogle Øieblikke siden i Begreb med at omfavne denne afskyeligste af alle Skurker.

Hofraaden.

Jeg haaber, sødeste Rose! at De tager for, hvad det er, det, et Menneske der staaer og siger, hvis Forstand De nylig har seet i den yderlige Forvirring — I Sandhed — jeg —

Ludvig.

Jeg kan feile. De kjender ham maaskee af mere afgjørende Træk, som vise ham bedre, end jeg kan troe en Ven af det Uhyre. Jeg har gjort min Pligt.

Ellevte Optrin.

De Forrige. Mester Peter. Lise. Agnes.

(Adskillige af Balgjæsterne, ogsaa nogle maskerede kommetil.)

Mester Peter.

Underdanigste Tjenrr, mine Herrer og Damer! Jeg veed ikke, hvilken af de to Damer der er den naadige Grevinde, som har befalet mig at komme her-

hid. — Ah, men see her er min velkjendte Herr Velgjører! Vil De vel være saa god, at — — —.

Madam Rehberg.

Grevinden selv vil uden Tvivl strax være her, min gode Mand!

Mester Peter.

Nu, men saa veed De naadige Damer uden Tvivl det, som vist nok er Anledningen til, at Grevinden har sendt mig Bud. Sikkert kan hun ikke andet ville, end see, hvordan Mennesker see ud, der paa engang ere gjorte saa lykkelige, som Mennesker kan blive her i Verden; saadelig det skal hun ogsaa faae at see, især siden vi her har den Mand, som vi har at takke for det, saa vi kan sige ham i alles Paahør, at det er ham, vi har at takke, og at vi ere taknemmelige.

Rose

(sagte til Madam Rehberg:)

Tante! Ogsaa her er det ham, Tante!

Madam Rehberg.

Vi veed ikke, hvad De taler om, gode Gamle.

Mester Peter.

Har da Nygtet ikke, som ellers blæser i Basunen over tusinde Smaating, alt sagt det til alle Mennesker i Pyrmont i det ringeste? Nu ja, at Mester Peter var en fattig Skrædder, som desuagtet levede med sin gamle Kone og sin gode Datter saa lykkelig, som mange Rige; at hans Datter skulde gives med en

herlig Knos, og gjøre ham lykkelig med sig; men at de saa skrev Knosen ud til at gaae til America, som Soldat, og at alt, hvad der hedder Glæde og Lykke her paa Jorden, var ude for os — see, alt det er sagtens for smaat at tale om. Men, da den eneste, vi kjendte af alle de Rige og Mægtige, her er, vilde gjort vor Elendighed endnu større, om han havde kundet, at her da kommer dette ubekjendte Menneske, og gjør den lykkeligste Ende paa al vor Jammer, og gjør det saaledes, som han gjorde det, med den Godhed og Ufortrødenhed og Raskhed, og — o det er Skam, Skam, at der er nogen, som ikke veed det. Enhver maatte jo blive glad og stolt af at være Menneske, naar man seer, at Menneskket er saadant et Væsen. O! ham, ham, der gaaer, er det; som har gjort os saa lykkelige, som sikkert gjorde hele Verden lykkelig, om han maatte raade. Men — kjære Herre! med alt det seer De selv ikke fornøiet ud.

Ludvig.

Ti, Gamle! Det ærgrer mig, at der skal gjøres Væsen af, at man netop ikke er Umenneske.

Madam Rehberg.

Men Ludvig! — Nu ja! siden derom? De maa virkelig følges hjem med os, og sige os hvorledes — —

Hofraaden.

Det er sandelig, min søde Tante — De tillader jeg anticiperer Bruget af dette Navn — det er sandelig en smuk Pige, denne Mester Peters Datter.

Mester Peter.

Veed hun det ikke selv, saa er det sandeligen ikke Herr Hofraadens Skyld, at De jo nok har fortalt hende det, naar De besøgte Deres gode Ven Kammerherren, som logerte hos os.

Madam Rehberg.

Den anden lille Pige, er det ogsaa Deres Datter, Mester Peter?

Mester Peter.

Nei! Hende — ja med hende er det saa en egen Sag. En vis Hofraad Lauter havde faaet Øie paa hende, og ladet hende tinge i Kost et Steds hos den gode Mares Moster.

Hofraaden.

Uagtet det, den gode Mand nylig sagde, var en uforskammet Usandhed, saa — hvad dette angaaer — Det forholder sig virkelig saa —

Madam Rehberg.

Virkelig, Herr Hofraad?

Hofraaden.

Et fattigt Barn — af vores Familie, som af Aarsager, der lade sig gjette, var opdraget i Provindsen. Hun var kommen i Vilderede. Man fik Nys om, at hun nu var kommen her, og var falden i slette Folks Selskab. Man kunde da saa meget mindre strax være hende bekjendt. Jeg satte hende derfor hen, indtil videre, til en skikkelig gudfrygtig Kone her. —

Det er alt, — Herr Burchard — nu, med mange Fuldkommenheder kan man have en Feil — har fundet Middel til at snappe mig hende bort. Max, som Herren der behager at fortælle saa meget om — — —

Ludvig (med dybeste Foragt.)

Elendige!

Tolvte Optrin.

De Forrige. Major Berghorn.

(Nogle faa Balpersoner og maskerede.)

Berghorn.

Mine Damer og Herrer! Grevinden og Selskabet venter Dem.

Hofraaden.

Et Ord, Herr Major! (tager ham affides, og taler sagte med ham.)

Ludvig

(Gaaer bestandig op og ned af Gulvet inderst i Værelset.)

Det Menneskes Brud!

Madam Rehberg.

Vi har miskjendt ham, kjære Rose!

Rose.

O miskjendt ham! —

Berghorn.

Nu siden De selv vil være det bekjendt. Herr Hofraaden forlanger mit Udsagn. Jeg tilstaaer altsaa, at jeg, efter de Oplysninger, han har i tree Ord givet mig, finder det høist sandsynligt, at den lille Pige der er hans gandske nær Paarørende.

Hofraaden.

Med Herr Burchards Tilladelse opfylder jeg altsaa kun Familiepligt ved at redde denne Pige af saa tvetydige Personers Hænder — (tager Agnes Haand.)

En Maskeret
(river Hende fra ham.)

Og i Deres skulde Agnes betroes! I Deres, Herr Hofraad? (tager Masken af. Det er Anthon Dreistern.) Under Deres Anførsel gjorde jeg min Agnes Bekjendtskab hos den smukke Mamsell Dupuis. Jeg vilde forladt Dig, Agnes! Jeg kunde ikke. Herr Burchard! De skaante mit Liv, da jeg rasende voved det mod Dem, fordi De beskyttede hende mod Fornærmelser af mig. (Madam Rødberg tager Ludvigs Haand med udtrykssuld Lidenskab. Rose omfavner Agnes med Inderlighed.) Det Liv skal det kostie mig, førend jeg overlader hende i saadanne Hænder.

Berghorn.

Bravo, Søn! Hovedet er ham for hedt; Det kjølnes nok. Men Hjerte har han, og det sidder ham paa det rette Sted. — Men nu! man venter paa os. Kom — Det lader som Herr Hofraaden der ikke er i Stemning. Overlad Herr Burchard Deres Datters Haand, gode Gamle! Vi andre følge efter. Du kuos bliver vel ikke tilbage med din Pige.

Trettende Optrin.

Hofraaden. Mar.

Hofraaden.

Fordømt! Det var dog et gandske godt Parti.

Max.

Jeg fik ogsaa min Afskeed hos Hanne. Farvel da I gode 1200 Gylden.

Hofraaden.

Og min søde Frue Moder, hvis Hemmelighed der kom frem til ingen Nytte!

Max.

De gaaer ikke ind med i Salen, Herr Hofraad! De faaer dog nok en Dame.

Hofraaden.

Fanden i Volt!

Max.

Nu da saa til Mamselle Dupuis. Det er dog allerede gandske mørkt uden for.

Fjortende Optrin.

(Brøndsalen.)

Grevinden. Madam Rehberg. Frue Lauter. Liſe. Agnes. Hanne. Ludvig. Major Berghorn. Meſter Peter. Hans. Anthon.

(Mangde maskerede og umaskerede Gjester af begge Kjøn. Betjente.)

Grevinden

(med Hans ved Haanden.)

Jeg har underrettet det samlede Selskab om den Ædelmodighed, hvormed denne unge Mand (viser paa

Ludvig:) har foretaget sig at give en elskværdig Brud sin Brudgom, og en retskaffen Familie den Lykke tilbage, som den truedes at miste. Jeg har tovet med at fremkalde den lykkelige Brud og hendes Fader, til Brudgommen kom, at hans Befrier under hele Forsamlingens Lykønskning kunde overgive Bruden i hans Arme. I denne liden Mellemtid ere de Forsamlede blevne eenige om at deeltage, saavidt de endnu kunde, i denne ædle Mands skjønne Handling, og her, elskværdige Brud, modtage De en liden sammenskudt Medgivt! Vindskibelighed og huuslige Dyder udgjøre Livets sande Lykke. Vi glæde os med det Haab, at det unge Par derved sættes paa Vei til at kunne nyde den Lykke saaledes, som jeg herved i hele Selskabets Navn paa det hjerteligste ønsker Dem den. Kom, vakre Brud, og modtag — — —

Mester Peter.

Deres Naade og det hele høie Selskab tillade —

Grevinden.

Ingen Tak, gode Mand. Fortjener Tak, af Selskabet, som af Jer, allene den unge Mand, som gav os den Glæde at kunne bidrage med til saa værdige Folks Lykke.

Lise.

Men, naadige Grevinde! min Fader vinker til mig. Han troer, vi er rige nok! det er vi ogsaa — Hans! Hvad siger Du?

Hans.

Med den inderligſte Erkjendtlighed for, hvad der i Dag vederfares mig, erkjender jeg mig — ikke fattig, da jeg kan arbeide, men rig, da jeg her faaer en ſaadan Opmuntring til Flid, en ſaadan Belønning for mit hele Livs Stræben, — at jeg nødig paatager mig anden Gjeld, end den, jeg kan betale.

Berghorn.

Brav Knud! brav! Behøver Du nogenſinde Credit, ved Gud, Du ſkal ikke mangle, ſaalænge jeg har, eller kan ſkaffe.

Liſe.

Og dog! Deres Godhed, naadige Grevinde, har ſamlet, og Selſkabets Gavmildhed beſtemt denne Gave til ædelt Brug. Jeg — modtager den.

Meſter Peter.

Du, Liſe!

Liſe.

Den maa anvendes efter ſin Beſtemmelſe. Her er meget; mere, end een allene behøver. — Hanne! Du vilde i Dag paanødt mig Din hele Formue; Du maa ikke forſmaae min halve, og Agnes, ulykkelige Pige! ſom Savnet af Forældres og ædle Venners Beſkyttelſe — — —

Berghorn

(til Frk. Lauter.)

Hun ſkal dog være af den lauterſte Familie; ſagde Deres Søn!

Fru Lauter.

Hende — hende er det! — o mit Hjerte sagde mig det. Kom mit Barn! — — Barn, vilde jeg sige, af min Cousine, som døde. (sagte til Berghorn.) De er en ondskabsfuld slem Mand, Herr Major! — (bliver ved, ildenskabelig og forvirret:) Forladt — nei ikke forladt. Jeg skal ikke tage mig af Dig. Det er af min Haand, Herr Dreistern! De skal modtage dette kjære Barn! (Agnes vil kysse hendes Haand. Moderen falder ufrivilligen sin Datter gradende om Halsen.)

Berghorn.

Godt, altsammen godt, men derom siden, nu til Hovedsagen! Herr Burchard! det var Dem, som skjænkede denne kjære Pige sin Brudgom, det er Dem, som nu skulde overlevere ham Bruden.

Ludvig.

(som den hele Tid har staaet adskrevet, og lidet deeltagende i, hvad der forhandles, samler sig.)

Det er Brudgommen! Modtag Din Brud, unge Menneske! Jeg kjender ingen af Jer. Elsker hun Dig oprigtig og bestandig — det skal sjelden være Tilfældet — saa imodtager Du den største Lykksalighed, Mennesket kan nyde her paa Jorden. Den ønsker jeg Jer begge af Hjertet — Kunde I ogsaa blive Exempel paa Muligheden af et lykkeligt Par!

Grevinden.

Det ønske vi Dem alle, alle. Men nu, alle disse Menneskers egentlige Velgjører, hvorledes be-

lønne vi ham? Hvad kan man byde et Menneſke, du kan give ſaa meget, ſom den Glæde, han her giver ethvert godt Hjerte? Nu, det vi kan. Frem mine Damer. (Damerne ſtille ſig i en halv Kreds om ham.) Et Kys af enhver af os er en Tribut, ſom vi — ſkal jeg ſige — yde ham, eller hæve af ham? — — Deres Haand ædle unge Mand! Jeg gior ſelv Begyndelſen. (Hun kyſſer ham, og fører ham om at kyſſe Damerne efter Raden. Han kommer til Madam Rehberg.)

Madam Rehberg.

Gode Ludvig! kan Du tilgive os? (Han kommer ſtrax til Roſe, de ſynke i hinandens Arme.)

Roſe.

Min Ludvig!

Ludvig.

Min Roſe!

Grevinden.

Han fandt ſin Belønning. Himlens bedſte Velſignelſe over Dem!

Berghorn

(giver Vink til at iſtemme Muſik. Anthon og Agnes, og Hans og Liſe anføre de andre tilſtedeværende til handſende at omvinde Ludvig og Roſe med Blomſterkjeder.)

Brev til Skuespil-Directionen med dette Stykke.

Der er neppe meere end een Meening om, at det af Aug. Lafontaines Sonderling, som udgjør Fabelen af det Skuespil, jeg herved giver mig den Frihed at tilstille den høikgl. Skuespil-Direction, jo kunde give Stof til et meget underholdende og et fortrefteligt Skuespil. Deraf flyder ingenlunde, at det, jeg heraf har gjort, er nogen af Delene, troede jeg det ikke umuligt, at det ei var i det mindste brugeligt og underholdende, og havde jeg ikke Bestyrkelse i den Formening, i Bifald af et Par kyndige Venner, saa vilde jeg ikke være i Stand til at fremlægge det for den kgl. Skuespil-Direction.

Erkjendende det imidlertid ligesaa muligt, at det hverken fortjener eller vinder høibem. Direct. Bifald, som at det agtes denne Lykke værdigt, og opnaaer den, er det dog kun, naar det sidste er Tilfældet, at det herved er høisamme ærbødigst tilbudet til Brug ved Skuepladsen.

Den Ære, at see mit Arbeide af saadanne Mænd, som de, der udgjøre den kgl. Skuespil-Direction, dømt Bifald værd, paaskjønner jeg, som saa meget den sande og væsentlige, at det er mig græmmeligt, at jeg ikke er formuende nok til ikke at tænke paa nogen anden Belønning. Dette er desværre ikke Tilfældet; tvertimod vilde et lidt klækkeligt Pengehonorarium just nu være mig særdeles velkomment. Det maatte derfor tilgives mig, at jeg ærbødigst ledsager Tilbudet af dette mit Skuespil med den Betingelse, at der inden næste Maaneds Udgang maatte udbetales mig et Honorarium af 500 Rd.

Jeg tør haabe, at dette ikke regnes mig til Ubeskedenhed, siden jeg ei har tilbudet det, uden det dømmes til at fortjene Bifald; men da kan det ei fortænkes mig, at jeg betrygger mig mod, at ei de Tilfældigheder, paa hvilke det beroer, om det skal faae, hvad det fortjener, eller ei, om end mit Honorarium, ved at bestemmes af Tilsvbet, hvilket som Erfaringen nokſom viser, ei beroer paa et Skuespils Værd, skulde blive uforholdsmæssigt. Det er desuden fast Beslutning hos mig aldeles ikke oftere at ville modtage en bestemt Forestillings Indkomst, som Belønning for dette eller noget mit Drama.

Med Taknemmelighed vil jeg modtage de Anviisninger til Forbedring og Rettelse, som det maatte behage den høie Direct. at meddeele mig, og taknemmelig vil jeg gjerne benytte dem til mit Arbeids Forbedring, saa godt jeg kan. Kun maatte Stykket, som det er, om det antages, forud være befundet brugbart, da jeg ikke kan forbinde mig til at gjøre Forandringer, om hvilke jeg ikke veed, hvorvidt de alle bleve mig mulige. Paa et løst Blad har jeg antegnet hvilke af Skuespillerne*) jeg har havt for Øie, da jeg udarbeidede Stykket. Jeg vil derved ikke netop have betinget mig, at dette, om det skal forestilles, skal spilles netop af dem. Paa et andet Blad har jeg udmærket Hovedtrækkene af de vigtigste Characteerer. Dette kunde maaskee være nyttigt at meddeele de spillende Personer, hvis det skal opføres. Paa samme Blad findes det lidet, jeg har at melde om Costûmet. Jeg haaber at hverken dette eller Decorationerne skal behøve at koste Skuespilkassen det mindste.

*) Disse ere her udeladte, da der var meget omskrevet og forandret, og udstreget deri, som jeg, der ikke saae dette Stykke i dets Nyhed, som traf ind i de Aar, jeg havde forsaget Theatret, ikke kunde berigtige det.

Anmærkninger angaaende Characterernes Hovedværk, og Personernes Paaklædning.

Ludvig Holberg.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Rose Selmer.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Madame Lehmann.

[illegible]

[illegible]

Henne.

[illegible]

volder den, ingen Afvexling overdrives til Usandsynlighed. Gobmodigheden maae have forædlet hendes Characteer, saa den udelukker af hendes Maade at bære sig ad paa, talt Pøbelagtigt i Adfærd og Tone.

Hun er klædt i en Kattuns Kreole og Skjort, net, uden Coquetterie.

Major Berghorn.

En livlig, heftig Olding, af hvis Tone og Adfærd det, saavidt muligt, maa sees, at han ønskede heele Verden lykkelig og god.

Under en Nankins eller anden let Overkjole bærer han en militair Uniform med en Orden. I sidste Optog er han, som de alle, undtagen Ludvig, lidt pyntteligere, derfor falder da Overkjolen bort.

Hofraad Lauter.

En lumsk Vellystling, som er det af Vane, uden nogen Slags Lidenskab. Han er af dem, som af falskt Begreb om Levemaade ere sig og andre til Byrde ved usmagelig og smagløs Complimentering, hvormed han ledsager hvert Ord. — Det er vel, om man kan see paa ham, at han er en allerede forslidt Vellystling, som stræber ved Kunst at skaffe sig yngre og vakkrere Udseende.

Han er prægtig moderne men smagløst klædt, i en Silkekjole, med en brillant Vest.

Kammerherre Eitelfels.

En vindig Sprader, forskjellig fra den forrige ved friere Væsen. Mand af Verden, saavidt det kan bestaae med Vindighed, og Feighed.

Han er klædt med Smag, efter Handlingens Medfør, saaledes, som det passer for Bal.

Fru Lauter.

En gammel Coquette. Affectation og Mangel paa sand Følelse med skjævt Fornemheds Væsen er, hvad der hører til hendes Characteer.

Hun bærer i første Optog en stadselig Deshabillee; i den sidste Overlæsning af smagløs Pynt; dog mages, at man jo virkelig seer hun er en gammel Kone, som forgjæves søger at forynge sig.

Adelaide.

Russerskens Characteer sees i hendes Handling og hendes Udtrykke, men ikke i Udtryksmaaden af hendes liden Rolle og hendes Udvortes.

Hun er anstændig klædt; dog i Øine faldende; og stærkt sminket.

Agnes.

Naivetet, Hjertelighed, Livlighed. Den, som forestiller denne Person, maa især at vogte sig for falsk Declamation og Flæderi.

Hun maae være simpel, men net og smagfuldt paaklædt.

Mester Peter.

En aldrende ærlig Borgermand, for hvilken slet Omgang er fremmed, og som derved er forbittret.

Klædt først i Klæder, som en saadan Mand kan bruge hjemme ved sit Arbeide, og med Rathue paa, siden med Paryk og sine Søndags Klæder.

Lise.

En god Pige, naiv og uskyldig.

Klædt som en Pige af de lavere Borgerclasser i Westphalen.

Hans.

Har næsten intet at sige.

Klædt som passelig for en Snedkersvend, dog her uden Forklædet.

Anton Dreistern.

Et ungt Menneske, af hvis Adfærd man bør kunne see, at han er ei af Svirebrødres Selskab, og for god derfor. Lidenskabelig forelsket i Agnes. Det maa passes, at den Anledning, der synes givet i 1 Opt. 11 Oxtr., ei benyttes til, at han forestiller drukken Mand; han skal slet ikke være beskjænket. Sandhed, derfor ingen Declamering eller Draven, fordrer denne Rolles Udtryk.

Weisbart og Rechtheim.

Ubetydelige Roller. Svirebrødre, som ei maa drives saavidt, at det bliver usandsynligt, at Anton er i deres Selskab.

Deres Dragt er ligegyldig.

Max.

Lumskhed og Nederdrægtighed.

Dragten ligegyldig.

Kostebinderen og Coursen,

en Fortælling.

I en af Landsbyerne i Frederiksborgs Skovegn boer en Mand, som kaldes Studenter Hans. Han skal virkelig for en syrretyve Aar siden have bragt det saa vidt, at han blev indskrevet i det kjøbenhavnske Universitets Matrikel; han veed endnu saa meget Latin, at han altid begynder Fortællingen om sit Levnetsløb, naar nogen spørger ham derom, med den Sentens af Juvenal: Haud facile emergunt, qvorum virtutibus obstat Res angusta domi.

Fortalt af ham selv er hans Historie meget vidtløftig, og meget interessant; thi Manden er en interessant Mand, endog i sin Maade at udtrykke sig paa. Jeg har ikke kunnet formaae ham til skriftlig at meddele mig sine Tildragelsers Kiæde, og tiltroer mig ikke noksom at kunne bevare den Interesse, den har i hans eget Foredrag, om jeg vilde nedskrive den. Jeg vil allene, for des snarere at komme til den lille Samtale, som jeg her vil meddele, imellem ham og en Kjøbmand her i Byen, forteligen melde, at han, efterat have været Informator i nogle Aar hos en Præst her i Landet, blev Skoleholder, og givtede sig; at han kunde ikke leve blot af Skoleholderiet, men var, som alle andre vore Skoleholdere, nødt til at vælge sig en Bineering, der dog snart vandt Fortrinnet for Skoleholde-

riet; at han nemlig lagde sig efter Chirurgie og Medicin, og aarelod, og clisteriserede i mange Aar alle dem i den hele Egn, som dertil havde Lyst; at han, efterat der var kommen en ny Præst til Sognet, blev omsider affat fra Skoleholderiet, for at give Plads for en dertil udseet Skrædersvend, der vel kun lidt kunde læse og slet ikke skrive, men hvis Haandværk gjorde det rimeligere, at han, bedre end vor lærde Aarelader, vilde passe Skolen; at han derpaa levede en Tidlang af den blotte Chirurgie, men da han blev aldrende, og Synet begyndte at slaae ham feil, maatte opgive ogsaa denne Næringsvei, og nedsætte sig der, han nu boer, hvor Nabolaget ved en Skov, hvori der er en Deel Birketræer, giver ham Leilighed til at skjære Birkequiste, og deraf binde Koste, hvilke han sælger til de mindre industriose Naboer, ja vel og traveviis stundom til Kjøbenhavn, hvor han har Kosteleverering til nogle Huse et Par Gange om Aaret. Han lever af denne Næring paa sin Alderdom, skjøndt kun som Huusmand, heel taaleligen. Han læser endnu engang imellem lidt i Horatz, og i Aviserne, som Præsten laaner ham, ligesom den forrige Præst der i Sognet, der døde for et Par Aar siden, og med hvilken han levede i meget fortroeligt Venskab. Den nye Præst staaer han ikke i saa nøie Forbindelse med.

Kostebinderen Studenter Hans kom hid til Hovedstaden for kort siden med et Læs af en Smees Tra-

ver Koste. Han er en meget reel Mand; hans Koste ere ypperlige, valgte af gode Qviste, net og fast flettede. Hans Kostepriis har, i de tolv Aar, han har bundet Koste, været fast og uforanderlig 20 ß. Traven. Han kom til en Kjøbmand, hvor han hovde Aflevering, for at bringe sit sædvanlige Qvantum, 3 Traver Koste; men inden han begyndte at aflæsse, forlangte han Kjøbmanden i Tale. Han blev indladt.

Studenter Hans. Tag ikke ilde op, gode Herre, at jeg denne Gang ikke læsser mine Koste af hos Ham, førend jeg har talt med Ham, og overlagt, om Han er fornøiet med min Priiscourant.

Kjøbmanden. Vist er jeg. Jeg betaler Jer som sædvanlig 20 ß. for Traven, som jeg i saa mange Aar har giort. Jeg har aldrig pruttet med Jer, siden vi det første Aar bleve eenige om denne Priis; og jeg har ikke i Sinde at nedsætte den.

Stud. Hans. Tempora mutantur, et nos mutamur in illis. Jeg maae forhøie min Priis. Jeg kan ikke sælge Traven ringere end en Rigsort.

Kjøbm. Og hvorfor, min gode Mand? Er der ikke saa mange Birketræer i Skoven, som der pleier at være? Har Han meer Umag end forhen, med at snidde Riset?

Stud. Hans. Nei, Herre! det er omtrent ved det gamle. Tvertimod har jeg nu faaet Tilladelse til at skjære Riis i et Stykke af Skoven, mod at jeg til-

forn har maattet stikke Skovfogden lidt i Haanden, for at see igiennem Fingre med, at jeg stjal mig dertil.

Kjøbm. Har man da forhøiet Jer Grundskatten af Jert Huus eller Jer Kaalhave, som I maae vinde ind ved at sætte paa Jeres Varer?

Stud. Hans. Ligesaalidt. Jeg har tvertimod for meget billig Afgift faaet det skjønne lille Jordvænge af en af de udflyttede Bønders Jorder, som forhen laae udyrket, hvor jeg avler en fire Tønder Rug af 8 Skjepper, som jeg der saaer, og desuden en god Deel Kartofler, og Græsning til en Ko. Han besøgte mig i gamle Dage, da jeg kun havde min usle Hytte, og den stakkels Kaalhave. Det er nu endeel Aar, siden Han var saa god, og satte sig med Madamen, Hans gode Kone, paa en Kildevogn, og trissede ud til mig. Nu skulde han komme, saa skulde han see, hvor kjønt jeg har flikket paa min gamle Hytte, og har faaet Brædegulv i min Stue, og Vinduer, hvorigjennem Dagen kan komme ind. Jo, der seer nu en Smule anderledes ud i vor By, end for en halv Snees Aar siden. Han skulde være meget velkommen, om han vilde være saa god, at see ud til os, som i gamle Dage.

Kjøbm. I skal have Tak, min gode Hans! men jeg tør ikke love det. I maae ikke troe, vi ere blevne storagtige; men siden jeg selv har faaet mig det Sted uden Porten, og den Have, saa kan jeg ikke saa ofte som for faae Tid til at gjøre saadant et lille Sving

ud paa Landet, som i forrige Tider. Nu har jeg sagtens de fire Heste, som staae der paa Stalden, og tidt eller intet have at gjøre; men saa blive vi saa ofte udbudne omkring i Egnen, hvor vi have vor egen Gaard, og saa er man saa tidt nødt til at have Selskab hos sig selv, saa jeg seer ingen Mulighed til at finde Tid til en saadan lille Tour. — Lars! spring op til Fruen, og sig hende, at hendes gamle Vert Studenter Hans er nede, og inviterer os ud til sig.

Lars. Fruen har en Visit af Conferenceraadinde.....

Kjøbm. Men for at komme til vort Kjøbmandskab igjen, hvad er da Aarsagen til, at Kostene nu skal være dyrere, end i saa mange Aar, helst da I selv fortæller mig, at det staaer saa meget bedre til i Jeres Egn end forhen.

Stud. Hans. Coursen, Herre! Coursen er Aarsagen.

Kjøbm. Coursen! Men hvad har Jeres Koste med Coursen at bestille? Jeg burde ikke engang forestille mig, at I vidste, at den var til. Jeg skulde det ogsaa tvivle paa, at I veed, hvad I bestylder Coursen for.

Stud. Hans. Ut fateer, er det næsten det eneste, jeg veed om den gode Mand, at det er ham, som nøder mig til at forhøie Prisen paa mine Koste. Man maa formodentlig vide noget mere at sige mig om

Karlen. Hos os troe vi, at Coursen er en Kjøbmand Hamborg med Fornavn Vexel. Er det ikke saa?

Kjøbm. Ikke saa aldeles, min gode Mand! ha, ha, ha, ikke saa aldeles. Men hvorledes er I falden paa, at beskylde den fattige Cours for det, at I holder Jeres Varer dyrere?

Stud. Hans. Han maae være Fanden ikke fattig, siden alle Mennesker beskylder ham for, at han snyder dem. Men at det er ham, som nøder mig til at sætte paa mine Koste, det kan jeg bevise.

Kjøbm. Og hvorledes da?

Stud. Hans. Jeg skulde forleden bestille mig et Par nye Sko hos vor Skomager. Jeg har for aldrig givet ham mere end fem Mark for Parret; men han paastod, at han skulde og maatte have en Rigsdaler. Jeg spurgde om Aarsagen; han svarede mig, at det var den forbandede Courses Skyld. Jeg bad ham om Forklaring; han blev ved at bande Hamborger Coursen. Nu! kanskee han tog feil, og at det er ingen Hamborger. Jeg trængde paa at faae at vide, hvad Skade Coursen gjorde ham. Endelig fik jeg det af ham, at Garveren havde sagt ham, det var Coursen, der nødte ham til at tage mere for Læderet.

Kjøbm. Tager da Garveren sit Læder i Hamborg?

Stud. Hans. Vist gjør han ikke. Han faaer Hudene fra Slagterne, og paa Markederne. Men

jeg, som følte Drivt til at vide, om det ikke var Bedrageri af Skomageren, tog hen til Garveren. Han boer i den lille By der paa Veien, inden man kommer til vor By. Jeg spurgde ham om eet og andet, og endelig ogsaa, om det var sandt, at han havde sat paa sit Læder, og hvorfor? Han forsikkrede mig, at det gjorde ham ondt nok, men at det var saa, og at han var nødt dertil ved den fordømte Cours, og nu tog han paa at hugge los paa ham, saa det nær havde gjort mig ondt for ham; men han blandede saa meget ind imellem, som jeg ikke kunde blive ret klog af. Han snakkede ikke allene om den Hamborger Cours, men ogsaa om den Amsterdamer Cours; jeg formodede, det er en Broer af Hamborgeren, der har sat sig ned i Amsterdam, og gjør eet med ham. Men han talede ogsaa en Hob om en, som han kaldte, synes mig, Agio, som han ogsaa bandede, og saa en, der hedde Finans, var med i hans Litanie. Jeg mærkede, at det var Mandens Alvor, og at Skomageren talede dog noget sandt, skjønt han ikke vidste den hele Sandhed.

Kjøbm. Men jeg synes, det var dog ikke meget, det, I fik at vide af Garveren, min gode Hans.

Stud. Hans. Saa meget fik jeg dog at vide, at Coursen, enten det nu var Hamborgeren eller Amsterdameren, var beskyldt for, at han gjorde Trannen og Talgen dyrere for Horkræmmeren. Derfor tog jeg ogsaa allerførst i Dag ind i Horboden paa Kultorvet,

og spurgde Herkræmmeren, hvorban det stöd med den forbandede Cours, som gjorde os Vaerne saa dyre. Han bandede ham ogsaa, og kaldte ham bestandig den h o i e Cours, og blandede saa mange franske eller italienske Ord ind i sine Forbandelser, at jeg ikke forstod et Ord deraf. Jeg siger da til ham, hvorfor han handlede med den lange Nækel, og ikke heller tog sine Varer hos en anden skikkelig Mand, end hos ham, der skruede ham alting saa höit op, og snød ham. Men i Stedet for at svare derpaa, saa slog han en stor Latter op, og sagde, at han tog alle sine Varer hos Groshandlerne. Dog hörte jeg, han sagde til en anden en, der var i Boden: Studenter Hans er endda ikke saa dum; og i sig selv, sagde han, forstaaer jeg eller du, naar vi skal sige Sandheden, ikke meget mere deraf end han.

Kjöbm. Ha, ha, ha, ha! Det troer jeg ikke heller, de gjorde, min gode Mand. Der er kun saa, der rigtig forstaaer sig derpaa.

Stud. Hans. Jeg gad dog vidst, hvad de Mennesker loe af. Men han, som er Kjöbmand og Groshandler, han maa dog vel forstaae sig derpaa.

Kjöbm. Jeg skulde troe det, min gode Hans; jeg faaer det at söle.

Stud. Hans. Men er det da rigtig, at der er saadan en forbandet Cours, eller flere saadanne, der er i Stand til at gjöre os alting dyrt?

Kjøbm. Jo, det er fuldkommen rigtig.

Stud. Hans. Men naar de da ere saadanne Ærkestjelmer, og Tyve, og Bedragere, som alle maae baade, saa er det jo dog ogsaa Lov og Ret baade i Hamborg og i Amsterdam; hvorfor Fanden lægger man da ikke Sag an imod baade den Hamborger Cours og den Amsterdamer Cours, og faaer de Kjæltringer med deres hele Gefatterskab hængte? og hvorfor handler man med det Pak, saa længe der er ærlige og christelige Mennesker til?

Kjøbm. Jeg dør af Latter. Prægtig! min kjere Hans! vi skal lægge Sag an mod Coursen, og faae den hængt. Vi vil brænde ham, om vi ikke skulde faae Død paa ham i Galgen. Ha, ha, ha, ha!

Stud. Hans. Han leer mig ogsaa ud. Han pleier dog være en alvorlig Mand. Er der da noget ondt i det, jeg siger, at man skulde omkomme Tyve og Ekelmer?

Kjøbm. Vist ikke, min kjere Mand. Der er kun den lille Omstændighed ved, at der er ingen Kjøbmand eller anden Mand til i Verden, det jeg veed, der hedder Cours.

Stud. Hans. Det er altsaa en Fabel, som Groshandlerne binde de arme Hørkræmmere og andre eenfoldige Folk paa Ærmet, for at kunne tage saa mange flere Penge for deres Varer.

Kjøbm. Heller ikke, desværre heller ikke. Jeg leer mig ihjel.

Stud. Hans. Der er ingen Hamborger Cours og ingen Amsterdammer Cours til, og endda tvinge de os til at tage en halv Gang saa meget for vore Vare.

Kjøbm. Som jeg siger; men I forstaaer det ikke, min gode Hans, og om jeg forklarer Jer det, saa begriber I det endda ikke.

Stud. Hans. Det gad jeg forsøgt. Jeg begreb dog ret godt i gammel Dage min heele Syntax, Reglen om duobus ablativis, og naar jeg skulde bruge ut eller qvod. Jeg har tydt næsten heele Horatius; jeg kan endnu næsten udenad den Ode: Auream quisquis mediocritatem, og den anden: Delicta majorum immeritus lues &c. og jeg skulde ikke begribe, hvad der paa en begribelig Maade blev mig forklaret? Dog at Personer, der ikke ere til, kan tvinge en til noget, det behøver Forklaring. Forsøg engang.

Kjøbm. Det vil jeg, og det saa tydelig, som det er mig muligt. Coursen er desværre rigtig nok til, men det er ingen Kjøbmand, heller ingen anden Mand, det er — det er — seer I, naar jeg nu handler med en Mand, seer I, og jeg faaer en halv Snees Tusinde Mark Banco tilgode hos ham, seer I, saa trækker jeg en Veksel paa ham, seer I, og saa maa

han betale mig efter Coursen, seer I — og — saadan er det — I forstaaer jo?

Stud. Hans. Nei. Jeg begriber ikke, at hans Varer bliver dyrere, fordi han faaer en halv Snees Tusinde Mark, eller hvad det var, tilgede hos ven, han handler med, naar han ikke handler uden med Folk, der vil og kan betale. Jeg veed heller ikke, hvad en Vexel er, og om Coursen fik jeg intet at vide.

Kjøbm. Var det ikke det, jeg sagde; I begreb det ikke, hvor tydelig jeg forklarede det.

Stud. Hans. Ja, men Coursen, hvad er da den?

Kjøbm. I Dag er den 166½ paa kort Sigt.

Stud. Hans. Alter lige nær. Dog, jeg begynder at lugte Lunten. I godt Folk skylder saa meget bort, at I ikke kan betale det. Naar I nu vil forskrive noget fra Hamborg, saa skriver de Jer Prisen op, saa I maae betale 166½ Rigsdaler for det, som kun er 100 Rigsdaler værd.

Kjøbm. Jeg bliver gal. Nei vist er det ikke saadan. Jeg for min Deel skylder jo ikke en Skilling til nogen i Hamborg, og jeg betaler contant, hvad jeg faaer, eller ogsaa med Vexler. Men der er en Differenz rigtig nok af 66½, og denne Differenz udgjør heele Klykken.

Stud. Hans. Jeg er netop ligesaa langt efter den hele Forklaring som forhen. Den Cours, som

han og Herkræmmeren og Garveren og Skomageren bander, er det da ikke dog den Differenz?

Kjøbm. Nu ja, det er vel saa.

Stud. Hans. Og hvoraf kan den da komme, uden deraf, at I Kjøbmænd tager meere i Hamborg, end I kan betale?

Kjøbm. Jeg er en Nar, som indlader mig i Disputs med en Tosse, der ingen Ting kan begribe. Men nu har jeg begyndt. Forstaaer I da ikke, Menneske, at naar vi betale, saa betale vi med Bankosedler; og de Bankosedler vil man i Hamborg og i Amsterdam ikke tage for fuldt, fordi man der ikke just kan bruge dem, som vi kan.

Stud. Hans. Det begriber jeg heel vel. — Seer han, skjøndt jeg har været Studiosus bonarum artium, og er nu kun Kostebinder, saa har jeg dog en eller anden Gang tænkt mig om, angaaende et og andet, som jeg saa har faaet at høre, qvod etiam seria mentis lance ponderavi. Nu læste jeg for nogen Tid siden i Aviserne, som Præsten imellem laaner mig, at Keiserinden af Rusland har forbudet baade at udføre og indføre russiske Penge i hendes Land. Jeg tænkte først, det var en forunderlig Forordning den. Jeg snakkede med Præsten derom, og han fortalte mig, at der skal være ligesaadan en Forordning her; og at retskafne og fornuftige Kjøbmænd alle Steder i Verden iagttog denne Lov, enten den var foreskreven eller

ikke, undtagen Spagnielen, hvis fornemste Udførselsvare er Sølv, enten det saa er myntet eller ikke. Han gjorde mig det saa begrebeligt, som jeg nok ikke kan gjøre det for Ham, gode Herre! at det Land maae forarmes, hvor man betaler det, man forskriver eller kjøber, med Landets Penge, som da snart faae Ende, men at al rigtig Handel bestaaer i Omtuskning af Varer, saasom: jeg sætter, naar Han vil kjøbe en Ladning Viin eller saadant fra en udenlandsk Mand, og sender ham til Betaling ligesaa meget Rug eller Hvede, eller Kjødvarer, eller indenlandsk Klæde, eller hvad andet af vort Lands Varer, som er ligesaa meget værdt. Har Han intet saadant at sende, og ikke vil gjøre sig Umag for i Landet at skaffe sig noget saadant for sine indenlandske Penge eller Bankosedler, som her er ligesaa gode som de bedste Penge, saa er det Hans Skyld, at den fremmede Kjøbmand tager ikke hans Penge eller Bankosedler uden for den Priis, han vil, og eftersom han seer sig i Stand til at bruge dem. Det er tydeligt nok. Jeg behøver ikke at lade mig noget uforstaaeligt Tøi om Conrsen forklare, for at begribe, at vore Penge og Bankosedlerne komme til at betyde mindre, og alling blive dyrere, naar Pengene og Bankosedlerne sendes ud af Landet, hvor de betyde og maa betyde mindre, end de betyde her.

Kjøbm. Virkelig. Jeg troer, vi komme til at forskrive os Kostebindere ude fra Skovegnen til at være

Bogholdere paa vore Comptoirer. Men siden I er saa klog, min gode Studenter Hans, at I saadan kan lære os Kjøbmand, hvordan vi skal anstille vores Handel, vil I da ikke være saa god at underviise Regjeringen en Smule (den kan maaskee bedre behøve det) om hvordan den burde bære sig ad for, at der kan være brav Mængde og Forraad af de indenlandske Varer, som I vil, vi skal sende ud af Landet til at betale de udenlandske Forskrivninger med? og at ikke den usle Smule, vi har, skal være os saa undsluklelig dyr?

Stud. Hans. Han bliver fortrydelig paa mig, gode Herre, fordi jeg i min Enfoldighed fremsætter, hvad mig synes, at simpel sund Fornuft lærer. Det er ikke min Sag at underviise længer, og den Tid det var, strakte min Undervisning sig kun til Catechismus og dens Forklaring, undtagen da jeg lærde vor forrige Præstes Søn grammaticam latinam. Allermindst kunde det falde mig ind, at underviise Regjeringen om det, som jeg slet ikke forstaaer. Imidlertid forekommer det mig, at der intet er engang at minde Regjeringen om, naar den paaseer og hjelper, til med, at vore Marker frembringe saa meget, som de med Vindskibelighed dyrkede kan; at Arbeidsomhed og Vindskibelighed faaer al ønskelig Frihed til at benytte og forædle Landets Frugter, og opmuntres til at betjene sig af saadan Frihed. Det svarer, synes mig, slaaer til den fornuftige Kjøbmand og Landets andre formuende

Folk, naar de ere om sig, og gjøre sig Umag for at faae Landets Frugter, saavel de raae, som de, der ved Vindskibelighed ere fordobblede i deres Værdi, god Affætning paa fremmede Steder; naar de gjøre sig Umag for at betale, hvad de forskrive hos Fremmede, ikke med Penge, hvis Værdi andre Steder ei kan være som her, men med Landets egne Varer, saa vil derved baade Frembringelsen af Landets Varer, og deres videre Forarbeidelse ved Vindskibelighed og Kunst opmuntres, saa deraf vil følge Mængde og godt Kjøb, og Pengene, enten det er Sølv og Guld eller Bankosedler, blive i Landet, hvor deres Priis er uforanderlig. Deraf vil da uden videre Speculads følge gode og jevne Priser, baade paa indenlandske og udenlandske Ting, og intet enten blive for dyrt eller for let.

Kjøbm. Hvor eensidig Jeres Snak er, kan jeg virkeligen dog ikke være ved paa Jer, da det er en heel Deel sund Sands i, hvad I siger. Men hvoraf kommer det da, min gode Kostebinder, at vi Kjøbmænd ere nødte til altid at forskrive mere og mere af fremmede Varer? thi det ere vi virkelig; og hvad er Aarsagen til, at alle Familier jo længer jo mere maae gjøre større Udgifter end forhen, og leve kostbarere end i gamle Dage, og det endog meget kostbarere, end det kan beregnes i Forhold til de høiere Priser? For en Snees Aar, ja kortere siden, kostede min Huusholds-

Kjøbm. I er en uforskammet Esel, Monsieur Studenter Hans! Vil I have 20 ß. for Traven af Jeres Koste?

Stud. Hans. Han burde ikke nægte mig en Rigsort, og til Ham sælger jeg dem ikke ringere.

Kjøbm. Saa gaae Fanden i Vold med samt Jeres Koste.